

รายงานการวิจัยเรื่อง
การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ
ตัวชี้วัดที่ 23 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ประจำปีงบประมาณ 2551

ผู้วิจัย

1. รศ.ดร.สุจินต์ วิสุทธิรานนท์	ที่ปรึกษาโครงการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย	หัวหน้าโครงการ
3. อาจารย์ ดร.สรายุทธ ยะहरु	ผู้วิจัย
4. รองศาสตราจารย์นิพนธ์ เหมโชคชัยชนะ	ผู้วิจัย
5. รองศาสตราจารย์ชนินาฏ ถีดส์	ผู้วิจัย
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีศักดิ์ สุนทรไชย	ผู้วิจัย
7. รองศาสตราจารย์จรินทร์ เทศวานิช	ผู้วิจัย
8. รองศาสตราจารย์ปาริฉัตร ช้างสิงห์	ผู้วิจัย
9. อาจารย์ชัยวัฒน์ ม่านศรีสุข	ผู้วิจัย
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิลา พุทธาคำ	ผู้วิจัย
11. รองศาสตราจารย์ ดร.ธิตีพัฒน์ เอี่ยมนิรันดร์	ผู้วิจัย
12. รองศาสตราจารย์วรัญญา ปุณณวัฒน์	ผู้วิจัย
13. อาจารย์เรณูการ์ ทองคำรอด	ผู้วิจัย
14. รองศาสตราจารย์ ดร.ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์	ผู้วิจัย
15. นางสาวสุนทรี เฉลิมพงศธร	ผู้วิจัย
16. นางสาวรัชณี พลแสน	ผู้วิจัย
17. นางสาวจิตติกา ถาวร	ผู้ช่วยนักวิจัย

คำนำ

การวิจัยเรื่อง ประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 23 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ประจำปีงบประมาณ 2551 จัดทำขึ้นจากการที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ (ก.พ.ร.) ได้ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกำหนดกรอบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 7 ประเด็นเพื่อประเมินผลหลักสูตรและการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาในตัวบ่งชี้ที่ 23 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (มสธ.) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงต้องการให้มีการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดีโดยได้รับความร่วมมือจากคณาจารย์สาขาวิชาต่างๆ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพทุกท่าน ที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย คณะผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่าน มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณคณะกรรมการพิจารณาวิจัยสถาบันทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงงานวิจัยฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

คณะผู้วิจัย

สิงหาคม 2552

ชื่อเรื่องวิจัย	การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 23 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2551
ผู้วิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.สมคิด พรหมจ้อย และผู้อื่น
ปีที่ทำวิจัยแล้วเสร็จ	2552

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์ เพื่อประเมินและเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์ตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร โดยจำแนกตามสาขาวิชาโดยจำแนกตามสาขาวิชา และกลุ่มสาขาวิชา และเพื่อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์

การวิจัยครั้งนี้กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์ จำนวน 299 คน นักศึกษาที่เข้าเรียนอบรมเข้มข้นวิชาประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 3,696 คน และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 8 หน่วยงาน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามคณาจารย์ แบบสอบถามนักศึกษาและแบบบันทึกข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถาม การรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) การทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของ เชฟเฟ (Scheffe) การทดสอบค่าไคสแควร์ และนำเสนอในรูปแบบตาราง

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์ มีดังนี้
 - 1.1 หลักสูตรที่เปิดสอน จำนวน 75 หลักสูตรจำแนกเป็นระดับประกาศนียบัตร/ปริญญาตรี

จำนวน 53 หลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 22 หลักสูตร และในหลักสูตรดังกล่าวมีการกำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระ จำนวน 58 หลักสูตร รวมทั้งสิ้น 73 ชุดวิชา

1.2 ชุดวิชาที่เปิดสอนชุดวิชา จำนวน 566 ชุดวิชา จำแนกเป็นชุดวิชาระดับประกาศนียบัตร/ปริญญาตรี จำนวน 389 ชุดวิชา และระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 177 ชุดวิชา มีการผลิตและเปิดสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จำนวน 42 ชุดวิชา แยกเป็นระดับปริญญาตรี จำนวน 14 ชุดวิชา ระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 28 ชุดวิชา

1.3 การจัดให้นักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีจำนวน 6 สาขาวิชา 18 ชุดวิชา 27 ครั้ง มีจำนวนนักศึกษาเข้ารับการฝึก จำนวน 1,908 คน

1.4 การจัดประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี 12 สาขาวิชา จำนวน 36 ชุดวิชา จัดอบรม จำนวน 198 ครั้ง มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมจำนวน 17,105 คน และมีการจัดประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 10 สาขาวิชา จำนวน 29 ชุดวิชา จำนวน 27 ครั้ง มีนักศึกษาเข้ารับการอบรม จำนวน 2,341 คน

1.5 มหาวิทยาลัยจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ให้คณาจารย์ 12 สาขาวิชา จำนวน 345 เครื่อง และคณาจารย์ประจำสำนักต่างๆ จำนวน 46 เครื่อง จัดให้มีบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาที่ศูนย์วิทยบริการจำนวน 10 ศูนย์ทั่วประเทศจำนวน 40 เครื่อง และจัดบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่อาคารวิชาการ 3 ชั้น 2 วันจันทร์-วันศุกร์ เวลาราชการ จำนวน 10 เครื่อง มีนักศึกษาเข้ารับบริการ จำนวน 2,900 คน

1.6 ผู้ใช้บริการห้องสมุด มสธ. มีจำนวน 372,586 คน

2. ประเมินและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์สาขาวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร. โดยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า

2.1 ประเด็นที่ 1

2.1.1 คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.2

2.1.2 เปรียบเทียบการมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษาของคณาจารย์ แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05

2.2 ประเด็นที่ 2

2.2.1 คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็น

ก

รายบุคคลระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 76.9

2.2.2 เปรียบเทียบคณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระดับปริญญาตรี แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรมการแนะแนวการศึกษาหรือการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์/Internet ($\chi^2 = 10.221$) และการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาต่างๆ ($\chi^2 = 8.448$)

2.2.3 คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับบัณฑิตศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.5

2.2.4 เปรียบเทียบคณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระดับบัณฑิตศึกษา แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05 ในทุกกิจกรรม

2.3 ประเด็นที่ 3

2.3.1 คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ใน 4 กิจกรรม (ร้อยละ 83.8-87.5)

2.3.2 เปรียบเทียบคณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนแยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05 ในทุกกิจกรรม

2.4 ประเด็นที่ 4

2.4.1 คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษาอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.0

2.4.2 เปรียบเทียบคณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษา แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05

2.5 ประเด็นที่ 5

2.5.1 คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.5

2.5.2 เปรียบเทียบคณาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ

สภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรมการประเมินผลชุดวิชาฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ โดยการให้คะแนน P C R ($x^2=11.908$)

2.6 ประเด็นที่ 6

2.6.1 คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.7

2.6.2 เปรียบเทียบคณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรมการนำผลการประเมินการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น เมื่อนักศึกษาทำกิจกรรมรายบุคคล จะพบข้อบกพร่องของนักศึกษา แล้วนำข้อบกพร่องนั้นมาอธิบาย หรือให้กิจกรรมเพิ่ม หรือบอกจุดบกพร่องเพื่อให้ นักศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องนั้น ๆ ฯลฯ ($x^2=7.280$)

2.7 ประเด็นที่ 7

2.7.1 มีคณาจารย์ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนทุกสื่อ จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 79.3 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด และคณาจารย์มีการนำผลวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อไปพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.0

2.7.2 เปรียบเทียบคณาจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน (ระดับของการพัฒนาผู้เรียนจากการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ) แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05

3. ประเมินและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร โดยจำแนกตามสาขาวิชา และกลุ่มสาขาวิชา พบว่า

3.1 นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$) รายการที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับแรกคือเปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 4.68$) รองลงมาคือ อาจารย์มีความพร้อมที่จะสอน/อบรม การแต่งกายมีความเหมาะสม สามารถสรุปสาระสำคัญให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการ

เรียนรู้ สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง และการตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม

3.2 ประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรแยกตาม สาขาวิชาที่สังกัด พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาที่มีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ศิลปศาสตร์ ($\bar{X} = 4.57$) ศึกษาศาสตร์ ($\bar{X} = 4.58$) นิติศาสตร์ ($\bar{X} = 4.58$) วิทยาศาสตร์สุขภาพ ($\bar{X} = 4.52$) มนุษยนิเวศศาสตร์ ($\bar{X} = 4.65$) รัฐศาสตร์ ($\bar{X} = 4.50$) ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ($\bar{X} = 4.55$) และพยาบาลศาสตร์ ($\bar{X} = 4.82$) นักศึกษาสาขาวิชาที่มีความคิดเห็นเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก คือ วิทยาการจัดการ ($\bar{X} = 4.44$) เศรษฐศาสตร์ ($\bar{X} = 4.42$) นิเทศศาสตร์ ($\bar{X} = 4.42$) และ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.43$)

3.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แยกตามสาขาวิชา พบว่า มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ ภายหลังด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า มีนักศึกษาสาขาวิชาที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้

- 3.3.1 ศิลปศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากพยาบาลศาสตร์
- 3.3.2 ศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากวิทยาการจัดการและพยาบาลศาสตร์
- 3.3.3 วิทยาการจัดการ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนิติศาสตร์ มนุษยนิเวศศาสตร์ และพยาบาลศาสตร์
- 3.3.4 นิติศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากพยาบาลศาสตร์ และวิทยาการจัดการ
- 3.3.5 วิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคิดเห็นแตกต่างจากพยาบาลศาสตร์
- 3.3.6 เศรษฐศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากพยาบาลศาสตร์
- 3.3.7 มนุษยนิเวศศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนิเทศศาสตร์ วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี และวิทยาการจัดการ
- 3.3.8 รัฐศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากพยาบาลศาสตร์
- 3.3.9 ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากพยาบาลศาสตร์
- 3.3.10 นิเทศศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากมนุษยนิเวศศาสตร์ และพยาบาลศาสตร์
- 3.3.11 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความคิดเห็นแตกต่างจากพยาบาลศาสตร์ และ มนุษยนิเวศศาสตร์
- 3.3.12 พยาบาลศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาเกือบทุกสาขาวิชา ยกเว้น มนุษยนิเวศศาสตร์

3.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า มีนักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้

3.4.1 กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

3.4.2 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความคิดเห็นแตกต่างจากกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

3.4.3 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคิดเห็น แตกต่างจากกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

1.1 ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด แต่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เช่น กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 (TQF) เป็นต้น ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้คณาจารย์มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษาให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้นโดยจัดสัมมนาทางวิชาการ จัดทำข้อมูลต่างๆ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทาง Web page ของมหาวิทยาลัย เลียงตามสาย หรือข่าวรายวัน เป็นต้น

1.2 มหาวิทยาลัยควรกำหนดเป็นมาตรการหรือแนวปฏิบัติให้คณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลในระบบการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจกรรมการสอนเสริมแบบเข้มพิเศษ การสอนเสริมผ่าน Internet/ดาวเทียม และการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาต่าง ๆ ที่มีผลการวิจัยอยู่ในระดับน้อย

1.3 มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้คณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษา ให้มากยิ่งขึ้นโดยจัดสัมมนา หรือจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น การจัดการเรียนการสอนด้วยระบบ e-Learning การสอนผ่าน CD เสียง การ

สอนผ่าน VCD เป็นต้น หรือกำหนดเป็นนโยบายให้คณาจารย์สาขาวิชาต่างๆ ตอบข้อซักถาม ปัญหา หรือแนะแนวทางการเรียนและปัญหาอื่นๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้นักศึกษา โดยผ่านทางกระดานสนทนาในระบบ Internet โดยอาจกำหนดเป็นช่วงเวลาต่างๆ ในแต่ละวัน เป็นต้น

1.4 มหาวิทยาลัยควรกำหนดเป็นมาตรการหรือแนวปฏิบัติให้คณาจารย์มีการ ประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของ ผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล ในระบบการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยอาจ จัดทำเป็นแบบการประเมินผล(กลาง) ที่ได้มาตรฐานเพื่อใช้ประเมินในกิจกรรมต่างๆ ที่ทาง มหาวิทยาลัยจัดขึ้น

1.5 มหาวิทยาลัยควรนำผลการประเมินกิจกรรมต่างๆ เช่น การสอนเสริม การจัด อบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ การสอนเสริมพิเศษ การอบรมเข้มพิเศษ แจ้งให้คณาจารย์ ทราบทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม เพื่อนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา ให้เต็มตามศักยภาพ

1.6 มหาวิทยาลัยควรนำผลการวิจัยการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญนี้เผยแพร่ให้คณาจารย์ทราบ โดยอาจแจ้งผลการวิจัยให้สภาวิชาการทราบ หรือ แจ้งประธานคณะกรรมการประจำสาขาวิชาทราบเพื่อแจ้งคณาจารย์ในสาขาวิชา หรือนำผลการวิจัย เผยแพร่ทาง Web page ของมหาวิทยาลัยทั้งในระบบ Intranet และ Internet เพื่อให้คณาจารย์นำผล การประเมินไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนต่อไป

1.7 มหาวิทยาลัยควรกำหนดเป็นนโยบายส่งเสริมให้คณาจารย์มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนา สื่อต่างๆ และมีนโยบายส่งเสริมให้สาขาวิชาประเมินผลชุดวิชาทุกชุดวิชาที่เปิดสอนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อนำผลไปใช้พัฒนาสื่อ/ผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการทำวิจัยครั้งนี้มีการจัดเก็บข้อมูลจากคณาจารย์ที่ทำการสอนใน 12 สาขาวิชา เท่านั้น แต่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชยังมีคณาจารย์ประจำสำนักเทคโนโลยีการศึกษา และ คณาจารย์สำนักทะเบียนและวัดผล ที่ทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับชุดวิชา สื่อการสอนและการวัดผล ประเมินผลการศึกษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาทางไกล ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปควร มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณาจารย์ประจำสำนักด้วย

2.2 การประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอน

ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เกี่ยวข้องกับคณาจารย์สาขาวิชา/สำนัก ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรมีนโยบายให้จัดทำเป็นชุดโครงการวิจัยที่ดำเนินการวิจัยการประเมินประสิทธิภาพของการสอนโดยสาขาวิชา/สำนัก เพื่อใช้เป็นข้อมูลการประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละสาขาวิชา/สำนัก

2.3 การประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียน

การสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน เช่น สาขาวิชา สำนักต่างๆ เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีลักษณะรวมบริการประสานภารกิจ การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนจึงกระจายอยู่ตามภารกิจและพันธกิจของแต่ละหน่วยงาน ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรมีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของมหาวิทยาลัยให้เป็นระบบเดียวกัน ง่ายต่อการค้นคว้า และเป็นข้อมูลพื้นฐานใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยต่อไป

**Research Title : Civil Service Performance Evaluation According to Confirmation of
Civil Service Performance of the 23th Indicator on Efficiency of Learner-
Centered Instruction of the 2008 Fiscal Year**

Researchers : Associate Professor Dr. Somkid Phromjui et. al.

Year : 2008

Abstract

The objectives of this research were to : 1) study information relating to instruction provision of Sukhothai Thammathirat Open University (STOU) in terms of learning program structure, number of credits/practical learning hours, number of opening programs/courses/ elective courses/independent study courses, number of instruction hours/record of intensive training on professional experience, number of e-learning courses, number of hours for providing computer service to the students, and number of users of library; 2) evaluate opinions relating to instruction of faculty in various schools of STOU based on 7 topics of the 23th Indicator of the Office of the Commission on Civil Service System Development ; and 3) evaluate opinions of the STOU students relating to efficiency of the faculty' learner-centered instruction.

The studied samples consisted of 242 STOU faculty, 3,286 students attending intensive trainings on professional experience courses, and staffs from 8 relevant offices. The instruments used in data collection comprised questionnaires for inquiring faculty and students and data record. Data collection was done by using questionnaires and documents concerning distance education of STOU. Content analysis, percentage, mean, and standard deviation were employed for data analysis.

The research findings revealed that: 1) information relating to instruction provision of STOU was found that : a) 75 opening programs of STOU included 53 certificate/bachelor's degree level programs, 22 master's degree level programs, and 58 programs assigning the students to study totally 73 elective /independent study courses; b) 566 opening courses included 389 certificate/ bachelor's degree level courses, 177 master's degree level courses, and 42 e-learning courses comprising 14 bachelor's degree level courses and 28 bachelor's degree level courses; c) 27 skill supplementary trainings of 18 courses from 6 schools were provided to 1,908 students; d) 198 intensive trainings of 36 professional experience courses from 12 schools were provided to 17,105 bachelor's degree students and 27 intensive trainings of 29 professional experience courses were provided to 2,341 master's degree students from 10 schools ; e) service of computer rooms were

provided to the STOU students at 10 Regional distance Education Centers throughout the country for 40 computers and that for 2,900 master's degree students at the Academic Building 3, Floor 2 on Monday-Friday during office hours.; and f) there were 372,586 users of library services; 2) evaluation of opinions relating to instruction of faculty in various schools of STOU based on 7 topics of the 23th Indicator of the Office of the Commission on Civil Service System Development was found that: a) 1st topic most faculty had knowledge, understanding and target of education provision and university level programs at the highest level (96.2%); b) 2nd topic most faculty had analyzed learner potential and understood individual learners of the master's degree level at the highest level (85.8%); c) 3rd topic most faculty had capability in learner-centered experience provision by reducing transfer, knowledge, increment of actual practice, and learning exchange between faculty and students at the highest level in 3 out of 4 activities (83.8-87.5 %) ; d) 4th topic most faculty had capability in technology utilization for learning development of faculty and students at the high-highest level (85.0%) ; e) 5th most faculty had instruction evaluation in accordance with learning situation which provided to learners and based on learners' development in order to evaluate for developing learning and evaluating learning by recognizing personal difference at the highest level (83.5%) ; f) 6th topic most faculty had utilized the evaluation for changing instruction in order to develop learners potentially at the highest level (80.7%) ; g) 7th topic some faculty had conducted research for developing learning media of learners and utilizing every media to develop 232 learners (77.6 %) at the high level . Some faculty had applied research results to develop media for developing learners at the high-highest level (83.0 %) ; and 3) evaluation of opinions of the STOU students relating to efficiency of the faculty' learner-centered instruction was found that: a) 3,012 students were satisfied with overall instruction system of STOU at the highest level (92.0 %) ; and b) opinions of the students relating to efficiency of the faculty' learner-centered instruction were at the highest level ($\bar{X} = 4.51$) . The opinion which the students were satisfied with at the first highest level was that the faculty disclosed the students to have self-searching knowledge ($\bar{X} = 4.66$), followed by the faculty had readiness, could summarize critical content to the students in order to create learning, gave opportunity to do activities with learning exchange among learners, could transfer content clearly and understandably, incited the students to participate in activities, created atmosphere facilitating learning, and gave opportunity to the students to do practical activities in actual situation or simulation.

ณ
สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร.....	ก
สารบัญ.....	ณ
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
3. ขอบเขตการวิจัย.....	2
4. ข้อจำกัดในการวิจัย.....	3
5. นิยามเชิงปฏิบัติการ.....	4
6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
1. ข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช	
1.1 ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจของมหาวิทยาลัย.....	8
1.2 การแบ่งส่วนราชการ.....	9
1.3 การจัดการศึกษา.....	10
1.4 ระบบการเรียนการสอน.....	12
1.5 ระบบการบริการการศึกษา.....	23
1.6 การวัดและประเมินผลการศึกษา.....	29
1.7 การผลิต/ปรับปรุงชุดวิชา.....	35
2. ประเด็นการประเมินผล	
2.1 คำอธิบาย.....	39
2.2 ประเด็นในการพิจารณา 7 ข้อ.....	40
2.3 เกณฑ์การให้คะแนน.....	40
2.4 ข้อมูลที่ต้องการ.....	40

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	
3.1 ความหมายกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	41
3.2 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	41
3.3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	43
3.4 ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	46
3.5 เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	47
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
4.1 งานวิจัยในประเทศ.....	49
4.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	72
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	74
4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช	80
2. ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร.	91
3. ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับ คุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร.....	129
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
1. สรุปผลการวิจัย	
1.1 สรุปผลข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.....	147

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

1.2	สรุปผลและเปรียบเทียบการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชตาม ประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร.....	148
1.3	สรุปผลและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการ ปฏิบัติงานของวิทยากร โดยจำแนกตามสาขาวิชา และกลุ่มสาขาวิชา	151
2.	อภิปรายผลการวิจัย	
2.1	ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาราช.....	154
2.2	การประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการ สอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อ ตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร.....	156
2.3	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร.....	168
3.	ข้อเสนอแนะ	
3.1	ข้อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญในการจัดการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช	170
3.2	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	172
	บรรณานุกรม.....	173
	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของ นักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร.....	179
	ภาคผนวก ข ความประทับใจในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอน.....	182
	ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	
1.	แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา.....	184
2.	แบบสอบถามสำหรับคณาจารย์.....	186

สารบัญตาราง

ตารางที่	รายการ	หน้า
4.1	จำนวนการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา นักศึกษาปริญญาตรี (แยกตามสาขาวิชา) ปีการศึกษา 2/2550 และการประเมินความพึงพอใจของ นักศึกษาต่อการให้บริการ.....	80
4.2	จำนวนหลักสูตรที่กำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระ แยกตามสาขาวิชา.....	81
4.3	จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนปีการศึกษา 2550.....	82
4.4	จำนวนชุดวิชาที่เปิดสอนปีการศึกษา 2550.....	83
4.5	ข้อมูลการจัดอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับ ปริญญาตรี ปีงบประมาณ 2551.....	84
4.6	ข้อมูลการจัดอบรมเข้มพิเศษชุดวิชาให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา ที่ 2/2550.....	85
4.7	ข้อมูลการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา ปีงบประมาณ 2551.....	86
4.8	จำนวนชุดวิชาที่มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) ปีการศึกษาที่ 2/2550.....	87
4.9	จำนวน ค่าร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้ารับการสอนเสริม และ การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่ออาจารย์สอนเสริม.....	89
4.10	จำนวนและค่าร้อยละของคณาจารย์เกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และ ประสบการณ์การสอนในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.....	91
4.11	จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาแยกตามวัน/เดือน/ปีที่จัดอบรมชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพ.....	93
4.12	จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับเพศและอายุ.....	94
4.13	จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับหลักสูตรที่เข้า ศึกษา.....	95
4.14	จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปีการศึกษาที่เข้า ศึกษา.....	96
4.15	จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรี แยกตามสาขาวิชาที่เข้า ศึกษา.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	รายการ	หน้า
4.16	จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับภูมิลำเนาปัจจุบัน....	98
4.17	จำนวนและค่าร้อยละความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อระบบ การเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชโดยภาพรวม.....	98
4.18	จำนวนและค่าร้อยละของคณาจารย์มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัด การศึกษา และหลักสูตรการศึกษาคอมศึกษา (ประเด็นที่ 1).....	99
4.19	เปรียบเทียบการมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และ หลักสูตรการศึกษาคอมศึกษาของคณาจารย์ แยกตามกลุ่มสาขาวิชา(ประเด็นที่ 1)	101
4.20	จำนวนและค่าร้อยละของคณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและ เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล (ประเด็นที่ 2) (ระดับปริญญาตรี).....	101
4.21	เปรียบเทียบคณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็น รายบุคคล ระดับปริญญาตรี แยกตามกลุ่มสาขาวิชา (ประเด็นที่ 2).....	102
4.22	จำนวนและค่าร้อยละของคณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและ เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระดับบัณฑิตศึกษา (ประเด็นย่อยที่ 2).....	103
4.23	เปรียบเทียบคณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็น รายบุคคล ระดับบัณฑิตศึกษา แยกตามกลุ่มสาขาวิชา (ประเด็นที่ 2).....	104
4.24	จำนวนและค่าร้อยละของคณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ประเด็นที่ 3 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ).....	105
4.25	เปรียบเทียบคณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ โดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างผู้เรียน แยกตามกลุ่มสาขาวิชา ประเด็นที่ 3 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)..	106
4.26	จำนวนและค่าร้อยละของคณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษา (ประเด็นที่ 4).....	109
4.27	เปรียบเทียบคณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ของอาจารย์และนักศึกษา แยกตามกลุ่มสาขาวิชา (ประเด็นที่ 4)	111

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	รายการ	หน้า
4.28	จำนวนและคำร้อยละของคณาจารย์ที่มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (ประเด็นที่ 5).....	112
4.29	เปรียบเทียบคณาจารย์ที่มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล แยกตามกลุ่มสาขาวิชา (ประเด็นที่ 5).....	115
4.30	จำนวนและคำร้อยละของคณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (ประเด็นที่ 6).....	118
4.31	เปรียบเทียบคณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ แยกตามกลุ่มสาขาวิชา (ประเด็นที่ 6).....	121
4.32	จำนวนภาระงานคณาจารย์ ในการผลิตชุดวิชา/ปรับปรุงชุดวิชา/ ผลิตชุดวิชา e-Learning ปีการศึกษาที่ 2/2550 และ 1/2551 แยกตามสาขาวิชา (คณาจารย์ 1 ท่านอาจมีการผลิตชุดวิชา มากกว่า 1 ชุดและสามารถไปผลิตชุดวิชาในสาขาวิชาอื่นได้แต่ไม่เกิน 3 หน่วย/ภาคการศึกษา) (ประเด็นที่ 7).....	124
4.33	คณาจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน (ระดับของการพัฒนาผู้เรียนจากการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ) (ประเด็นที่ 7)...	128
4.34	เปรียบเทียบคณาจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน (ระดับของการพัฒนาผู้เรียนจากการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ) แยกตามกลุ่มสาขาวิชา(ประเด็นที่ 7)	128
4.35	ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร (ภาพรวม)	129
4.36	ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร.....	131
4.37	ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร.....	132

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	รายการ	หน้า
4.38	ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการจัดการเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยาการ.....	133
4.39	ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยาการ.....	134
4.40	ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยาการ.....	135
4.41	ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยาการ.....	136
4.42	ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยาการ.....	137
4.43	ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยาการ.....	138
4.44	ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยาการ.....	139
4.45	ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยาการ.....	140
4.46	ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยาการ.....	141
4.47	ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยาการ.....	142
4.48	ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาต่างๆ เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยาการ แยกตามสาขาวิชา (ภาพรวม)	143
4.49	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยาการแยกตามสาขาวิชา.....	144
4.50	เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยาการแยกตามกลุ่มสาขาวิชา.....	144

ณ

สารบัญตาราง (ต่อ)

ผนวก .1	ทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe) ความคิดเห็น ของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แยกตามสาขาวิชา	179
ผนวก.2	ทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe) ความคิดเห็น ของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แยกตามกลุ่ม สาขาวิชา	181

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

ในยุคปฏิรูปการศึกษา เป็นช่วงเวลาของการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในสังคมแห่งการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนการสอน จึงได้ปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลง เพื่อสร้างและพัฒนากำลังคนที่มีความสามารถ มีความคิดวิเคราะห์ สามารถแก้ปัญหา และตระหนักถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้น เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 คำว่า “ผู้เรียนเป็นสำคัญ” ได้ถูกบัญญัติขึ้นใน หมวด 4 มาตรา 22 ว่าด้วย “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ”

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบข้าราชการ (ก.พ.ร.) ได้ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกำหนดกรอบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อประเมินผลหลักสูตร และการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาในตัวบ่งชี้ที่ 23 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ “อาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยมีการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างเฉพาะตัวของนิสิตนักศึกษา และการจัดให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด เช่น การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าวิจัยโดยอิสระในรูปโครงการวิจัยส่วนบุคคล การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้หลากหลายวิชาทั้งในและนอกคณะ การเปิดรายวิชาเลือกเสรีที่ครอบคลุมองค์ความรู้ต่างๆ จำนวนหน่วยกิตหรือจำนวนชั่วโมงเรียนในภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ รวมทั้งมีการฝึกประสบการณ์ภาคสนามอย่างพอเพียง มีการจัดสัมมนา จัดประชุมเชิงปฏิบัติ จัดทำโครงการ มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Internet) และมีห้องสมุด และระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เพียงพอที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง”

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (มสธ.) ให้ความสำคัญต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงต้องการให้มีการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยกำหนดประเด็นในการประเมิน 7 ข้อ คือ 1) คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจรู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา 2) คณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3) คณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอดความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน 4) คณาจารย์มี

ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน 5) คณาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 6) คณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ 7) คณาจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (โครงสร้างหลักสูตรการเรียนการสอนในประเด็นจำนวนหน่วยกิตหรือจำนวนชั่วโมงเรียนในภาคปฏิบัติ จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอน ชุติวิชาที่เปิดสอน ชุติวิชาเลือกเสรี/คั่นคว่ำอิสระ จำนวนชั่วโมง/สถิติการอบรมเข้มชุติวิชาประสบการณ์วิชาชีพ จำนวนชุติวิชาที่มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Internet) จำนวนชั่วโมงที่เปิดให้บริการให้นักศึกษาใช้ห้องคอมพิวเตอร์ จำนวนผู้ใช้บริการห้องสมุด)

2.1 เพื่อประเมินและเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร.

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอน โดยจำแนกตามสาขาวิชา และกลุ่มสาขาวิชา

2.3 เพื่อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 การวิจัยครั้งนี้มุ่งประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์สาขาวิชาต่างๆของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

3.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นคณาจารย์ประจำสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอน 12 สาขาวิชา จำนวน 299 คน และนักศึกษา จำนวน 3,696 คน

3.3 ตัวแปรสำคัญในการประเมิน ประกอบด้วย

3.3.1 ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ประกอบด้วย โครงสร้างหลักสูตรการเรียนการสอนในประเด็นจำนวนหน่วยกิตหรือจำนวนชั่วโมง

เรียนในภาคปฏิบัติ จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนชุดวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระ จำนวนชั่วโมง/สัปดาห์ การอบรมเพิ่มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ จำนวนชุดวิชาที่มีการเรียนการสอนทางเครือข่าย คอมพิวเตอร์ (Internet) จำนวนชั่วโมงที่เปิดให้บริการให้นักศึกษาใช้ห้องคอมพิวเตอร์ จำนวน ผู้ใช้บริการห้องสมุด

3.3.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์ สาขาวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช โดยมีประเด็นการพิจารณา 7 ข้อ ของตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร. ประกอบด้วย

- 1) คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจรู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตร การศึกษาอุดมศึกษา
- 2) คณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- 3) คณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดย การลดการถ่ายทอดความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน
- 4) คณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของ ตนเองและผู้เรียน
- 5) คณาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่ จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมิน เพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 6) คณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้เต็ม ตามศักยภาพ และคณาจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนา ผู้เรียน
- 7) คณาจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนา ผู้เรียน

3.3.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรประจำ

กลุ่มในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอน

4. ข้อจำกัดในการวิจัย

การเปรียบเทียบข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อของ ตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร. แยกตามกลุ่มสาขาวิชา นั้นเนื่องจากคณาจารย์แต่ละสาขาวิชามีน้อยพอจัด กลุ่มสาขาวิชาแล้วนำไปเปรียบเทียบโดยใช้สถิติไคสแควร์ ทำให้ไม่เป็นไปตามข้อตกลงในการทำ ไคสแควร์ ผลที่ได้จึงอาจมีความคลาดเคลื่อนไปบ้าง

5. นิยามเชิงปฏิบัติการ

การประเมินประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การตรวจสอบ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ตามประเด็น การพิจารณา 7 ข้อของตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร. รายละเอียดระบุไว้ในขอบเขตของการวิจัย

กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

การจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช หมายถึง มหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกลที่เอื้ออำนวยให้นักศึกษาสามารถใช้เวลาว่างศึกษาด้วยตนเองโดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียนตามปกติ โดยนักศึกษาสามารถศึกษาจากสื่อประสมประเภทสิ่งพิมพ์ในรูปแบบของเอกสารการสอน แบบฝึกปฏิบัติ เทปเสียงประกอบชุดวิชา และหนังสืออ่านประกอบต่างๆ รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ และการสอนเสริมตามศูนย์บริการการศึกษา

คณาจารย์ หมายถึง อาจารย์ประจำสาขาวิชาที่ทำหน้าที่สอนในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจรู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษา อุดมศึกษา หมายถึง คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีความรู้ความเข้าใจรู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และการจัดการศึกษาทางไกล

คณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จัดขึ้นโดยยึดหลักความสอดคล้องกับความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

คณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอดความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน หมายถึง คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จัดขึ้นในระบบการเรียนการสอนทางไกลเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยผู้สอนมีการลดการถ่ายทอดความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน

คณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน หมายถึง คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใน

การพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้อื่นในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ มสธ.จัดขึ้นในระบบการเรียนการสอนทางไกล

คณาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล หมายถึง คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียนในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช จัดขึ้นในระบบการเรียนการสอนทางไกล

คณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ หมายถึง คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชมีการนำผลประเมินในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ มสธ.จัดขึ้นในระบบการเรียนการสอนทางไกลมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ

คณาจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน หมายถึง คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชมีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน

กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ หมายถึง สาขาวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ประกอบด้วย สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ สาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ และสาขาวิชานิเทศศาสตร์

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หมายถึง สาขาวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ประกอบด้วย สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ หมายถึง สาขาวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ประกอบด้วย สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

การสอนเสริมแบบปกติ หมายถึง กิจกรรมทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีขึ้นเพื่อมุ่งเสริม เนื้อหาสาระในเอกสารการสอนหรือสื่ออื่น ๆ ที่นักศึกษาได้ศึกษาด้วยตนเอง ให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มหาวิทยาลัยมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์สอนเสริม ทั้งนี้ การเข้ารับฟังการสอนเสริมนักศึกษาไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

การสอนเสริมแบบเข้มพิเศษ หมายถึง กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวิชาการที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้รับการเสริมหรือเพิ่มเติมความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ตลอดจนพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของนักศึกษาให้เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้นนอกเหนือจากการศึกษาจากสื่อเอกสารการสอน หรือสื่ออื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยมาแล้ว

การอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การอบรมเชิงปฏิบัติการที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพทุกสาขาวิชาในระดับปริญญาตรี ซึ่งแบ่งออกเป็นภาคทฤษฎีโดยนักศึกษาต้องเข้าสอบในสนามสอบ และภาคปฏิบัติที่นักศึกษาทุกคนต้องเข้าอบรมตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดให้ มีระยะเวลาในการเข้าอบรมจำนวน 4 ½ วัน นักศึกษาทุกสาขาวิชาจะสามารถลงทะเบียนเรียนชุดวิชาดังกล่าวได้ในภาคการศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา หรือเหลือชุดวิชาไม่เกิน 3 ชุดวิชาสุดท้าย ทั้งนี้กำหนดให้มีการประเมินผลคะแนนนักศึกษาระหว่างการเข้าอบรมเข้มฯ และการสอบภาคปฏิบัติในสนามสอบ เท่ากับ 60:40

การอบรมเข้มพิเศษชุดวิชา หมายถึง การจัดอบรมในชุดวิชาที่มีเนื้อหาค่อนข้างยากเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่ศึกษาชุดวิชาในโครงสร้างหลักสูตรเหลือไม่เกิน 3 ชุดวิชาสุดท้ายก็จะสำเร็จการศึกษาหรือนักศึกษาที่ใกล้จะหมดระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรแต่ยังสอบไม่ผ่านในชุดวิชาที่จัดอบรมเข้มพิเศษมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ภาค การศึกษาให้มีโอกาสสำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาการอบรมจำนวน 4 ½ วัน หรือ 2 ½ วัน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของสาขาวิชาที่จัดการอบรมเข้มพิเศษในวันสุดท้ายของการอบรมมีการจัดสอบเพื่อประมวลผลสอบ เสมือนการเข้าสอบในสนามสอบจริง ทั้งนี้ การเข้ารับการอบรมเข้มพิเศษให้นักศึกษาสมัครเข้าอบรมตามความสมัครใจของนักศึกษา

การให้คะแนน P C R (Participation Contribution Result) หมายถึง รูปแบบการประเมินผลที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ใช้ในการประเมินผลการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพของสาขาวิชาต่างๆ ซึ่งมีความหมายคือ

P ย่อมาจาก Participation แปลว่า การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

C ย่อมาจาก Contribution แปลว่า การนำเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์

R ย่อมาจาก Result แปลว่า คุณภาพของผลงาน

ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอน หมายถึง ความพึงพอใจต่อระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมมาธิราช และความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนของอาจารย์ด้วยการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสรุปสาระสำคัญการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติ การใช้เอกสารประกอบการสอน ความเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นต้น

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 นำผลการวิจัยไปกำหนดเป็นมาตรการ หรือแนวทางส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยมีการเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทางไกล

6.2 นำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสาขาวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 23 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ประจำปีงบประมาณ 2551 ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ความหมาย แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและข้อมูลเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษา โดยลำดับเนื้อหาการนำเสนอดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. ประเด็นการประเมินผล ตัวชี้วัดที่ 23 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

1.1 ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจของมหาวิทยาลัย

1.1.1 ปณิธาน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชในฐานะที่เป็นมหาวิทยาลัยในระบบเปิด ยึดหลักการศึกษาดลอดชีวิต มุ่งพัฒนาคุณภาพของประชาชนทั่วไป เพิ่มพูนวิทยฐานะแก่ผู้ประกอบอาชีพ และขยายโอกาสทางการศึกษาต่อสำหรับผู้สำเร็จมัธยมศึกษา เพื่อสนองความต้องการของบุคคลและสังคม ด้วยการจัดระบบการเรียนการสอนทางไกล ซึ่งใช้สื่อการสอนทางไปรษณีย์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และวิธีการอื่น ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ

1.1.2 วิสัยทัศน์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นมหาวิทยาลัยเปิดที่ใช้ระบบการศึกษาทางไกลชั้นนำของโลก ให้การศึกษาดลอดชีวิตสำหรับทุกคน (กองแผนงาน 2552 : 3-1)

1.1.3 พันธกิจ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มี 4 พันธกิจหลักที่สำคัญที่รับใช้สังคม คือ

(1) พัฒนาการเรียนการสอนทางไกล โดยมุ่งผลิตบัณฑิตทุกระดับเพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศ (2) พัฒนาศักยภาพคนสู่สังคม 21 รวมถึงพัฒนาชุมชน องค์กร สถาบันในสังคม เพื่อนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ และสังคมฐานความรู้ (3) วิจัยเพื่อส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้และภูมิปัญญาไทย (4) อนุรักษ์ ศิลปะและวัฒนธรรม และมีพันธกิจสนับสนุน 1 พันธกิจ ซึ่งเป็นพันธกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัย ที่ทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของทุกพันธกิจ และการพัฒนาองค์กรโดยรวม (กองแผนงาน 2552 : 3-1)

1.2 การแบ่งส่วนราชการ

มหาวิทยาลัยแบ่งส่วนราชการออกเป็นดังนี้

1.2.1 สาขาวิชาต่างๆ 12 สาขาวิชา มีฐานะเทียบเท่าคณะ รับผิดชอบงานด้านวิชาการ
ดังนี้

- 1) สาขาวิชาศิลปศาสตร์
- 2) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- 3) สาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- 4) สาขาวิชานิติศาสตร์
- 5) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- 6) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
- 7) สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์
- 8) สาขาวิชารัฐศาสตร์
- 9) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์
- 10) สาขาวิชานิติศาสตร์
- 11) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 12) สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

1.2.2 สถาบัน สำนักต่างๆ ซึ่งเป็นหน่วยงานสนับสนุน ทำหน้าที่ประสานงานการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย (สำนักทะเบียนและวัดผล 2551 : 9-11) ดังนี้

- 1) สำนักวิชาการ
- 2) สำนักทะเบียนและวัดผล
- 3) สำนักบรรณสารสนเทศ
- 4) สำนักบัณฑิตศึกษา

- 5) สำนักบริการการศึกษา
- 6) สำนักเทคโนโลยีการศึกษา
- 7) สำนักคอมพิวเตอร์
- 8) สถาบันวิจัยและพัฒนา
- 9) สำนักพิมพ์
- 10) สำนักการศึกษาต่อเนื่อง

1.2.3 ศูนย์วิทยพัฒนา นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีการจัดตั้งศูนย์วิทยพัฒนา จำนวน 10 ศูนย์ เพื่อให้บริการด้านการเรียนการสอน และบริการวิชาการกระจายไปสู่ส่วนภูมิภาคครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ โดยแต่ละศูนย์มีขอบเขตการบริการครอบคลุมจังหวัดใกล้เคียง 5-10 จังหวัด ดังนี้ (ศูนย์ประสานงานประกันคุณภาพการศึกษา 2551:2)

- 1) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชลำปาง
- 2) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชสุโขทัย
- 3) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชนครสวรรค์
- 4) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชอุดรธานี
- 5) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชอุบลราชธานี
- 6) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชนครนายก
- 7) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเพชรบุรี
- 8) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชจันทบุรี
- 9) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชนครศรีธรรมราช
- 10) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชยะลา

1.3 การจัดการศึกษา

1.3.1 การจัดการศึกษา

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกล เพื่อถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์แก่นักศึกษา ด้วยการจัดสาระของหลักสูตรเป็นชุดวิชาที่บูรณาการเนื้อหาสาระและประสบการณ์ต่างๆ ของวิชาที่มีความสัมพันธ์กันเข้าไว้ด้วยกันอย่างมีระบบในรูปของชุดการสอน เรียกว่า “ชุดวิชา” ซึ่งแต่ละชุดวิชามีค่าไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตทวิภาค ชุดวิชาหนึ่งแบ่งหน่วยการสอนออกเป็น 15 หน่วย แต่ละหน่วยการสอนใช้เวลาศึกษาประมาณ 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาเป็นระบบทวิภาค ปีการศึกษาหนึ่งมี 2 ภาคการศึกษา

ปกติ แต่ละภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ ในแต่ละภาคการศึกษานักศึกษา ระดับประกาศนียบัตร และระดับปริญญาตรีจะต้องลงทะเบียนเรียนอย่างน้อย 1 ชุติวิชาแต่ไม่เกิน 3 ชุติวิชา ส่วนระดับบัณฑิตศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนอย่างน้อย 1 ชุติวิชาแต่ไม่เกิน 2 ชุติวิชา จนกว่าจะครบจำนวนชุติวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีระยะเวลาไม่เกิน 3 เท่าของ ระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร

หลักสูตรที่มหาวิทยาลัยจัดสอนที่ 6 ระดับ คือ

หลักสูตรประกาศนียบัตร 1 ปีและ 2 ปี

หลักสูตรปริญญาตรีต่อเนื่อง 2 ปีและ 3 ปี

หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

หลักสูตรปริญญาโท

หลักสูตรปริญญาเอก

ทุกหลักสูตรที่เปิดสอน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้รับรอง คุณวุฒิของผู้สำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเท่ากับคุณวุฒิของผู้จบการศึกษา จากมหาวิทยาลัยของรัฐโดยทั่วไปและหากเข้ารับราชการจะได้รับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนใน ตำแหน่งและอัตราเงินเดือนเช่นเดียวกับผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแห่งอื่น

1.3.2 หลักสูตรที่เปิดสอน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจัดการเรียนการสอน 12 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยาการจัดการ นิติศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ เศรษฐศาสตร์ มนุษยนิเวศศาสตร์ รัฐศาสตร์ ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ นิเทศศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พยาบาลศาสตร์ ในปีการศึกษา 2550 เปิดสอนจำนวน 75 หลักสูตร แบ่งเป็นหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตร 6 หลักสูตร ระดับปริญญาตรี 47 หลักสูตร และระดับบัณฑิตศึกษา (ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโทและปริญญาเอก) 22 หลักสูตร (สำนักวิชาการ 2550)

สาขาวิชา	จำนวนหลักสูตร					
	ปริญญาเอก	ปริญญาโท	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตร	รวม
1. สาขาวิชาศิลปศาสตร์	-	2	-	5	4	11
2. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์	1	6	1	4	-	12
3. สาขาวิชาวิทยาการจัดการ	-	2	-	10	-	13
4. สาขาวิชานิติศาสตร์	-	-	-	2	2	4
5. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	-	3	-	6	-	9
6. สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์	-	1	-	1	-	2
7. สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์	-	1	-	3	-	4
8. สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์	-	1	-	6	-	7
9. สาขาวิชารัฐศาสตร์	-	1	-	2	-	3
10. สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	-	2	-	5	-	7
11. สาขาวิชานิติศาสตร์	-	1	-	1	-	2
12. สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	-	-	-	2	-	2
รวม	1	20	1	47	6	75

1.4 ระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1.4.1 ระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชใช้ระบบการศึกษาที่เอื้ออำนวยให้นักศึกษาสามารถใช้เวลาวางศึกษาด้านตนเองโดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียนตามปกติ เป็นวิธีการศึกษาด้วยระบบการศึกษาที่เรียกว่า “ระบบการศึกษาทางไกล”

ระบบการศึกษาทางไกลเป็นระบบการศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาที่อยู่ในท้องถิ่นต่างๆ สามารถศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองตามความพร้อม ความสะดวก และความสนใจของตนเอง จากสื่อประสมประเภทสิ่งพิมพ์ในรูปแบบของเอกสารการสอน แบบฝึกปฏิบัติ เทปเสียง ประกอบชุดวิชา และหนังสืออ่านประกอบต่างๆ รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ และการสอนเสริมตามศูนย์บริการการศึกษา

เพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถศึกษได้ด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นน้อยที่สุด มหาวิทยาลัยใช้ระบบการถ่ายทอดความรู้ เนื้อหาสาระ ประสบการณ์ รวมทั้งการประเมินผลการศึกษาครั้งนี้ (ถำนักทะเบียนและวัดผล 2550: 16-38)

1) การศึกษาจากวัสดุการศึกษาที่ส่งให้ทางไปรษณีย์

ก. เอกสารการสอนประจำชุดวิชา เอกสารการสอนประจำชุดวิชาประกอบด้วย คำอธิบายชุดวิชา วัตถุประสงค์ของชุดวิชา รายชื่อหน่วยการสอน วิธีการศึกษา ตลอดจนแผนการสอนของหน่วยต่างๆ เนื้อหาสาระในเอกสารการสอนจัดอยู่ในรูปบทเรียนแบบโปรแกรม ซึ่งนักศึกษาจะต้องศึกษาเอกสารการสอนทุกหน่วยอย่างละเอียดพร้อมทั้งทำกิจกรรมตามที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละหน่วย

ข. แบบฝึกปฏิบัติประจำชุดวิชา ประกอบด้วยคำชี้แจงในการใช้แบบฝึกปฏิบัติ รายละเอียดเกี่ยวกับหน่วยการสอน แบบประเมินผลตนเองก่อนและหลังเรียน ที่ว่างสำหรับบันทึกสาระสำคัญ ทำกิจกรรมและทำรายงาน รวมทั้งแบบทดสอบประจำหน่วย

ค. เทปเสียง/ซีดีเสียงประจำชุดวิชา มหาวิทยาลัยได้ผลิตเทปเสียง/ซีดีเสียงประจำชุดวิชาใช้คู่กับเอกสารการสอน เพื่อขยายเสริมหรือสรุปเนื้อหาสาระของเอกสารการสอนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยจัดส่งให้นักศึกษาพร้อมเอกสารสาระของเอกสารการสอน โดยปกติกำหนดปริมาณไม่เกิน 4 ม้วน หรือ 4 แผ่นต่อชุดวิชา ความยาวม้วน/แผ่นละ 60 นาที

ง. วีซีดีประจำชุดวิชา บางชุดวิชาที่ต้องการขยายความเข้าใจในเนื้อหาสาระเอกสารการสอนประจำชุดวิชาด้วยเสียงและภาพเคลื่อนไหว มหาวิทยาลัยได้ผลิตวีซีดีประจำชุดวิชาขึ้น เพื่อเสนอเรื่องราวที่สอดคล้อง เสริม เติมเต็มเนื้อหาสาระของชุดวิชา ปกติกำหนดปริมาณไม่เกิน 2 แผ่นต่อชุดวิชา ความยาวแผ่นละ 60 นาที

จ. ซีดีรอมประจำชุดวิชา มหาวิทยาลัยได้ผลิตชุดการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ประจำชุดวิชาใช้คู่กับเอกสารการสอนมีรูปแบบการนำเสนอลักษณะมัลติมีเดียเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่จำเป็นในเอกสารการสอนที่แสดงกระบวนการ สาธิต ทดลองหรือการเสนอเรื่องราวเป็นกรณี ในลักษณะของสื่อประสมที่เน้นปฏิสัมพันธ์ ปกติกำหนดปริมาณไม่เกิน 2 แผ่นต่อชุดวิชา

นอกจากการศึกษาจากวัสดุการศึกษาส่งให้ทางไปรษณีย์แล้ว มหาวิทยาลัยให้บริการสื่อการศึกษาในรูปแบบต่างๆ เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ให้กับนักศึกษาและผู้สนใจในการศึกษาด้วยระบบการเรียนการสอนทางไกลที่หลากหลายมากขึ้น ได้แก่ เทปเสียงประกอบชุดวิชา วีซีดีประกอบชุดวิชา ซีดีรอมประกอบชุดวิชา รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ และรายการ ON DEMAND ทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย

2) การศึกษาจากเทปเสียงประกอบชุดวิชา

เทปเสียงประกอบชุดวิชาเป็นการเสริมเนื้อหาในชุดวิชาที่ไม่ซ้ำกับสื่อประจำชุดวิชา เพื่อจำหน่ายให้กับนักศึกษาและผู้สนใจ โดยมหาวิทยาลัยจัดทำขึ้นในบางชุดวิชาที่มีเนื้อหายากหรือเสนอกรณีศึกษา

3) การศึกษาจากวีซีดีประกอบชุดวิชา

เช่นเดียวกับเทปเสียงประกอบชุดวิชา ในบางชุดวิชา มหาวิทยาลัยได้จัดทำวีซีดีประกอบชุดวิชาขึ้นเพื่อเสริมเนื้อหาความรู้ด้วยเสียงและภาพเคลื่อนไหว

4) การศึกษาจากซีดีรอมประกอบชุดวิชา

ในบางชุดวิชา มหาวิทยาลัยได้จัดทำซีดีรอม ชุดการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อเสริมหรือขยายเนื้อหาของชุดวิชาที่ควรรู้จำนำให้นักศึกษาและผู้สนใจ โดยเนื้อหาไม่ซ้ำกับซีดีรอมประจำชุดวิชา

5) การศึกษาจากรายการสอนทางวิทยุกระจายเสียง

มหาวิทยาลัยจัดให้มีรายการวิทยุกระจายเสียงประกอบชุดวิชาในชุดวิชาศึกษาทั่วไป ชุดวิชาแกน หรือชุดวิชาเฉพาะบางชุดวิชา ชุดวิชาละ 10 – 12 รายการ ความยาวรายการละ 20 นาที เพื่อเสริมเนื้อหาเป็นการขยายโลกทัศน์ให้กับนักศึกษา จากข้อมูลและวิทยาการผู้มีส่วนร่วมนักศึกษาสามารถรับฟังรายการดังกล่าวได้ตามตารางออกอากาศรายการวิทยุกระจายเสียงที่มหาวิทยาลัยจะจัดส่งให้กับนักศึกษาทุกท่านล่วงหน้า โดยแนบไปกับข่าวมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยให้บริการการกระจายเสียงในเครือข่ายของกรมประชาสัมพันธ์เป็นประจำวัน ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเครือข่ายเพื่อการศึกษา ส่งสัญญาณจากสถานีแม่ข่ายที่กรุงเทพฯ ไปยังสถานีย่อย 11 สถานีดังนี้

ลำดับที่	สถานที่/จังหวัด	กำลังส่ง/KW	ระบบ	ความถี่
1	กรุงเทพมหานคร	100	A.M.	1,467 KHz
2	ลำปาง	100	A.M.	549 KHz
3	ขอนแก่น	100	A.M.	621 KHz
4	อุบลราชธานี	20	A.M.	711 KHz
5	สุราษฎร์ธานี	50	A.M.	1,242 KHz
6	สงขลา	20	A.M.	558 KHz
7	นครสวรรค์	50	A.M.	936 KHz
8	กระบี่	50	A.M.	963 KHz
9	จันทบุรี	20	A.M.	927 KHz
10	ระนอง	2.5	F.M.	105.75 MHz
11	แม่ฮ่องสอน	2.5	F.M.	102 MHz

เวลาออกอากาศรายการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเครือข่าย 4 เพื่อการศึกษา แบ่งเป็นช่วงเวลาตามผังตารางออกอากาศ ดังนี้

ตารางออกอากาศ ณ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเครือข่ายเพื่อการศึกษาคลื่น 1,467

KHz ระบบ A.M.

วัน	13.00-15.00 น.	15.00-17.00 น.	18.00-18.40น.	18.40-19.00 น.	21.30-24.00 น.
เสาร์	มสธ.	มสธ.			มสธ.
อาทิตย์			17.00-17.30น.		
			มสธ.		
จันทร์	06.00-09.00 น.				
	มสธ.				
อังคาร	มสธ.		มสธ.	มสธ.	
พุธ	มสธ.				
พฤหัสบดี			มสธ.	มสธ.	
ศุกร์					

6) การศึกษาจากรายการสอนทางวิทยุโทรทัศน์

มหาวิทยาลัยจัดให้มีรายการวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อเสริมในชุดวิชาศึกษาทั่วไป ชุดวิชาแกน หรือชุดวิชาเฉพาะชุดวิชาละ 3 – 5 รายการ ความยาวรายการละ 20 นาที มุ่งขยายเนื้อหาที่เข้าใจยากด้วยการแสดงเสียงและภาพเคลื่อนไหวที่สมจริง ถ่ายทอดทัศนะของวิทยากรในแง่มุมต่างๆ โดยมหาวิทยาลัยจะจัดส่งตารางออกอากาศรายการวิทยุโทรทัศน์แต่ละภาคการศึกษาให้นักศึกษาทุกคนล่วงหน้า โดยแนบไปกับข่าว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตารางการออกอากาศรายการวิทยุโทรทัศน์ที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษานั้น จะจัดพิมพ์เป็นแผ่นพับส่งไปกับข่าว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าก่อนเปิดภาคการศึกษา ปัจจุบันรายการของมหาวิทยาลัยแพร่ภาพออกอากาศ 3 สถานี ได้แก่

ก. สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์

ออกอากาศทุกวัน เวลา 05.00 – 06.00 น.

ข. สถานีวิทยุโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล

ออกอากาศ	วันจันทร์ – วันศุกร์	เวลา 18.10 – 20.00 น.
	วันเสาร์ – วันอาทิตย์	เวลา 08.30 – 12.00 น.
		เวลา 13.00 – 15.30 น.
		เวลา 16.00 – 20.00 น.

นักศึกษาที่มีจานรับสัญญาณดาวเทียม สามารถรับชมได้ทาง DLTV 8 (ช่อง 88) ส่วนนักศึกษาที่เป็นสมาชิก UBC ในระบบเคเบิลทีวี รับชมได้ทาง UBC ช่อง 55

ค. สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) ออกอากาศทุกวัน เวลา 21.00 – 21.30 น.

นักศึกษาที่มีจานรับสัญญาณดาวเทียม สามารถรับชมได้ทาง DLTV 8 (ช่อง 88) ส่วนนักศึกษาที่เป็นสมาชิก UBC ในระบบเคเบิลทีวี รับชมได้ทาง UBC ช่อง 55

7) การศึกษาจากรายการ ON DEMAND ทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย

เพื่อเพิ่มอีกช่องทางในการเรียนของนักศึกษาในรายการศึกษาทางไกล

มหาวิทยาลัยได้จัดทำฐานข้อมูลรายการวิทยุกระจายเสียงและรายการวิทยุโทรทัศน์เป็นรายการ ON DEMAND ทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัย ทำให้นักศึกษาสามารถเลือกรับฟัง – รับชมรายการย้อนหลังได้ตามต้องการ โดยติดต่อที่ www.stou.ac.th คลิ๊ก ที่ Media on Demand หรือคลิกที่ Webcasting และคลิกที่ Media on Demand เพื่อสืบค้นหารายการย้อนหลังที่ต้องการ

8) การศึกษาจากสื่อคอมพิวเตอร์

มหาวิทยาลัยผลิตสื่อคอมพิวเตอร์เป็นสื่อเสริมอีกสื่อหนึ่ง เรียกว่าสื่อ e-Learning แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ

ก. รูปแบบออนไลน์ โดยนักศึกษาสามารถศึกษาได้ผ่านทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย www.stou.ac.th โดยคลิกที่แบนเนอร์ STOU e-Learning เลือกไอคอนชุดวิชาที่เปิดให้บริการ เลือกภาคการศึกษาที่ลงทะเบียนและระดับการศึกษาที่ศึกษาเพื่อสำรวจชุดวิชาที่เปิดสอนให้บริการในภาคการศึกษานั้นๆ นอกจากนั้นนักศึกษายังสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ระบบการใช้ STOU e-Learning ได้ตามไอคอนต่างๆ ที่ปรากฏ

ข. รูปแบบออฟไลน์ (คอมพิวเตอร์ช่วยสอน-CAI) โดยนักศึกษาสารทขอรับบริการได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายได้ที่ สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และศูนย์วิทยพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 10 แห่งได้แก่จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสุโขทัย จังหวัดลำปาง จังหวัดจันทบุรี จังหวัดอุดรธานี จังหวัดยะลา จังหวัดนครนายก และจังหวัดนครสวรรค์ ในกรณีที่นักศึกษาไม่สะดวกมาใช้บริการ ณ สถานที่ที่กำหนด มหาวิทยาลัยได้จัดทำซีดีรอมเพื่อจัดจำหน่ายให้นักศึกษาได้สั่งซื้อไปศึกษาด้วยตนเองที่บ้าน

9) การบริการด้านการสอนเสริม

การสอนเสริมเป็นบริการทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษา โดยคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้เสริมความรู้ความเข้าใจเนื้อหาของชุดวิชาที่นักศึกษาเรียนด้วยตนเองให้กว้างยิ่งขึ้น ตลอดจนสร้างความกระจำด้วยการตอบปัญหาข้อสงสัยของนักศึกษาเกี่ยวกับเอกสารการสอนที่ศึกษา การบริการสอนเสริมดังกล่าวไม่บังคับให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมตลอดทั้ง นักศึกษาไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด โดยมหาวิทยาลัยได้กำหนดจัดสอนเสริมในวันเสาร์-อาทิตย์ ศูนย์บริการการศึกษาที่มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ทั้งนี้ นักศึกษาสามารถตรวจสอบกำหนดการสอนเสริมและสถานที่สอนเสริมได้จากตารางสอนเสริม ซึ่งมหาวิทยาลัยจะจัดส่งให้พร้อมกับข่าว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ล่วงหน้าก่อนการสอนเสริมประมาณ 1 เดือน (รูปแบบและชุดวิชาสอนเสริม ดูได้จากระบบการบริการการศึกษา)

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังได้จัดให้มีการสอนเสริมทางไกลผ่านดาวเทียมอีกด้วย ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับวัน/เวลา และชุดวิชาที่จะจัดสอนเสริมทางไกลผ่านดาวเทียม สำนักบริการการศึกษาจะแจ้งให้นักศึกษาทราบในแต่ละภาคการศึกษาผ่าน “ข่าวมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช” หรือสื่ออื่นๆ ตามความเหมาะสม

นอกจากที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีการสอนเสริมตามปกติประจำภาคการศึกษาและจัดสอนเสริมทางไกลผ่านดาวเทียมแล้วนั้น มหาวิทยาลัยยังได้จัดให้มีการสอนเสริมในลักษณะของการนัดหมายอีกด้วย โดยกำหนดเกณฑ์ในการจัดสอนเสริมโดยการนัดหมายไว้ ดังนี้

ก. ชุติวิชาที่นักศึกษาจะขอให้มหาวิทยาลัยจัดสอนเสริมให้นั้น จะต้องเป็นชุติวิชาที่เปิดสอนเสริมตามปกติในภาคการศึกษานั้นๆ และไม่ได้เปิดสอนเสริมปกติในจังหวัดที่นักศึกษามีภูมิลำเนาอยู่

ข. ต้องมีจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในชุติวิชาที่ขอให้เปิดสอนโดยตารางนัดหมายตั้งแต่ 20 คนขึ้นไป (โดยแนบสำเนาหลักฐานการลงทะเบียนเรียนในชุติวิชาที่ขอให้เปิดสอนเสริมโดยการนัดหมายด้วย)

ค. ในแต่ละจังหวัดมหาวิทยาลัยจะเปิดทำการสอนเสริมโดยการนัดหมายไม่เกิน 5 ชุติวิชา

ง. เมื่อนักศึกษารวบรวมรายชื่อนักศึกษาครบ 20 คน แล้วให้ยื่นเรื่องผ่านชมรมนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช หรือศูนย์บริการการศึกษา แล้วแต่กรณี เพื่อส่งมายังสำนักบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งจะแจ้งให้นักศึกษาทราบผ่าน “ข่าว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช” ทุกภาคการศึกษา

10) การศึกษาจากสื่อสอนเสริม

ก. เอกสาร โสตทัศนประกอบการสอนเสริม

เอกสาร โสตทัศนเป็นเอกสารการสรุปเนื้อหาสาระของแต่ละชุติวิชาและรวบรวมประเด็นสำคัญเพื่อประกอบการสอนเสริม และจะแจกให้กับนักศึกษาทุกคนที่ไปเข้ารับการสอนเสริม ณ ศูนย์บริการการศึกษา โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

ข. VCD เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้การสอน หรือ VCD สอนเสริม

VCD ดังกล่าวเป็นวัสดุการศึกษาอีกประเภทหนึ่งที่รวบรวมเนื้อหาสาระที่สำคัญในเอกสารการสอน ประกอบด้วยภาพและเสียง สำหรับรายละเอียดในการเผยแพร่วัสดุการศึกษาในรูปแบบ VCD ติดตามได้จาก “ข่าว มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช”

11) กิจกรรมภาคปฏิบัติเสริมประสบการณ์

ในชุติวิชาบางชุตินักศึกษาต้องเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมประสบการณ์โดยใช้เวลาศึกษาประมาณสัปดาห์ละ 2 ชั่วโมงต่อ 1 ชุติวิชา มหาวิทยาลัยจะจัดแหล่งฝึกงานภาคปฏิบัติโดยมีกิจกรรมที่นักศึกษาต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

ก. การปฏิบัติการในห้องทดลอง ชุติวิชาบางชุติวิชานักศึกษาจะได้รับมอบหมายให้เข้าห้องปฏิบัติการของสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงาน เช่น วิทยาลัย โรงพยาบาล โรงงาน เป็นต้น โดยมหาวิทยาลัยจะแต่งตั้งบุคลากรในหน่วยงานนั้นเป็นผู้นิเทศก์และประเมินผลการปฏิบัติการของนักศึกษาตามความเหมาะสม

ข. การฝึกงาน ชุติวิชาบางชุติมีลักษณะเนื้อหาที่นักศึกษาจะต้องฝึกงานและดูงานในสถาบันวิชาการและวิชาชีพต่างๆ โดยนักศึกษาต้องทำรายงานส่งให้มหาวิทยาลัยเพื่อประกอบการประเมินผลทุกครั้ง

ค. การเข้าร่วมประชุมสัมมนา บางชุติวิชานักศึกษาจะต้องเข้าประชุมและสัมมนาทางวิชาการตามเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชุติวิชา

ง. การเข้าร่วมในสถานการณ์จำลอง ชุติวิชาบางชุติ เช่น ชุติวิชาในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ นักศึกษาจะต้องเข้าร่วมในสถานการณ์จำลองเพื่อฝึกทักษะความชำนาญในการแก้ปัญหาและการดำเนินงาน

จ. การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ในบางสาขาวิชามีการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุติวิชา ดังนี้

- สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ จัดให้มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) แขนงวิชาคหกรรมศาสตร์ธุรกิจ 2 วิชาเอกคือ วิชาเอกธุรกิจอาหารและวิชาเอกการโรงแรมและภัตตาคาร โดยนักศึกษาหลักสูตรวิชาเอกธุรกิจอาหารจะต้องเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุติวิชาเคมีและจุลชีววิทยาของอาหาร และนักศึกษาหลักสูตรวิชาเอกการโรงแรมและภัตตาคารจะต้องเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ หลังจากสอบผ่านชุติวิชาการจัดการและเทคนิคการบริการในโรงแรม และชุติวิชาการจัดการและเทคนิคการบริการในภัตตาคาร ซึ่งสาขาวิชา มนุษยนิเวศศาสตร์จะแจ้งสถานที่ล่วงหน้าสำหรับนักศึกษาที่อยู่ในเกณฑ์สมควรได้รับการฝึกเสริมทักษะ

- สาขาวิชานิเทศศาสตร์ จัดให้มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุติวิชาการผลิต 12 ชุติวิชา ได้แก่ ชุติวิชาการผลิตภาพยนตร์ชั้นสูง ชุติวิชาการสร้างสรรค์งานโฆษณา ชุติวิชาการเขียนสำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ ชุติวิชาการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ ชุติวิชาการจัดและการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงเบื้องต้น การผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงขั้นสูง ชุติวิชาการผลิตรายการโทรทัศน์เบื้องต้น ชุติวิชาการผลิตรายการโทรทัศน์ขั้นสูง ชุติวิชาการผลิตภาพยนตร์เบื้องต้น ชุติวิชาการรณรงค์และผลิตงานโฆษณา ชุติวิชาการเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ และชุติวิชาการสร้างสรรค์และผลิตงานประชาสัมพันธ์ ดังนั้นนักศึกษาทุกคนจะต้องลงทะเบียนเรียนชุติวิชาการผลิตอย่างน้อย 2 ชุติวิชาจากชุติวิชาที่กล่าวข้างต้น และต้องเข้ารับการฝึกภาคปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างทักษะและประสบการณ์

ในวิชาชีพนั้นๆ ซึ่งทางสาขาวิชานิเทศศาสตร์จะแจ้งวิธีการ กำหนดวัน เวลา และสถานที่เมื่อได้มีการเปิดให้ลงทะเบียนชุดวิชาดังกล่าว

- สาขาวิชาวิทยาการจัดการ จัดให้มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) แขนงวิชาบริหารธุรกิจ วิชาเอกการจัดการการท่องเที่ยว จัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะโดยผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ สำหรับรายละเอียดการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะสาขาวิชาวิทยาการจัดการจะแจ้งให้นักศึกษาทราบเป็นรายบุคคล

- สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จัดให้มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) วิชาเอกอาชีวอนามัยและความปลอดภัย จำนวน 1 ชุดวิชาคือ ชุดวิชาสุขศาสตร์อุตสาหกรรมการประเมิน ประกอบด้วยการฝึกด้วยตนเองและฝึกเสริมทักษะ

- สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จัดให้มีการปฏิบัติเสริมทักษะในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา วิชาเอกเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา จำนวน 1 ชุดวิชาคือ ชุดวิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา โดยนักศึกษาจะต้องเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในชุดวิชาดังกล่าว ซึ่งสาขาวิชาศึกษาศาสตร์จะแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ให้นักศึกษาทราบในแต่ละภาคการศึกษา

- สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ จัดให้มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในหลักสูตรปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) แขนงวิชาเทคโนโลยีการเกษตร วิชาเอกการจัดการการผลิตพืชและวิชาเอกการจัดการการผลิตสัตว์ จำนวน 4 ชุดวิชา ได้แก่ ชุดวิชาจัดการการผลิตสุกรและสัตว์ปีก ชุดวิชาจัดการการผลิตสัตว์เคี้ยวเอื้อง ชุดวิชาจัดการการผลิตพืช และชุดวิชาฝึกปฏิบัติเสริมทักษะการผลิตพืช โดยนักศึกษาจะต้องเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในชุดวิชาดังกล่าว ซึ่งสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์จะแจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่เมื่อมีการเปิดให้ลงทะเบียนชุดวิชาดังกล่าว

- สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จัดให้มีปฏิบัติเสริมทักษะในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) 2 วิชาเอก คือ วิชาเอกเทคโนโลยีการพิมพ์และวิชาเอกเทคโนโลยีสารสนเทศธุรกิจ โดยนักศึกษาทั้งสองวิชาเอกต้องลงทะเบียนเรียนชุดวิชาที่มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะอย่างน้อย 2 ชุดวิชา ตามวัน เวลา และสถานที่ซึ่งสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะได้แจ้งให้นักศึกษาทราบในแต่ละภาคการศึกษา

- สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มีชุดวิชาบางชุดที่ต้องฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในหน่วยงานที่ให้บริการด้านสุขภาพอนามัยทั้งของรัฐบาลและเอกชน เช่น สถานบริการสุขภาพ โรงพยาบาล หน่วยงานบริการสาธารณสุข เป็นต้น ชุดวิชาที่ต้องฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลจะมี 5

ชุดวิชา ซึ่งมีวิธีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะต่างๆ ดังนี้ คือ การฝึกด้วยตนเอง ฝึกเฉพาะกรณี และฝึกเสริมทักษะปฏิบัติการพยาบาล

1.4.2 ระดับบัณฑิตศึกษา (สำนักบัณฑิตศึกษา 2550 : 6-7)

มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาโดยใช้ระบบการถ่ายทอดความรู้ เนื้อหาสาระ ประสบการณ์ ดังนี้

1) การศึกษาจากสื่อหลัก

สื่อหลัก หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมเนื้อหาสาระ มโนคติ กิจกรรมและวิธีปฏิบัติทั้งหมดของชุดวิชา ประกอบด้วย

ก. แนวการศึกษา เป็นเอกสารคู่มือการเรียนการสอนของชุดวิชา ประกอบด้วย ส่วนแนะนำ ขอบข่าย วัตถุประสงค์ และวิธีการศึกษา หรือส่วนที่เป็นสาระปฐมนิเทศชุดวิชา ส่วนที่เป็นแผนการสอนประจำหน่วยการสอน สาระสังเขปและกิจกรรม และส่วนที่เป็นข่าวสาร รายละเอียดกิจกรรม บทความอ้างอิง หรือสื่อสิ่งพิมพ์ที่จำเป็นและเหมาะสม

ข. ประมวลสาระชุดวิชา เป็นเนื้อหาสาระในส่วนที่ทดแทนการบรรยาย ความความคิดเห็น ผลงานและจุดยืนของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของชุดวิชา จัดพิมพ์เป็นตำราชุดตามปกติชุดวิชาละไม่เกิน 15 หน่วย แต่ละหน่วยมีเนื้อหาสาระที่จะต้องใช้เวลาศึกษาประมาณ 5 -15 ชั่วโมง

ค. แผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชา เป็นเอกสารคู่มือแนะแนวประกอบกิจกรรมการศึกษาของนักศึกษาตลอดภาคการศึกษา โดยนักศึกษาจะต้องศึกษาแผนกิจกรรมการศึกษาประจำชุดวิชาก่อนการดำเนินกิจกรรมการศึกษา เพื่อจะได้ทราบถึงรายละเอียดต่างๆ ได้แก่ โครงสร้างของเนื้อหาชุดวิชา การเตรียมตัวของนักศึกษา การดำเนินการศึกษา งานที่กำหนดให้ทำ การส่งงาน การเสนอผลงาน การประเมินผลการเรียน การสัมมนาเข้ม ตารางการศึกษาชุดวิชา ตารางการศึกษาประจำสัปดาห์ และแบบฟอร์มรายงาน เป็นต้น

2) การศึกษาจากสื่อเสริม

สื่อเสริม หมายถึง สื่อที่เสริมหรือเพิ่มเพื่อให้นักศึกษาสามารถศึกษาเนื้อหาสาระเพิ่มเติมนอกเหนือจากสื่อหลัก ประกอบด้วย

ก. สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อเอกสารที่แนะนำให้นักศึกษาอ่านเพิ่มเติมเพื่อเสริมความรู้ นอกเหนือไปจากการศึกษาสาระสำคัญหลักจากประมวลสาระชุดวิชา เช่น หนังสืออ้างอิงต่างๆ

เอกสารทางวิชาการ งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง วารสารทางวิชาการด้านต่างๆ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

ข. สื่อโสตทัศน เป็นสื่อที่ถ่ายทอดเนื้อหาสาระด้วยภาพหรือเสียง หรือทั้งภาพและเสียง เช่น ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ซึ่งสื่อโสตทัศนที่นำมาใช้เป็นสื่อเสริมในการศึกษาทางไกล ระดับบัณฑิตศึกษา ได้แก่ วิทยุทัศน์ แถบบันทึกเสียง สไลด์ เป็นต้น

ค. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อที่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์มาช่วยเสริมในการจัดการเรียนการสอน เช่น e-Learning นอกจากนี้ยังรวมถึงการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลของสำนักบรรณสารสนเทศของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ประกอบด้วย ฐานข้อมูลของสถาบันการศึกษาต่างๆ ในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ฐานข้อมูล CD-ROM เป็นต้น

3) การศึกษาจากแหล่งค้นคว้า

การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานั้นให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์สภาพเหตุการณ์ สภาพปัญหา โดยการประยุกต์แนวคิด ทฤษฎีจากสาระในชุดวิชาที่ศึกษากับความรู้ที่ได้ค้นคว้าจากแหล่งวิทยาการต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและถูกต้องภายใต้การให้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา การค้นคว้าจากแหล่งค้นคว้า นักศึกษาสามารถค้นคว้าได้จาก ห้องสมุด แหล่งวิทยาการต่างๆ ในภูมิภาค แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น และจาก Internet เป็นต้น

4) การเข้าร่วมกิจกรรมปฏิสัมพันธ์

กิจกรรมปฏิสัมพันธ์เป็นกิจกรรมที่ช่วยเสริมความรู้ ความเข้าใจและพัฒนาทักษะต่างๆ ในส่วนที่ไม่สามารถถ่ายทอดอย่างสมบูรณ์โดยสื่ออื่น ในโอกาสเดียวกันยังเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างนักศึกษาและคณาจารย์ และระหว่างนักศึกษาด้วยกันเองนอกจากนี้ยังมีแนะแนวและตอบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้และการสอน และเพื่อปรึกษาในการทำผลงาน รายงาน กิจกรรมปฏิสัมพันธ์มีหลายรูปแบบดังนี้

ก. การปฐมนิเทศเชิงปฏิบัติการบัณฑิตศึกษา เป็นกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษาใหม่ ต้องเข้ารับการปฐมนิเทศทุกคน ซึ่งเป็นการสัมมนาแบบเข้มประมาณ 2 วัน เพื่อทำความเข้าใจวิธีการศึกษาระดับปริญญาโทในระบบการศึกษาทางไกล นอกจากนี้ยังเป็นการทำความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงสร้างเนื้อหาสาระและกระบวนการศึกษาตามหลักสูตรที่สมัครเข้าศึกษา รวมทั้งการปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อการวางแผนการเรียนรู้ร่วมกัน

ข. การสัมมนาเสริม เป็นกิจกรรมที่บังคับให้นักศึกษาทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งงานและเสนอผลงานซึ่งกำหนดไว้ในแผนกิจกรรมการเรียนและแนวการศึกษา นักศึกษาจะต้องอภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อาจารย์จะให้คะแนนการสัมมนาเสริมจากผลงาน การเสนอผลงาน และการร่วมอภิปราย การสัมมนาเสริมจะกำหนดไว้ในชุดวิชาที่ไม่ต้องการฝึกทักษะ หรือการเพิ่มเติมประสบการณ์ หรือการพัฒนาบุคลิกภาพเป็นการเฉพาะ

ค. การสัมมนาเข้ม เป็นกิจกรรมที่นัดหมายให้นักศึกษา เสนอผลงานและฝึกปฏิบัติ ระยะสั้นการจัดสัมมนาเข้มจะใช้กับชุดวิชาที่ต้องฝึกทักษะหรือเพิ่มเติมประสบการณ์ หรือการพัฒนาบุคลิกภาพเป็นการเฉพาะเพิ่มเติมจากการสัมมนาเสริม

5) การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาดำเนินชีวิต/ประสบการณ์วิชาชีพมหาดำเนินชีวิต/ ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิต

เป็นกิจกรรมปัจฉิมนิเทศระดับบัณฑิตศึกษา โดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทุกคนจะต้องเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาดำเนินชีวิต/ประสบการณ์วิชาชีพมหาดำเนินชีวิต/ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิตก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อให้ นักศึกษาได้ร่วมฝึกทักษะที่จำเป็นของวิชาชีพและเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ ประสบการณ์วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม โดยใช้เวลาในการอบรมประมาณ 4 วันหรือ 30 ชั่วโมง

6) การฝึกอบรม/การฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรที่กำหนด

เป็นกิจกรรมที่บางหลักสูตรได้กำหนดให้นักศึกษามีการฝึกอบรม/ฝึกปฏิบัติ ณ สถานประกอบการหรือสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยมุ่งให้นักศึกษาได้เสริมสร้างความรู้และทักษะที่จำเป็น ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้นๆ

1.5 ระบบการบริการการศึกษา

มหาวิทยาลัยตระหนักดีว่านักศึกษาซึ่งกระจายอยู่ตามจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศอาจพบปัญหาบางประการในการศึกษาด้วยตนเองจากระบบการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะเป็นด้านระบบการเรียนการสอนหรือด้านเนื้อหาวิชาเพราะระบบนี้เป็นระบบใหม่สำหรับประเทศไทย อีกประการหนึ่งนักศึกษาไม่มีโอกาสได้พบกับผู้สอนอยู่เป็นประจำ ไม่ทราบว่สถานศึกษาหรือสถานที่ทำการของมหาวิทยาลัยที่ตนศึกษาอยู่นั้นมีสภาพเป็นอย่างไร จึงเกิดความรู้สึกว่าตนเองต้องศึกษาตามลำพัง ขาดที่ปรึกษา ปัญหาต่างๆ เหล่านี้อาจจะลดน้อยลงด้วยระบบการบริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยจึงได้จัดบริการต่างๆ ดังนี้

1.5.1 ศูนย์บริการการศึกษาของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยได้มีการจัดตั้งศูนย์บริการการศึกษาเพื่อเป็นแหล่งบริการการศึกษาแก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ อย่างน้อย 5 ประเภท ดังนี้

1) ศูนย์บริการการศึกษากภาค เป็นศูนย์บริการการศึกษาระดับภูมิภาคที่จัดตั้งขึ้นโดยได้รับความร่วมมือจากสถาบันอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาค ได้แก่ มหาวิทยาลัยต่างๆ ในการอนุญาตให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ศูนย์บริการการศึกษาขึ้น ณ สถาบันการศึกษานั้นๆ ทั้งนี้ ศูนย์บริการการศึกษากภาคจะมีบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดบริการการสอนเสริม สรรหาบุคลากรในห้องเรียนเพื่อทำหน้าที่สอนเสริมเฉพาะในภาคที่รับผิดชอบ จัดสนามสอบให้คำปรึกษาและแนะแนวการศึกษาแก่นักศึกษา ตลอดจนการประชาสัมพันธ์และให้บริการข่าวสารต่างๆ ของมหาวิทยาลัย

2) ศูนย์บริการการศึกษาจังหวัด เป็นศูนย์บริการการศึกษาประจำท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นโดยได้รับความร่วมมือจากสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (ตามนโยบายความร่วมมือเมื่อปี 2521) ในการอนุญาตให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชจัดตั้งศูนย์บริการการศึกษาจังหวัดขึ้น ณ โรงเรียนมัธยมประจำจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งนี้ ศูนย์บริการการศึกษาจังหวัดจะมีบทบาทและหน้าที่รับผิดชอบในการจัดสถานที่ที่จะใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ได้แก่ การปฐมนิเทศนักศึกษา การสอนเสริม การสอบ การแนะแนวการศึกษา กิจกรรมการศึกษารื่นๆ ที่มหาวิทยาลัยพิจารณาเห็นว่าเหมาะสมและเป็นประโยชน์แก่นักศึกษา เป็นแหล่งบริการข่าวสารและหน่วยประชาสัมพันธ์ในระดับท้องถิ่นของมหาวิทยาลัย รวมทั้งเป็นหน่วยประสานงานในการติดต่อระหว่างนักศึกษา กับมหาวิทยาลัยในกรณีที่นักศึกษาไม่สามารถติดต่อกับมหาวิทยาลัยได้โดยตรงอีกด้วย

3) ศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจ เป็นศูนย์บริการการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นโดยความร่วมมือของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของสาขาวิชาเป็นครั้งคราวตามความจำเป็นต้องมีการศึกษาเฉพาะอย่าง เช่น สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ จัดตั้งศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจขึ้น ณ สำนักงานเกษตรประจำภาค และสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ จัดตั้งบริการการศึกษาเฉพาะกิจขึ้น ณ โรงพยาบาลหรือวิทยาลัยพยาบาลต่างๆ ที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ ทั้งนี้ ศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจจะมีบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบในการให้การศึกษา ให้คำปรึกษาแนะนำทางวิชาการเสริมความรู้ความเข้าใจ ประสบการณ์ฝึกงาน ฝึกปฏิบัติใน

ห้องทดลอง ฝึกปฏิบัติภาคสนามเฉพาะวิชา ทั้งยังเป็นแหล่งกลางในการสรรหาบุคลากรผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาเฉพาะเพื่อเสนอต่อมหาวิทยาลัยพิจารณาแต่งตั้งเป็นอาจารย์สอนเสริม

4) ศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจ “มুমมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช” เป็นศูนย์บริการห้องสมุด และสื่อการศึกษาได้รับความร่วมมือจากสำนักบริหารการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ โดยการอนุญาตให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชจัดตั้ง “มুমมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช” ขึ้นในมูมหนึ่งของห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัดทุกจังหวัด ทั้งนี้ศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจ “มুমมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช” จะเป็นแหล่งจัดเก็บและให้บริการสื่อการศึกษาต่างๆ ได้แก่ เอกสารการสอนพร้อมแบบฝึกปฏิบัติที่มหาวิทยาลัยผลิต หนังสืออ่านประกอบชุดวิชา หนังสืออ้างอิง หนังสือสารคดีและความรู้ต่างๆ เทปเสียงประจำชุดวิชา เทปเสียงรายการวิทยุกระจายเสียง และเทปเสียงการสอนเสริม เป็นต้น

5) ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช มีลักษณะเป็นเครือข่ายของมหาวิทยาลัยซึ่งจัดตั้งศูนย์วิทยพัฒนาในระดับภูมิภาคที่เป็นหน่วยงานในสังกัดของมหาวิทยาลัยรวม 10 แห่งทั่วประเทศ เพื่อให้บริการสื่อการศึกษาและบริการข่าวสารข้อมูลต่างๆ ของมหาวิทยาลัยแก่นักศึกษา นักเรียน และผู้สนใจใฝ่รู้โดยทั่วไปอีกด้วย ได้แก่ ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช นครศรีธรรมราช ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช อุบลราชธานี ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช เพชรบุรี ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สุโขทัย ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ลำปาง ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช จันทบุรี ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช อุดรธานี ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ฉะลา ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช นครนายก และศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช นครสวรรค์

1.5.2 การบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้จัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้แก่ นักศึกษาตั้งแต่เริ่มสมัครเข้ารับการศึกษจนสำเร็จการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยให้นักศึกษารู้จักและคุ้นเคยกับระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัยโดยเร็ว สามารถศึกษาด้วยตนเองตลอดจนพัฒนาวิธีการศึกษาให้เหมาะสมกับตนเอง และมีโอกาสสำเร็จการศึกษาโดยผ่านกระบวนการให้คำปรึกษาและแนะแนว ทั้งนี้ การบริการด้านการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ แบ่งออกได้เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1) การแนะแนวการศึกษาสำหรับผู้สนใจทั่วไป โดยการให้ข้อมูลสารสนเทศแก่ผู้สนใจศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช แนวทางการเลือกสาขาวิชาเรียน และแนวทางการประกอบอาชีพในอนาคต จัดบริการแนะแนวการศึกษาต่อใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช แก่นักเรียนนักศึกษา ระดับ ม.6 ปวช. ปวส. ณ โรงเรียนและวิทยาลัยต่างๆ จัดบริการแนะแนว และนิทรรศการเคลื่อนที่ร่วมกับหน่วยงานของมหาวิทยาลัย โรงเรียน สถาบันการศึกษา บริษัท และโรงงานต่างๆ ที่ขอความร่วมมือมายังมหาวิทยาลัย

2) การแนะแนวการศึกษาสำหรับนักศึกษาปัจจุบัน โดยการให้คำปรึกษา ข้อมูลและข่าวสารแก่นักศึกษาให้รู้จักคุ้นเคยกับระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัยได้โดยเร็ว และสามารถศึกษาด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

ก. การปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ เพื่อให้ให้นักศึกษาใหม่ได้รับความรู้ และข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับการศึกษาด้วยตนเองในระบบการศึกษาทางไกล การวางแผนการศึกษา วิธีการศึกษาด้านตนเอง การวัดและประเมินผลการศึกษา ตัวอย่างบัณฑิตที่ประสบความสำเร็จ การพัฒนาดตนเองที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเตรียมตัวศึกษาด้วยตนเองในระบบการสอนทางไกล

ข. งานให้คำปรึกษาดูตามและพัฒนาการเรียน เน้นการให้คำปรึกษานักศึกษาเป็นรายกรณีและติดตามผลและบริการให้ความช่วยเหลือแก้ปัญหาและพัฒนาในโครงการแนะแนวสำหรับนักศึกษาปีแรกและโครงการพัฒนาศักยภาพทางการเรียนสำหรับนักศึกษาปีที่ 2 ขึ้นไป รวมทั้งโครงการบัณฑิตอาสาช่วยสอนชมรมศึกษาเพื่อให้เรียนอย่างมีความสุข และจบอย่างมีคุณภาพ

ค. สารสนเทศและสื่อเทคโนโลยีเพื่อการแนะแนว เป็นการให้บริการสารสนเทศในด้านต่างๆ ทั้งการเรียน อาชีพ ส่วนตัว และสังคม รวมทั้งการจัดทำรายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ รายการ Webcasting และสื่อวีดิทัศน์ต่างๆ

ง. ทุนการศึกษาแก่นักศึกษา ทั้งทุนกู้ยืมและกองทุนการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และทุนของหน่วยงานอื่นๆ ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาที่มีความจำเป็นได้มีโอกาสในการศึกษาต่อจนสำเร็จการศึกษา

3) การแนะแนวการศึกษาสำหรับบัณฑิตหลังจากสำเร็จการศึกษา โดยการให้คำปรึกษา แนะนำและให้ข้อมูลการศึกษาต่อในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ตลอดจนแนวทางการประกอบอาชีพและการพัฒนาอาชีพ

การจัดบริการแนะแนวการศึกษาและอาชีพทั้ง 3 ลักษณะนี้ จัดทั้งในลักษณะการให้บริการแนะแนวเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ทั้งในรูปแบบของสื่อ และกิจกรรมการแนะแนวการศึกษา ได้แก่

ก. การให้บริการแนะแนวเป็นรายบุคคล โดยการให้คำปรึกษาและแนะแนวแก่นักศึกษาทางจดหมาย โทรศัพท์ ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ กระดานสนทนา คุยกับนักแนะแนว และให้คำปรึกษาโดยตรงแก่นักศึกษาที่มาพบด้วยตนเอง ณ ที่ทำการมหาวิทยาลัย และศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ข. การให้บริการแนะแนวเป็นรายกลุ่ม โดยการให้คำปรึกษาและแนะแนวแก่นักศึกษา โดยการใช้สื่อและกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ เช่น โครงการแนะแนวนัดหมาย โครงการพัฒนาศักยภาพทางการเรียนของนักศึกษา เอกสารแนะแนวการศึกษาคอลัมน์ “แนะแนวการศึกษา” ในข่าวมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช รายการวิทยุกระจายเสียง ระบบ Webcasting และรายการวิทยุโทรทัศน์การแนะแนวการศึกษาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (<http://www.stou.ac.th>) ของมหาวิทยาลัย

ค. วิทยุกระจายเสียง รายการ “แนะแนวการศึกษา” ออกอากาศทุกวันจันทร์ ตั้งแต่เวลา 15.20 – 16.00 น. ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เครือข่ายเพื่อการศึกษา

ง. วิทยุโทรทัศน์ รายการ “แนะแนวการศึกษา” ออกอากาศ ดังนี้

- ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ในวันศุกร์ สัปดาห์ของเดือน เวลา 05.40 – 06.00 น.

- ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ช่อง 88 ช่อง 8 สำหรับนักศึกษาที่มีงานรับดาวเทียม และนักศึกษาที่เป็นสมาชิก UBC เคเบิลทีวี สามารถรับชมได้ทาง UBC ช่อง 55 ในวันอาทิตย์สัปดาห์ที่ 2 ของเดือนเวลา 18.00 – 18.30 น.

จ. Webcasting รายการ “คุยกับนักแนะแนว” ออกอากาศทุกวันศุกร์ตั้งแต่เวลา 11.00–12.00น.บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (<http://www.stou.ac.th>)

ฉ. ข่าวมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช คอลัมน์ “แนะแนว” และ “สายสัมพันธ์”

ช. สิ่งพิมพ์ต่างๆ ได้แก่ เอกสารแนะแนวการศึกษา เอกสารปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ จุลสาร “แนะแนวการศึกษา” รวมคอลัมน์ “แนะแนวการศึกษา” เอกสาร “ปัญหานักศึกษาและแนวตอบ” คู่มือชมรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช เป็นต้น

ซ. สื่อคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ซีดีรอมชุด “แนะแนวการศึกษา”

ณ. สื่อวีซีดี ปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่และปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่เฉพาะสาขาวิชา

1.5.3 การบริการห้องสมุดและสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้จัดบริการห้องสมุดและสารสนเทศโดยนำระบบห้องสมุดอัตโนมัติแบบบูรณาการมาใช้ในการจัดการทุกระบบงานของห้องสมุด และได้ร่วมมือกับห้องสมุดของหน่วยงานภายนอกในการพัฒนาและจัดบริการห้องสมุดร่วมกัน เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยได้วางระบบบริการห้องสมุดและสารสนเทศของมหาวิทยาลัยในลักษณะเครือข่ายบริการใน 3 ระดับ เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย นักศึกษาและผู้ใช้บริการทั่วประเทศ ให้สามารถค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมได้จากห้องสมุดและแหล่งสารสนเทศต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น บริหารทั้ง 3 ระดับนี้จะเอื้อให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้หลากหลายทั้งภายในเครือข่ายห้องสมุดของมหาวิทยาลัยเองและแหล่งสารสนเทศอื่นบนอินเทอร์เน็ต บริการดังกล่าวมีดังนี้

1) ห้องสมุดและแหล่งค้นคว้าที่ส่วนกลาง จัดบริการ ณ อาคารบรรณสาร ซึ่งอยู่ภายในบริเวณที่ทำการของมหาวิทยาลัย มีการดำเนินงานในลักษณะหอสมุดกลาง รวมงานบริหารและงานเทคนิคห้องสมุดทั้งหมดไว้ที่ส่วนกลาง และจัดบริการให้แก่บุคคลของมหาวิทยาลัย นักศึกษานักวิชาการและผู้สนใจทั่วไป

2) ห้องสมุดและแหล่งค้นคว้าระดับภาค จัดบริการ ณ ศูนย์วิทย์พัฒนา ซึ่งเป็นหน่วยงานในส่วนภูมิภาคของมหาวิทยาลัย กระจายอยู่ตามภาคต่างๆ ทั่วประเทศ รวม 10 ศูนย์ ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช นครสวรรค์ อุบลราชธานี เพชรบุรี สุโขทัย อุดรธานี ลำปาง จันทบุรี ยะลา และนครนายก นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังได้ร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกจัดตั้งศูนย์วิทย์บริการบัณฑิตศึกษา เพิ่มขึ้นอีก 2 ศูนย์ เพื่อร่วมมือกันจัดบริการแหล่งสารสนเทศในส่วนภูมิภาคที่หอสมุดรักษมงคลเกษม พระราชวังไกลกังวล จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และหอสมุดดิณสุลานนท์ โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชวรุณ จังหวัดสงขลา

3) ห้องสมุดและแหล่งค้นคว้าระดับจังหวัด จัดบริการ ณ ศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะภูมิภาค มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัดทุกจังหวัด และห้องสมุดประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครรวมทั้งสิ้น 84 แห่ง โดยความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เพื่อพัฒนาแหล่งสารสนเทศในชุมชนและท้องถิ่นร่วมกัน

1.5.4 การบริการทางวิชาการแก่สังคม

หน้าที่และวัตถุประสงค์หลักอย่างหนึ่งของมหาวิทยาลัยคือ การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมในรูปของการเผยแพร่ความรู้ เพื่อยกระดับคุณภาพของประชาชนโดยทั่วไป ปัจจุบันได้จัดบริการทางวิชาการแก่สังคมหลายด้านที่สำคัญ ได้แก่ โครงการสัมฤทธิ์บัตร นอกจากนี้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชยังจัดรายการวิทยุกระจายเสียงและรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อให้บริการทางวิชาการแก่ประชาชนในด้านต่างๆ อีกด้วย

1.6 การวัดและประเมินผลการศึกษา

1.6.1 ระดับปริญญาตรี

1) การวัดผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยจัดแบ่งลักษณะเนื้อหาชุดวิชาออกเป็น ชุดวิชาเชิงทฤษฎีและชุดวิชาเชิงปฏิบัติ สาขาวิชาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับการฝึกปฏิบัติและการสอบไล่ประจำภาคการศึกษา ตามลักษณะของแต่ละชุดวิชาที่สาขาวิชารับผิดชอบ ดังนี้

ชุดวิชาเชิงทฤษฎี มีคะแนนฝึกปฏิบัติไม่เกินร้อยละ 20 และให้คะแนนสอบไล่ประจำภาคการศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม

ชุดวิชาเชิงปฏิบัติ กำหนดการประเมินผลการศึกษาโดยถือคะแนนฝึกปฏิบัติเป็นสำคัญ และคะแนนสอบไล่ประจำภาคการศึกษาเป็นส่วนประกอบ โดยสาขาวิชาจะกำหนดสัดส่วนของคะแนนตามความเหมาะสมของแต่ละชุดวิชา

กิจกรรมวิชาชีพ ให้กำหนดการประเมินผลการศึกษาตามความเหมาะสมของกิจกรรมนั้น

2) การประเมินผลการศึกษา

มหาวิทยาลัยให้ลำดับขั้นการแสดงความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษาในแต่ละชุดวิชา ดังนี้

ลำดับขั้น	ความหมาย
H (ได้คะแนนร้อยละ 76 ขึ้นไป)	เกียรตินิยม (HONOUR)
S (ได้คะแนนร้อยละ 60 – 75)	ผ่าน (SATISFACTORY)
U (ได้คะแนนต่ำกว่าร้อยละ 60)	ไม่ผ่าน (UNSATISFACTORY)
I	ไม่สมบูรณ์ (INCOMPLETE)

หมายเหตุ สัญลักษณ์ I ในระบบการประเมินผลการศึกษาจะกำหนดให้ในกรณีต่อไปนี้

(1) นักศึกษาที่ไม่ได้เข้าสอบชุดวิชานั้นเป็นครั้งแรกจะได้ลำดับชั้น I (ยกเว้นภาคการศึกษาพิเศษ จะไม่มีลำดับชั้น I) เมื่อเข้าสอบซ่อมจะได้ลำดับชั้นตามผลการสอบโดยไม่มีเครื่องหมาย * (ลำดับชั้นที่มีเครื่องหมาย * กำกับแสดงว่าเคยสอบชุดวิชานั้นไม่ผ่านมาแล้ว) แต่ถ้าไม่ได้เข้าสอบซ่อม I จะเปลี่ยนเป็น U โดยอัตโนมัติ หรือ

(2) การดำเนินกิจกรรมที่กำหนดตามหลักสูตร ไม่เสร็จสมบูรณ์ในภาคการศึกษาที่ได้ลงทะเบียนเรียน

จากทั้ง 2 ข้างต้น เมื่อผู้ที่ได้คะแนนเกียรตินิยม H หลังจากได้ I ก็มีสิทธิที่จะได้รับเกียรตินิยม เช่นเดียวกับนักศึกษาอื่นๆ ที่มีผลการศึกษาอยู่ในเกณฑ์

สัญลักษณ์ NA ในระบบการประเมินผลการศึกษาจะกำหนดให้ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนสอบซ่อมภาคปฏิบัติชุดวิชาการผลิตฯ ของสาขาวิชานิติศาสตร์ หรือชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพฯ ของสาขาวิชาต่างๆ และต้องรอเข้าอบรมภาคปฏิบัติในภาคการศึกษาถัดไป

การนับชุดวิชาสะสมเพื่อให้ครบหลักสูตร มหาวิทยาลัยจะนับเฉพาะชุดวิชาที่นักศึกษาสอบได้ลำดับชั้น H และ S เท่านั้น โดยแต่ละลำดับชั้นจะมีค่าดังนี้

H ของแต่ละชุดวิชา มีค่า 4.00

S ของแต่ละชุดวิชา มีค่า 2.30

3) กิจกรรมก่อนสำเร็จการศึกษา

การอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ เป็นกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษาตามข้อกำหนดของหลักสูตรการศึกษากล่าวคือ หลักสูตรการศึกษาของแต่ละสาขาวิชาได้กำหนดให้มีชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพเป็นชุดวิชาบังคับในโครงสร้างหลักสูตรการศึกษา ซึ่งนักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาสุดท้ายและเข้ารับการอบรมตามจำนวนวัน เวลา และสถานที่ ที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยนักศึกษาจะต้อง ชำระค่าอาหารและที่พักตามจำนวนที่มหาวิทยาลัยแจ้งไว้ ซึ่งได้กำหนดการประเมินผลการเรียนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพไว้ 2 ส่วน คือ สอบภาคทฤษฎีตามตารางการสอนได้ประกาศโดยกำหนดคะแนน ในส่วนนี้ไว้ร้อยละ 40 และเข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพตามเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้นักศึกษา ส่วนนี้ได้กำหนดคะแนนในการประเมินไว้ร้อยละ 60 และจะนำคะแนนทั้งสองส่วนมารวมกัน เพื่อตัดสินผลคะแนนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

4) การสำเร็จการศึกษา

นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตร เมื่อ

ก. สอบได้จำนวนชุดวิชาครบถ้วนตามหลักสูตร และข้อกำหนดอื่นๆ ของสาขาวิชา คือ ปริญญาตรี (4 ปี) ศึกษาไม่น้อยกว่า 20 ชุดวิชา ปริญญาตรีต่อเนื่อง (3 ปี) ศึกษาไม่น้อยกว่า 18 ชุดวิชา ปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) ศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ชุดวิชา และประกาศนียบัตร (1 ปี) ศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ชุดวิชา

ข. มีระยะเวลาการศึกษาครบตามระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

ค. ไม่มีความประพฤติเสื่อมเสีย

ง. ไม่มีภาระหนี้สินต่อมหาวิทยาลัย

นักศึกษาที่จะได้รับปริญญาเกียรตินิยม จะต้องมีความสมบัติ ดังนี้

- เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง

- สอบได้ชุดวิชาครบตามหลักสูตร ภายในกำหนดเวลาในหลักสูตร
- ไม่เคยสอบได้คะแนนลำดับชั้น U ในชุดวิชาใดตลอดหลักสูตร
- ไม่เคยเรียนซ้ำชุดวิชาใด เพื่อยกระดับคะแนน
- มีชุดวิชาสะสมของลำดับชั้น H เป็นจำนวนตั้งแต่สามในสี่ขึ้นไป ของชุดวิชาทั้งหมด

- เกียรตินิยมอันดับสอง นักศึกษาที่มีสิทธิได้รับจะต้องมีความสมบัติตามข้อ 1.1-1.3 อีกทั้งเป็นผู้ที่มี ชุดวิชาสะสมของลำดับชั้น H เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของชุดวิชาสะสมทั้งหมด

- ในการประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 10/2547 เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2547 กำหนดการ ให้ปริญญาเกียรตินิยมในข้อ 64 (1)(ก) แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ.2547 ไว้ดังต่อไปนี้

“สอบได้ชุดวิชาครบตามหลักสูตร ภายในกำหนดเวลาในหลักสูตรการศึกษานั้นๆ”

หมายถึง สอบได้ชุดวิชาครบตามโครงสร้างหลักสูตรและภายในระยะเวลาของหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติ สำหรับกรณีที่สาขาวิชากำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเพิ่มขึ้น เพราะผู้สมัครเรียนใช้วุฒิการศึกษา ไม่ตรงตามคุณสมบัติที่กำหนด จึงไม่มีสิทธิได้รับปริญญาเกียรตินิยมตามข้อบังคับฯ ดังกล่าว เนื่องจากใช้เวลาศึกษาเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดในหลักสูตร

- นักศึกษาที่ได้รับเทียบผลการศึกษาและเทียบประสบการณ์หรือโอนชุดวิชาไม่มีสิทธิได้รับปริญญาเกียรตินิยม

- บัณฑิตที่ได้รับปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง จะได้รับเหรียญทองเกียรตินิยม และบัณฑิตที่ได้รับปริญญาเกียรตินิยมอันดับสอง จะได้รับเหรียญเงินเกียรตินิยม

บัณฑิตที่ได้รับปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่งและได้คะแนนเฉลี่ยสะสม

สูงสุดในสาขาวิชาหรือแขนงวิชาใดในปีการศึกษาใด จะได้รับเข็มทองคำตรีศรเป็นรางวัลผลการเรียนยอดเยี่ยมในสาขาวิชาหรือแขนงวิชานั้น

1.6.2 ระดับบัณฑิตศึกษา

1) การประเมินผลการศึกษาของแต่ละหลักสูตร

การประเมินผลการศึกษาของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา ประเมินผลจาก

ก. ผลงานที่มอบหมายให้ทำ

ข. การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา

ค. การสอบวิทยานิพนธ์สำหรับ แผน ก หรือการสอบประมวลความรู้และการศึกษาค้นคว้าอิสระสำหรับ แผน ข หากนักศึกษาที่สอบไม่ผ่านในครั้งแรกจะมีสิทธิสอบอีกหนึ่งครั้งหากสอบครั้งที่สองไม่ผ่าน จะถือว่าพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ง. การเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิตหรือประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต

การประเมินผลการศึกษาของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ประเมินผลจาก

ก. ผลงานที่มอบหมายให้ทำ

ข. การสอบชุดวิชาประจำภาคการศึกษา

ค. การเข้ารับการอบรมเข้มเสริมประสบการณ์ประกาศนียบัตรบัณฑิต หรือประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิต

2) การรายงานผลการศึกษา

การรายงานผลการศึกษาของชุดวิชา มหาวิทยาลัยใช้ระบบอักษรระดับคะแนนที่แสดงความสามารถในการเรียนรู้ของนักศึกษา การวัดและการประเมินผลแต่ละชุดวิชา (ยกเว้นวิทยานิพนธ์การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิต) ให้ใช้อักษรระดับคะแนนดังนี้

อักษรระดับคะแนน	ความหมาย	คะแนนต่อ 1 หน่วยกิต
A	Excellent	4
B+	Very Good	3.5
B	Good	3
C+	Fairly Good	2.5

อักษรระดับคะแนน	ความหมาย	คะแนนต่อ 1 หน่วยกิต
C	Fair	2
D	Poor	1
F	Failed	0

หมายเหตุ ก. นักศึกษาที่ได้อักษรระดับคะแนน D และ F ถือว่าสอบไม่ผ่านและต้องลงทะเบียนเรียนใหม่ในชุดวิชานั้นจนกว่าจะสอบผ่าน

ข. นักศึกษาที่มีความประสงค์ลงทะเบียนเรียนใหม่เพื่อยกระดับคะแนนชุดวิชาที่สอบผ่านไปแล้วก็สามารถทำได้ โดยมหาวิทยาลัยจะใช้ผลการศึกษาค้างล่าสุดในการรายงานผลและคิดคะแนนเฉลี่ยสะสม

การรายงานผลการศึกษาศุทธิวิชาวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์มหาดบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพมหาดบัณฑิต/ประสบการณ์วิชาชีพประกาศนียบัตรบัณฑิตและการสอบประมวลความรู้ อักษรระดับคะแนนที่ใช้มีดังนี้

อักษรระดับคะแนน	ผลจากการประเมิน	ความหมาย
I	Incomplete	การประเมินผลไม่สมบูรณ์ เนื่องจากไม่ได้ดำเนินการกิจกรรมครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
P	Passed	สอบผ่านสำหรับการประเมินผลที่ไม่คาดคิดคะแนน โดยไม่นำไปคิดในคะแนนเฉลี่ยสะสม
U	Unsatisfactory	สอบไม่ผ่านสำหรับการประเมินผลที่ไม่คิดคะแนน

การรายงานผลการศึกษาศุทธิด้วยสัญลักษณ์อื่น มีดังต่อไปนี้

อักษรระดับคะแนน	ผลจากการประเมิน	ความหมาย
W	Withdrawn	การยกเลิก ใช้ในกรณีที่นักศึกษาขอถอนชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้แล้วภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด
N	Not Graded and Credited	การไม่นับคะแนน สำหรับชุดวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเกินกว่าที่หลักสูตรกำหนด และไม่ต้องการไปใช้ในการคิดคะแนนเฉลี่ยสะสม
SP	Suspended	ผลสอบของชุดวิชาที่ลงทะเบียนเพื่อยกระดับคะแนนในภาคการศึกษาที่ผ่านมา

การคำนวณหน่วยกิตและคะแนนเฉลี่ยสะสม มีวิธีการดังนี้

ก. การคำนวณหน่วยกิตสะสมและคะแนนเฉลี่ยสะสมแต่ละภาคการศึกษาจะทำเมื่อสิ้นสุดภาคการศึกษาแต่ละภาค

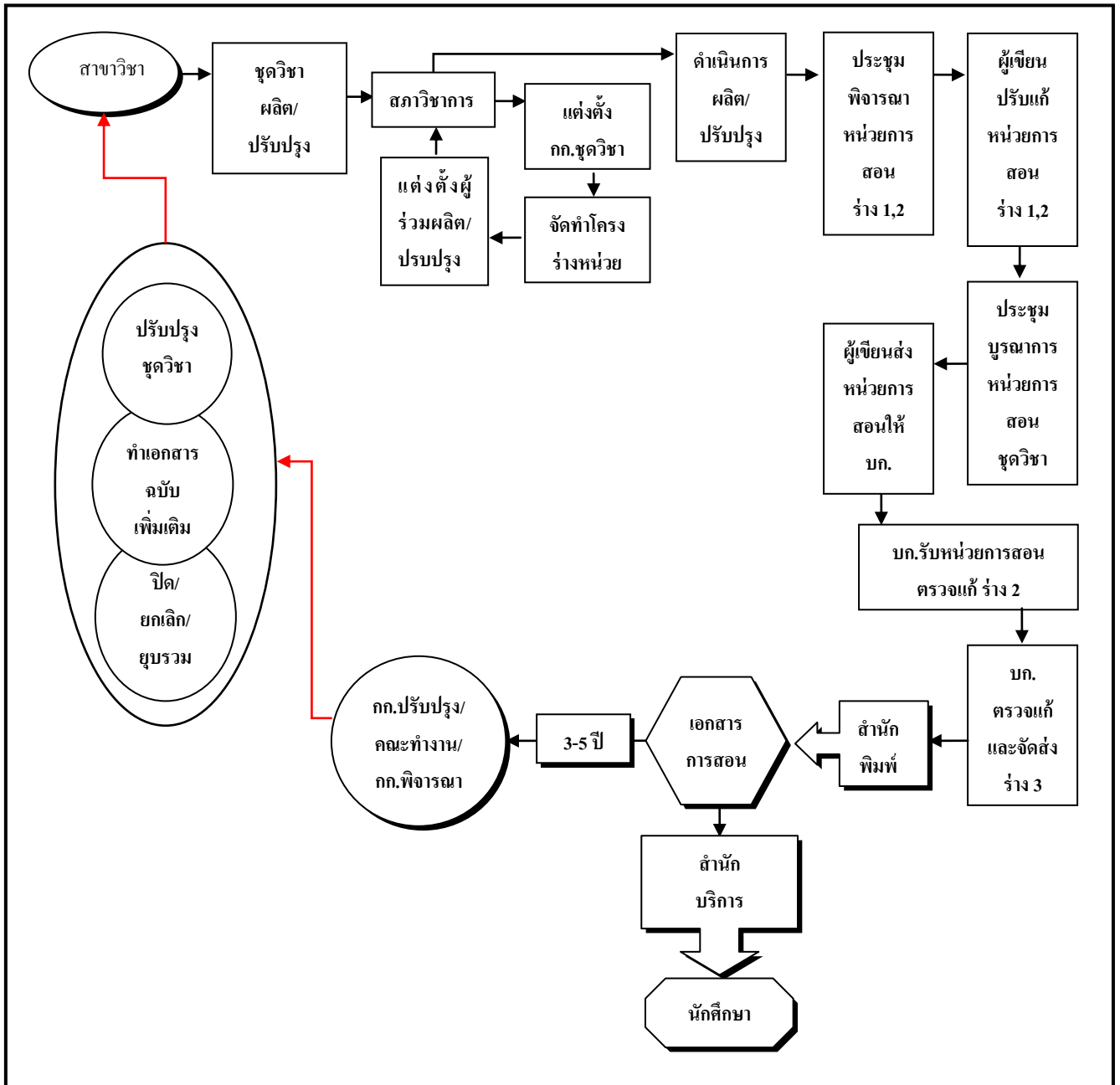
ข. การนับจำนวนกิตสะสมเพื่อคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรให้นับจำนวนจากชุดวิชาตามหลักสูตร แผน ก หรือ แผน ข ที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียน ทั้งนี้ ยกเว้นชุดวิชาวิทยานิพนธ์และชุดวิชาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ค. การบันทึกผลการเรียนของชุดวิชาที่ลงทะเบียนเพื่อขอระดับคะแนนจะบันทึกผลการเรียนในภาคหลังสุดตามที่เป็นจริง ส่วนผลการสอบในภาคการศึกษาที่ผ่านมาจะบันทึกเป็น SP และไม่นำไปคำนวณคะแนนเฉลี่ยประจำภาคการศึกษาและคะแนนเฉลี่ยสะสม

ง. การสอบวิทยานิพนธ์ การศึกษาค้นคว้าอิสระ และการสอบประมวลความรู้ จะนำผลการสอบไปกิตคำนวณหน่วยกิตสะสม แต่จะไม่นำไปคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสม

1.7 การผลิต/ปรับปรุงชุดวิชา

1.7.1 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการผลิต/ปรับปรุงชุดวิชา(โดยสังเขป) (สำนักวิชาการ 2551)

1.7.2 องค์ประกอบ/บทบาทหน้าที่คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชา(บริหารชุดวิชา)

เพื่อให้การดำเนินการผลิตชุดวิชาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้มีประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเรื่อง องค์ประกอบ คณะกรรมการกลุ่มผลิตชุดวิชาระดับปริญญาตรี (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2538) ประกอบด้วย

- 1) ประธานกรรมการ 1 คน
- 2) กรรมการด้านเนื้อหา 6-8 คน
- 3) กรรมการด้านเทคโนโลยีการศึกษา 1 คน
- 4) กรรมการด้านวัดผลการศึกษา 1 คน
- 5) กรรมการและบรรณาธิการ
- 6) เลขานุการ

รวมกรรมการทั้งสิ้นไม่เกิน 11 คน ทั้งนี้ กรรมการอาจจะทำหน้าที่เลขานุการหรือบรรณาธิการด้วยก็ได้

สำหรับการผลิตและการบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา ได้มีประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเรื่อง องค์ประกอบ หน้าที่และวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2535 (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2535) กำหนดรายละเอียดดังนี้

ข้อ 1 ให้คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาเสนอรายนามคณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชพิจารณาเห็นชอบแล้วเสนอสภาวิชาการพิจารณาอนุมัติแต่งตั้ง โดยให้ดำเนินการล่วงหน้าก่อนการเปิดสอนอย่างน้อย 1 ปี

ข้อ 2 ให้คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา แต่ละคณะประกอบด้วย

2.1 ประธานกรรมการ	1 คน
2.2 กรรมการและบรรณาธิการ	1 คน
2.3 กรรมการด้านเนื้อหา	2-4 คน
2.4 กรรมการด้านการออกแบบระบบการสอน	1-2 คน
2.5 กรรมการและเลขานุการ	1 คน
2.6 ผู้ช่วยเลขานุการ	1 คน
รวมกรรมการทั้งสิ้นไม่เกิน	9 คน

ข้อ 3 คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษาต้องเป็นคณาจารย์บัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช และมีคุณสมบัติเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

3.1 ประธานกรรมการเป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับชุดวิชาที่ผลิต

3.2 กรรมการและบรรณาธิการ เป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชุดวิชาที่ผลิต รวมทั้งต้องมีทักษะในด้านการใช้ภาษา

3.3 กรรมการด้านเนื้อหา เป็นอาจารย์หรือนุคลากรทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชุดวิชาที่ผลิต

3.4 กรรมการด้านออกแบบระบบการสอน เป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยและมีความรู้ความสามารถด้านออกแบบระบบการเรียนการสอน

3.5 กรรมการและเลขานุการ เป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย

ข้อ 4 ให้คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชากำหนดกรรมการให้เป็นผู้ผลิตเนื้อหาหรือผู้ร่วมผลิตที่เป็นบุคลากรภายในหรือภายนอกมหาวิทยาลัย และต้องนำเสนอคณะกรรมการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ให้ความเห็นชอบก่อนเสนอสภาวิชาการพิจารณาอนุมัติแต่งตั้งผู้ผลิตหรือผู้ร่วมผลิต

ข้อ 5 คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษา เริ่มวาระการดำรงตำแหน่งนับตั้งแต่ได้รับอนุมัติแต่งตั้งจากสภาวิชาการ

ข้อ 6 คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษาสิ้นสุดวาระการดำรงตำแหน่งหลังจากมีคำสั่งแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทน

ข้อ 7 คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษามีหน้าที่ดังต่อไปนี้

7.1 กำหนดโครงสร้างเนื้อหาวิชาเป็นหน่วยการสอน 15 หน่วย โดยแบ่งเนื้อหาเป็นตอนและวางแผนการผลิต แล้วเสนอคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาทราบ

7.2 พิจารณาให้ความเห็นชอบในสัดส่วนการผลิตเนื้อหาวิชาในกรณีที่มีผู้ผลิตหลายคน ในแต่ละหน่วยและให้ความเห็นชอบการนำผลงานทางวิชาการของผู้ทรงคุณวุฒิอื่นมาใช้ประกอบชุดวิชาที่รับผิดชอบการผลิต

7.3 กำหนดผู้รับผิดชอบการผลิตเนื้อหาวิชาแต่ละหน่วยการสอน

7.4 พิจารณากำหนดรายละเอียดของสื่อปฏิสัมพันธ์

7.5 พิจารณาความเหมาะสมในการใช้สื่อโสตทัศน์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเสริมอื่น ๆ ประกอบชุดวิชาที่รับผิดชอบ

7.6 พิจารณาให้ความเห็นชอบการแบ่งเนื้อหาวิชาในระดับหัวเรื่องที่ผู้รับผิดชอบการผลิตเสนอมา

7.7 พิจารณารายละเอียดของแนวการศึกษาตามที่ได้รับผิดชอบการผลิตเสนอ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกับแนวการศึกษาและวัตถุประสงค์ของชุดวิชา

7.8 พิจารณาเนื้อหาของประมวลสาระชุดวิชาตามที่ได้รับผิดชอบการผลิตเสนอ โดยพิจารณาถึงความสอดคล้องกับแนวการศึกษาและวัตถุประสงค์ของชุดวิชา

7.9 วินิจฉัยปัญหาทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตชุดวิชาที่รับผิดชอบ

7.10 รายงานความก้าวหน้าในการผลิตชุดวิชาที่รับผิดชอบต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาเป็นรายเดือน

7.11 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการผลิตชุดวิชาที่รับผิดชอบตามที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขามีมอบหมาย

7.12 วางแผนการจัดการเรียนการสอนประจำภาคการศึกษาของชุดวิชาที่รับผิดชอบ

7.13 พิจารณาเสนอรายชื่ออาจารย์สัมนาเสริมและสัมนาเข้มประจำชุดวิชา

7.14 พิจารณาเสนอรายละเอียดขั้นตอนในการวัดและประเมินผลการศึกษาระหว่างการศึกษาและสอบได้

7.15 พิจารณาจัดทำรายงานการประเมินผลการใช้ชุดวิชาที่รับผิดชอบต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชา

7.16 รายงานสถานภาพในการบริหารชุดวิชาที่รับผิดชอบต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาเป็นระยะ ๆ

7.17 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารชุดวิชาที่รับผิดชอบตามที่คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขามีมอบหมาย

ข้อ 8 คณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษามีหน้าที่ผลิตชุดวิชาให้แล้วเสร็จล่วงหน้าก่อนการเปิดสอนชุดวิชานั้น อย่างน้อย 4 เดือน

ข้อ 9 ประธานคณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชา มีหน้าที่จัดการประชุมคณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาได้ตามจำนวน ดังนี้

9.1 การผลิตชุดวิชา ไม่เกิน 30 ครั้ง

9.2 การบริหารชุดวิชา ไม่เกิน 7 ครั้ง/ภาคการศึกษา จำนวนครั้งการประชุมนี้หมายถึงจำนวนครั้งที่มีการเบิกจ่ายเบี้ยประชุม

ข้อ 10 ให้ประธานคณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาระดับบัณฑิตศึกษามีหน้าที่เร่งรัดการผลิตต้นฉบับชุดวิชาให้แล้วเสร็จตามแผนการดำเนินงานและตามมาตรการเร่งรัดการผลิตชุดวิชาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดและบริหารชุดวิชาให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

ข้อ 11 การปฏิบัติงานและการรายงานการปฏิบัติงานของคณะกรรมการผลิตและบริหารชุดวิชาแต่ละคณะขึ้นตรงต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาซึ่งจะต้องรายงานการปฏิบัติงานให้มหาวิทยาลัยทราบต่อไป

2. ประเด็นการประเมินผล : ตัวชี้วัดที่ 23 ประสิทธิภาพของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2551 : 212-213)

2.1 คำอธิบาย :

2.1.1 อาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างเฉพาะตัวของนิสิตนักศึกษา และการจัดให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากที่สุด เช่น การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าวิจัยโดยอิสระในรูปโครงการวิจัยส่วนบุคคล การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาเลือกเรียนได้หลากหลายวิชาทั้งในและนอกคณะ การเปิดรายวิชาเลือกเสรีที่ครอบคลุมองค์ความรู้ต่างๆ จำนวนหน่วยกิตหรือจำนวนชั่วโมงเรียนในภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ รวมทั้งมีการฝึกประสบการณ์ภาคสนามอย่างพอเพียง มีการจัดสัมมนา จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดทำโครงการ มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Internet) และมีห้องสมุดและระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เพียงพอที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง

2.2.2 ประสิทธิภาพของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นตัวบ่งชี้คุณภาพที่ต้องอาศัยความละเอียดในการพิจารณาและมีลักษณะแตกต่างจากตัวบ่งชี้อื่นๆ ที่กล่าวมาแล้ว อย่างไรก็ตาม ตัวบ่งชี้นี้มีความสำคัญเนื่องจากเป็นตัวบ่งชี้ที่จะบอกให้ทราบว่าสถาบันการศึกษาได้จัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ตามมาตรา 22 หรือไม่ ซึ่งมาตรา 22 กำหนดไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด”

2.2.3 การประเมินผลอาจพิจารณาจากการเขียนแผนการจัดประสบการณ์หรือการจัดกิจกรรมในชั่วโมงการเรียนการสอน หรือจัดเก็บร่องรอยหลักฐานจากการศึกษาข้อมูลจากวิธีการอื่นๆ เช่น การสังเกตการเรียนการสอน วิธีการตั้งปัญหา และพิจารณาจากงานที่ผู้สอนมอบหมายด้วย

2.2 ประเด็นในการพิจารณา 7 ข้อ

ประเด็นที่ 1 คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจรู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา

ประเด็นที่ 2 คณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ประเด็นที่ 3 คณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอดความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน

ประเด็นที่ 4 คณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างของตนเองและผู้เรียน

ประเด็นที่ 5 คณาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างและการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

ประเด็นที่ 6 คณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

ประเด็นที่ 7 คณาจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน

2.3 เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน				
1	2	3	4	5
อาจารย์ประจำ ส่วนใหญ่ร้อยละ 75 ปฏิบัติได้ 1-2 ประเด็น	อาจารย์ประจำ ส่วนใหญ่ร้อยละ 75 ปฏิบัติได้ 3-4 ประเด็น	อาจารย์ประจำ ส่วนใหญ่ร้อยละ 75 ปฏิบัติได้ 5 ประเด็น	อาจารย์ประจำ ส่วนใหญ่ร้อยละ 75 ปฏิบัติได้ 6 ประเด็น	อาจารย์ประจำ ส่วนใหญ่ร้อยละ 75 ปฏิบัติได้ 7 ประเด็น

2.4 ข้อมูลที่ต้องการ

ข้อมูลที่แสดงให้เห็นหลักฐานของการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น จำนวนหน่วยกิตหรือจำนวนชั่วโมงเรียนในภาคปฏิบัติที่แสดงถึงการให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ตามความสนใจ การสอนแบบ Problem Based Learning, Project-Based Learning เป็นต้น การทำ Senior project การสอนแบบสัมมนา และการที่มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองรวมทั้งจำนวนชั่วโมงในภาคสนาม จำนวนโปรแกรม/รายวิชาที่เป็นวิชาเลือกเสรี

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียน และเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผลการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน และมีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

นอกจากนั้นยังรวมถึงผลงานอาจารย์ที่เป็นงานวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน จำนวนรายวิชาที่มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Internet) จำนวนชั่วโมงที่เปิดให้บริการให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดและห้องคอมพิวเตอร์ต่อวัน เป็นต้น รวมถึง แผนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมีบทบาทในการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดทำรายงานวิจัยประเมินผลตามตัวชี้วัดที่ 23 เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันในการประเมินตนเองของสถาบัน

3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 ความหมายกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ให้ความหมายของกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดย กระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2551:155)

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2551) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยวิธีต่างๆ อย่างหลากหลายที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงเกิดการพัฒนาตนเองและสังคมคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมของประเทศไทยต่อไป

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.2.1 แนวคิดทางการศึกษาของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) แนวคิดนี้มีที่มาจากแนวคิดทางการศึกษาของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ซึ่งเป็นต้นคิดในเรื่องของ “การเรียนรู้โดยการกระทำ” หรือ “Learning by Doing” (Dewey 1963) อันเป็นแนวคิดที่แพร่หลายและได้รับการยอมรับทั่วโลกมานานแล้ว การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติจัดการกระทำนี้ นับว่าเป็นการเปลี่ยนบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการเป็น “ผู้รับ” มาเป็น “ผู้เรียน” และเปลี่ยนบทบาทของครูจาก “ผู้สอน” หรือ “ผู้ถ่ายทอดข้อมูลความรู้” มาเป็น “ผู้จัดประสบการณ์การเรียนรู้” ให้ผู้เรียน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงบทบาทนี้เท่ากับเป็นการเปลี่ยนจุดเน้นของการเรียนรู้ว่าอยู่ที่

ผู้เรียนมากกว่าอยู่ที่ผู้สอน ดังนั้นผู้เรียนจึงกลายเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน เพราะบทบาทในการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ

หลังจากแนวคิดดังกล่าวเกิดขึ้น ต่อมาได้มีผู้พัฒนาแนวคิดใหม่ๆ ขึ้นจำนวนมาก ซึ่งล้วนแต่สนับสนุนแนวคิดพื้นฐานของคิวอี้ทั้งสิ้น แนวคิดใหม่ๆ เหล่านี้ต่างช่วยส่งเสริมแนวคิดหลักของคิวอี้ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงเป็นรูปธรรมชัดเจนยิ่งขึ้น กว้างและหลากหลายยิ่งขึ้น น่าสนใจ และได้ผลมากยิ่งขึ้น

3.2.2 โมเดลชิปปา (CIPPA MODEL) การที่ครูจะจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง แนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น เป็นที่มาของชื่อ CIPPA ดังนี้

C = Construct หมายถึง การสร้างความรู้ตามแนวคิดของ Constructivism กล่าวคือ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาส สร้างความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง การที่ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการสร้างความรู้ด้วยตนเองนี้ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสติปัญญา

I = Interaction หมายถึง การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นหรือสิ่งแวดล้อมรอบตัว กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับบุคคล และแหล่งความรู้ที่หลากหลาย ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางสังคม

P = Physical Participation หมายถึง การเรียนรู้มีโอกาสได้เคลื่อนไหวร่างกาย โดยการทำกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางกาย

P = Process Learning หมายถึง การเรียนรู้กระบวนการต่างๆ กิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น กระบวนการแสวงหาความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการ กลุ่ม กระบวนการพัฒนาตนเอง เป็นต้น การเรียนรู้กระบวนการเป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกับการเรียนรู้ เนื้อหาสาระต่างๆ การเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทางด้านสติปัญญาอีกทางหนึ่ง

A = Application หมายถึงการ นำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการเรียน และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆ กิจกรรมการเรียนรู้ที่มีแต่เพียงการสอนเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนเข้าใจ โดยขาดกิจกรรมการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ จะทำให้ผู้เรียนขาดการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ ไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร การจัดกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้นี้ เท่ากับเป็นการช่วยให้

ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในด้านหนึ่งหรือหลายๆ ด้าน แล้วแต่ลักษณะของสาระและ กิจกรรมที่จัด (<http://www.suphet.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=110823&Ntype=2> 2551)

3.3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้แบ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับการ อุดมศึกษาตามแนวทางเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมุ่งพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ทักษะชีวิต และทักษะสังคม มีปรากฏในวงการการศึกษาไทยหลายรูปแบบ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา 2551:155-158)

3.3.1 การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-based Learning : PBL)

เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนคิดและดำเนินการ เรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ และเลือกแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ เป็น การส่งเสริมให้เกิดการแก้ปัญหา มากกว่าการจำเนื้อหาข้อเท็จจริง เป็นการส่งเสริมการทำงานเป็น กลุ่มและพัฒนาทักษะทางสังคม ซึ่งวิธีการนี้จะทำได้ดีในการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา เพราะผู้เรียนมีระดับความสามารถทางการคิดและการดำเนินการด้วยตนเองได้ดี เงื่อนไขที่ทำให้เกิด การเรียนรู้ ประกอบด้วย ความรู้เดิมของผู้เรียน ทำให้เกิดความเข้าใจ ข้อมูลใหม่ได้ การจัด สถานการณ์ที่เหมือนจริง ส่งเสริมการแสดงออกและการนำไปใช้อย่างมี ประสิทธิภาพ การให้ โอกาสให้ผู้เรียนได้ไตร่ตรองข้อมูลอย่างลึกซึ้ง ทำให้ผู้เรียนตอบคำถาม จดบันทึก สอนเพื่อน สรุป วิพากษ์วิจารณ์สมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ได้ดี

3.3.2 การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (individual study)

เนื่องจากผู้เรียนแต่ละบุคคลมีความสามารถในการเรียนรู้ และความสนใจในการเรียนรู้ที่ แตกต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้หลายวิธี เพื่อช่วยให้การจัดการเรียนในกลุ่มใหญ่ สามารถตอบสนองผู้เรียนแต่ละคนที่แตกต่างกันได้ด้วย อาทิ

1) เทคนิคการใช้ Concept Mapping ที่มีหลักการใช้ตรวจสอบความคิดของผู้เรียนว่าคิด อะไร เข้าใจสิ่งๆใดเรียนอย่างไรแล้วแสดงออกมาเป็นกราฟิก

2) เทคนิค Learning Contracts คือ สัญญาที่ผู้เรียนกับผู้สอนร่วมกันกำหนด เพื่อใช้เป็น หลักยึดในการเรียนว่าจะเรียนอะไร อย่างไร เวลาใด ใช้เกณฑ์อะไรประเมิน

3) เทคนิค Know – Want – Learned ใช้เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ผสมผสานกับการใช้ Mapping ความรู้เดิม เทคนิคการรายงานหน้าชั้นที่ให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมานำเสนอหน้าชั้นซึ่งอาจมีกิจกรรมทดสอบผู้ฟังด้วย

4) เทคนิคกระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นการเรียนที่ทำให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกัน แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน เพื่อแก้ปัญหาให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

3.3.3 การเรียนรู้แบบสรคณิยม (Constructivism)

การเรียนรู้แบบนี้มีพื้นฐานว่า “ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้โดยการอาศัยประสบการณ์แห่งชีวิตที่ได้รับเพื่อค้นหาความจริง โดยมีรากฐานจากทฤษฎีจิตวิทยาและปรัชญาการศึกษาที่หลากหลาย ซึ่งนักทฤษฎีสรรคณิยมได้ประยุกต์ทฤษฎีจิตวิทยาและปรัชญาการศึกษาดังกล่าวในรูปแบบและมุมมองใหม่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

1) กลุ่มที่เน้นกระบวนการรู้คิดในส่วนบุคคล (radical constructivism or personal Constructivism or cognitive oriented constructivist theories) เป็นกลุ่มที่เน้นการเรียนรู้ของมนุษย์เป็นรายบุคคล โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนรู้วิธีเรียนและรู้วิธี คิด เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

2) กลุ่มที่เน้นการสร้างความรู้โดยอาศัยปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social constructivism or socially oriented constructivist theories) เป็นกลุ่มที่เน้นว่าความรู้ คือ ผลผลิตทางสังคม โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นสองประการ คือ 1) ความรู้ต้องสัมพันธ์กับชุมชน 2) ปัจจัยทางวัฒนธรรมสังคมและประวัติศาสตร์มีผลต่อการเรียนรู้ ดังนั้นครูจึงมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้

3.3.4 การเรียนรู้จากการสอนแบบเอส ไอ พี (SIP)

การสอนแบบเอส ไอ พี เป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นเพื่อฝึกทักษะทางการสอนให้กับ ผู้เรียนระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถเกี่ยวกับทักษะการสอน โดยผลที่เกิดกับผู้เรียนมีผลทางตรง คือ การมีทักษะการสอน การมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะทางการสอนและผลทางอ้อม คือ การสร้างความรู้ด้วยตนเอง ความร่วมมือในการเรียนรู้ และความพึงพอใจในการเรียนรู้

วิธีการที่ใช้ในการสอน คือ การทดลองฝึกปฏิบัติจริงอย่างเข้มข้น ต่อเนื่อง และเป็นระบบ โดยการสอนแบบจุลภาค มีที่ให้ผู้เรียนทุกคนมีบทบาทในการฝึกทดลองตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดการฝึก ขั้นตอนการสอน คือ ขั้นความรู้ความเข้าใจ ขั้นสำรวจวิเคราะห์และออกแบบการฝึกทักษะ ขั้น

ฝึกทักษะ ชั้นประเมินผล โครงสร้างทางสังคมของรูปแบบการสอนอยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำ ในขณะที่ผู้เรียนฝึกทดลองทักษะการสอนนั้น ผู้สอนต้องให้การช่วยเหลือสนับสนุนอย่างใกล้ชิด สิ่งที่จะทำให้การฝึกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คือ ความพร้อมของระบบสนับสนุน ได้แก่ ห้องปฏิบัติการสอน ห้องสื่อเอกสารหลักสูตรและการสอน และเครื่องมือ โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.3.5 การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study)

การเรียนรู้แบบนี้เป็นการให้ผู้เรียนศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบสืบค้น (Inquiry Instruction) การเรียนแบบค้นพบ (Discovery Learning) การเรียนแบบแก้ปัญหา (Problem Solving) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ซึ่งการเรียนการสอนแบบแสวงหาความรู้ด้วยตนเองนี้ใช้ในการเรียนรู้ทั้งที่เป็นรายบุคคล และกระบวนการกลุ่ม

3.3.6 การเรียนรู้จากการทำงาน (Work-based Learning)

การเรียนรู้แบบนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดพัฒนาการทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้เนื้อหาสาระ การฝึกปฏิบัติจริง ฝึกฝนทักษะทางสังคม ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง โดยสถาบันการศึกษามักร่วมมือกับแหล่งงานในชุมชน รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดเนื้อหา กิจกรรม และวิธีการประเมิน

3.3.7 การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ (Research-based Learning)

การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยถือได้ว่าเป็นหัวใจของบัณฑิตศึกษา เพราะเป็นการเรียนที่เน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนโดยตรง เป็นการพัฒนาระบวนการแสวงหาความรู้ และการทดสอบความสามารถทางการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยรูปแบบการเรียนการสอนอาจแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะใหญ่ๆ ได้แก่ การสอนโดยใช้วิธีวิจัยเป็นวิธีสอน การสอนโดยผู้เรียนร่วมทำโครงการวิจัยกับอาจารย์หรือเป็นผู้ช่วยโครงการวิจัยของอาจารย์ การสอนโดยผู้เรียนศึกษา งานวิจัยของอาจารย์และของนักวิจัยชั้นนำในศาสตร์ที่ศึกษา และการสอนโดยใช้ผลการวิจัย ประกอบการสอน

3.3.8 การเรียนรู้ที่ใช้วิธีสร้างผลงานจากการตกผลึกทางปัญญา (Crystal-Based Approach)

การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ความรู้ความคิดด้วยตนเองด้วยการรวบรวม ทำความเข้าใจ สรุป วิเคราะห์ และสังเคราะห์จากการศึกษาด้วยตนเองเหมาะสมสำหรับบัณฑิตศึกษา เพราะผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่ มีประสบการณ์เกี่ยวกับศาสตร์ที่ศึกษามา ในระดับหนึ่งแล้ว

วิธีการเรียนรู้เริ่มจากการทำความเข้าใจกับผู้เรียนให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ตาม แนวนี้ จากนั้นทำความเข้าใจในเนื้อหาและประเด็นหลัก ๆ ของรายวิชา มอบหมายให้ผู้เรียนไปศึกษาวิเคราะห์เอกสาร แนวคิดตามประเด็นที่กำหนด แล้วให้ผู้เรียนพัฒนาแนวคิดในประเด็นต่าง ๆ แยกทีละประเด็น โดยให้ผู้เรียนเขียนประเด็นเหล่านั้นเป็นผลงานในลักษณะที่เป็นแนวคิด ของตนเองที่ผ่านการกลั่นกรอง วิเคราะห์เจาะลึกจนตกผลึกทางความคิดเป็นของตนเอง จากนั้นจึงนำเสนอให้กลุ่มเพื่อนได้ช่วยวิเคราะห์ วิวิจารณ์อีกครั้ง

3.4 ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (อาภรณ์ ใจเที่ยง 2551)

3.4.1 Active Learning เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ หรือปฏิบัติด้วยตนเอง ด้วยความกระตือรือร้น เช่น ได้คิด ค้นคว้า ทดลองรายงาน ทำโครงการ สัมภาษณ์ แก้ปัญหา ฯลฯ ได้ใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ผู้สอนทำหน้าที่ เตรียมการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ จัดสื่อสิ่งเร้าเสริมแรงให้คำปรึกษาและสรุปสาระการเรียนรู้ร่วมกัน

3.4.2 Construct เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ค้นพบสาระสำคัญหรือองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง อันเกิด จากการได้ศึกษาค้นคว้าทดลอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ ผู้เรียนรักการอ่าน รักการศึกษาค้นคว้าเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่ การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (Learning Man) ที่พึงประสงค์

3.4.3 Resource เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลายทั้งบุคคลและ เครื่องมือทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ผู้เรียนได้สัมผัสและสัมพันธ์ กับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นมนุษย์ (เช่น ชุมชน ครอบครัว องค์กรต่างๆ) ธรรมชาติและเทคโนโลยี ตามหลักการที่ว่า "การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลาและทุกสถานการณ์"

3.4.4 Thinking เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด ผู้เรียนได้ฝึกวิธีคิดในหลายลักษณะ เช่น คิดคล่อง คิดหลากหลาย คิดละเอียด คิดชัดเจน คิดถูก ทางคิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดไกล คิดอย่างมีเหตุผล เป็นต้น (ทิสนา เขมมณี และคณะ 2543 : 55-59) การฝึกให้ผู้เรียนได้คิดอยู่เสมอ

ในลักษณะ ต่าง ๆ จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น คิดอย่างรอบคอบมีเหตุผล มี วิจารณ์ญาณ ในการคิด มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่จะเลือกรับและ ปฏิเสธข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถแสดงความคิด เห็นออกได้อย่าง ชัดเจนและมี เหตุผลอันเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน

3.4.5 Happiness เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข เป็นความสุขที่เกิดจาก ประการที่หนึ่ง ผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนสนใจสาระการเรียนรู้ ชวนให้สนใจใฝ่ค้นคว้าศึกษาท้าทาย ให้แสดง ความสามารถและให้ใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ ประการที่สองปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตร มีการ ช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมร่วมด้วยช่วยกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกมีความสุขและสนุกกับ การเรียน

3.4.6 Participation เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดงาน วางเป้าหมายร่วมกัน และมีโอกาสเลือกทำงานหรือศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่ตรงกับความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ของตนเอง ทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความกระตือรือร้น มองเห็นคุณค่าของ สิ่งที่เรียนและสามารถ ประยุกต์ความรู้นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง

3.4.7 Individualization เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนในความเป็นเอกัต บุคคล ผู้สอนยอมรับในความสามารถ ความคิดเห็น ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน มุ่งให้ ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพมากกว่าเปรียบเทียบแข่งขันระหว่างกันโดยมีความเชื่อมั่น ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ และมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

3.4.8 Good Habit เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีงาม เช่น ความ รับผิดชอบ ความเมตตา กรุณา ความมีน้ำใจ ความขยัน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ฯลฯ และ ลักษณะนิสัยในการทำงานอย่างเป็นกระบวนการการทำงานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับผู้อื่น และการ เห็นคุณค่าของงาน เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับ ประโยชน์สูงสุดจากการเรียน ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ได้ประยุกต์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิต ได้มีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้ ตลอดจนมีคุณลักษณะนิสัยดีงามที่สังคมพึงปรารถนา

3.5 เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน จำเป็นต้องใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้ รูปแบบการสอนหรือกระบวนการเรียนการสอนใน หลากหลายวิธีซึ่งจำแนกได้ดังนี้

(คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ 2543 : 36-37)

3.5.1 การจัดการเรียนการสอนทางอ้อม ได้แก่ การเรียนรู้แบบสืบค้น แบบค้นพบแบบแก้ปัญหา แบบสร้างแผนผังความคิดแบบใช้กรณีศึกษา แบบตั้งคำถามแบบใช้การตัดสินใจ

3.5.2 เทคนิคการศึกษาเป็นรายบุคคล ได้แก่ วิธีการเรียนแบบศูนย์การเรียน แบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน

3.5.3 เทคนิคการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ ประกอบการเรียน เช่น การใช้สิ่งพิมพ์ ตำราเรียน และแบบฝึกหัดการใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชน ศูนย์การเรียนชุดการสอน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน บทเรียนสำเร็จรูป

3.5.4 เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นปฏิสัมพันธ์ ประกอบด้วย การได้เวทีกลุ่ม Buzz การอภิปราย การระดมพลังสมอง กลุ่มแก้ปัญหา กลุ่มติวการประชุมต่าง ๆ การแสดงบทบาทสมมติ กลุ่มสืบค้นคู่คิดการฝึกปฏิบัติ เป็นต้น

3.5.5 เทคนิคการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ เช่น การจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เกม กรณีตัวอย่างสถานการณ์จำลองละคร เกม กรณีตัวอย่างสถานการณ์จำลอง ละคร บทบาท สมมติ

3.5.6 เทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ ได้แก่ ปริศนาความคิดร่วมมือแข่งขันหรือกลุ่มสืบค้น กลุ่มเรียนรู้ ร่วมกัน ร่วมกันคิด กลุ่มร่วมมือ

3.5.7 เทคนิคการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ได้แก่ การเรียนการสอนแบบใช้เวลาเล่าเรื่อง (Story line) และการเรียนการสอนแบบแก้ปัญหา (Problem-Solving)

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

4.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อการศึกษา

1) ฝ่ายจัดระบบและวิจัยสื่อการศึกษา สำนักเทคโนโลยีการศึกษา (2547) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การรับชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อสำรวจการรับชมรายการวิทยุโทรทัศน์ ของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และศึกษา ความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับประโยชน์และคุณภาพโดยรวมของรายการวิทยุโทรทัศน์ของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57.0 มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 50.4 ประกอบอาชีพรับราชการ ร้อยละ 24.0 และลูกจ้างบริษัทเอกชน ร้อยละ 25.8 เรียนในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ ร้อยละ 32.2 และมีที่อยู่กระจายทั่วประเทศในทุกจังหวัด โดยใน กรุงเทพมหานครอาศัยอยู่มากที่สุด ร้อยละ 21.8

2. การรับชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทางสถานี วิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีจำนวนผู้ชมรายการเพียง ร้อยละ 10.4 ไม่ชมรายการ ร้อยละ 89.6 โดยมีเหตุผลที่ไม่ชมรายการคือ ไม่มีเคเบิลทีวี/จานรับสัญญาณดาวเทียมมากที่สุด ร้อย ละ 79.2 รองลงมาคือไม่มีเวลาชมรายการ ร้อยละ 38.7 ส่วนผลสำรวจจากผู้ชมรายการ พบว่าส่วน ใหญ่รับชมรายการทางเคเบิลทีวีของ UBC ช่อง 12 ร้อยละ 63.2 ส่วนทางจานรับสัญญาณดาวเทียม DLTV 8 ช่อง 68 มีร้อยละ 36.5 โดยชมรายการที่บ้านมากที่สุด ร้อยละ 81.2 รายการที่รับชม เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ รายการเวลา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ร้อยละ 51.9 รายการประกอบชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียน ร้อยละ 48.8 รายการกฎหมายเพื่อประชาชน ร้อยละ 35.1 รายการสอนเสริมทางไกลผ่านดาวเทียม ร้อยละ 34.6 รายการรอบรู้กับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ร้อยละ 30.1 รายการประกอบชุดวิชาที่ไม่ได้ลงทะเบียนเรียน ร้อยละ 14.1 รายการสายตรงกับ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ร้อยละ 11.7 รายการบริการสังคม ร้อยละ 11.4 และรายการแฉดวง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ร้อยละ 9.5 ความถี่ในการชมรายการ ส่วนใหญ่คือ 1 วัน/สัปดาห์ ร้อยละ 41.3 รองลงมา 2 วัน/สัปดาห์ ร้อยละ 27.7 ช่วงเวลาที่ชมรายการมากที่สุดในวันจันทร์ถึงศุกร์ คือ ช่วงเวลา 04.00 - 06.00 น. รองลงมาช่วงเวลา 19.30 - 20.00 น. รองลงมาคือ 09.00 - 09.50 น. และ 19.30-20.00 น. สำหรับปัญหาในการรับชมรายการ พบว่าส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหา ร้อยละ 73.5 ส่วนที่ระบุว่ามีปัญหาไม่มีร้อยละ 22.1 โดยปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ไม่มีอุปกรณ์รับสัญญาณเป็นของ ตนเอง ร้อยละ 61.0

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 76.5 ได้รับข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากมหาวิทยาลัย ร้อยละ 61.6 ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาในชุดวิชาที่ลงทะเบียนเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 46.5 และรู้สึกใกล้ชิดกับมหาวิทยาลัย ร้อยละ 31.8

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพโดยรวมของรายการวิทยุโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า นักศึกษา ส่วนใหญ่เห็นว่ารายการมีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี ร้อยละ 57.8

2) ฝ่ายจัดระบบและวิจัยสื่อการศึกษา สำนักเทคโนโลยีการศึกษา (2547) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาเรื่องการรับชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 เพื่อสำรวจการรับชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจ และประโยชน์ที่ได้รับของรายการวิทยุโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ความต้องการเกี่ยวกับวันและเวลาในการชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และสำรวจอุปกรณ์รับสื่อที่มีและสื่อเสริมประกอบการเรียนที่ต้องการ โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.5 มีอายุ 21-30 ปี ร้อยละ 52.5 ทำงานในบริษัทเอกชน ร้อยละ 31.1 เรียนในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ ร้อยละ 32.2 และมีที่อยู่กระจายทั่วประเทศในทุกจังหวัดโดยในกรุงเทพมหานครอาศัยอยู่มากที่สุด ร้อยละ 18.1

2. การรับชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 มีจำนวนผู้ชมรายการ ร้อยละ 58.2 ส่วนที่ไม่ชมรายการมี ร้อยละ 41.8 โดยมีเหตุผลที่ไม่ชมรายการมากที่สุดคือไม่มีเวลาชมรายการ ร้อยละ 46.0 รายการที่ชมเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ รายการเวลา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ร้อยละ 61.7 รายการประกอบชุดวิชา ร้อยละ 61.2 รายการกฎหมายเพื่อประชาชน ร้อยละ 57.9 รายการแนะแนวการศึกษา ร้อยละ 57.0 รายการเรียนภาษากับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ร้อยละ 47.0 และรายการบริการสังคม ร้อยละ 37.9 ช่วงเวลาที่ชมรายการมากที่สุดในวันจันทร์ถึงศุกร์คือช่วงเวลา 06.00 - 06.30 น. รองลงมาคือช่วงเวลา 05.30 - 06.00 น. และ 05.00 - 05.30 น. สำหรับวันเสาร์และวันอาทิตย์ ช่วงเวลาที่ชมรายการมากที่สุดคือช่วงเวลา 07.30 - 08.00 น. รองลงมาคือช่วงเวลา 06.30 - 07.00 น. และ 06.00 - 06.30 น.

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจของรายการวิทยุโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่ารายการทุกประเภทมีความน่าสนใจระดับมาก

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากรายการวิทยุโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่า ได้รับประโยชน์จากการชมรายการทุกประเภทในระดับมาก

5. ความต้องการเกี่ยวกับวันและเวลาในการชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการชมรายการในวันจันทร์ถึงวันศุกร์ในช่วงเวลา 05.00 - 07.00 น. และ 19.00 - 23.00 น. สำหรับวันเสาร์และวันอาทิตย์ในช่วงเวลา 05.00 - 09.00 น. และ 21.00 - 23.00 น.

6. ผลสำรวจอุปกรณ์รับสื่อที่นักศึกษาใช้มากที่สุด ได้แก่ โทรทัศน์ ร้อยละ 93.8 รองลงมา วิทยุ ร้อยละ 76.0 เครื่องเล่น VCD ร้อยละ 74.5 เครื่องเล่นเทปเสียง ร้อยละ 63.6 เครื่องเล่น CD เสียง ร้อยละ 53.0 เครื่องคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 41.9 เครื่องเล่นวีดิทัศน์ ร้อยละ 24.5 เครื่องเล่น DVD ร้อยละ 24.3 อินเทอร์เน็ต ร้อยละ 21.4 และอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ร้อยละ 5.4 และสื่อเสริมประกอบการเรียนที่นักศึกษาต้องการมากที่สุด ได้แก่ VCD ร้อยละ 62.6 รองลงมา รายการโทรทัศน์ ร้อยละ 47.0 เทปเสียง ร้อยละ 40.1 CD เสียง ร้อยละ 28.3 รายการวิทยุ ร้อยละ 20.8 CD-ROM ร้อยละ 14.5 DVD ร้อยละ 13.6 รับชม/ฟังรายการผ่าน Internet ร้อยละ 12.5 วิดีโอเทป ร้อยละ 8.8 e-learning ร้อยละ 6.5 และ Teleconference ร้อยละ 1.3

3) ฝ่ายจัดระบบและวิจัยสื่อการศึกษา สำนักเทคโนโลยีการศึกษา (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อเสริมประกอบการเรียน เพื่อสำรวจการรับชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และสำรวจความต้องการเกี่ยวกับสื่อเสริมประกอบการเรียน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการจัดการ ร้อยละ 33.1 สาขาวิชานิติศาสตร์ ร้อยละ 19.4 และสาขาวิชารัฐศาสตร์ ร้อยละ 14.8 โดยส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่เข้าเรียนปีการศึกษา 2548 ร้อยละ 38.8 ปีการศึกษา 2547 ร้อยละ 17.9 และปีการศึกษา 2546 ร้อยละ 12.4

2. การรับชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 พบว่ามีจำนวนนักศึกษาชมรายการ ร้อยละ 51.9 ส่วนที่ไม่ชมรายการ มีร้อยละ 48.1 วันและเวลาที่มียอดนักศึกษาชมรายการมากที่สุดคือ ช่วงเวลา 05.00 - 06.00 น.

ของวันเสาร์และวันอาทิตย์ ส่วนวันและเวลาที่นักศึกษาต้องการชมรายการมากได้แก่ วันจันทร์ถึงวันอาทิตย์ ช่วงเวลา 05.00 - 07.00 น., 19.00 - 21.00 น. และ 21.00 - 23.00 น. และ วันเสาร์ถึงวันอาทิตย์ ช่วงเวลา 07.00 - 09.00 น., 09.00 - 11.00 น. และ 17.00 - 19.00 น.

3. การรับชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชทางสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม พบว่ามีจำนวนนักศึกษาชมรายการ ร้อยละ 3.6 เท่านั้น ส่วนที่ไม่ชมรายการ มีร้อยละ 96.4 วันและเวลาที่นักศึกษาชมรายการมาก ส่วนใหญ่เป็นช่วงเวลาในวันเสาร์และวันอาทิตย์ ได้แก่ ช่วงเวลา 08.30 - 09.00 น., 09.00 - 10.00 น., 10.00 - 11.00 น., 18.00 - 19.00 น. และ 19.00 - 20.00 น. ส่วนวันและเวลาที่นักศึกษาต้องการชมรายการมากได้แก่ วันจันทร์ถึงวันอาทิตย์ ช่วงเวลา 05.00 - 07.00 น., 17.00 - 19.00 น., 19.00-21.00 น. และ 21.00-23.00 น. และวันเสาร์ถึงวันอาทิตย์ช่วงเวลา 07.00 - 09.00 น. และ 09.00 - 11.00 น.

4. ความต้องการเกี่ยวกับสื่อเสริมประกอบการเรียน พบว่า สื่อเสริมที่นักศึกษาต้องการมากที่สุด ได้แก่ VCD ร้อยละ 58.8 รองลงมา รายการโทรทัศน์ ร้อยละ 41.4 เทปเสียง ร้อยละ 36.9 CD เสียง ร้อยละ 26.2 รายการวิทยุ ร้อยละ 26.0 DVD ร้อยละ 19.6 CD-ROM ร้อยละ 14.7 รับชม/ฟังรายการผ่าน Internet ร้อยละ 14.6 วิดีโอเทป ร้อยละ 14.1 e-Learning ร้อยละ 7.0 และ Teleconference ร้อยละ 6.9 ส่วนความต้องการชุดรับสัญญาณดาวเทียม พบว่า มีจำนวนนักศึกษาที่ต้องการ ร้อยละ 28.3 ส่วนที่ไม่ต้องการมี ร้อยละ 50.2 และไม่ตอบ ร้อยละ 21.5 สำหรับค่าใช้จ่ายชุดรับสัญญาณดาวเทียมที่นักศึกษาสามารถรับภาระได้อยู่ที่จำนวนเงิน 9,000 บาท ร้อยละ 77.2

4) วาทีพย์ ภู่วรรักษ์ชัย และผู้อื่น (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาการจัดการสาธารณสุข เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในประเด็นดังนี้ จำนวนผู้ใช้สื่อ การศึกษา คุณภาพสื่อการศึกษา ประโยชน์ที่ได้รับจากสื่อการศึกษา ความพึงพอใจต่อสื่อ การศึกษา และการปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26-30 ปีประกอบอาชีพรับราชการ คุณวุฒิสูงสุดก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชคือระดับอนุปริญญา และเป็นนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

2. จำนวนผู้ใช้สื่อการศึกษา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ชมวิดีโอทัศน์ โดยชมจนจบทั้งม้วน มีเพียงส่วนน้อยที่ไม่ชมวิดีโอทัศน์ ให้เหตุผลว่า ไม่มีเครื่องเล่นวิดีโอทัศน์ และไม่มีเวลาดู

3. คุณภาพสื่อการศึกษา พบว่าคุณภาพโดยรวมของเอกสารการสอนอยู่ในระดับดี และคุณภาพโดยรวมของวิดีโอทัศน์อยู่ในระดับดีเช่นกัน ส่วนความเข้าใจเนื้อหาที่นักศึกษามีความ

เข้าใจในการศึกษาเนื้อหาจากเอกสารการสอนอยู่ในระดับมาก 9 หน่วยและระดับปานกลาง 6 หน่วย ส่วนการถ่ายทอดเนื้อหาของ วิดิทัศน์ นักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับมาก

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากสื่อการศึกษา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากเอกสารการสอนในระดับมาก และนอกจากนักศึกษาจะนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการเรียนแล้วยังนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ส่วนการชมวิดิทัศน์นักศึกษาเห็นว่าการชมวิดิทัศน์ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาชุดวิชา ในระดับมาก และทำให้ได้รับความรู้จากวิดิทัศน์ในระดับมากเช่นกัน

5. ความพึงพอใจต่อสื่อการศึกษา พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อเอกสารการสอนในระดับมาก และมีความพึงพอใจต่อวิดิทัศน์ในระดับมากเช่นเดียวกัน

6. การปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา พบว่านักศึกษาเสนอให้ปรับปรุงเอกสารการสอน 3 อันดับแรกคือ เนื้อหาเยิ่นเย้อ เนื้อหาไม่ทันสมัย เนื้อหาอธิบายไม่ชัดเจน และสื่อเสริมที่นักศึกษาต้องการคือ วีซีดี ส่วนวิดิทัศน์นักศึกษาต้องการให้มีวิดิทัศน์ทุกหน่วยเพื่อประกอบการเรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาชุดวิชาได้เป็นอย่างดี และควรมีภาพจำลองเหตุการณ์การเกิดอภินิหารของตึกสูงมาประกอบการเรียนด้วย

5) วาทีพย์ ภู่วรรค์ชัย และผู้อื่น (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาการพยาบาลชุมชนและการรักษาพยาบาลเบื้องต้น เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาในประเด็นดังนี้ จำนวนผู้ใช้สื่อการศึกษา คุณภาพสื่อการศึกษา ประโยชน์ที่ได้รับจากสื่อการศึกษา ความพึงพอใจต่อสื่อการศึกษา และการปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ประกอบอาชีพรับราชการ คุณวุฒิสูงสุดก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช คือ ระดับอนุปริญญา และเป็นนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

2. จำนวนผู้ใช้สื่อการศึกษา พบว่านักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ชมวิดิทัศน์โดยชมจนจบทั้งม้วน มีเพียงส่วนน้อยที่ไม่ชมวิดิทัศน์ให้เหตุผลว่า ไม่มีเครื่องเล่นวิดิทัศน์

3. คุณภาพสื่อการศึกษา พบว่าคุณภาพโดยรวมของเอกสารการสอนอยู่ในระดับดี และคุณภาพโดยรวมของวิดิทัศน์อยู่ในระดับดีเช่นกัน ส่วนความเข้าใจเนื้อหาในนั้นนักศึกษามีความเข้าใจในการศึกษาเนื้อหาจากเอกสารการสอนอยู่ในระดับมากเกือบทุกหน่วย ยกเว้นหน่วยที่ 7 และหน่วยที่ 8 นักศึกษามีความเข้าใจเนื้อหาในระดับปานกลาง ส่วนการถ่ายทอดเนื้อหาของวิดิทัศน์ นักศึกษาเห็นว่ามีเหมาะสมกับการเรียนรู้ด้วยตนเองในระดับมาก

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากสื่อการศึกษา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับความรู้จากเอกสารการสอนระดับมาก และนอกจากนักศึกษานำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการเรียนแล้ว ยังนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ส่วนการชมวิดีโอที่นักศึกษามองว่าการชมวิดีโอที่ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาวิชาในระดับมาก และทำให้ได้รับความรู้จากวิดีโอที่นักศึกษามองว่าในระดับมากเช่นกัน

5. ความพึงพอใจต่อสื่อการศึกษา พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อเอกสารการสอนในระดับมาก และมีความพึงพอใจต่อวิดีโอที่นักศึกษามองว่าในระดับมากเช่นเดียวกัน

6. การปรับปรุงคุณภาพสื่อการศึกษา พบว่านักศึกษามองว่าให้ปรับปรุงเอกสารการสอน 3 อันดับแรกคือ เนื้อหาเยิ่นเย้อ แบบประเมินผลตนเองไม่สอดคล้องกับเนื้อหา แนวตอบไม่ช่วยแนะแนวการตอบคำถามเท่าที่ควร และสื่อเสริมที่นักศึกษาต้องการให้มีเพิ่มเติมคือ เทปเสียง ซีดี วีซีดี เป็นต้น ส่วนวิดีโอที่นักศึกษามองว่าให้มีทุกวิชาและทุกหน่วยการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น ควรเพิ่มสีสันและเนื้อหาให้น่าสนใจมากขึ้น แปลคำศัพท์อาการ ชื่อโรค ภาษาอังกฤษให้เป็นภาษาไทยด้วย เพราะจะช่วยให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

4.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนเสริม

1) งานบริการการศึกษา ศูนย์บริการการศึกษาประจำภูมิภาค สำนักบริการการศึกษา (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สถิตินักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ภาคการศึกษาที่ 2/2548 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานที่นำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนารูปแบบการสอนของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมสอนเสริมได้ การวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลสาขาวิชาที่มีการสอนเสริม ในภาคการศึกษา 2/2548 จำนวน 8 สาขาวิชา รวม 34 สาขาวิชา พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ ร้อยละ 19.02 สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 11.44 และสาขาวิชารัฐศาสตร์ ร้อยละ 9.49

2. สาขาวิชาที่มีจำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการสอนเสริม พบว่า สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ส่วนใหญ่มีนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมในสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ร้อยละ 8.66 และสาขาวิชาคณิตศาสตร์สำหรับสังคมศาสตร์ ร้อยละ 8.67 สาขาวิชาวิทยาการจัดการ ส่วนใหญ่มีนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมในสาขาวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ ร้อยละ 11.84 และสาขาวิชาสถิติธุรกิจและวิเคราะห์เชิงปริมาณ ร้อยละ 11.95 สาขาวิชานิติศาสตร์ ส่วนใหญ่มีนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมในสาขาวิชากฎหมายวิธีสบัญญัติ 3 ร้อยละ 35.49 สาขาวิชารัฐศาสตร์ ส่วนใหญ่มีนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมในสาขาวิชาหลักและวิธีการศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์ ร้อยละ 12.52 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ส่วนใหญ่มีนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมในสาขาวิชาสถิติเศรษฐศาสตร์และธุรกิจ

ร้อยละ 11.30 ส่วนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ส่งเสริมเกษตรและสหกรณ์ และพยาบาลศาสตร์ มีเปิดสอนเสริมเพียงชุดวิชาเดียว

2) งานบริการการศึกษา ศูนย์บริการการศึกษาประจำภูมิภาค สำนักบริการการศึกษา (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการสอนเสริมของอาจารย์ ภาคการศึกษาที่ 1/2549 เพื่อรับทราบความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้ารับฟังการสอนเสริม ตลอดจนเพื่อให้อาจารย์สอนเสริมได้รับทราบข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาให้มากยิ่งขึ้น โดยใช้แบบสอบถาม การวิจัยสรุปได้ดังนี้

สาขาวิชาที่มีการสอนเสริม ในภาคการศึกษา 1/2549 จำนวน 9 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ นิเทศศาสตร์ วิทยาการจัดการ นิติศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยระดับความพึงพอใจภาพรวมของนักศึกษาทุกสาขาวิชาที่มีต่ออาจารย์สอนเสริมและกิจกรรมการสอนเสริม ในระดับมาก

3) งานบริการการศึกษา ศูนย์บริการการศึกษาประจำภูมิภาค สำนักบริการการศึกษา (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการสอนเสริมของอาจารย์ ภาคการศึกษาที่ 2/2549 เพื่อรับทราบความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้ารับฟังการสอนเสริม ตลอดจนเพื่อให้อาจารย์สอนเสริมได้รับทราบข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาให้มากยิ่งขึ้น โดยใช้แบบสอบถาม การวิจัยสรุปได้ดังนี้

สาขาวิชาที่มีการสอนเสริม ในภาคการศึกษา 2/2549 จำนวน 7 สาขาวิชา โดยระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์สอนเสริมและกิจกรรมการสอนเสริม ในภาพรวมของสาขาวิชาจากมากไปน้อยตามลำดับ ได้แก่ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 4.49 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ 4.29 สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ร้อยละ 4.26 สาขาวิชานิติศาสตร์ ร้อยละ 4.20 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ร้อยละ 4.13 สาขาวิชาวิทยาการจัดการ ร้อยละ 4.12 และสาขาวิชารัฐศาสตร์ ร้อยละ 4.11 พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

4) งานบริการการศึกษา ศูนย์บริการการศึกษาประจำภูมิภาค สำนักบริการการศึกษา (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สถิตินักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ภาคการศึกษาที่ 2/2550 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานที่นำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนารูปแบบ

การสอนของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมสอนเสริมได้ การวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลชุดวิชาที่มีการสอนเสริม ในภาคการศึกษา 2/2550 จำนวน 7 สาขาวิชา รวม 30 ชุดวิชา พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ ร้อยละ 16.29 สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 11.10 และสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ร้อยละ 9.94

2. ชุดวิชาที่มีจำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการสอนเสริม พบว่า สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ส่วนใหญ่มีนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมในชุดวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ร้อยละ 6.61 ชุดวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเพื่อชีวิต ร้อยละ 5.51 และอารยธรรมมนุษย์ ร้อยละ 5.44 สาขาวิชาวิทยาการจัดการ ส่วนใหญ่มีนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมในชุดวิชาคณิตศาสตร์และสถิติ ร้อยละ 11.79 และชุดวิชาสถิติธุรกิจและวิเคราะห์เชิงปริมาณ ร้อยละ 11.99 สาขาวิชานิติศาสตร์ ส่วนใหญ่มีนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมในชุดวิชากฎหมายวิธี สำนัญคดี 3 ร้อยละ 28.38 สาขาวิชารัฐศาสตร์ ส่วนใหญ่มีนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมในชุดวิชาหลักและวิธีการศึกษาทางรัฐประศาสนศาสตร์ ร้อยละ 10.21 ส่วนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ เศรษฐศาสตร์ ส่งเสริมเกษตรและสหกรณ์ มีเปิดสอนเสริมเพียงชุดวิชาเดียว

5) งานบริการการศึกษา ศูนย์บริการการศึกษาประจำภูมิภาค สำนักบริการการศึกษา (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการสอนเสริมของอาจารย์ ภาคการศึกษาที่ 2/2550 เพื่อรับทราบความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้ารับการสอนเสริม ตลอดจนเพื่อให้อาจารย์สอนเสริมได้รับทราบข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาให้มากยิ่งขึ้น โดยใช้แบบสอบถาม การวิจัยสรุปได้ดังนี้

สาขาวิชาที่มีการสอนเสริม ในภาคการศึกษา 2/2550 จำนวน 7 สาขาวิชา โดยระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่ออาจารย์สอนเสริมและกิจกรรมการสอนเสริม ในภาพรวมของสาขาวิชาจากมากไปน้อยตามลำดับ ได้แก่ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ร้อยละ 4.27 สาขาวิชานิติศาสตร์ ร้อยละ 4.17 สาขาวิชารัฐศาสตร์ ร้อยละ 4.16 สาขาวิชาวิทยาการจัดการ ร้อยละ 4.05 สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 3.89 สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ร้อยละ 3.79 และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ 3.78 พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

4.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา

1) หน่วยจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์บริการการศึกษาประจำภูมิภาค (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการ

ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ชุดวิชา 96408 การจัดการระบบฐานข้อมูล ครั้งที่ 1 ประจำปีการศึกษาที่ 2/2549 ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อรับทราบความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา 96408 โดยใช้แบบสอบถาม การวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านสถานที่จัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 84.55 ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีความพึงพอใจ ในระดับมาก ร้อยละ 84.40 ด้านกำหนดการและการฝึกปฏิบัติของนักศึกษา มีความพึงพอใจ ในระดับมาก ร้อยละ 85.40 ด้านเอกสารคู่มือการเข้ารับการฝึกปฏิบัติของนักศึกษา มีความพึงพอใจ ในระดับมาก ร้อยละ 84.13 ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการการจัดฝึกปฏิบัติของนักศึกษา ในระดับมาก ร้อยละ 82.20 ความพึงพอใจต่อวิทยากร ในระดับมาก ร้อยละ 89.73 ความพึงพอใจต่อวิทยากรกลุ่ม ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 91.16 และความพึงพอใจต่อผู้ช่วยวิทยากร ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 90.96 สรุปภาพรวมระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 86.36

2) หน่วยจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์บริการการศึกษา/ประจำภูมิภาค (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ชุดวิชา 96408 การจัดการระบบฐานข้อมูล ครั้งที่ 2 ประจำปีการศึกษาที่ 2/2549 ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อรับทราบความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา 96408 โดยใช้แบบสอบถาม การวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านสถานที่จัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีความพึงพอใจในระดับมาก ร้อยละ 82.60 ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีความพึงพอใจ ในระดับมาก ร้อยละ 83.40 ด้านกำหนดการและการฝึกปฏิบัติของนักศึกษา มีความพึงพอใจ ในระดับมาก ร้อยละ 84.80 ด้านเอกสารคู่มือการเข้ารับการฝึกปฏิบัติของนักศึกษา มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 79.20 ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการการจัดฝึกปฏิบัติของนักศึกษา ในระดับมาก ร้อยละ 82.30 ความพึงพอใจต่อวิทยากร ในระดับมาก ร้อยละ 88.20 ความพึงพอใจต่อวิทยากรกลุ่ม ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 90.80 และความพึงพอใจต่อผู้ช่วยวิทยากร ในระดับมาก ร้อยละ 88.60 สรุปภาพรวมระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 84.97

3) หน่วยจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์บริการ การศึกษาประจำภูมิภาค (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการ ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ชุติวิชา 96408 การจัดการระบบฐานข้อมูล ครั้งที่ 3 ประจำปีการศึกษาที่ 2/2549 ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อรับทราบความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดฝึก ปฏิบัติเสริมทักษะชุติวิชา 96408 โดยใช้แบบสอบถาม การวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้าน สถานที่จัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ 74.40 ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ ในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 76.90 ด้านกำหนดการและ การฝึกปฏิบัติของนักศึกษา มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 77.20 ด้านเอกสารคู่มือการ เข้ารับการฝึกปฏิบัติของนักศึกษา มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 75.45 ความพึงพอใจ ของนักศึกษาต่อการให้บริการการจัดฝึกปฏิบัติของนักศึกษา ในระดับปานกลาง ร้อยละ 75.40 ความพึงพอใจต่อวิทยากร ในระดับมาก ร้อยละ 82.00 ความพึงพอใจต่อวิทยากรกลุ่ม ในระดับมาก ร้อยละ 84.72 และความพึงพอใจต่อผู้ช่วยวิทยากร ในระดับมาก ร้อยละ 82.60 สรุปภาพรวมระดับ ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุติวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล อยู่ใน ระดับปานกลาง ร้อยละ 78.68

4) หน่วยจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์บริการ การศึกษาประจำภูมิภาค (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการ ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ชุติวิชา 96408 การจัดการระบบฐานข้อมูล ประจำปีการศึกษาที่ 2/2549 ณ เรือนจำกลางคลองเปรม เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เพื่อรับทราบความพึงพอใจของนักศึกษาต่อ การจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุติวิชา 96408 โดยใช้แบบสอบถาม การวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้าน สถานที่จัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ 73.40 ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ ในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 70.40 ด้านกำหนดการและ การฝึกปฏิบัติของนักศึกษา มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 74.60 ความพึงพอใจของ นักศึกษาต่อการให้บริการการจัดฝึกปฏิบัติของนักศึกษา ในระดับปานกลาง ร้อยละ 68.26 ความพึง พื่อใจต่อวิทยากร ในระดับปานกลาง ร้อยละ 79.40 และความพึงพอใจต่อผู้ช่วยวิทยากร ในระดับ มาก ร้อยละ 80.40 สรุปภาพรวมระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุติ วิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 74.20

5) หน่วยจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์บริการ การศึกษาประจำภูมิภาค (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการ ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ชุติวิชา 96408 การจัดการระบบฐานข้อมูล ประจำปีการศึกษาที่ 2/2549 ณ ทัณฑสถานหญิงกลาง เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร เพื่อรับทราบความพึงพอใจของนักศึกษาต่อ การจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุติวิชา 96408 โดยใช้แบบสอบถาม การวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้าน สถานที่จัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ร้อยละ 91.00 ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ ในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีความพึงพอใจ ในระดับมาก ร้อยละ 82.66 ด้านกำหนดการและการ ฝึกปฏิบัติของนักศึกษา มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 68.48 ความพึงพอใจของ นักศึกษาต่อการให้บริการการจัดฝึกปฏิบัติของนักศึกษา ในระดับมาก ร้อยละ 83.84 ความพึงพอใจ ต่อวิทยากร ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 92.33 ความพึงพอใจต่อผู้ช่วยวิทยากร ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 91.88 และความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 90.60 สรุปภาพรวมระดับ ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุติวิชาการจัดการระบบฐานข้อมูล อยู่ใน ระดับมากที่สุด ร้อยละ 90.60

6) หน่วยจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์บริการ การศึกษาประจำภูมิภาค (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการ ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ชุติวิชา 97406 เทคนิคหลังพิมพ์ ประจำปีการศึกษาที่ 2/2549 ณ ศูนย์ ฝึกอบรมเทคโนโลยีการพิมพ์แห่งชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อรับทราบความพึงพอใจ ของนักศึกษาต่อการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุติวิชา 97406 เทคนิคหลังพิมพ์ โดยใช้แบบสอบถาม การวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้าน สถานที่จัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ 71.20 ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ ในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีความพึงพอใจในระดับน้อย ร้อยละ 65.20 ด้านกำหนดการและการ ฝึกปฏิบัติของนักศึกษา มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ 75.00 ความพึงพอใจของ นักศึกษาต่อการให้บริการการจัดฝึกปฏิบัติของนักศึกษาในระดับปานกลาง ร้อยละ 75.40 ด้าน เอกสารคู่มือการเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในระดับปานกลาง ร้อยละ 75.00 ความพึงพอใจต่อ หัวหน้าวิทยากรในระดับมาก ร้อยละ 85.20 ความพึงพอใจต่อวิทยากรกลุ่มในระดับมาก ร้อยละ 86.40 และความพึงพอใจต่อวิทยากรบรรยายพิเศษในระดับมาก ร้อยละ 83.00 สรุปภาพรวมระดับ

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาเทคนิคหลังพิมพ์ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 83.00

7) หน่วยจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์บริการ การศึกษาประจำภูมิภาค (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการ ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ชุดวิชา 97404 กระบวนการพิมพ์พื้นนูนและพื้นราบ ประจำภาคการศึกษาที่ 2/2549 ณ ศูนย์ฝึกอบรมเทคโนโลยีการพิมพ์แห่งชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อ รับทราบความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา 97404 กระบวนการ พิมพ์พื้นนูนและพื้นราบ โดยใช้แบบสอบถาม การวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้าน สถานที่จัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ 75.45 ด้านอุปกรณ์ที่ใช้ ในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ร้อยละ 74.80 ด้านกำหนดการและ การฝึกปฏิบัติของนักศึกษา มีความพึงพอใจ ในระดับปานกลาง ร้อยละ 78.68 ความพึงพอใจของ นักศึกษาต่อการให้บริการการจัดฝึกปฏิบัติของนักศึกษา ในระดับปานกลาง ร้อยละ 78.60 ด้าน เอกสารคู่มือการเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ในระดับมาก ร้อยละ 83.00 ความพึงพอใจต่อ หัวหน้าวิทยากร ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 93.40 ความพึงพอใจต่อวิทยากรกลุ่ม ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 93.20 และความพึงพอใจต่อวิทยากรบรรยายพิเศษ ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 90.20 สรุป ภาพรวมระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชากระบวนการพิมพ์พื้น นูนและพื้นราบ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 84.00

8) จิราภรณ์ สุวรรณวาทกกสิกิจ (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินการจัดกิจกรรม การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา 16344 การพูดและการแสดงสำหรับวิทยุกระจายเสียง ภาค การศึกษาที่ 1/2549 เพื่อประเมินกิจกรรมการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา สำนวความคิดเห็นของ นักศึกษาที่มีต่อพัฒนาการด้านทักษะการพูดผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง และสำรววิธีการดำเนินการ ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาด้วยตนเองของนักศึกษา และนำผลที่ได้ไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการ ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาฯ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชา 16344 การพูดและการแสดง สำหรับวิทยุกระจายเสียง ในภาคการศึกษา 2/2549 พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 62.96 โดย กลุ่มอายุจากมากที่สุด ระหว่าง 18-25 ปี ร้อยละ 40.72 ส่วนใหญ่มีอาชีพที่ไม่เกี่ยวข้องกับงาน วิทยุกระจายเสียง ร้อยละ 77.76 และไม่มีประสบการณ์การพูดทางวิทยุกระจายเสียง ร้อยละ 70.37

2. ผลการประเมินกิจกรรมการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง ประกอบด้วย 9 กิจกรรม ได้แก่ การประกาศ อ่านข่าว อ่านบทความ อ่านสารคดี เล่านิทาน แสดงละคร อ่านสปอต พูดคุยกับผู้ฟัง การดำเนินรายการเพลง และการสัมภาษณ์ โดยนักศึกษาความคิดเห็นต่อกิจกรรมการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง ดังนี้

2.1 ผลการประเมินกิจกรรมการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองจากนักศึกษา มีความคิดเห็น ดังนี้

2.1.1 ความชัดเจนของคำสั่งในแต่ละกิจกรรม ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าคำสั่งในแต่ละกิจกรรมที่มอบหมายงานนักศึกษามีความชัดเจนมาก ร้อยละ 85.18

2.1.2 ความเหมาะสมของจำนวนกิจกรรม ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าจำนวนกิจกรรมที่กำหนดให้นักศึกษาปฏิบัติ รวมทั้งสิ้น 9 กิจกรรม มีความเหมาะสมมาก ร้อยละ 85.18

2.1.3 ความเหมาะสมของเนื้อหากิจกรรมที่กำหนดให้ปฏิบัติ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเนื้อหาทั้งสิ้น 9 กิจกรรม มีความเหมาะสมมาก ร้อยละ 81.48

2.2 ผลการประเมินกิจกรรมการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองจากวิทยากรกลุ่ม มีความคิดเห็นว่ากิจกรรมการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองมีความเหมาะสมดีแล้ว

3. ผลการประเมินกิจกรรมการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะภาคสนาม ประกอบด้วย 5 กิจกรรม ได้แก่ การอ่านข่าว อ่านบทความ อ่านสารคดี เล่านิทาน และการดำเนินรายการเพลง

3.1 ผลการประเมินกิจกรรมการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะภาคสนามจากนักศึกษา มีความคิดเห็น ดังนี้

3.1.1 ความเหมาะสมของจำนวนกิจกรรมที่กำหนดให้ปฏิบัติ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าจำนวนกิจกรรมรวมทั้งสิ้น 5 กิจกรรมที่กำหนดให้นักศึกษาปฏิบัติมีความเหมาะสมมาก ร้อยละ 81.48

3.1.2 ความเหมาะสมของเนื้อหากิจกรรมที่กำหนดให้ปฏิบัติ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเนื้อหากิจกรรมที่กำหนดให้นักศึกษาปฏิบัติ ได้แก่ การอ่านข่าว อ่านบทความ อ่านสารคดี เล่านิทาน และการดำเนินรายการเพลง มีความเหมาะสมมาก ร้อยละ 85.18

3.1.3 ความเหมาะสมของระยะเวลาการฝึกแต่ละกิจกรรม ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าระยะเวลาการฝึกอ่านข่าว อ่านบทความ อ่านสารคดี เล่านิทาน และการดำเนินรายการเพลง มีความเหมาะสมมาก ร้อยละ 74.07, 74.07, 62.96, 62.96 และ 66.66 ตามลำดับ

3.1.4 ความเหมาะสมของวิธีการฝึกปฏิบัติ ได้แก่ การบรรยาย การสาธิต การเตรียมตนเอง การฝึกปฏิบัติ และการวิจารณ์ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าวิธีการฝึกปฏิบัติมีความเหมาะสมมาก ร้อยละ 74.07

3.1.5 ความคิดเห็นที่มีต่อวิทยากรบรรยายในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ

ภาคสนาม ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าวิทยากรบรรยายในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะภาคสนามมีความเหมาะสมมาก ร้อยละ 81.48

3.1.6 ความคิดเห็นที่มีต่อวิทยากรประจำกลุ่มในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ

ภาคสนาม ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าวิทยากรกลุ่มในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะภาคสนามมีความเหมาะสมมาก ร้อยละ 85.18

3.1.7 ความคิดเห็นที่มีต่อเนื้อหาสื่อวีดิทัศน์ในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ

ภาคสนาม ได้แก่ การเป็นดีเจ การดำเนินรายการเพลงลูกทุ่ง การเล่นกีตาร์ และการแสดงละคร มีความเหมาะสมมาก ร้อยละ 74.07, 70.37, 74.07 และ 62.96 ตามลำดับ

3.1.8 ความคิดเห็นที่มีต่อการปฐมนิเทศในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะภาคสนาม

ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการปฐมนิเทศมีความเหมาะสมมาก ร้อยละ 70.37

3.1.9 ความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ

ภาคสนาม ส่วนใหญ่มีความเห็นว่ากิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์เหมาะสมมาก ร้อยละ 70.37

3.2 ผลการประเมินกิจกรรมการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะภาคสนามจากวิทยากรกลุ่ม

มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะภาคสนาม พบว่าจำนวนกิจกรรม เนื้อหา กิจกรรม ระยะเวลาการฝึก วิธีการฝึกปฏิบัติ เนื้อหาสื่อวีดิทัศน์ วิทยากรบรรยายมีความเหมาะสม ส่วนการให้คะแนนกิจกรรมควรปรับโดยแยกเป็น คะแนนกิจกรรมแต่ละกิจกรรมและคะแนน P/C/R

4. ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการด้านทักษะการพูดผ่านสื่อวิทยุหลังการฝึกปฏิบัติเสริม

ทักษะด้วยตนเอง พบว่า การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะช่วยเพิ่มพูนทักษะการพูดทางวิทยุในระดับมาก ร้อยละ 88.88 และการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการพูดทางวิทยุในระดับมาก ร้อยละ 85.18

5. ความคิดเห็นต่อการพัฒนาการด้านทักษะการพูดผ่านสื่อวิทยุ หลังการฝึกปฏิบัติเสริม

ทักษะที่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ช่วยเพิ่มพูนทักษะการพูดทางวิทยุ ในระดับมาก ร้อยละ 100 และการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะที่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการพูดทางวิทยุ ในระดับมาก ร้อยละ 92.59

6. การนำการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะไปประยุกต์ใช้ มีความเห็นว่า การฝึกปฏิบัติเสริม

ทักษะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในระดับมาก ร้อยละ 85.18

7. วิธีการดำเนินการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองของนักศึกษา ก่อนมาเข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะที่ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ดังนี้

7.1 การศึกษาหลักการจากเอกสารการสอนก่อนการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง ส่วนใหญ่ได้ศึกษาหลักการจากเอกสารการสอนก่อนการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง ร้อยละ 77.77

7.2 การนำหลักการมาประยุกต์ใช้ในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง ส่วนใหญ่ได้นำหลักมาประยุกต์ใช้ในการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเอง ร้อยละ 96.29

7.3 การฝึกฝนทำกิจกรรมซ้ำๆ เพื่อให้เกิดทักษะ ส่วนใหญ่ได้ฝึกฝนทำกิจกรรมซ้ำๆ เพื่อให้เกิดทักษะ ร้อยละ 70.37

7.4 การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองเป็นประจำต่อเนื่องทั้งภาคการศึกษา พบว่า นักศึกษาเกินกว่าครึ่งมิได้ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองเป็นประจำต่อเนื่องทั้งภาคการศึกษา ร้อยละ 55.55 และนักศึกษาที่ได้ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะด้วยตนเองเป็นประจำต่อเนื่องทั้งภาคการศึกษา ร้อยละ 44.44

4.1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามบัณฑิต

1) รุปนรรต พรหมอินทร์ และปราณี สีเหล็ก (2550) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและรัฐศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ติดตามนักศึกษาเรื่องการใช้ประโยชน์ของความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียน และศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยใช้แบบสอบถามผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาและรัฐศาสตรมหาบัณฑิต พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 72.5 กำลังศึกษาอยู่ ร้อยละ 72.5 และประกอบอาชีพรับราชการ ร้อยละ 66.9 โดยกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 34.3 มีประสบการณ์ในการทำงาน 20 ปีขึ้นไป ร้อยละ 36.4 และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง ร้อยละ 35.6

2. นักศึกษา มีความรู้ ความสามารถทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนการสอน/ความพึงพอใจ ในหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รวมเฉลี่ยในระดับมาก โดยลำดับแรกคือ ความรู้เกี่ยวกับระบบการศึกษาทางไกล

3. นักศึกษา มีทักษะที่ได้รับจากการเรียนที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ภาพรวมเฉลี่ยในระดับมาก ลำดับแรกคือ ด้านความกระตือรือร้นในการศึกษาค้นคว้าและติดตามความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพและการดำรงชีวิต

4. นักศึกษา มีความคิดเห็นว่าตนมีคุณสมบัติความเหมาะสมกับงานที่ทำ ภาพรวมเฉลี่ยในระดับมาก ลำดับแรก คือ ด้านความรับผิดชอบในหน้าที่

5. นักศึกษา ได้รับความรู้จากสื่อหลักระหว่างศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ภาพรวมเฉลี่ยในระดับมาก ลำดับแรกคือ ประมวลสาระชุดวิชา

6. นักศึกษา ได้รับความรู้จากสื่อเสริมระหว่างศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ภาพรวมเฉลี่ยในระดับปานกลาง ลำดับแรกคือ เอกสาร/บทความ และแผนกิจกรรม

7. นักศึกษา ได้รับความรู้จากสื่อกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ภาพรวมเฉลี่ยในระดับมาก ลำดับแรกคือ การสัมมนาเสริม

8. นักศึกษา ใช้สื่อหลักระหว่างศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ภาพรวมเฉลี่ยในระดับมาก ลำดับแรกคือ ประมวลสาระชุดวิชา

9. นักศึกษาใช้สื่อเสริมระหว่างศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ภาพรวมเฉลี่ยในระดับปานกลาง ลำดับแรกคือ เอกสาร/บทความ

10. ปัญหาที่นักศึกษา ประสบในระหว่างการเรียนรู้หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหาในระหว่างการเรียนรู้ ภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยลำดับแรกคือ ปัญหาหน้าที่การงาน

11. นักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆ เช่น การสัมมนาเสริม/สัมมนาเข้ม อาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประมวลสาระชุดวิชา คุณภาพเอกสาร การสอน สื่อเสริม การลงทะเบียน การสอน ความล่าช้าในการดำเนินการต่างๆ การนำความรู้ไปใช้ในการติดต่อกับมหาวิทยาลัย และความภาคภูมิใจใน เป็นต้น

การศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะ คือ 1) เพิ่มกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเพศหญิงและประชาสัมพันธ์ออกไปในภาคอื่นๆ โดยเฉพาะภาคตะวันตกและภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น 2) ควรมีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนก่อนการศึกษาเพิ่มมากขึ้น 3) ในทักษะด้านการปฏิบัติงานควรส่งเสริม กระตุ้นให้มีการใช้เหตุผลมากขึ้น 4) ความเหมาะสมของบัณฑิตกับงานที่ทำ ควรส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรม/การเรียนการสอนที่เน้นการถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นมากขึ้น 5) ปริมาณการได้รับความรู้จากสื่อเสริม ควรมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ถึงช่องทางสื่อวิทยุให้เพิ่มมากขึ้น 6) ปริมาณ

การได้รับความรู้จากกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ในประเด็นการขอคำปรึกษาจากอาจารย์ประจำกลุ่มควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ใช้ช่องทางดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น 7) ปริมาณการใช้สื่อเสริม ควรมีการส่งเสริม ประชาสัมพันธ์ให้มีการใช้สื่อเพิ่มมากขึ้น 8) ควรมีการให้คำแนะนำในการบริหารเวลาสำหรับภาระการเรียนและภาระหน้าที่การทำงานแก่ผู้ที่ประสบปัญหาดังกล่าว

4.1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ

1) ศิริกัญญา ปิ่นธานี (25480) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเกี่ยวกับเหมาะสมในการจัดอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ : กรณีศึกษาชุดวิชาบริหารรัฐกิจ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการสุ่มตัวอย่างนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาวิทยาการจัดการ แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ เอกรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มาเข้าอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพบริหารรัฐกิจในภาคการศึกษาที่ 1/2547 ระหว่างวันที่ 13-17 กันยายน 2547 ณ อาคารพิทยพัฒน์ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพบริหารรัฐกิจ 2) เพื่อศึกษาปัญหา/อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการจัดอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพบริหารรัฐกิจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้าน ซึ่งมีผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) การบริการในการอบรมด้านต่างๆ ได้แก่ จำนวนวันที่จัดอบรม ค่าอาหารและที่พัก ปริมาณอาหารและเครื่องดื่ม รสชาติและคุณภาพของอาหารและเครื่องดื่ม ความสะอาดของภาชนะใส่อาหารและเครื่องดื่ม ความสะอาดของอาหารและเครื่องดื่ม สภาพแวดล้อมของสถานที่จัดอบรม ความสะอาดภายในห้องพัก ความสะอาดของชุดเครื่องนอน การจัดจำนวนคนเข้าพัก/ห้อง สภาพห้องประชุมรวมและห้องประชุมกลุ่มย่อย ระบบแสงและเสียงในห้องประชุมรวม ปริมาณและคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรม การบริการของเจ้าหน้าที่ประจำห้องประสานงาน ประจำแคนเตอร์ และเจ้าหน้าที่ประจำห้องอาหาร โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสม ($\bar{X}=3.27$)

2) การจัดกิจกรรมในระหว่างการอบรม ได้แก่ กิจกรรมกลาง กิจกรรมเฉพาะสาขาวิชา พิธีเปิด พิธีปิด งานสาระสังสรรค์ ระยะเวลาในการทำกิจกรรมในแต่ละวันและในแต่ละกิจกรรม โดยรวมอยู่ในระดับที่เหมาะสมอย่างยิ่ง ($\bar{X}=3.42$)

3) ด้านวิทยากรในการจัดอบรมฯ ทางด้านความชัดเจนในเนื้อหาสาระที่ถ่ายทอด ความครบถ้วนสมบูรณ์ของเนื้อหา กิจกรรม การเปิดโอกาสให้ซักถาม การสร้างคำถามและการตอบคำถามมีความชัดเจน การสรุปสาระสำคัญเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ความผูกพันและอาทรต่อนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับที่เหมาะสมอย่างยิ่ง ($\bar{X}=3.56$)

4) ประโยชน์ที่ได้รับจากการอบรมได้แก่ ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในแขนงวิชาที่เรียน เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับมหาวิทยาลัย คณาจารย์ และกับนักศึกษาด้วยกันเอง การเรียนรู้การทำงานเป็นทีม การเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม วิธีการเขียนรายงาน ความเชื่อมั่นในตัวเอง การเรียนรู้การบูรณาการเนื้อหาวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับที่เหมาะสมอย่างยิ่ง ($\bar{X}=3.62$)

ส่วนปัญหา/อุปสรรคประกอบด้วย 1) การจัดให้นักศึกษาเข้าพักต่อห้องเกิน 4 คน/ห้องทำให้เสียเวลาในการเข้าห้องน้ำ 2) เครื่องปรับอากาศไม่สามารถปรับอุณหภูมิได้ทุกห้อง 3) กิจกรรมกลางมีมากเกินไป 4) ระยะเวลาในการอบรมน้อยเกินไป 5) คอมพิวเตอร์สำหรับให้บริการแก่นักศึกษามีน้อยเกินไป 6) ห้องพัสดุสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ตู้เย็น เครื่องรับโทรทัศน์

แนวทางแก้ไขปัญหา/อุปสรรคในการจัดอบรมเช่น 1) ไม่ควรจัดจำนวนผู้เข้าพักเกิน 4 คน/ห้อง 2) ปรับปรุงระบบการทำงานของเครื่องปรับอากาศให้สามารถปรับอุณหภูมิได้ 3) ควรตัดกิจกรรมกลางบางกิจกรรม หรือลดเวลาการทำกิจกรรมกลางให้น้อยลงแล้วเพิ่มเวลาในกิจกรรมเฉพาะสาขาวิชา 4) เพิ่มจำนวนวันการอบรม เป็น 7 วันเพื่อจะได้มีความสนิทสนมกับเพื่อนและกับวิทยากรมากขึ้น โดยในแต่ละวันไม่ควรเลิกเกินเวลา 18.00 น. ผู้เข้าอบรมจะได้มีเวลาพักผ่อน 5) เพิ่มคอมพิวเตอร์สำหรับให้บริการนักศึกษาให้มากขึ้นจากเดิม 6) ควรจัดเพิ่มตู้เย็น เครื่องรับโทรทัศน์ ภายในห้องพัก เพื่อลดความเครียดจากการอบรม หรืออาจเพิ่มเครื่องรับโทรทัศน์บริเวณพักผ่อนรวมให้มากกว่า 1 เครื่อง

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

4.2.1 ชากอน – ดูเก (Chacon – Duque,1985) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ A Multivariate Model for Evaluating Distance Higher Education (Causal Modeling, Information Systems) ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่ ส่งผลต่อความสำเร็จในรายวิชาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน โดยศึกษา รายวิชาที่เปิดสอนโดยระบบทางไกลในมหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนีย จำนวน 25 รายวิชา ตัวแปรต้น ได้แก่ ลักษณะของนักศึกษาที่เข้าศึกษา คุณภาพของการจัดการเรียนการสอนซึ่งพิจารณาจากสื่อ/วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน และการสนับสนุนจากสถาบันโดยดำเนินการผ่านอาจารย์ผู้สอนทางไกล ตัวแปรตามประกอบด้วยอัตราความสำเร็จในการเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในแต่ละวิชา เกรดเฉลี่ยของกลุ่ม และอัตราการสอบผ่าน ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรสำคัญ 2 ตัวแปรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในรายวิชาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ได้แก่ ความยากของรายวิชาและ

ความมานะพยายามในอันที่จะสำเร็จการศึกษา โดยรายวิชาที่มีความยากในระดับต่ำจะมีอิทธิพลต่อ Early Attrition รายวิชาที่มีความยากในระดับสูงเป็นสาเหตุของ Late Attrition และสาเหตุของอัตราการสอบผ่านในระดับที่ต่ำกว่า ในขณะที่ความยาก ในระดับปานกลางจะช่วยส่งเสริมทั้งด้านความสำเร็จและอัตราการสอบผ่าน อนึ่ง ตัวแปรที่ทำให้ความยากเพิ่มขึ้น ได้แก่ ภาระงานหรือปริมาณงานที่มอบหมายในรายวิชา ภาระงานของอาจารย์ผู้สอน (ซึ่งจะไปลดเวลาที่ให้กับนักศึกษา) และจุดมุ่งเน้นของอาจารย์ผู้สอน เช่น เน้นที่การสนองตอบจากนักศึกษา เน้นที่การประเมินเป็นสำคัญ หรือเน้นการให้การสนับสนุน ปัจจัยที่ส่งเสริมความมานะพยายามชอบของนักศึกษาได้แก่ คุณภาพที่ดีมีของตำราและแนวการศึกษา ความหลากหลายของสื่อในรายวิชา การสนับสนุนด้านการวางแผนและการเน้นนักศึกษาเป็นสำคัญ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบทางลบต่อคุณภาพการนำเสนอในการ-เรียนการสอนทางไกลได้แก่จำนวนภาคการศึกษาที่ เปิดสอนรายวิชานั้น และเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรด้านบุคคล (เช่น อายุ ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียน) ส่งผลกระทบน้อยมาก

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับระบบการศึกษาโดยอิสระ เช่น ระยะเวลาในการปรับปรุงรายวิชา การกำหนดภาระงานของนักศึกษา การกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกและผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ การกำหนดมาตรฐานด้านการสนับสนุนจากสถาบัน และการจัดฝึกอบรมหลักสูตรเฉพาะแก่อาจารย์ผู้สอนซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้อง

4.2.2 เชียซิเวนา (Siaciwena, 1988) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ A Study of Distance Teaching at the University of Zambia with Special Reference to the Effectiveness of Degree Courses โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ (1) ประเมินความเกี่ยวข้องของรายวิชากับอาชีพของนักศึกษาทางไกล (2) ประสิทธิภาพของระบบการจัดการเรียนการสอน (3) ประสิทธิภาพของระบบการเรียนการสอนและระบบการสนับสนุน รวมทั้งศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการสอนทางไกล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม รายงานที่เกี่ยวข้องตัวเลขและสถิติต่าง ๆ รวมทั้งสื่อและวัสดุที่ใช้ในการเรียนการสอนผลการวิจัยพบว่า (1) รายวิชามีความเกี่ยวข้องกับอาชีพของนักศึกษาส่วนใหญ่ (2) อาจารย์ ผู้สอนเห็นว่าการสอนทางไกลเป็นภารกิจพิเศษและให้รางวัล/ ค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม (เนื่องจากมหาวิทยาลัยแห่งนี้เปิดสอนรายวิชาในลักษณะบูรณาการระหว่างระบบปกติและระบบทางไกลโดยใช้กลุ่มผู้สอนกลุ่มเดียวกัน) (3) การผลิตชุดวิชาและระบบการจัดส่งเอกสารชุดวิชาไม่มีประสิทธิภาพ เท่าที่ควรเมื่อนำไปใช้ควบคู่กับระบบปกติ (4) สื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษามีคุณภาพสูง (5) นักศึกษาได้รับประโยชน์จากระบบปกติ (6) การแนะแนวและห้องสมุดให้บริการที่น่าพอใจแต่สิ่งสนับสนุนอื่น เช่น ร้านหนังสือ และรายการวิทยุไม่เป็นที่น่าพอใจ โดยภาพรวมแล้วรายวิชาที่เปิด

สอนโดยระบบทางไกลมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามสิ่งที่ควรให้ความสนใจของมหาวิทยาลัย แคมเบีย คือ การจัดการศึกษาให้เต็มศักยภาพเพื่อตอบสนองความต้องการส่วนบุคคล ความต้องการกำลังคน และความต้องการของประเทศในด้านอื่น ๆ

4.2.3 แมคเอลวิน และโรเบิร์ต (McElveen and Roberts, 1992) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ Telelearning: A Second Look โดยการเปรียบเทียบผลการประเมินที่ ทำขึ้นในระหว่างปี 1990 – 1991 และการประเมินระหว่างปี 1991 – 1992 ซึ่งใช้รูปแบบการประเมินที่แตกต่างกัน โดยการประเมินในปี 1990–1991 เน้นที่ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนประเมินประสิทธิภาพของระบบ คุณภาพหลักสูตร และประสิทธิภาพของผู้สอน ส่วนการประเมินในปี 1991 – 1992 เน้นที่ผู้สอนและกระบวนการเรียนการสอน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสำรวจทัศนคติ การสัมภาษณ์ บทบาทของผู้คุมสอบ ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อระบบการเรียนและการใช้เทคโนโลยี ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอนได้ชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนทางไกล

4.2.4 ซีฟเวอร์ (Seevers, 1993) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ Identification of Criteria for Delivery of Theological Education Through Distance Education : An International Delhi Study กลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการศึกษารุ่นนี้ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญจากนานาชาติจำนวน 74 คน โดยเป็น ผู้บริหารการศึกษาที่อยู่ในนิกายศาสนาและไม่อยู่ในนิกายศาสนา นักการศึกษาทางไกล ผู้แทนทางนิกายศาสนาในระดับตำบล ผู้แทนที่นับถือศาสนาในนิกาย และผู้แทนด้านการศึกษาผู้ใหญ่ ผลการวิจัยพบว่า มีเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการศึกษาด้านศาสนาที่เปิดสอนโดยระบบทางไกล (โดยใช้ในการประเมินโปรแกรมที่เปิดสอนอยู่หรือใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมใหม่) จำนวน 31 รายการ โดยแบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ เกณฑ์ทางด้านจริยธรรม ข้อผูกพันร่วม (Commitment) หลักสูตร การประเมิน การสนับสนุน เทคโนโลยี ข้อมูลป้อนกลับ และคณาจารย์

4.2.5 อีสมอนด์ และคนอื่นๆ (Eastmond and others, 1994) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ The Distance Education French Project โดยผู้วิจัยแบ่งการประเมินเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยแบบเรียน แบบฝึกหัดพร้อมเทพ ประมวลการสอน เทปประกอบคำบรรยายรายวิชา และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และส่วนที่สองเป็นการประเมินจากการไปเยี่ยมชมสถานที่ การสัมภาษณ์ผู้ประสานและผู้เรียน ผลจากการวิจัยสรุปได้ว่าในภาพรวมรายวิชานี้จัดการ

เรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในส่วนของการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม อาจต้องมีการปรับปรุงซึ่งทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากปัญหาในการสื่อสาร

4.2.6 บลัม (Blum, 1999) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ Asynchronous, Computer Mediated Communication (CMC) Based Higher Education at a Distance: Gender Differences in Preferred Learning Styles, Participation Barriers, and Communication Patterns โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาในการติดต่อทางคอมพิวเตอร์ในช่วงเวลา 1 ปี พบว่า มีความแตกต่างระหว่างเพศในการศึกษาทางไกล ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของเบลนกี (Belenky) คลินชี (Clinehy) โกลด์เบอร์เกอร์ (Goldberger) และทารู (Tarules) ที่พบว่าเพศชายชอบการเรียนรู้แบบแยกตัวแต่เพศหญิงชอบการเรียนรู้แบบติดต่อสัมพันธ์ ซึ่งผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าสิ่งแวดล้อมด้านการเรียนรู้แบบการศึกษาทางไกลมีความยืดหยุ่นเพียงพอสำหรับรูปแบบการเรียนรู้ของเพศชายและเพศหญิง นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมด้านการเรียนรู้ทางคอมพิวเตอร์มักจะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง

4.2.7 ไชลด์ (Childs, 2000) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ Development of the Distance Education Program Assessment โดยได้พัฒนาเครื่องมือซึ่งเป็นแบบประเมินโปรแกรมการศึกษาทางไกลที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาโดยอาศัยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และมีการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือโดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการทดลองใช้เครื่องมือรอบแรกทดลองใช้กับคณะวิชาจำนวน 180 คณะวิชาจากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.9045 สำหรับการทดลองใช้เครื่องมือในรอบที่สองเพื่อการปรับปรุงทดลองใช้กับคณะวิชาในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาจำนวน 200 คณะ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.9259 จากค่าสัมประสิทธิ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเครื่องมือดังกล่าวเชื่อถือได้

4.2.8 ลาร์สัน-เบอร์นี (Larson-Birney, 2000) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ Evaluation Case Study of an Introductory Accounting Course Taught over the Internet Using the Computer Based Instruction โดยประเมินองค์ประกอบของรายวิชาดังกล่าวใน 4 ด้าน ได้แก่ (1) สื่อ/วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน (2) ระบบการบริหารจัดการรายวิชาที่ใช้เว็บเป็นฐาน (3) การเรียนการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานและตำราที่ใช้ (4) โครงสร้างของรายวิชา และการเสริมสร้างทัศนคติต่อการเรียนรู้ทางออนไลน์ต่อการเรียนการสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานและต่อลักษณะเฉพาะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (5) โครงสร้างรายวิชาที่มีส่วนในการสนับสนุน

การเรียนรู้ซึ่งจำเป็นต่อการสำเร็จการศึกษา โดยการเปรียบเทียบผลการสอบ ผลการประเมินรายวิชา และอัตราการถอนรายวิชาระหว่างชั้นเรียนที่เปิดสอนทาง Internet และไม่ได้เปิดสอนทาง Internet วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการตรวจสอบเอกสาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา ศาสตราจารย์ ผู้ช่วยสอน ผู้เชี่ยวชาญที่สนับสนุนทางเทคนิค และผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาทางไกล ผลการวิจัยพบว่า ในระยะเริ่มแรกนักศึกษามีความสับสนว่าจะเริ่มต้นการเรียนในวิชานี้อย่างไร แต่หลังจากการเริ่มต้นผ่านไปนักศึกษาค้นพบว่าระบบการบริหารจัดการรายวิชาที่ใช้เว็บเป็นฐานและการเรียนการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานมีประสิทธิภาพและง่ายต่อการใช้ โดยนักศึกษากว่าร้อยละ 80 ที่เรียนวิชานี้ระบุว่าต้องการเรียนรายวิชาอื่นที่เปิดสอนทาง Internet อีก นอกจากนี้ ผลการสอบและผลการประเมินรายวิชา ไม่มีความแตกต่างกัน ใดๆ ก็ดี อัตราการถอนรายวิชาที่เปิดสอนทาง Internet สูงกว่ารายวิชาที่ไม่ได้เปิดสอนทาง Internet ถึง 3 เท่า

4.2.9 ลิม - เฟร์นันเดส (Lim - Fernandes, 2001) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ Assessing the Effectiveness Online Education. Doctoral dissertation, Golden Gate University โดยประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมบริหารรัฐกิจระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยโกลเดน เกท ผลการศึกษาค้นพบว่านักศึกษามีความพึงพอใจกับการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาและการบริหารจัดการรายวิชา โปรแกรมการศึกษาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อเป้าหมายทางวิชาชีพของนักศึกษา และคณาจารย์เห็นว่าโปรแกรมดังกล่าวเป็นโปรแกรมที่มีประสิทธิผลในเชิงบวก

4.2.10 เฮนส์รูด (Hensrud, 2001) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ Quality Measurement in Online Distance Education at a Small Comprehensive University โดยประเมินโปรแกรมที่ประสบความสำเร็จโดยใช้เทคโนโลยีออนไลน์จำนวน 1 โปรแกรม มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ โปรแกรมจำนวน 20 คน เป็นเพศชาย 10 คน เพศหญิง 8 คน และไม่ระบุเพศ 2 คน เป็นผู้มีอายุระหว่าง 20 - 60 ปี จำนวน 11 คน มีอายุมากกว่า 60 ปี จำนวน 5 คน และมีอายุระหว่าง 20 - 40 ปี 3 คน ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 13 คน เป็นผู้ทำหน้าที่สอน แต่อีก 7 คน ไม่ได้ทำหน้าที่ ผู้สอน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในระบบออนไลน์มาเป็นเวลา มากกว่า 3 ปี ผลการวิจัยพบว่าโปรแกรมดังกล่าวได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 4 ด้าน จากทั้งหมด 7 ด้าน คุณภาพทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การสนับสนุนจากสถาบัน กระบวนการเรียนการสอน โครงสร้างรายวิชา และการสนับสนุนผู้เรียน และโปรแกรม

รมนีไม่ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 3 ด้านได้แก่ การสนับสนุนจากคณะวิชา การวัดและประเมินผล และการพัฒนารายวิชา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 23 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประจำปีงบประมาณ 2551 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช การวิจัยเรื่องนี้เป็น การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลดังนี้

1. การกำหนดประชากร/กลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากร/กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1.1 ประชากร แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ประชากรคณาจารย์ 2) ประชากรนักศึกษา

1.1.1 ประชากรคณาจารย์ คือ คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยเก็บข้อมูลจากคณาจารย์ข้าราชการ อาจารย์พนักงานที่ทำหน้าที่สอนในสาขาวิชา 12 สาขาวิชา จำนวน 299 คน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2551 (ไม่รวมคณาจารย์ที่ลาศึกษาต่อและคณาจารย์ประจำสำนัก) (กองการเจ้าหน้าที่ 2551) ดังนี้

สาขาวิชา	จำนวนประชากร (คน)
1. ศิลปศาสตร์	28
2. ศึกษาศาสตร์	44
3. วิทยาการจัดการ	51
4. นิติศาสตร์	26
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	18
6. เศรษฐศาสตร์	18
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	21
8. รัฐศาสตร์	12
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	30
10. นิเทศศาสตร์	27

สาขาวิชา	จำนวนประชากร (คน)
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	12
12. พยาบาลศาสตร์	12
รวม 12 สาขาวิชา	299

1.1.2 ประชากรนักศึกษา คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้ารับการอบรมเพิ่มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ในช่วงเดือนพฤษภาคม – ตุลาคม 2551 จำนวน 12 สาขาวิชา จำนวน 3,696 คน ดังนี้

สาขาวิชา	จำนวนนักศึกษา (คน)
1. ศิลปศาสตร์	211
2. ศึกษาศาสตร์	290
3. วิทยาการจัดการ	963
4. นิติศาสตร์	448
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	383
6. เศรษฐศาสตร์	69
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	258
8. รัฐศาสตร์	221
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	252
10. นิเทศศาสตร์	188
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	136
12. พยาบาลศาสตร์	277
รวม	3,696

1.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 8 หน่วยงาน จำนวน 15 คน ดังนี้ 1) สำนักทะเบียนและวัดผล 2) สำนักบรรณสารสนเทศ 3) สำนักบัณฑิตศึกษา 4) สำนักบริการการศึกษา 5) สำนักเทคโนโลยีการศึกษา 6) สำนักคอมพิวเตอร์ 7) สถาบันวิจัยและพัฒนา 8) สำนักวิชาการ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชุด ได้แก่ แบบสอบถาม สำหรับนักศึกษาและแบบสอบถามสำหรับคณาจารย์ ซึ่งได้ดำเนินการสร้างดังนี้

2.1 จัดตั้งคณะทำงานประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 23 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญประจำปีงบประมาณ 2551

2.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนทางไกล การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การประเมินประสิทธิภาพการสอน การสร้างแบบสอบถาม เพื่อกำหนดขอบเขตในการวิจัย

2.3 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยประกอบด้วย

1) แบบสอบถามคณาจารย์ และ 2) แบบสอบถามนักศึกษา

2.4 นำร่างแบบสอบถามคณาจารย์และแบบสอบถามนักศึกษาที่สร้างขึ้นให้คณะทำงาน ประชุม 3 ครั้ง เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความตรงตามเนื้อหาเพื่อใช้ในการวิจัยประสิทธิภาพ ของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามประเด็นการพิจารณา 7 ประเด็นของ ก.พ.ร. และ แบบสอบถามนักศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.5 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย คณะกรรมการวิจัยสถาบันของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวน 5 คน

2.6 ปรับปรุงคำถามและแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับคณาจารย์สาขาวิชาต่างๆ สาขาวิชาละ 3 คน รวมเป็น 36 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ภาษาที่ใช้ จากนั้นปรับแก้ไขตามคำแนะนำของคณาจารย์

2.8 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.1 การศึกษาโครงสร้างหลักสูตรการเรียนการสอน และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ จัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.2 โดยใช้แบบสอบถาม มีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

ประชากร/ กลุ่มผู้ให้ ข้อมูล	เครื่องมือ	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	จำนวน ประชากร/ กลุ่มผู้ให้ ข้อมูล	จำนวนที่ได้รับคืน		หมายเหตุ
				จำนวน	ร้อยละ	
ประชากร						
1. คณาจารย์	แบบสอบถาม	ผู้วิจัยแจกแบบ สอบถามและเก็บ คืนด้วยตนเอง	299	242	80.9	ไม่รวมคณาจารย์ที่ลา ศึกษาต่อ
2. นักศึกษา	แบบสอบถาม	เก็บจากนักศึกษาที่ เข้าอบรม ประสบการณ์ วิชาชีพ	3,696	3,696	100	ในช่วงเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม 2551
กลุ่มผู้ให้ ข้อมูล						
เจ้าหน้าที่ จาก หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	เอกสาร/ หลักฐานจาก หน่วยงาน ต่างๆ	ขอความร่วมมือ จากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและผู้วิจัย วิเคราะห์เอกสาร เอง	15	15	100	- ต้องรวบรวม รายงาน/เอกสารต่างๆ จากห้องสมุด, หน่วยงานต่างๆ ที่ เกี่ยวข้อง
รวม			4,010	3,953	98.6	

4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ดำเนินการดังนี้

4.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) การทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) การทดสอบค่าไคสแควร์ และนำเสนอในรูปแบบตาราง

4.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอในรูปแบบความเรียง

ทั้งนี้ เกณฑ์การให้คะแนนรวมในแต่ละประเด็นย่อย 7 ประเด็นเป็นดังนี้

4.2.1 ข้อคำถามประเด็นที่ 1 วัดความรู้ความเข้าใจพิจารณาตัดสินให้คะแนนเป็นรายข้อ โดยผู้วิจัยได้แปลค่าในแต่ละข้อคำถามดังนี้

		ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
ตอบถูก	มีค่าเท่ากับ	1	0
ตอบผิด	มีค่าเท่ากับ	0	1

ในการพิจารณาตัดสินความรู้ความเข้าใจ ผู้วิจัยรวมคะแนนที่ได้ นำเสนอเป็นค่าร้อยละ โดยใช้เกณฑ์ในการตัดสินระดับความรู้ดังนี้

คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจ	80	คะแนนขึ้นไป หมายถึง มีความรู้ระดับมากที่สุด
คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจ	70-79	คะแนน หมายถึง มีความรู้ระดับมาก
คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจ	60-69	คะแนน หมายถึง มีความรู้ระดับปานกลาง
คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจ	50-59	คะแนน หมายถึง มีความรู้ระดับน้อย
คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจ	0-49	คะแนน หมายถึง มีความรู้ระดับน้อยที่สุด

เนื่องจากแบบสอบถามประเด็นที่ 1 คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจรู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา มีจำนวน 12 ข้อ ผู้วิจัยนำคะแนนไปเทียบเกณฑ์ 75 % ของ ก.พ.ร. พบว่า ต้องมีความรู้ความเข้าใจ 9 ข้อขึ้นไปจึงผ่านเกณฑ์ (มีความรู้ระดับมาก-มากที่สุด)

4.2.2 ข้อคำถามประเด็นที่ 2 คณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ประเด็นที่ 5 คณาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ประเด็นที่ 6 คณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ เป็นข้อคำถามที่วัดการปฏิบัติในแต่ละกิจกรรม พิจารณาตัดสินให้คะแนนเป็นรายข้อ โดยผู้วิจัยได้แปลค่าในแต่ละข้อคำถามดังนี้

ปฏิบัติ	มีค่าเท่ากับ	1
ไม่ปฏิบัติ	มีค่าเท่ากับ	0

ในการพิจารณาตัดสินการปฏิบัติ ผู้วิจัยนำเสนอเป็นค่าร้อยละ โดยใช้เกณฑ์ในการตัดสินการปฏิบัติดังนี้

คณาจารย์มีการปฏิบัติร้อยละ 80 ขึ้นไป	หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด
คณาจารย์มีการปฏิบัติร้อยละ 70-79	หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับมาก
คณาจารย์มีการปฏิบัติร้อยละ 60-69	หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับปานกลาง

คณาจารย์มีการปฏิบัติร้อยละ 50-59	หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับน้อย
คณาจารย์มีการปฏิบัติร้อยละ 0-49	หมายถึง	มีการปฏิบัติระดับน้อยที่สุด

1) การให้คะแนนรวมในประเด็นที่ 2 คณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผู้วิจัยหาค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมของคณาจารย์ทั้งหมดกับจำนวนข้อคำถาม และนำคะแนนไปเทียบเกณฑ์ข้างต้น

2) การให้คะแนนรวมในประเด็นที่ 3 คณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ผู้วิจัยหาค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมของคณาจารย์ทั้งหมดกับจำนวนข้อคำถาม และนำคะแนนไปเทียบเกณฑ์ข้างต้นและมีการปฏิบัติโดยภาพรวม 3 ใน 4 ส่วน

3) การให้คะแนนรวมในประเด็นที่ 4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อาจารย์และนักศึกษา ผู้วิจัยหาค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมของคณาจารย์ทั้งหมดกับจำนวนข้อคำถาม และนำคะแนนรวมระดับมาก-มากที่สุดไปเทียบเกณฑ์ข้างต้น

4) การให้คะแนนรวมในประเด็นที่ 5 คณาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียนเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อาจารย์และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ประเด็นที่ 6 คณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ ผู้วิจัยหาค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมของคณาจารย์ทั้งหมดกับจำนวนข้อคำถาม และนำคะแนนไปเทียบเกณฑ์ข้างต้น

5) การให้คะแนนรวมในประเด็นที่ 7 คณาจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นหาค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมของคณาจารย์ทั้งหมด

4.3 ข้อคำถามแต่ละข้อใช้มาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ค่า โดยผู้วิจัยได้แปลค่าในแต่ละข้อคำถามดังนี้

5 หมายถึง	ความคิดเห็นระดับมากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 4.50 – 5.00
4 หมายถึง	ความคิดเห็นระดับมาก	มีค่าเท่ากับ 3.50 – 4.49
3 หมายถึง	ความคิดเห็นระดับปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 2.50 – 3.49
2 หมายถึง	ความคิดเห็นระดับน้อย	มีค่าเท่ากับ 1.50 – 2.49
1 หมายถึง	ความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1.00 – 1.49

4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสอบถามคณาจารย์ ประเด็นที่ 1,4 และแบบสอบถามนักศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) การทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe) และทดสอบค่าไคสแควร์ จากแบบสอบถามคณาจารย์ ประเด็นที่ 2,3,5,6

4.5 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบสอบถามนักศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) การทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 23 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประจำปีงบประมาณ 2551 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รายละเอียดดังตารางที่ 4.1-4.9
2. ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร. นำเสนอเป็น 2 ส่วนคือ
 - 2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 2.1.1 คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รายละเอียดดังตารางที่ 4.10
 - 2.1.2 วิทยากรประจำกลุ่มในการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ
 - 2.1.3 นักศึกษา รายละเอียดดังตารางที่ 4.11-4.17
 - 2.2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร. รายละเอียดดังตารางที่ 4.18-4.34
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร โดยจำแนกตามสาขาวิชา และกลุ่มสาขาวิชา รายละเอียดดังตารางที่ 4.35-4.50

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช

ตารางที่ 4.1 จำนวนการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาของนักศึกษาปริญญาตรี (แยกตาม
สาขาวิชา) ปีการศึกษา 2/2550 และการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษา
ต่อการให้บริการ

สาขาวิชา	จำนวนชุด วิชา	จำนวน ครั้ง	จำนวน นักศึกษา ที่เข้ารับ การฝึกฯ	ร้อยละของจำนวน นักศึกษาที่ตอบ แบบประเมิน	ภาพรวม ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อ การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ	
					ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึง พอใจ
1. นิเทศศาสตร์	7	8	483	100.00 (483)	4.34	มาก
2. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	2	5	423	100.00 (423)	4.02	มาก
3. วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	3	5	355	100.00 (335)	4.47	มาก
4. ส่งเสริมการเกษตรและ สหกรณ์	3	7	542	83.19 (392)	4.37	มาก
5. มนุษยนิเวศศาสตร์	1	2	36	100.00 (36)	4.47	มาก
6. วิทยาการจัดการ	2	-	69	-	-	-
รวม 6 สาขาวิชา	18	27	1,908	88.52 (1,669)	4.34	มาก

(ที่มา สำนักบริการการศึกษา 2551)

จากตารางที่ 4.1 พบว่า มหาวิทยาลัยมีการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาของนักศึกษาปริญญาตรี ปีการศึกษา 2/2550 จำนวน 6 สาขาวิชา 18 ชุดวิชา 27 ครั้ง มีจำนวนนักศึกษาเข้ารับการฝึกจำนวน 1,908 คน และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดฝึกอบรมในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$)

ตารางที่ 4.2 จำนวนหลักสูตรที่กำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี/คั่นคว่ำอิสระ แยกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	จำนวนหลักสูตร	จำนวนชุดวิชาเลือกเสรี/ คั่นคว่ำอิสระ
1. ศิลปศาสตร์	6	10
2. ศึกษาศาสตร์	8	14
3. วิทยาการจัดการ	11	13
4. นิติศาสตร์	1	1
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	8	8
6. เศรษฐศาสตร์	3	3
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	5	5
8. รัฐศาสตร์	3	4
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	8	8
10. นิเทศศาสตร์	2	2
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	1	1
12. พยาบาลศาสตร์	2	4
รวม	58	73

(ที่มา สำนักวิชาการ 2551)

จากตารางที่ 4.2 พบว่า หลักสูตรระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยจำนวน 58 หลักสูตร มีการกำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี/คั่นคว่ำอิสระ รวมทั้งสิ้น 73 ชุดวิชา

ตารางที่ 4.3 จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนปีการศึกษา 2550

สาขาวิชา	จำนวนหลักสูตร					
	ปริญญาเอก	ปริญญาโท	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตร	รวม
1. ศิลปศาสตร์	-	2	-	5	4	11
2. ศึกษาศาสตร์	1	6	1	4	-	12
3. วิทยาการจัดการ	-	2	-	10	-	13
4. นิติศาสตร์	-	-	-	2	2	4
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	-	3	-	6	-	9
6. เศรษฐศาสตร์	-	1	-	3	-	4
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	-	1	-	6	-	7
8. รัฐศาสตร์	-	1	-	2	-	3
9. ส่งเสริมการเกษตรและ สหกรณ์	-	2	-	5	-	7
10. นิเทศศาสตร์	-	1	-	1	-	2
11. วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี	-	-	-	2	-	2
12. พยาบาลศาสตร์	-	1	-	1	-	2
รวม	1	20	1	47	6	75

(ที่มา สำนักวิชาการ 2550)

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ในปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยเปิดสอนหลักสูตรทั้ง 12 สาขาวิชาจำนวน 75 หลักสูตร แยกเป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตร 6 หลักสูตร ระดับปริญญาตรี 47 หลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 1 หลักสูตร ระดับปริญญาโท 20 หลักสูตร และระดับปริญญาเอก 1 หลักสูตร

ตารางที่ 4.4 จำนวนชุดวิชาที่เปิดสอนปีการศึกษา 2550

สาขาวิชา	จำนวนชุดวิชา				
	ปริญญาเอก	ปริญญาโท	ประกาศนียบัตรบัณฑิต	ประกาศนียบัตร/ปริญญาตรี	รวม
1. ศิลปศาสตร์	-	12	-	34	46
2. ศึกษาศาสตร์	3	58	3	69	133
3. วิทยาการจัดการ	-	22	-	78	100
4. นิติศาสตร์	-	-	-	22	22
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	-	20	-	25	45
6. เศรษฐศาสตร์	-	12	-	14	26
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	-	9	-	30	39
8. รัฐศาสตร์	-	10	-	19	29
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	-	14	-	36	50
10. นิเทศศาสตร์	-	7	-	42	49
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	-	-	-	15	15
12. พยาบาลศาสตร์	-	7	-	5	12
รวม	3	171	3	389	566

(ที่มา สำนักทะเบียนและวัดผล สำนักบัณฑิตศึกษา 2550)

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ในปีการศึกษา 2550 มหาวิทยาลัยเปิดสอนชุดวิชาทั้ง 12 สาขาวิชา จำนวน 566 ชุดวิชา แยกเป็นชุดวิชาระดับประกาศนียบัตร/ปริญญาตรี 389 ชุดวิชา ระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต 3 ชุดวิชา ระดับปริญญาโท 171 ชุดวิชา และระดับปริญญาเอก 3 ชุดวิชา

ตารางที่ 4.5 ข้อมูลการจัดอบรมเพิ่มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ปีงบประมาณ 2551

สาขาวิชา	จำนวนชุดวิชา	จำนวนครั้ง ในการจัดอบรม	จำนวนนักศึกษา ที่เข้ารับการ อบรม
1. ศิลปศาสตร์	2	15	1,183
2. ศึกษาศาสตร์	7	26	1,209
3. วิทยาการจัดการ	8	75	6,488
4. นิติศาสตร์	1	15	2,505
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	4	11	920
6. เศรษฐศาสตร์	1	4	197
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	3	7	484
8. รัฐศาสตร์	1	11	1,707
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	5	21	1,038
10. นิเทศศาสตร์	1	4	570
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2	6	313
12. พยาบาลศาสตร์	1	3	491
รวม	36	198	17,105

(ที่มา สำนักวิชาการ 2551)

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ในปีงบประมาณ 2551 มหาวิทยาลัยมีการจัดอบรมเพิ่มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 12 สาขาวิชา จำนวนชุดวิชา 36 ชุด วิชา จัด 198 ครั้ง มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมฯ จำนวน 17,105 คน

ตารางที่ 4.6 ข้อมูลการจัดอบรมเข้มพิเศษชุดวิชาให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี
ปีการศึกษาที่ 2/2550

สาขาวิชา	จำนวนชุดวิชา	จำนวนนักศึกษา ที่เข้ารับการ อบรม	ร้อยละของ นักศึกษาที่เข้า รับการอบรม
1. ศิลปศาสตร์	7	168	22.22
2. ศึกษาศาสตร์	13	33	4.36
3. วิทยาการจัดการ	13	461	60.98
4. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	5	46	6.08
5. เศรษฐศาสตร์	2	31	4.10
6. นิเทศศาสตร์	4	17	2.25
รวม	44	756	100.00

(ที่มา สำนักวิชาการ 2551) หมายเหตุ มีการนับซ้ำในแต่ละชุดวิชา

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ในปีการศึกษาที่ 2/2550 มหาวิทยาลัยมีการจัดอบรมเข้มพิเศษชุดวิชาให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 6 สาขาวิชา จำนวนชุดวิชา 44 ชุดวิชา มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมฯ จำนวน 756 คน นักศึกษาที่เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่สังกัดสาขาวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 461 คน คิดเป็นร้อยละ 60.98 รองลงมาเป็นนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 (มีการนับซ้ำในแต่ละชุดวิชา)

ตารางที่ 4.7 ข้อมูลการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา ปีงบประมาณ 2551

กิจกรรม	จำนวน				
	สาขาวิชา	ชุดวิชา	ครั้งในการจัด	นักศึกษาที่เข้าร่วม	ร้อยละของนักศึกษาที่เข้าร่วม
1. สัมมนาเสริม/เข้มชุดวิชา	10	171	303	24,090	68.82
2. สัมมนาเข้มวิทยานิพนธ์ 1-3	10	114	125	7,586	21.67
3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ	8	25	19	664	1.90
4. อบรมเสริม/เข้มชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพ	10	29	27	2,341	6.69
5. สัมมนาเข้มประจำชุดวิชา ระดับปริญญาเอก	1	3	8	231	0.66
6. สัมมนาเข้มคู่มือบัณฑิต	1	7	8	93	0.27
รวม	40	349	490	35,005	100.00

(ที่มา สำนักบัณฑิตศึกษา 2551)หมายเหตุ มีสาขาวิชาที่นับซ้ำในแต่ละกิจกรรม

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ในปีงบประมาณ 2551 มหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษา จำนวน 6 กิจกรรม จำนวน 40 สาขาวิชา จำนวนครั้งในการจัด 490 ครั้ง และมีนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม 35,005 คน (มีสาขาวิชาที่นับซ้ำในแต่ละกิจกรรม) ส่วนใหญ่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาเสริม/เข้มชุดวิชา จำนวน 24,090 คน คิดเป็นร้อยละ 68.82 รองลงมาเข้าร่วมกิจกรรมสัมมนาเข้มวิทยานิพนธ์ 1-3 จำนวน 7,586 คน คิดเป็นร้อยละ 21.67

ตารางที่ 4.8 จำนวนชุดวิชาที่มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning)
ปีการศึกษาที่ 2/2550

ระดับปริญญาตรี	ระดับปริญญาโท	ระดับปริญญาเอก
1. ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร(10111)	1. การพัฒนาจากมุมมองของสังคมวิทยา12741	1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับศึกษาศาสตร์(20902)
2. ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร(10161)	2. การวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์13702	2. สัมมนาประเด็นและปัญหาเพื่อการวิจัยการบริหารการศึกษา(20902)
3. คณิตศาสตร์สำหรับสังคมศาสตร์(11201)	3. เทคโนโลยีเพื่อการจัดการสารสนเทศ(13711)	3. สัมมนาประเด็นและปัญหาเพื่อการวิจัยทางการประเมินการศึกษา(24901)
4. การสื่อสาร(13202)	4. วิทยาการจัดการการเรียนรู้(20503)	4. สัมมนาประเด็นและปัญหาเพื่อการวิจัยทางการศึกษาทางไกล(28901)
5. ภาษาอังกฤษสำหรับผู้ใช้คอมพิวเตอร์(11305)	5. ประสบการณ์วิชาชีพมหาบัณฑิตฯ(20799)	5. ระเบียบวิธีวิจัยขั้นสูง (20903)
6. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์(15202)	6. หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา(21711)	
7. หลักการบัญชี(30202)	7. สารัตถและวิทยวิธีทางวิชาคณิตศาสตร์(22712)	
8. การเขียนภาษาอังกฤษ(22322)	8. สารัตถและวิทยวิธีทางวิชาวิทยาศาสตร์(22714)	
9. กฎหมายวิธีสบัญญัติ 1 : หลักทั่วไปในวิธีพิจารณาความแพ่ง(41341)	9. สารสนเทศร่วมสมัยทางสังคมศาสตร์(22727)	
10. หลักเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น(60120)	10. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา(23700)	
11. วิทยาศาสตร์คหกรรมศาสตร์(70205)	11. ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ(23711)	
12. สารสนเทศและสื่อที่ใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร(91349)	12. การประเมินนโยบายแผนงานและโครงการ(24721)	
13. วิธีการวิจัยทางสหกรณ์(92423)	13. การพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินการศึกษา(24703)	

ตารางที่ 4.8 ต่อ

ระดับปริญญาตรี	ระดับปริญญาโท	ระดับปริญญาเอก
14. การปรับปรุงพันธุ์พืชและการ ขยายพันธุ์พืช(93337)	14. ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการให้ การศึกษา(25703) 15. เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (27741) 16. ประเด็นและแนวโน้มทางการ บริหารการพยาบาล(51704) 17. เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม(60705) 18. สถิติและการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (73722) 19. การศึกษาค้นคว้าอิสระ(73797) 20. วิจัยเพื่อการพัฒนาการส่งเสริม การเกษตร(91704) 21. การจัดการทรัพยากรเพื่อการ ส่งเสริมการเกษตร(91705) 22. การสื่อสารเพื่อการพัฒนา(91707) 23. การบริหารการผลิตและการตลาด สหกรณ์ (92704)	
รวม 14 ชุติวิชา	23 ชุติวิชา	5 ชุติวิชา

(ที่มา สำนักเทคโนโลยีการศึกษา 2551)

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ในปีการศึกษาที่ 2/2550 มหาวิทยาลัยมีจำนวนชุติวิชาที่จัดการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (e-Learning) จำนวน 42 ชุติวิชา โดยแยกเป็นชุติวิชาระดับปริญญาตรี จำนวน 14 ชุติวิชา ชุติวิชาระดับปริญญาโท จำนวน 23 ชุติวิชา และชุติวิชาระดับปริญญาเอก จำนวน 5 ชุติวิชา

ตารางที่ 4.9 จำนวน ค่าร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้ารับการสอนเสริม และการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่ออาจารย์สอนเสริม

สาขาวิชา	จำนวน นักศึกษา ลงทะเบียน	จำนวนนักศึกษา เข้ารับการสอน เสริม	ร้อยละของ นักศึกษาเข้ารับ การสอนเสริม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
1. ศิลปศาสตร์	27,185	1,300	4.78	4.27
2. วิทยาการจัดการ	20,215	1,756	8.69	4.05
3. นิติศาสตร์	33,448	5,449	16.29	4.17
4. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	1,993	130	6.52	3.78
5. เศรษฐศาสตร์	1,670	166	9.94	3.79
6. รัฐศาสตร์	6,031	502	8.32	4.16
7. ส่งเสริมการเกษตรและ สหกรณ์	973	108	11.10	3.89
รวม	91,515	9,411	10.28	4.01

(ที่มา สำนักบริการการศึกษา 2551)

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ในปีการศึกษาที่ 2/2550 มหาวิทยาลัยจัดให้มีการสอนเสริมทั่วประเทศ 7 สาขาวิชา โดยเมื่อเปรียบเทียบนักศึกษาลงทะเบียน จำนวน 91,515 คน กับนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริม จำนวน 9,411 คน คิดเป็นร้อยละ 10.28 และเมื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่ออาจารย์สอนเสริม พบว่า โดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$)

ข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1. มหาวิทยาลัยมีชุดวิชาที่เปิดสอนรวม 566 ชุดวิชา แยกเป็นชุดวิชาระดับประกาศนียบัตรและปริญญาตรี จำนวน 389 ชุดวิชา และระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 177 ชุดวิชา มีการผลิตและเปิดสอน e-Learning จำนวน 42 ชุดวิชา แยกเป็นระดับปริญญาตรี จำนวน 14 ชุดวิชา ระดับปริญญาโท จำนวน 23 ชุดวิชา และปริญญาเอก จำนวน 5 ชุดวิชา

2. มหาวิทยาลัยมีจำนวนชุดวิชาในคลังข้อสอบ จำนวน 142 ชุดวิชา มีการออกข้อสอบใหม่

จำนวน 229 ชุดวิชา มีจำนวนชุดวิชาที่ปรับปรุงข้อสอบ จำนวน 199 ชุดวิชา และมีการจัดสอบทั้งในประเทศ-ต่างประเทศ ในส่วนของการจัดสอบในประเทศ มหาวิทยาลัยจัดสอบทั่วประเทศ จำนวน 137 สนามสอบ และสนามสอบต่างประเทศ จำนวน 38 สนามสอบ 30 ประเทศ

3. มหาวิทยาลัยมีการจัดให้นักศึกษาทั้งปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาฝึกปฏิบัติ/ฝึกอบรบการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ มีการฝึกจำนวน 65 ครั้ง 450 ชั่วโมง มีนักศึกษาเข้ารับการฝึกจำนวน 5,238 คน

4. มหาวิทยาลัยมีการจัดอบรมคณาจารย์ และบุคลากร ในหลักสูตรต่างๆ เช่นหลักสูตร STOU e-Learning “A Tutor” (การผลิตบทเรียนในระบบ e-Learning) ในวันที่ 9 กรกฎาคม 2551 มีผู้เข้าร่วม จำนวน 22 คน จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิควิธีการสอนระดับอุดมศึกษา หลักสูตรวิทยากรสอนเสริมผ่านอินเทอร์เน็ต ระหว่างวันที่ 23 – 24 กันยายน 2551 มีผู้เข้าร่วม จำนวน 19 คน และจัดการบรรยายทางวิชาการ เรื่องระบบดิจิทัล (Digital Eco-System) ที่มีผลต่อมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช มีผู้เข้าร่วม จำนวน 50 คน (สำนักวิชาการ 2551) และหลักสูตรอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ อีกกว่า 30 หลักสูตร จำนวน 458 ชั่วโมง มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 933 คน

5. มหาวิทยาลัยจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ให้คณาจารย์ 12 สาขาวิชา จำนวน 345 เครื่อง และคณาจารย์ประจำสำนักต่างๆ จำนวน 46 เครื่อง จัดให้มีบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาที่ศูนย์วิทยบริการจำนวน 10 ศูนย์ทั่วประเทศ จำนวน 40 เครื่อง และจัดบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่อาคารวิชาการ 3 ชั้น 2 วันจันทร์-วันศุกร์ เวลาราชการ จำนวน 10 เครื่อง มีนักศึกษาเข้ารับบริการ จำนวน 2,900 คน

6. มหาวิทยาลัยเปิดบริการให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดวันจันทร์ – วันเสาร์ เวลาราชการ และเปิดห้องสมุดในวันอาทิตย์ ในวันที่มีนักศึกษาเข้ารับการสัมมนาวิทยานิพนธ์ มีผู้ใช้บริการ จำนวน 372,586 คน ประกอบด้วยผู้ใช้บริการภายใน ได้แก่ คณาจารย์ ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างประเภทต่างๆ นักศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรี บัณฑิตศึกษา และผู้ใช้บริการภายนอก จากช่องทางในการติดต่อ ได้แก่ การติดต่อด้วยตนเอง โทรศัพท์ โทรสาร อีเมล และทางเว็บไซต์

2. ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร.

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1.1 คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ตารางที่ 4.10 จำนวนและค่าร้อยละของคณาจารย์เกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การสอนในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ (n = 235)		
- ชาย	97	41.3
- หญิง	138	58.7
อายุ (n = 227)		
- 31-40 ปี	20	8.8
- 41-50 ปี	97	42.7
- 51-60 ปี	99	43.6
- 61 ปีขึ้นไป	11	4.9
วุฒิการศึกษาสูงสุด (n = 235)		
- ปริญญาโท	128	54.5
- ปริญญาเอก	107	45.5
ประสบการณ์การสอนใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (n = 225)		
- 0-10 ปี	42	18.7
- 11-20 ปี	107	47.6
- 21-30 ปี	75	33.3
- 31 ปีขึ้นไป	1	0.4

จากตารางที่ 4.10 พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 รองลงมาเป็นชาย จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 41.3 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 รองลงมามีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 42.7 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมามีวุฒิการศึกษา

สูงสุดในระดับปริญญาเอก จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 มีประสบการณ์การสอนในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 11-20 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6 รองลงมา มีประสบการณ์การสอนใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 21-30 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3

2.1.2 วิทยาการประจำกลุ่มในการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ

คณาจารย์ที่เป็นวิทยากรในการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพสังกัดสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.4 สังกัดสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 สังกัดสาขาวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 สังกัดสาขาวิชานิติศาสตร์ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4 สังกัดสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 สังกัดสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 สังกัดสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3 สังกัดสาขาวิชารัฐศาสตร์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 สังกัดสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 สังกัดสาขาวิชานิติศาสตร์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 สังกัดสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 และสังกัดสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7

2.1.3 นักศึกษา

ตารางที่ 4.11 จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรี แยกตามวัน/เดือน/ปีที่จัด
อบรมชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วัน/เดือน/ปีที่อบรม		
- 1-5 พฤษภาคม 2551	430	11.6
- 5-9 พฤษภาคม 2551	229	6.2
- 6-10 พฤษภาคม 2551	314	8.5
- 11-15 พฤษภาคม 2551	321	8.7
- 16-20 พฤษภาคม 2551	340	9.2
- 28 มิถุนายน-2 กรกฎาคม 2551	257	7.0
- 5-9 กรกฎาคม 2551	282	7.6
- 15-19 กรกฎาคม 2551	329	8.9
- 20-24 กรกฎาคม 2551	198	5.4
- 11-15 สิงหาคม 2551	225	6.9
- 21-25 สิงหาคม 2551	45	1.2
- 24-28 สิงหาคม 2551	130	3.5
- 13-17 กันยายน 2551	156	4.2
- 8-12 ตุลาคม 2551	410	11.1
รวม	3,696	100

จากตารางที่ 4.11 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพระหว่าง วันที่ 1-5 พฤษภาคม 2551 จำนวน 430 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 รองลงมา ระหว่างวันที่ 8-12 ตุลาคม 2551 จำนวน 410 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1

และผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช จำนวน 3,696 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 4.12 จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับเพศและอายุ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ (n = 3,679)		
- ชาย	1,565	42.5
- หญิง	2,114	57.5
อายุ (n = 3,618)		
- 20-29 ปี	1,288	35.6
- 30-39 ปี	1,396	38.5
- 40-49 ปี	750	20.7
- 50-59 ปี	174	4.8
- 60 ปีขึ้นไป	13	0.4

จากตารางที่ 4.12 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 2,114 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมาเป็นชาย จำนวน 1,565 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 1,396 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 รองลงมามีอายุระหว่าง 20-29 ปี จำนวน 1,288 คน คิดเป็นร้อยละ 35.6

ตารางที่ 4.13 จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับหลักสูตรที่เข้าศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
หลักสูตรที่เข้าศึกษา		
- ศิลปศาสตรบัณฑิต	211	5.7
- ศึกษาศาสตรบัณฑิต	290	7.8
- บัญชีบัณฑิต	220	6.0
- บริหารธุรกิจบัณฑิต	458	12.4
- รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต	285	7.7
- นิติศาสตรบัณฑิต	448	12.1
- แพทย์แผนไทยบัณฑิต	73	2.0
- สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต	310	8.4
- เศรษฐศาสตรบัณฑิต	69	1.9
- คหกรรมศาสตรบัณฑิต	258	7.0
- รัฐศาสตรบัณฑิต	221	6.0
- เกษตรศาสตรบัณฑิต	252	6.8
- นิเทศศาสตรบัณฑิต	188	5.1
- วิทยาศาสตร์บัณฑิต	17	0.5
- เทคโนโลยีบัณฑิต	119	3.2
- พยาบาลศาสตรบัณฑิต	277	7.5
รวม	3,696	100

จากตารางที่ 4.13 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ เข้าศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต จำนวน 458 คน คิดเป็นร้อยละ 12.4 รองลงมาเข้าศึกษาในหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต จำนวน 448 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1

ตารางที่ 4.14 จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับปีการศึกษาที่เข้าศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ปีการศึกษาที่เข้าศึกษา		
- ก่อนปีการศึกษา 2539 (นักศึกษาเก่าที่สมัครเข้าเรียนใหม่)	37	1.1
- ปีการศึกษา 2540	25	0.7
- ปีการศึกษา 2541	30	0.9
- ปีการศึกษา 2542	37	1.1
- ปีการศึกษา 2543	85	2.5
- ปีการศึกษา 2544	211	6.1
- ปีการศึกษา 2545	256	7.4
- ปีการศึกษา 2546	392	11.3
- ปีการศึกษา 2547	677	19.6
- ปีการศึกษา 2548	806	23.3
- ปีการศึกษา 2549	759	21.9
- ปีการศึกษา 2550	414	4.1
รวม	3,456	100

จากตารางที่ 4.14 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เข้ารับการอบรมเพิ่มชุดวิชา
 ประสบการณ์วิชาชีพ ส่วนใหญ่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2548 จำนวน 806 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3
 รองลงมาเข้าศึกษาในปีการศึกษา 2549 จำนวน 759 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9

ตารางที่ 4.15 จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรี แยกตามสาขาวิชาที่เข้าศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สาขาวิชาที่เข้าศึกษา		
- ศิลปศาสตร์	211	5.7
- ศึกษาศาสตร์	290	7.8
- วิทยาการจัดการ	963	26.1
- นิติศาสตร์	448	12.1
- วิทยาศาสตร์สุขภาพ	383	10.4
- เศรษฐศาสตร์	69	1.9
- มนุษยนิเวศศาสตร์	258	7.0
- รัฐศาสตร์	221	6.0
- ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	252	6.8
- นิเทศศาสตร์	188	5.1
- วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	136	3.7
- พยาบาลศาสตร์	277	7.5
รวม	3,696	100

จากตารางที่ 4.15 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ เข้าศึกษาในสาขาวิชา วิทยาการจัดการ จำนวน 963 คน คิดเป็นร้อยละ 26.1 รองลงมาเข้าศึกษาในสาขาวิชานิติศาสตร์ จำนวน 448 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1

ตารางที่ 4.16 จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเกี่ยวกับภูมิลำเนาปัจจุบัน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ภูมิลำเนาปัจจุบัน		
- กรุงเทพมหานคร	747	20.2
- ภาคกลาง	707	19.2
- ภาคตะวันออก	402	10.9
- ภาคเหนือ	684	18.5
- ภาคใต้	409	11.1
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	741	20.1
รวม	3,690	100

จากตารางที่ 4.16 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ มีภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 747 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 รองลงมามีภูมิลำเนาอยู่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 741 คนคิดเป็นร้อยละ 20.1 และภาคกลางจำนวน 707 คน คิดเป็นร้อยละ 19.2

ตารางที่ 4.17 จำนวนและค่าร้อยละความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชโดยภาพรวม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ความพึงพอใจต่อระบบการเรียนการสอนของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชโดยภาพรวมอยู่ในระดับ		
- มากที่สุด	1,292	35.1
- มาก	2,103	57.2
- ปานกลาง	282	7.7
- น้อย	1	0.0
- น้อยที่สุด	1	0.0
รวม	3,679	100

จากตารางที่ 4.17 พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจต่อระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำนวน 2,103 คน คิดเป็นร้อยละ 57.2 รองลงมามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1,292 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1

2.2 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบข้อมูลการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร.

ตารางที่ 4.18 จำนวนและค่าร้อยละของคณาจารย์มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา (ประเด็นที่ 1)

รายการ	จำนวน อาจารย์ (n)	จำนวน	ร้อยละ	ระดับ ความรู้
1. ภารกิจของมหาวิทยาลัยมี 4 ด้าน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการและวิชาชีพแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	237	236	99.6	มากที่สุด
2. จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช คือ เพื่อเพิ่มพูนวิทยะฐานะแก่ผู้ประกอบอาชีพและขยายโอกาสการศึกษา เพื่อสนองความต้องการของบุคลากรและสังคม	237	233	98.3	มากที่สุด
3. หลักการสำคัญของการจัดระบบการศึกษาทางไกล คือ มีชั้นเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาและมีสื่อการสอนที่ทันสมัย	237	214	90.3	มากที่สุด
4. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมในปัจจุบันและอนาคต	237	229	96.6	มากที่สุด
5. มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตร	233	228	97.9	มากที่สุด
6. มีความรู้เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรการศึกษาในลักษณะทางไกล	233	229	98.3	มากที่สุด
7. ท่านสามารถศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาของสาขาวิชาจากเอกสารหลักสูตรการศึกษาที่สำนักวิชาการมอบให้ทุกปีการศึกษา	237	222	93.7	มากที่สุด
8. การพัฒนา / ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาท่านคำนึงถึงเป้าหมายการจัดการศึกษาของประเทศและมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ	237	234	98.7	มากที่สุด

ตารางที่ 4.18 ต่อ

รายการ	จำนวน อาจารย์ (n)	จำนวน	ร้อยละ	ระดับ ความรู้
9. หมวดวิชาศึกษาทั่วไปในหลักสูตรการศึกษา หมายถึงวิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรอบรู้ อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความ เข้าใจธรรมชาติตนเองผู้อื่นและสังคม	235	232	98.7	มากที่สุด
10. การจัดการศึกษาทางไกล มุ่งเปิดโอกาสและขยาย โอกาสให้นักศึกษาและผู้สนใจใฝ่หาความรู้ สามารถศึกษาหาความรู้ได้ในเวลา และสถานที่ที่ ตนสะดวกตามความสนใจและความสามารถของ แต่ละบุคคล สอดคล้องกับพัฒนาการของ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมี ประสิทธิภาพ	235	233	99.1	มากที่สุด
11. อาจารย์ประจำในแต่ละหลักสูตรการศึกษาระดับ ปริญญาตรีจะเป็นอาจารย์ประจำเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นหลักสูตรพหุ วิทยาการ	235	219	93.2	มากที่สุด
12. การพิจารณาอนุมัติ / เห็นชอบหลักสูตรการศึกษา เป็นอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย	235	212	90.2	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย			96.2	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.18 พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาดุคศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ (คิดเป็นร้อยละ 90.2-99.6)

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาดุคศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.2

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบการมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และ
หลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษาของคณาจารย์ แยกตามกลุ่มสาขาวิชา (ประเด็นที่ 1)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	0.441	2	0.221	0.391	0.677
ภายในกลุ่ม	125.616	223	0.563		
รวม	126.058	225			

จากตารางที่ 4.19 พบว่า คณาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.20 จำนวนและค่าร้อยละของคณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจ
ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (ประเด็นที่ 2) (ระดับปริญญาตรี)

กิจกรรม	จำนวน อาจารย์ (n)	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ		ความ หมาย
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. การแนะแนวการศึกษาหรือการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์/Internet	147	141	95.9	6	4.1	มากที่สุด
2. การสอนเสริมแบบปกติ	118	107	90.7	11	9.3	มากที่สุด
3. การสอนเสริมแบบเข้มพิเศษ	58	32	55.2	26	44.8	น้อย
4. การสอนเสริมผ่าน Internet/ดาวเทียม	54	28	51.9	26	48.1	น้อย
5. การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาต่างๆ	80	56	70.0	24	30.0	มาก
6. การอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ	193	189	97.9	4	2.1	มากที่สุด
7. การอบรมเข้มพิเศษชุดวิชา	68	52	76.5	16	23.5	มาก
ค่าเฉลี่ย			76.9		23.1	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ (คิดเป็นร้อยละ 90.7-97.9)

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 76.9

ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบคณาจารย์ที่มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระดับปริญญาตรี แยกตามกลุ่มสาขาวิชา (ประเด็นที่ 2)

กิจกรรม		กลุ่มสาขาวิชา			χ^2
		สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์ สุขภาพ	
1. การแนะแนวการศึกษาหรือ การให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ / Internet	ปฏิบัติ	106	22	13	10.221*
	ไม่ปฏิบัติ	3	-	3	
2. การสอนเสริมแบบปกติ	ปฏิบัติ	81	16	10	2.311
	ไม่ปฏิบัติ	6	3	2	
3. การสอนเสริมแบบเข้มพิเศษ	ปฏิบัติ	19	9	4	4.446
	ไม่ปฏิบัติ	22	3	1	
4. การสอน เสริมผ่าน Internet / ดาวเทียม	ปฏิบัติ	25	2	1	1.770
	ไม่ปฏิบัติ	20	5	1	
5. การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุด วิชาต่างๆ	ปฏิบัติ	30	14	12	8.448*
	ไม่ปฏิบัติ	21	2	1	
6. การอบรมเข้มชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพ	ปฏิบัติ	138	29	22	1.108
	ไม่ปฏิบัติ	2	1	1	
7. การอบรมเข้มพิเศษชุดวิชา	ปฏิบัติ	45	3	4	2.565
	ไม่ปฏิบัติ	12	3	1	

จากตารางที่ 4.21 พบว่า คณาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระดับปริญญาตรี ในกิจกรรมการแนะแนวการศึกษาหรือการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์ / Internet ($\chi^2=10.221$) และการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะหุวิชาต่างๆ ($\chi^2=8.448$) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.22 จำนวนและค่าร้อยละของคณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระดับบัณฑิตศึกษา(ประเด็นที่ 2)

กิจกรรม	จำนวน อาจารย์ (n)	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ		ความ หมาย
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. การแนะแนวการศึกษา	167	161	96.4	6	2.5	มากที่สุด
2. การให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์	184	181	98.4	3	1.6	มากที่สุด
3. การให้คำปรึกษาทาง Internet	165	152	92.1	13	7.9	มากที่สุด
4. การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์	186	186	99.5	1	0.5	มากที่สุด
5. การสัมมนาเสริม	188	184	97.9	4	2.1	มากที่สุด
6. การสัมมนาเข้ม	161	152	94.4	9	5.6	มากที่สุด
7. การปฏิสัมพันธ์ e-Learning	135	112	83.0	23	17.0	มากที่สุด
8. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์ มหาวิทยาลัย	74	64	86.5	10	13.5	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย			93.5		6.5	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.22 พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับบัณฑิตศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ คิดเป็นร้อยละ 83.0 - 99.5

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับบัณฑิตศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.5

เมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้งระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.2

ตารางที่ 4.23 เปรียบเทียบคณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระดับบัณฑิตศึกษา แยกตามกลุ่มสาขาวิชา (ประเด็นที่ 2)

กิจกรรม		กลุ่มสาขาวิชา			χ^2
		สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	
1. การแนะแนวการศึกษา	ปฏิบัติ	122	23	16	2.062
	ไม่ปฏิบัติ	4	2	-	
2. การให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์	ปฏิบัติ	138	25	18	2.013
	ไม่ปฏิบัติ	2	-	1	
3. การให้คำปรึกษาทาง Internet	ปฏิบัติ	117	22	13	0.496
	ไม่ปฏิบัติ	11	1	1	
4. การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์	ปฏิบัติ	144	22	20	0.291
	ไม่ปฏิบัติ	1	-	-	
5. การสัมมนาเสริม	ปฏิบัติ	142	24	18	1.695
	ไม่ปฏิบัติ	2	1	1	
6. การสัมมนาเข้ม	ปฏิบัติ	117	21	14	1.432
	ไม่ปฏิบัติ	8	-	1	
7. การปฏิสัมพันธ์ e-Learning	ปฏิบัติ	86	18	8	0.249
	ไม่ปฏิบัติ	18	4	1	
8. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์หาบัณฑิต	ปฏิบัติ	74	8	9	1.669
	ไม่ปฏิบัติ	9	-	1	

จากตารางที่ 4.23 พบว่า คณาจารย์ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระดับบัณฑิตศึกษา ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05 ในทุกกิจกรรม

ตารางที่ 4.24 จำนวนและค่าร้อยละของคณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน (ประเด็นที่ 3) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

กิจกรรม	ให้ผู้เรียนได้ อภิปรายหรือแสดง ความคิดเห็น		ฝึกการปฏิบัติจริง		แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียน		ให้ผู้เรียนตอบ คำถาม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ปฏิสัมพันธ์ e-Learning	117	83.6	20	14.3	113	80.7	112	80.0
2. สอนเสริมแบบปกติ	94	77.0	27	22.1	90	73.8	100	82.0
3. สอนเสริมแบบเข้ม พิเศษ	44	73.3	22	36.7	45	75.0	46	76.7
4. อบรมเข้มชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพ	195	94.2	169	82.0	195	95.1	179	86.9
5. สัมมนาเสริม	185	96.4	120	62.5	183	95.3	170	89.0
6. สัมมนาเข้ม	165	97.1	131	77.1	157	92.4	149	87.6
ค่าเฉลี่ย		87.5		49.1		85.4		83.8

จากตารางที่ 4.24 พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน อยู่ในระดับมาก-มากที่สุดในเกือบทุกกิจกรรม

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ใน 4 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 83.8-87.5

ตารางที่ 4.25 เปรียบเทียบคณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน แยกตามกลุ่มสาขาวิชา (ประเด็นที่ 3) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

กิจกรรม			กลุ่มสาขาวิชา			χ^2
			สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	
ปฏิสัมพันธ์ e-Learning	ให้ผู้เรียนได้อภิปรายหรือแสดงความคิดเห็น	ปฏิบัติ	93	16	8	5.102
		ไม่ปฏิบัติ	16	7	-	
	ฝึกการปฏิบัติจริง	ปฏิบัติ	16	3	1	0.064
		ไม่ปฏิบัติ	93	20	7	
	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน	ปฏิบัติ	87	18	8	2.057
		ไม่ปฏิบัติ	22	5	-	
	ให้ผู้เรียนตอบคำถาม	ปฏิบัติ	84	22	6	4.234
		ไม่ปฏิบัติ	25	1	2	
สอนเสริมแบบปกติ	ให้ผู้เรียนได้อภิปรายหรือแสดงความคิดเห็น	ปฏิบัติ	72	13	9	3.498
		ไม่ปฏิบัติ	17	8	3	
	ฝึกการปฏิบัติจริง	ปฏิบัติ	23	3	1	2.787
		ไม่ปฏิบัติ	66	18	11	
	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน	ปฏิบัติ	66	15	9	0.076
		ไม่ปฏิบัติ	23	6	3	
	ให้ผู้เรียนตอบคำถาม	ปฏิบัติ	71	18	11	1.253
		ไม่ปฏิบัติ	18	3	1	

ตารางที่ 4.25 ต่อ

กิจกรรม			กลุ่มสาขาวิชา			χ^2
			สังคม ศาสตร์	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์ สุขภาพ	
สอนเสริม แบบเข้มพิเศษ	ให้ผู้เรียนได้ อภิปรายหรือแสดง ความคิดเห็น	ปฏิบัติ	31	10	3	0.545
		ไม่ปฏิบัติ	11	3	2	
	ฝึกการปฏิบัติจริง	ปฏิบัติ	18	4	-	3.783
		ไม่ปฏิบัติ	24	9	5	
	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียน	ปฏิบัติ	32	9	4	0.329
		ไม่ปฏิบัติ	10	4	1	
	ให้ผู้เรียนตอบ คำถาม	ปฏิบัติ	31	11	4	0.682
		ไม่ปฏิบัติ	11	2	1	
อบรมเข้มชุด วิชา ประสบการณ์ วิชาชีพ	ให้ผู้เรียนได้ อภิปรายหรือแสดง ความคิดเห็น	ปฏิบัติ	142	30	23	0.831
		ไม่ปฏิบัติ	8	3	1	
	ฝึกการปฏิบัติจริง	ปฏิบัติ	118	32	19	5.945
		ไม่ปฏิบัติ	31	1	5	
	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียน	ปฏิบัติ	141	32	22	0.867
		ไม่ปฏิบัติ	7	1	2	
	ให้ผู้เรียนตอบ คำถาม	ปฏิบัติ	128	29	22	0.636
		ไม่ปฏิบัติ	21	4	2	

ตารางที่ 4.25 ต่อ

กิจกรรม			กลุ่มสาขาวิชา			χ^2
			สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	
สัมมนาเสริม	ให้ผู้เรียนได้อภิปรายหรือแสดงความคิดเห็น	ปฏิบัติ	140	25	20	0.849
		ไม่ปฏิบัติ	6	1	-	
	ฝึกการปฏิบัติจริง	ปฏิบัติ	89	17	14	0.720
		ไม่ปฏิบัติ	57	9	6	
	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน	ปฏิบัติ	139	25	19	0.049
		ไม่ปฏิบัติ	7	1	1	
	ให้ผู้เรียนตอบคำถาม	ปฏิบัติ	128	23	19	2.620
		ไม่ปฏิบัติ	18	3	-	
สัมมนาเข้ม	ให้ผู้เรียนได้อภิปรายหรือแสดงความคิดเห็น	ปฏิบัติ	129	20	16	0.731
		ไม่ปฏิบัติ	4	1	-	
	ฝึกการปฏิบัติจริง	ปฏิบัติ	100	18	13	1.312
		ไม่ปฏิบัติ	33	3	3	
	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน	ปฏิบัติ	121	20	16	1.929
		ไม่ปฏิบัติ	12	1	-	
	ให้ผู้เรียนตอบคำถาม	ปฏิบัติ	115	18	16	2.499
		ไม่ปฏิบัติ	18	3	-	

จากตารางที่ 4.25 พบว่า คณาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05 ในทุกกิจกรรม

ตารางที่ 4.26 จำนวนและค่าร้อยละของคณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษา (ประเด็นที่ 4)

การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	จำนวนอาจารย์ (n)	ระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (จำนวน/ร้อยละ)				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร						
1. สอนด้วย webcasting	177	14(7.9)	103(58.2)	45(25.4)	7(4.0)	8 (4.5)
2. สอนด้วยระบบ e-Learning	187	85(45.5)	35(18.7)	46(24.6)	12(6.4)	9(4.8)
3. สืบค้นข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต	228	138(57.0)	60(26.3)	25(11.0)	4(1.8)	1(0.4)
4. ใช้ e-mail	227	154(67.8)	43(18.9)	25(11.0)	5(2.2)	-
5. สามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ บนเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช	230	142(61.7)	70(30.4)	16(7.0)	1(0.4)	1(0.4)
การใช้เทคโนโลยีต่อไปนี้ในการสอน						
6. สอนผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสารประกอบการสอน ประมวลสาระ แนวทางการศึกษา	225	186(82.7)	34(15.1)	5(2.2)	-	-
7. สอนเสริมแบบปกติ	194	74(38.1)	108(55.7)	8(4.1)	2(1.0)	2(1.0)
8. สอนเสริมแบบเข้มพิเศษ	147	110(74.8)	23(15.6)	9(6.1)	3(2.0)	2(1.4)
9. อบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ	206	153(74.3)	44(21.4)	8(3.9)	1(0.5)	-
10. ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ	76	42(55.3)	26(34.2)	6(7.9)	1(1.3)	1(1.3)
11. สัมมนาเสริม	187	141(75.4)	41(21.9)	3(1.6)	2(1.1)	-
12. สัมมนาเข้ม	163	128(78.5)	28(17.2)	5(3.1)	2(1.2)	-

ตารางที่ 4.26 ต่อ

การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนา การเรียนรู้	จำนวน อาจารย์ (n)	ระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนา การเรียนรู้ (จำนวน/ร้อยละ)				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
13. สอนผ่านรายการ วิทยุกระจายเสียง	65	24(36.9)	23(35.4)	10(15.4)	4(6.2)	4(6.2)
14. สอนผ่านโทรทัศน์	65	22(33.8)	23(35.4)	11(16.9)	3(4.6)	6(9.2)
15. สอนผ่าน CD เสียง	91	31(34.1)	37(40.7)	16(17.6)	2(2.2)	5(5.5)
16. สอนผ่าน VCD	97	33(34.0)	41(42.3)	15(15.5)	2(2.1)	6(6.2)
ด้านเครื่องมือ						
17. ใช้เครื่องฉายภาพทึบแสง (Visualizer)	217	145(66.8)	46(21.2)	19(8.8)	3(1.4)	4(1.8)
18. ใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ (overhead projector)	213	153(71.8)	37(17.4)	12(5.6)	5(2.3)	6(2.8)
19. ใช้โสตทัศน	214	149(69.6)	49(22.9)	10(4.7)	3(1.4)	3(1.4)
ค่าเฉลี่ย		ร้อยละ 56.1	ร้อยละ 28.9	ร้อยละ 10.1	ร้อยละ 2.2	ร้อยละ 2.5

จากตารางที่ 4.26 พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษาอยู่ในระดับมาก-มากที่สุดทุกข้อ คิดเป็นร้อยละ 83.0-99.5

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษาอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด (56.1+ 28.9) คิดเป็นร้อยละ 85.0

ตารางที่ 4.27 เปรียบเทียบคณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
ของอาจารย์และนักศึกษา แยกตามกลุ่มสาขาวิชา (ประเด็นที่ 4)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	15.384	2	7.692	0.207	0.815
ภายในกลุ่ม	967.375	26	37.207		
รวม	982.759	28			

จากตารางที่ 4.27 พบว่า คณาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษา ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05

จากการรวบรวมข้อมูลคำถามปลายเปิดในแบบสอบถามสำหรับคณาจารย์ พบว่า คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชสาขาวิชาต่าง ๆ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และผู้อื่นๆ อีก คือ การใช้โปรแกรม Power Point (n =17) รองลงมา การสอนผ่าน Online e-Learning e-Book (n=6) การใช้จอ LCD (n=5) การสืบค้นจากฐานข้อมูลต่างๆ (n=4) การใช้โปรแกรม Dreamweaver (n=1) การใช้โปรแกรม SPSS (n=1) การใช้โปรแกรม Microsoft Excel (n =1) การใช้ Instant Messaging (IM) (n =1) การใช้ Web Block ของทางมหาวิทยาลัย(n =1) มีการติดต่อกับนักศึกษาทาง E-mail (n =1) การใช้ Learning Management System (LMS) (n =1) การใช้ Teleconference (n =1) การใช้ซอฟต์แวร์ ต่างๆ (n =1) และมีความสามารถในการจัดทำภาพยนตร์แล้วนำมาใช้ในการเรียนการสอน (n=1)

คณาจารย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชสาขาวิชาต่าง ๆ มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษา อื่นๆ อีก คือ การใช้โปรแกรม Power Point ในการเรียนการสอน (n =14) รองลงมา ให้นักศึกษาค้นคว้าข้อมูลในระบบ IT และฐานข้อมูลจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (n=8) ให้นักศึกษาเรียน e-Learning e-Book (n=6) มีการโต้ตอบปัญหากับนักศึกษาทาง Online หรือ Web Board E-Mail (n=5) ใช้สื่อสิ่งพิมพ์ (n=2) ให้นักศึกษาทำวิจัยค้นคว้าสิ่งใหม่ๆ (n=1) ใช้เป็นช่องทางให้นักศึกษาติดต่อกับอาจารย์ได้โดยตรงและสามารถสอบถาม/ขอคำปรึกษาในเรื่องวิชาการและการเรียนการสอนได้อย่างรวดเร็วและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (n =1) ฝึกให้นักศึกษาส่งงานโดยใช้ Microsoft Word (n =1) ใช้เทคโนโลยีในการให้แรงจูงใจในการเรียนรู้ (n =1) ใช้ Learning Management System (LMS) ในการปฏิสัมพันธ์กับ

นักศึกษา (n =1) พยายามใช้คอมพิวเตอร์ในการสอน (n =1) จัดทำ CD ปฐมนิเทศน์ (n =1) จัดทำสารคดี (n=1) แผ่นภาพ นวัตกรรมจริงๆไปแสดง (n=1) ให้นักศึกษาใช้สื่อประกอบการนำเสนอ (n =1) รวบรวมข้อมูลเสริมต่างๆ ลง VCD เพื่อใช้ประกอบการสอนและอภิปรายให้กับกลุ่มนักศึกษาที่เข้าฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ (n =1) ใช้เทคโนโลยีในการ Access เข้าไปดูวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาผ่านระบบเครือข่ายเพื่อให้คำปรึกษา (n =1) ใช้ T-5 model (n =1) และใช้โปรแกรม Photoshop (n=1)

ตารางที่ 4.28 จำนวนและค่าร้อยละของคณาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (ประเด็นที่ 5)

รายการ	จำนวน อาจารย์ (n)	จำนวน	ร้อยละ	ความ หมาย
1. มีการประเมินผลการสอนเสริมโดยสังเกตนักศึกษา	144	137	95.1	มากที่สุด
2. มีการประเมินผลการสอนเสริมโดยการซักถามนักศึกษา	144	138	95.6	มากที่สุด
3. มีการประเมินผลการสอนเสริมโดยการตอบคำถามของนักศึกษา	144	137	95.1	มากที่สุด
4. มีการประเมินผลการสอนเสริมโดยให้นักศึกษากรอกแบบประเมินผลหลังจากเข้ารับการสอนเสริม	142	127	89.4	มากที่สุด
5. มีการประเมินผลการสอนเสริมแบบเข้มพิเศษโดยสังเกตนักศึกษา	103	67	65.0	ปานกลาง
6. มีการประเมินผลการสอนเสริมแบบเข้มพิเศษโดยการซักถามนักศึกษา	102	68	66.7	ปานกลาง
7. มีการประเมินผลการสอนเสริมแบบเข้มพิเศษโดยการตอบคำถามของนักศึกษา	101	66	65.3	ปานกลาง

ตารางที่ 4.28 ต่อ

รายการ	จำนวน อาจารย์ (n)	จำนวน	ร้อยละ	ความ หมาย
8. มีการประเมินผลการสอนเสริมแบบเข้มพิเศษโดยให้นักศึกษารอกแบบประเมินผลหลังจากเข้ารับการสอนเสริม	102	62	60.8	ปานกลาง
9. มีการประเมินผลการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพโดยการให้คะแนน PCR	217	202	93.1	มากที่สุด
10. มีการประเมินผลการอบรมเข้มพิเศษชุดวิชาต่างๆ โดยการให้คะแนน PCR	183	149	81.4	มากที่สุด
11. มีการประเมินผลชุดวิชาฝึกปฏิบัติเสริมทักษะโดยการให้คะแนน PCR	112	74	66.1	ปานกลาง
12. มีการประเมินผลชุดวิชาฝึกปฏิบัติเสริมทักษะโดยให้นักศึกษาทำแบบประเมินตนเองก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อดูพัฒนาการการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลประกอบการประเมินผล	115	70	60.9	ปานกลาง
13. มีการออก/ปรับปรุงคุณภาพข้อสอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการสอนแต่ละชุดวิชา	224	222	99.1	มากที่สุด
14. มีการประเมินผลการสัมมนาเสริมโดยสังเกตนักศึกษา	207	192	92.8	มากที่สุด
15. มีการประเมินผลการสัมมนาเสริมโดยการซักถามนักศึกษา	208	194	93.3	มากที่สุด
16. มีการประเมินผลการสัมมนาเสริมโดยการตอบคำถามของนักศึกษา	208	194	93.3	มากที่สุด
17. มีการประเมินผลการสัมมนาเสริมโดยการให้คะแนนเก็บระหว่างเข้ารับการสัมมนาเสริม	208	190	91.3	มากที่สุด
18. มีการประเมินผลการสัมมนาเข้มโดยสังเกตนักศึกษา	194	170	87.6	มากที่สุด

ตารางที่ 4.28 ต่อ

รายการ	จำนวน อาจารย์ (n)	จำนวน	ร้อยละ	ความ หมาย
19. มีการประเมินผลการสัมมนาเข้มโดยการ ซักถามนักศึกษา	194	169	87.1	มากที่สุด
20. มีการประเมินผลการสัมมนาเข้มโดยการ ตอบคำถามของนักศึกษา	194	169	87.1	มากที่สุด
21. มีการประเมินผลการสัมมนาเข้มโดยการให้ คะแนนเก็บระหว่างเข้ารับการสัมมนาเข้ม	194	167	86.1	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย			83.5	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.28 พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับ มากที่สุดเกือบทุกข้อ (คิดเป็นร้อยละ 86.1-99.1)

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.5

ตารางที่ 4.29 เปรียบเทียบคณาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล แยกตามกลุ่มสาขาวิชา (ประเด็นที่ 5)

กิจกรรม		กลุ่มสาขาวิชา			χ^2
		สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์ สุขภาพ	
1. มีการประเมินผลการสอนเสริมโดยสังเกตนักศึกษา	ปฏิบัติ	96	19	22	1.161
	ไม่ปฏิบัติ	4	2	1	
2. มีการประเมินผลการสอนเสริมโดยการซักถามนักศึกษา	ปฏิบัติ	97	19	22	1.852
	ไม่ปฏิบัติ	3	2	1	
3. มีการประเมินผลการสอนเสริมโดยการตอบคำถามของนักศึกษา	ปฏิบัติ	96	19	22	1.161
	ไม่ปฏิบัติ	4	2	1	
4. มีการประเมินผลการสอนเสริมโดยให้นักศึกษากรอกแบบประเมินผลหลังจากเข้ารับการสอนเสริม	ปฏิบัติ	89	16	22	2.848
	ไม่ปฏิบัติ	10	4	1	
5. มีการประเมินผลการสอนเสริมแบบเข้มพิเศษโดยสังเกตนักศึกษา	ปฏิบัติ	44	13	10	4.351
	ไม่ปฏิบัติ	30	2	4	
6. มีการประเมินผลการสอนเสริมแบบเข้มพิเศษโดยการซักถามนักศึกษา	ปฏิบัติ	45	13	10	3.672
	ไม่ปฏิบัติ	28	2	4	
7. มีการประเมินผลการสอนเสริมแบบเข้มพิเศษโดยการตอบคำถามของนักศึกษา	ปฏิบัติ	44	12	10	2.221
	ไม่ปฏิบัติ	28	3	4	

ตารางที่ 4.29 ต่อ

กิจกรรม		กลุ่มสาขาวิชา			χ^2
		สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์ สุขภาพ	
8. มีการประเมินผลการสอน เสริมแบบเข้มพิเศษโดยให้ นักศึกษากรอกแบบ ประเมินผลหลังจากเข้ารับ การสอนเสริม	ปฏิบัติ	41	11	10	2.730
	ไม่ปฏิบัติ	32	3	5	
9. มีการประเมินผลการอบรม เข้มชุดวิชาประสบการณ์ วิชาชีพโดยการให้คะแนน P C R	ปฏิบัติ	143	30	29	2.563
	ไม่ปฏิบัติ	12	3	-	
10. มีการประเมินผลการอบรม เข้มพิเศษชุดวิชาต่างๆ โดย การให้คะแนน P C R	ปฏิบัติ	110	23	16	1.951
	ไม่ปฏิบัติ	25	3	6	
11. มีการประเมินผลชุดวิชาฝึก ปฏิบัติเสริมทักษะโดยการ ให้คะแนน P C R	ปฏิบัติ	40	15	19	11.908*
	ไม่ปฏิบัติ	33	2	3	
12. มีการประเมินผลชุดวิชาฝึก ปฏิบัติเสริมทักษะโดยให้ นักศึกษาทำแบบประเมิน ตนเองก่อนเรียนและหลัง เรียนเพื่อดูพัฒนาการการ เรียนรู้ของแต่ละบุคคล ประกอบการประเมินผล	ปฏิบัติ	45	9	16	2.543
	ไม่ปฏิบัติ	33	7	5	
13. มีการออก/ปรับปรุงคุณภาพ ข้อสอบตามวัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้ในแผนการสอน แต่ละชุดวิชา	ปฏิบัติ	163	31	28	2.203
	ไม่ปฏิบัติ	1	1	-	

ตารางที่ 4.29 ต่อ

กิจกรรม		กลุ่มสาขาวิชา			χ^2
		สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์ สุขภาพ	
14. มีการประเมินผลการ สัมมนาเสริมโดยสังเกต นักศึกษา	ปฏิบัติ	144	24	24	3.944
	ไม่ปฏิบัติ	11	4	-	
15. มีการประเมินผลการ สัมมนาเสริมโดยการ ซักถามนักศึกษา	ปฏิบัติ	146	24	24	4.303
	ไม่ปฏิบัติ	10	4	-	
16. มีการประเมินผลการ สัมมนาเสริมโดยการตอบ คำถามของนักศึกษา	ปฏิบัติ	146	24	24	4.303
	ไม่ปฏิบัติ	10	4	-	
17. มีการประเมินผลการ สัมมนาเสริมโดยการให้ คะแนนเก็บระหว่างเข้ารับ การสัมมนาเสริม	ปฏิบัติ	144	24	22	1.309
	ไม่ปฏิบัติ	12	4	2	
18. มีการประเมินผลการ สัมมนาเข้มโดยสังเกต นักศึกษา	ปฏิบัติ	128	19	23	3.076
	ไม่ปฏิบัติ	18	5	1	
19. มีการประเมินผลการ สัมมนาเข้มโดยการซักถาม นักศึกษา	ปฏิบัติ	127	19	23	2.978
	ไม่ปฏิบัติ	19	5	1	
20. มีการประเมินผลการ สัมมนาเข้มโดยการตอบ คำถามของนักศึกษา	ปฏิบัติ	127	19	23	2.978
	ไม่ปฏิบัติ	19	5	1	
21. มีการประเมินผลการ สัมมนาเข้มโดยการให้ คะแนนเก็บระหว่างเข้ารับ การสัมมนาเข้ม	ปฏิบัติ	127	19	21	1.098
	ไม่ปฏิบัติ	19	5	3	

จากตารางที่ 4.29 พบว่า คณาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรมการประเมินผลชุดวิชาฝึกปฏิบัติ เสริมทักษะโดยการให้คะแนน PCR ($\chi^2=11.908$)

ตารางที่ 4.30 จำนวนและค่าร้อยละของคณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (ประเด็นที่ 6)

รายการ	จำนวน อาจารย์ (n)	จำนวน	ร้อยละ	ความ หมาย
1. มีการนำผลการประเมินการสอนเสริมในชุดวิชาต่างๆ ที่มีการสอนเสริมมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น ทุกครั้งที่สอนจบแต่ละเรื่องจะให้นักศึกษาตอบคำถาม ถ้าไม่เข้าใจประเด็นใด ท่านจะอธิบายซ้ำ ฯลฯ	211	201	95.3	มากที่สุด
2. มีการนำผลการประเมินการอบรมเข้มพิเศษในชุดวิชาต่างๆ ที่มีการอบรมเข้มพิเศษมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น นำเอาผลประเมินจากกิจกรรมที่มอบหมายให้นักศึกษาทำล่วงหน้ามากำหนดเนื้อหาที่จะบรรยายเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้กับนักศึกษา ฯลฯ	126	85	67.5	ปานกลาง
3. มีการนำผลการประเมินการสอนเสริมพิเศษในชุดวิชาต่างๆ ที่มีการสอนเสริมพิเศษมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ เช่น เพิ่มกิจกรรมให้นักศึกษาที่มีผลการประเมินอ่อนกว่าคนอื่น สอนเสริมโดยเน้นในหัวข้อที่นักศึกษาไม่เข้าใจ ฯลฯ	117	73	62.4	ปานกลาง

ตารางที่ 4.30 ต่อ

รายการ	จำนวน อาจารย์ (n)	จำนวน	ร้อยละ	ความ หมาย
4. มีการนำผลการประเมินการอบรมเพิ่มชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการ เรียนการสอน เช่น เมื่อนักศึกษาทำกิจกรรม รายบุคคล จะพบข้อบกพร่องของนักศึกษา แล้วนำ ข้อบกพร่องนั้นมาอธิบาย หรือให้กิจกรรมเพิ่ม หรือบอกจุดบกพร่องให้นักศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติมในเรื่องนั้น ๆ ฯลฯ	221	204	92.3	มากที่สุด
5. เมื่อได้รับแจ้งจากนักศึกษาเกี่ยวกับชุดวิชาที่มีเนื้อหา ยากแล้ว ท่านมีการนำข้อร้องเรียนดังกล่าวมาใช้ในการ ปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น จัดทำสไลด์ทัศน์ให้ ละเอียดยิ่งขึ้น ทันสมัยมากขึ้น ฯลฯ	158	129	81.6	มากที่สุด
6. มีการนำผลการประเมินชุดวิชาฝึกปฏิบัติเสริม ทักษะมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น นำผลการประเมินมาปรับปรุงคู่มือการฝึก ปฏิบัติในภาคการศึกษาถัดไป ฯลฯ	117	82	70.1	มาก
7. มีการนำผลการประเมินการสัมมนาเพิ่มชุดวิชา บัณฑิตศึกษามาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการ สอน เช่น แนะนำแหล่งความรู้เพิ่มเติม, กำหนด กิจกรรมเพิ่มเติมเพื่อเสริมความรู้เป็นกรณีพิเศษ เฉพาะนักศึกษา ฯลฯ	200	169	84.5	มากที่สุด
8. มีการนำผลการประเมินการสัมมนาเสริมชุดวิชา บัณฑิตศึกษามาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการ สอน เช่น แนะนำแหล่งความรู้เพิ่มเติม, กำหนด กิจกรรมเพิ่มเติมเพื่อเสริมความรู้เป็นกรณีพิเศษ เฉพาะนักศึกษา ฯลฯ	208	184	88.5	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย			80.7	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.30 พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับ มากที่สุดเกือบทุกข้อ คิดเป็นร้อยละ 70.1-95.3

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.7

ตารางที่ 4.31 เปรียบเทียบคณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ แยกตามกลุ่มสาขาวิชา (ประเด็นที่ 6)

กิจกรรม		กลุ่มสาขาวิชา			χ^2
		สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์ สุขภาพ	
1. มีการนำผลการประเมินการสอนเสริมในชุดวิชาต่างๆ ที่มีการสอนเสริมมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น ทุกครั้งที่สอนจบแต่ละเรื่องจะให้นักศึกษาตอบคำถาม ถ้าไม่เข้าใจประเด็นใด ท่านจะอธิบายซ้ำ ฯลฯ	ปฏิบัติ	145	29	27	1.626
	ไม่ปฏิบัติ	8	2	-	
2. มีการนำผลการประเมินการอบรมเข้มพิเศษในชุดวิชาต่างๆ ที่มีการอบรมเข้มพิเศษมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น นำเอาผลประเมินจากกิจกรรมที่มอบหมายให้นักศึกษาทำล่วงหน้ามากำหนดเนื้อหาที่จะบรรยายเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้กับนักศึกษา ฯลฯ	ปฏิบัติ	66	8	11	1.672
	ไม่ปฏิบัติ	30	7	4	
3. มีการนำผลการประเมินการสอนเสริมพิเศษในชุดวิชาต่างๆ ที่มีการสอนเสริมพิเศษมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ เช่น เพิ่มกิจกรรมให้นักศึกษาที่มีผลการประเมินอ่อนกว่าคนอื่น สอนเสริมโดยเน้นในหัวข้อที่นักศึกษาไม่เข้าใจ ฯลฯ	ปฏิบัติ	50	17	12	1.417
	ไม่ปฏิบัติ	34	11	4	

ตารางที่ 4.31 ต่อ

กิจกรรม		กลุ่มสาขาวิชา			χ^2
		สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	
4. มีการนำผลการประเมินการอบรมเพิ่มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น เมื่อนักศึกษาทำกิจกรรมรายบุคคล จะพบข้อบกพร่องของนักศึกษา แล้วนำข้อบกพร่องนั้นมาอธิบาย หรือให้กิจกรรมเพิ่ม หรือบอกจุดบกพร่องเพื่อให้นักศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องนั้น ๆ ฯลฯ	ปฏิบัติ	147	28	29	7.280*
	ไม่ปฏิบัติ	11	6	-	
5. เมื่อได้รับแจ้งจากนักศึกษาเกี่ยวกับชุดวิชาที่มีเนื้อหายากแล้ว ท่านมีการนำข้อร้องเรียนดังกล่าวมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น จัดทำสไลด์ทัศน์ให้ละเอียดยิ่งขึ้น ทันสมัยมากขึ้น ฯลฯ	ปฏิบัติ	91	17	21	0.649
	ไม่ปฏิบัติ	22	4	3	
6. มีการนำผลการประเมินชุดวิชาฝึกปฏิบัติเสริมทักษะมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น นำผลการประเมินมาปรับปรุงคู่มือการฝึกปฏิบัติในภาคการศึกษาถัดไป ฯลฯ	ปฏิบัติ	51	12	19	5.318
	ไม่ปฏิบัติ	28	5	2	
7. มีการนำผลการประเมินการสัมมนาเพิ่มชุดวิชาบัณฑิตศึกษามาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น แนะนำแหล่งความรู้เพิ่มเติม, กำหนดกิจกรรมเพิ่มเติมเพื่อเสริมความรู้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะนักศึกษา ฯลฯ	ปฏิบัติ	129	19	21	1.644
	ไม่ปฏิบัติ	22	6	3	

ตารางที่ 4.31 ต่อ

กิจกรรม		กลุ่มสาขาวิชา			χ^2
		สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์ สุขภาพ	
8. มีการนำผลการประเมินการ สัมมนาเสริมชุดวิชาบัณฑิตศึกษา มาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียน การสอน เช่น แนะนำแหล่งความรู้ เพิ่มเติม, กำหนดกิจกรรมเพิ่มเติม เพื่อเสริมความรู้เป็นกรณีพิเศษ เฉพาะนักศึกษา ฯลฯ	ปฏิบัติ	140	23	21	2.927
	ไม่ปฏิบัติ	15	6	3	

จากตารางที่ 4.31 พบว่า คณาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรมการนำผลการประเมินการอบรมเสริมชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น เมื่อนักศึกษาทำกิจกรรมรายบุคคล จะพบข้อบกพร่องของนักศึกษา แล้วนำข้อบกพร่องนั้นมาอธิบาย หรือให้กิจกรรมเพิ่ม หรือบอกจุดบกพร่องเพื่อให้ นักศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องนั้น ๆ ฯลฯ ($\chi^2 = 7.280$)

ตารางที่ 4.32 จำนวนภาระงานคณาจารย์ในการผลิตชุดวิชา/ปรับปรุงชุดวิชา/ผลิตชุดวิชา e-Learning ปีการศึกษาที่ 2/2550 และ 1/2551 แยกตามสาขาวิชา (คณาจารย์ 1 ท่านอาจมีการผลิตชุดวิชา มากกว่า 1 ชุดและสามารถไปผลิตชุดวิชาในสาขาวิชาอื่นได้แต่ไม่เกิน 3 หน่วย/ภาคการศึกษา) (ประเด็นที่ 7)

สาขาวิชา	คณาจารย์ (คน)	
	การผลิต/ ปรับปรุงชุดวิชา/ผลิต ชุดวิชา e-Learning	ร้อยละ
1. ศิลปศาสตร์	18	8.0
2. ศึกษาศาสตร์	37	16.6
3. วิทยาการจัดการ	75	33.6
4. นิติศาสตร์	14	6.3
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	22	9.9
6. มนุษยนิเวศศาสตร์	4	1.8
7. รัฐศาสตร์	10	4.5
8. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	23	10.3
9. นิเทศศาสตร์	6	2.7
10. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	10	4.5
11. พยาบาลศาสตร์	4	1.8
รวม	223	100

(ที่มา สำนักวิชาการ 2551)หมายเหตุ มีการนับซ้ำ

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ในปีการศึกษาที่ 2/2550 และ 1/2551 คณาจารย์มีภาระงานในการผลิตชุดวิชา/ปรับปรุงชุดวิชา/ผลิตชุดวิชา e-Learning จำนวน 223 คน ซึ่งการผลิตชุดวิชาเพื่อการเรียนการสอนถือเป็นงานวิจัยเอกสารอย่างหนึ่ง

เมื่อพิจารณารายสาขาวิชา พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีภาระงานในการผลิตชุดวิชา/ปรับปรุงชุดวิชา/ผลิตชุดวิชา e-Learning ในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 รองลงมาคือสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 และสาขาวิชาส่งเสริม

การเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 ทั้งนี้มีการนับซ้ำ เนื่องจากคณาจารย์สาขาวิชาหนึ่งสามารถไปผลิตชุดวิชา/ปรับปรุงชุดวิชาในสาขาวิชาอื่นๆ ได้

จากการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่าคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จและทำการเผยแพร่โดยได้รับทุนจากมหาวิทยาลัย ในปีงบประมาณ 2551 มีจำนวน 8 เรื่อง มีคณาจารย์ทำวิจัย 14 คน (สถาบันวิจัยและพัฒนา 2551) ดังนี้

1. รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว : จังหวัดนนทบุรี ทำวิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ อลิสา วาณิชดี¹ ผู้วิจัยร่วมโครงการ คือ โสพสา สาดพร² จรัสวัฒน์ ไตรรัตน์³ ศศิกาญจน์ ทวีสุวรรณ⁴
2. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาโครงสร้าง e - Learning ประเภท off-line ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชโดย อภิญญา สนนก⁵ ทำวิจัยเดี่ยว
3. รายงานการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการศึกษาและความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้ารับการสอนเสริมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e - Tutorial) ของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ทำวิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ คุณิต เวชกิจ⁶ ผู้วิจัยร่วมโครงการ คือ วัฒน์ วัฒนวิทย์กิจ ภัทรฤดี สุพัฒโสภณ ศศโสฬส เกียรติภักติกุล เขียวลักษณ์ ดวงเนตร ปาลิรัตน์ การดี
4. รายงานการวิจัยเรื่อง การผลิตสื่อเสริมความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ทำวิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ สาคร บุญดาว⁷ ผู้วิจัยร่วมโครงการ คือ อุษาวดี จันทรสนธิ⁸
5. รายงานการวิจัยเรื่อง การติดตามบัณฑิตสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ทำวิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ สุณี ภูสิ่ม่วง⁹ ผู้วิจัยร่วมโครงการ คือ วรัญญา ปุณณวัฒน์¹⁰
6. รายงานการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ทำวิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ วิภา เจริญภักษารักษ์¹¹ ผู้วิจัยร่วมโครงการ คือ สฤณีพงษ์ ลิ้มปียเจริญ¹² ชัยเลิศ พิชิตพรชัย โสภณ งานอุดม ศศิธร สายนาภา รพีพรรณ แก้วประทุม วัชรวิ ลิ้มมิ่งกูร พุทธา บุญชู สุเมธนา สุขชานุลักษณ์
7. รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียน e - Learning เพื่อการศึกษาทางไกล ทำวิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ วิภา เจริญภักษารักษ์ ผู้วิจัยร่วมโครงการคือ ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ สุพัตรา คุณากาญจน์ พัฒนา ศิริกุลพิพัฒน์ สิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ

8. รายงานการวิจัยเรื่อง ระบบการใช้แหล่งการเรียนรู้สำหรับการเรียนการสอนใน
โรงเรียนจังหวัดนนทบุรี ทำวิจัยเป็นทีม โดยมีหัวหน้าโครงการ คือ สุมณฑิพย์ บุญสมบัติ¹³ ผู้วิจัย
ร่วมโครงการ คือ วาสนา ทวีกุลทรัพย์¹⁴ วาณี บุญยะไวโรจน์

เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า คณาจารย์มหาวิทยาลัยมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู
ของผู้เรียน จำนวน $223 + 14 = 237$ คน คิดเป็นร้อยละ 79.3 จากคณาจารย์ทั้งหมด (หมายเลข 1-14
นับรวมเฉพาะคณาจารย์ประจำสาขาวิชา)

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังมีหน่วยวิจัยสื่อการสอน สำนักเทคโนโลยีการศึกษา ทำ
หน้าที่วิจัยและประเมินสื่อการศึกษาและชุดวิชาต่างๆ ของมหาวิทยาลัย ในปีงบประมาณ 2551 มี
งานวิจัยและประเมินสื่อการศึกษาและชุดวิชาต่างๆ ที่แล้วเสร็จจำนวน 12 เรื่องมีดังนี้

1. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชา
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการพิมพ์ (91428)
2. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชา
นวดแผนไทย (55310)
3. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชา
หลักและวิธีการศึกษาทางรัฐศาสตร์ (81311)
4. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชา
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเพื่อชีวิต (10141)
5. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชา
กฎหมายสิทธิมนุษยชน (41454)
6. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชา
การสื่อสารการตลาด (16353)
7. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชา
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา (20301)
8. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชา
การเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์ (16457)
9. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชา
กฎหมายเกี่ยวกับทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม (91428)
10. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชา
แนวคิดและทฤษฎีการแพทย์แผนไทย (15336)

11. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาคหวิชา
การบริหารกิจการสื่อสาร (15336)
12. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาคหวิชา
การบริหารการเปลี่ยนแปลง (33443)

ตารางที่ 4.33 คณาจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนา
ผู้เรียน (ระดับของการพัฒนาผู้เรียนจากการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ) (ประเด็นที่ 7)

ระดับของการพัฒนาผู้เรียนจากการทำ วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ	จำนวน อาจารย์ (n)	ระดับของการพัฒนาผู้เรียนจากการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ (จำนวน/ร้อยละ)				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อย ที่สุด
1. ผู้เรียนสามารถนำไปใช้พัฒนาด้าน การประกอบอาชีพและหน้าที่การงาน	139	18(12.9)	95(68.3)	25(18.0)	1(0.7)	-
2. ผู้เรียนสามารถนำไปใช้พัฒนาด้าน การดำเนินชีวิต	139	10(7.2)	107(77.0)	20(14.4)	2(1.4)	-
3. ผู้เรียนสามารถนำไปใช้พัฒนาด้าน สังคมและอยู่ร่วมในสังคม	145	10(6.9)	111(76.6)	22(15.2)	1(0.4)	1(0.4)
ค่าเฉลี่ย		12.7 (9.0)	104.3 (74.0)	22.3 (15.9)	1.3 (0.8)	0.3 (0.1)

จากตารางที่ 4.33 พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการนำผลวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อไปพัฒนาผู้เรียน ในระดับ
มากทุกข้อ

เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า คณาจารย์ มีการนำผลวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อไปพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับ
มาก-มากที่สุด (9.0+74.0) คิดเป็นร้อยละ 83

ตารางที่ 4.34 เปรียบเทียบคณาจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้
พัฒนาผู้เรียน (ระดับของการพัฒนาผู้เรียนจากการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ)
แยกตามกลุ่มสาขาวิชา (ประเด็นที่ 7)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	17.231	2	8.616	1.853	0.163
ภายในกลุ่ม	418.468	90	4.650		
รวม	435.699	92			

จากตารางที่ 4.34 พบว่า คณาจารย์กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน
(ระดับของการพัฒนาผู้เรียนจากการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ) ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร

ตารางที่ 4.35 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร (ภาพรวม)

รายการ	ความคิดเห็น (n = 3,486)		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D	
1. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม	4.50	0.62	มากที่สุด
2. การแต่งกายมีความเหมาะสม	4.64	0.54	มากที่สุด
3. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม	4.67	0.52	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.62	0.56	มากที่สุด
5. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.57	0.59	มากที่สุด
6. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด	4.57	0.57	มากที่สุด
7. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.58	0.57	มากที่สุด
8. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	4.63	0.73	มากที่สุด
9. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.55	0.59	มากที่สุด
10. มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา	4.62	0.58	มากที่สุด
11. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.28	0.73	มาก
12. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย	4.18	0.79	มาก
13. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.29	0.72	มาก
14. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง	4.51	0.66	มากที่สุด
15. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน	4.62	0.56	มากที่สุด
16. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.68	0.53	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.54	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.35 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 13 ข้อ ($\bar{X} = 4.50 - 4.68$) รองลงมา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ ($\bar{X} = 4.18 - 4.29$)

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) รายการที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับแรกคือเปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.68$) รองลงมาคือ อาจารย์มีความพร้อมที่จะสอน/อบรม การแต่งกายมีความเหมาะสม สามารถสรุปสาระสำคัญให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย มีความสนุกสนานและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง และการตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม

ตารางที่ 4.36 ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงาน
ของวิทยากร

รายการ	ความคิดเห็น (n = 200)		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D	
1. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม	4.59	0.54	มากที่สุด
2. การแต่งกายมีความเหมาะสม	4.68	0.50	มากที่สุด
3. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม	4.69	0.52	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.60	0.58	มากที่สุด
5. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.55	0.60	มากที่สุด
6. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด	4.57	0.55	มากที่สุด
7. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.57	0.58	มากที่สุด
8. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	4.66	0.52	มากที่สุด
9. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.57	0.61	มากที่สุด
10. มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา	4.62	0.62	มากที่สุด
11. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.35	0.78	มาก
12. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย	4.38	0.71	มาก
13. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.34	0.70	มาก
14. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลอง	4.54	0.60	มากที่สุด
15. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ผู้เรียน	4.61	0.56	มากที่สุด
16. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.71	0.48	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.57	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.36 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 13 ข้อ ($\bar{X} = 4.54 - 4.71$) รองลงมา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ ($\bar{X} = 4.34 - 4.38$)

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

ตารางที่ 4.37 ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร

รายการ	ความคิดเห็น (n =275)		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D	
1. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม	4.51	0.58	มากที่สุด
2. การแต่งกายมีความเหมาะสม	4.69	0.52	มากที่สุด
3. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม	4.73	0.47	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.58	0.58	มากที่สุด
5. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.52	0.58	มากที่สุด
6. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด	4.58	0.53	มากที่สุด
7. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.64	0.54	มากที่สุด
8. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	4.63	0.56	มากที่สุด
9. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.51	0.61	มากที่สุด
10. มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา	4.57	0.61	มากที่สุด
11. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.39	0.68	มาก
12. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย	4.36	0.69	มาก
13. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.34	0.68	มาก
14. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง	4.63	0.57	มากที่สุด
15. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน	4.71	0.48	มากที่สุด
16. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.82	0.38	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.58	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.37 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 13 ข้อ ($\bar{X}$ = 4.51–4.82) รองลงมา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ ($\bar{X}$ = 4.34 – 4.39)

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.58)

ตารางที่ 4.38 ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการจัดการเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร

รายการ	ความคิดเห็น (n =913)		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D	
1. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม	4.33	0.66	มาก
2. การแต่งกายมีความเหมาะสม	4.58	0.57	มากที่สุด
3. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม	4.57	0.59	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.55	0.60	มากที่สุด
5. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.48	0.63	มาก
6. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด	4.48	0.63	มาก
7. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.49	0.62	มาก
8. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	4.58	0.58	มากที่สุด
9. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.46	0.63	มาก
10. มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา	4.52	0.61	มากที่สุด
11. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.15	0.73	มาก
12. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย	4.03	0.80	มาก
13. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.11	0.75	มาก
14. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง	4.38	0.71	มาก
15. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน	4.58	0.57	มากที่สุด
16. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.74	0.48	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.44	0.44	มาก

จากตารางที่ 4.38 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการจัดการส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร อยู่ในระดับมากจำนวน 9 ข้อ ($\bar{X} = 4.03 - 4.49$) และมากที่สุด จำนวน 7 ข้อ เท่ากัน ($\bar{X} = 4.52 - 4.74$)

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการจัดการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$)

ตารางที่ 4.39 ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของ
วิทยากร

รายการ	ความคิดเห็น (n = 435)		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D	
1. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม	4.60	0.54	มากที่สุด
2. การแต่งกายมีความเหมาะสม	4.67	0.51	มากที่สุด
3. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม	4.71	0.48	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.64	0.53	มากที่สุด
5. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.63	0.54	มากที่สุด
6. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด	4.62	0.54	มากที่สุด
7. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.62	0.54	มากที่สุด
8. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	4.64	0.52	มากที่สุด
9. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.59	0.55	มากที่สุด
10. มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา	4.66	0.57	มากที่สุด
11. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.33	0.64	มาก
12. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย	4.25	0.68	มาก
13. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.41	0.68	มาก
14. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลอง	4.68	0.52	มากที่สุด
15. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ผู้เรียน	4.64	0.57	มากที่สุด
16. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.62	0.58	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.58	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.39 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ส่วนใหญ่ มีความ
คิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 13 ข้อ

($\bar{X} = 4.59 - 4.71$) รองลงมา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ข้อ ($\bar{X} = 4.25 - 4.41$)

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพ
การปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$)

ตารางที่ 4.40 ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพเกี่ยวกับคุณภาพ
การปฏิบัติงานของวิทยากร

รายการ	ความคิดเห็น (n =365)		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D	
1. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม	4.37	0.71	มาก
2. การแต่งกายมีความเหมาะสม	4.70	0.48	มากที่สุด
3. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม	4.68	0.49	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.62	0.53	มากที่สุด
5. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.59	0.60	มากที่สุด
6. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด	4.60	0.56	มากที่สุด
7. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.60	0.56	มากที่สุด
8. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	4.66	0.51	มากที่สุด
9. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.53	0.60	มากที่สุด
10. มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา	4.64	0.58	มากที่สุด
11. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.22	0.69	มาก
12. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย	3.98	0.77	มาก
13. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.22	0.68	มาก
14. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลอง	4.53	0.64	มากที่สุด
15. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ผู้เรียน	4.65	0.53	มากที่สุด
16. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.61	0.57	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.52	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.40 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 12 ข้อ ($\bar{X}$ =4.53–4.70) รองลงมา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ ($\bar{X}$ = 3.98 – 4.37)

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52)

ตารางที่ 4.41 ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงาน
ของวิทยากร

รายการ	ความคิดเห็น (n = 63)		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D	
1. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม	4.48	0.61	มาก
2. การแต่งกายมีความเหมาะสม	4.62	0.60	มากที่สุด
3. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม	4.58	0.70	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.53	0.66	มากที่สุด
5. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.59	0.58	มากที่สุด
6. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด	4.58	0.66	มากที่สุด
7. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.52	0.66	มากที่สุด
8. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	4.58	0.58	มากที่สุด
9. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.44	0.59	มาก
10. มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา	4.54	0.66	มากที่สุด
11. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	3.83	0.85	มาก
12. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย	3.64	1.03	มาก
13. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.08	0.82	มาก
14. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลอง	4.29	0.76	มาก
15. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ผู้เรียน	4.67	0.54	มากที่สุด
16. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.59	0.61	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.42	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.41 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 10 ข้อ ($\bar{X} = 4.52 - 4.67$) รองลงมา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ข้อ ($\bar{X} = 3.64 - 4.48$)

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$)

ตารางที่ 4.42 ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพ
การปฏิบัติงานของวิทยากร

รายการ	ความคิดเห็น (n = 236)		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D	
1. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม	4.62	0.54	มากที่สุด
2. การแต่งกายมีความเหมาะสม	4.76	0.47	มากที่สุด
3. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม	4.79	0.44	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.72	0.49	มากที่สุด
5. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.65	0.54	มากที่สุด
6. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด	4.67	0.49	มากที่สุด
7. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.70	0.49	มากที่สุด
8. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	4.68	0.51	มากที่สุด
9. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.68	0.53	มากที่สุด
10. มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา	4.76	0.48	มากที่สุด
11. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.48	0.71	มาก
12. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย	4.40	0.75	มาก
13. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.52	0.60	มากที่สุด
14. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลอง	4.55	0.65	มากที่สุด
15. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ผู้เรียน	4.70	0.51	มากที่สุด
16. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.86	0.34	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.65	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.42 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 14 ข้อ ($\bar{X} = 4.52 - 4.86$) รองลงมา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ข้อ ($\bar{X} = 4.40 - 4.48$)

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า นักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$)

ตารางที่ 4.43 ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงาน
ของวิทยากร

รายการ	ความคิดเห็น (n = 192)		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D	
1. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม	4.60	0.55	มากที่สุด
2. การแต่งกายมีความเหมาะสม	4.48	0.61	มาก
3. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม	4.67	0.55	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.62	0.53	มากที่สุด
5. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.59	0.56	มากที่สุด
6. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด	4.67	0.49	มากที่สุด
7. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.55	0.55	มากที่สุด
8. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	4.66	0.52	มากที่สุด
9. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.57	0.58	มากที่สุด
10. มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา	4.55	0.61	มากที่สุด
11. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.09	0.74	มาก
12. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย	3.99	0.77	มาก
13. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.15	0.75	มาก
14. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลอง	4.39	0.75	มาก
15. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ผู้เรียน	4.52	0.63	มากที่สุด
16. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.68	0.51	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.50	0.39	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.43 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 11 ข้อ

($\bar{X} = 4.52 - 4.68$) รองลงมา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ข้อ ($\bar{X} = 3.99 - 4.48$)

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

ตารางที่ 4.44 ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์เกี่ยวกับ
คุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร

รายการ	ความคิดเห็น (n =237)		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D	
1. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม	4.57	0.54	มากที่สุด
2. การแต่งกายมีความเหมาะสม	4.51	0.61	มากที่สุด
3. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม	4.67	0.49	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.61	0.54	มากที่สุด
5. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.61	0.53	มากที่สุด
6. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด	4.61	0.53	มากที่สุด
7. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.56	0.56	มากที่สุด
8. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	4.61	0.56	มากที่สุด
9. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.56	0.57	มากที่สุด
10. มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา	4.67	0.55	มากที่สุด
11. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.47	0.68	มาก
12. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย	4.41	0.72	มาก
13. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.36	0.68	มาก
14. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลอง	4.39	0.76	มาก
15. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ผู้เรียน	4.57	0.63	มากที่สุด
16. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.62	0.59	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.55	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 12 ข้อ ($\bar{X} = 4.51 - 4.67$) รองลงมา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ ($\bar{X} = 4.36 - 4.47$)

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$)

ตารางที่ 4.45 ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงาน
ของวิทยากร

รายการ	ความคิดเห็น (n =170)		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D	
1. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม	4.47	0.64	มาก
2. การแต่งกายมีความเหมาะสม	4.52	0.59	มากที่สุด
3. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม	4.66	0.53	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.60	0.56	มากที่สุด
5. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.48	0.60	มาก
6. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด	4.49	0.61	มาก
7. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.51	0.64	มากที่สุด
8. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	4.61	0.54	มากที่สุด
9. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.55	0.57	มากที่สุด
10. มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา	4.55	0.63	มากที่สุด
11. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	3.88	0.89	มาก
12. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย	3.79	0.94	มาก
13. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.21	0.81	มาก
14. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลอง	4.49	0.70	มาก
15. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ผู้เรียน	4.50	0.62	มากที่สุด
16. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.39	0.74	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.42	0.44	มาก

จากตารางที่ 4.45 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 8 ข้อ ($\bar{X} = 4.50 - 4.66$) และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79 - 4.49$) จำนวน 8 ข้อ เท่ากัน

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$)

ตารางที่ 4.46 ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเกี่ยวกับคุณภาพ
การปฏิบัติงานของวิทยากร

รายการ	ความคิดเห็น (n =129)		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D	
1. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม	4.48	0.57	มาก
2. การแต่งกายมีความเหมาะสม	4.54	0.60	มากที่สุด
3. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม	4.54	0.54	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.47	0.58	มาก
5. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.44	0.64	มาก
6. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด	4.36	0.68	มาก
7. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.37	0.64	มาก
8. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	4.67	2.63	มากที่สุด
9. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.32	0.66	มาก
10. มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา	4.58	0.54	มากที่สุด
11. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.41	0.63	มาก
12. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย	4.25	0.70	มาก
13. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.19	0.71	มาก
14. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลอง	4.40	0.64	มาก
15. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ผู้เรียน	4.41	0.66	มาก
16. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.31	0.63	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.43	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.46 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร อยู่ในระดับมาก จำนวน 12 ข้อ ($\bar{X}$ = 4.19 – 4.48) รองลงมา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ข้อ ($\bar{X}$ = 4.54 – 4.67)

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.43)

ตารางที่ 4.47 ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงาน
ของวิทยากร

รายการ	ความคิดเห็น (n =268)		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D	
1. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม	4.82	0.39	มากที่สุด
2. การแต่งกายมีความเหมาะสม	4.88	0.34	มากที่สุด
3. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม	4.88	0.33	มากที่สุด
4. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.87	0.35	มากที่สุด
5. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.76	0.48	มากที่สุด
6. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด	4.83	0.39	มากที่สุด
7. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.83	0.39	มากที่สุด
8. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	4.88	0.33	มากที่สุด
9. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน	4.86	0.38	มากที่สุด
10. มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา	4.85	0.41	มากที่สุด
11. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.72	0.52	มากที่สุด
12. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย	4.57	0.64	มากที่สุด
13. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.76	0.48	มากที่สุด
14. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลอง	4.83	0.41	มากที่สุด
15. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ผู้เรียน	4.86	0.35	มากที่สุด
16. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	4.86	0.35	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.82	0.30	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.47 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ
($\bar{X} = 4.57 - 4.88$)

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมแล้วพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$)

ตารางที่ 4.48 ความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาต่างๆ เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของ
วิทยากร แยกตามสาขาวิชา (ภาพรวม)

รายการ	จำนวน นักศึกษา (N)	ความคิดเห็น (n =3,486)		ความหมาย
		$\bar{X}$	S.D	
1. ศิลปศาสตร์	200	4.57	0.43	มากที่สุด
2. ศึกษาศาสตร์	275	4.58	0.38	มากที่สุด
3. วิทยาการจัดการ	913	4.44	0.44	มาก
4. นิติศาสตร์	435	4.58	0.41	มากที่สุด
5. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	365	4.52	0.41	มากที่สุด
6. เศรษฐศาสตร์	63	4.42	0.48	มาก
7. มนุษยนิเวศศาสตร์	236	4.65	0.39	มากที่สุด
8. รัฐศาสตร์	192	4.50	0.39	มากที่สุด
9. ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์	237	4.55	0.42	มากที่สุด
10. นิเทศศาสตร์	170	4.42	0.44	มาก
11. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	129	4.43	0.49	มาก
12. พยาบาลศาสตร์	268	4.82	0.30	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย		4.54	0.43	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.48 เมื่อพิจารณาเป็นรายสาขาวิชา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 8 สาขาวิชา ($\bar{X}$ =4.50–4.82) รองลงมา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 สาขาวิชา ($\bar{X}$ = 4.42-4.44)

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมทั้ง 12 สาขาวิชาพบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54)

ตารางที่ 4.49 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของ
วิทยากรแยกตามสาขาวิชา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	38.52	11	3.05	20.40*	0.00
ภายในกลุ่ม	596.50	3474	0.17		
รวม	635.02	3485			

$$* P < .05 \text{ (}.05 F_{11, 3474} = 1.75)$$

จากตารางที่ 4.49 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แยกตามสาขาวิชา พบว่า มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) นำเสนอในภาคผนวก ก

ตารางที่ 4.50 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของ
วิทยากรแยกตามกลุ่มสาขาวิชา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ระหว่างกลุ่ม	8.907	2	4.454	24.775*	0.00
ภายในกลุ่ม	626.118	3483	0.180		
รวม	635.025	3485			

จากตารางที่ 4.50 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) นำเสนอในภาคผนวก ก

จากการรวบรวมข้อมูลคำถามปลายเปิดในแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่นักศึกษามีความประทับใจในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราชพบว่า มีความประทับใจในวิทยากรทุกๆ เรื่อง เช่น วิทยากรมีความรู้ความสามารถมากในการสอน มีการเตรียมความพร้อมในการจัดการสอน การถ่ายทอดการสอนออกมาเข้าใจง่าย เอาใจใส่ดูแลนักศึกษาในทุกๆ เรื่องไม่เฉพาะแต่เรื่องที่สอนเท่านั้น การติดตามผลการสอนเสมอ สอบถามและ

อธิบายทันทีเมื่อนักศึกษาไม่เข้าใจ การตรงต่อเวลามาก ฯลฯ (n = 963) การได้พบปะกับเพื่อนๆ นักศึกษา ได้เพื่อนใหม่เพิ่มขึ้น (n = 366) การจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมศาลจำลอง กิจกรรมการไต่เถียง กิจกรรมละคร กิจกรรมการคิดวิเคราะห์ กิจกรรมสาระสร้างสรรค์ ฯลฯ (n = 305) ได้รับความรู้เพิ่มเติม (n = 271) การทำงานเป็นกลุ่มเป็นทีม (n = 237) เอกสารเนื้อหา และสื่อการสอน (n = 167) ได้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน (n = 167) การนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง (n = 133) เกิดความสามัคคี (n = 121) การฝึกปฏิบัติ ได้ฝึกการทำกิจกรรมจริงตามที่ได้เรียนมา (n = 111) ได้รับประสบการณ์ในทุกๆ ด้านเพิ่มมากขึ้น (n = 109) การอบรมเข้มชุดประสบการณ์วิชาชีพ (n = 101)

นอกจากนี้ยังมียังมีความประทับใจในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชอีกมาก ซึ่งนำเสนอในภาคผนวก ข

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ตัวชี้วัดที่ 23 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ประจำปีงบประมาณ 2551 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- 2) เพื่อประเมินและเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร.
- 3) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร โดยจำแนกตามสาขาวิชา และกลุ่มสาขาวิชา
- 4) เพื่อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ คณาจารย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช จำนวน 299 คน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 80.9 กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 3,286 คน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 3,696 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้ให้ข้อมูลคือ เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย 8 หน่วยงาน ได้รับข้อมูลทั้ง 8 หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 100

1. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอการสรุปผลดังนี้

1.1 สรุปผลข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

1.2 สรุปผลการประเมินและเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร. นำเสนอเป็น 2 ส่วนคือ

1.2.1 สรุปผลข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1) คณาจารย์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- 2) วิทยากรประจำกลุ่มในการอบรมเชิงปฏิบัติการประสบการณ์วิชาชีพ
- 3) นักศึกษา

1.2.2 สรุปผลและเปรียบเทียบการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อ ตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร.

1.2.3 สรุปผลและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร โดยจำแนกตามสาขาวิชา และกลุ่มสาขาวิชา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 สรุปผลข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีดังนี้

1.1.1 หลักสูตรที่เปิดสอน จำนวน 75 หลักสูตร จำแนกเป็นระดับประกาศนียบัตร/ปริญญาตรี จำนวน 53 หลักสูตร ระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย จำนวน 22 หลักสูตร และหลักสูตร จำนวน 58 หลักสูตร ที่มีการกำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี/คั่นกว่าอิสระ รวมทั้งสิ้น 73 ชุดวิชา

1.1.2 ชุดวิชาที่เปิดสอนชุดวิชาจำนวน 566 ชุดวิชา จำแนกเป็นชุดวิชาระดับประกาศนียบัตร/ปริญญาตรี จำนวน 389 ชุดวิชา และระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 177 ชุดวิชา มีการผลิตและเปิดสอน e-Learning จำนวน 42 ชุดวิชา แยกเป็นระดับปริญญาตรี จำนวน 14 ชุดวิชา ระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 28 ชุดวิชา

1.1.3 การจัดให้นักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มีจำนวน 6 สาขาวิชา 18 ชุดวิชา 27 ครั้ง มีจำนวนนักศึกษาเข้ารับการฝึก จำนวน 1,908 คน

1.1.4 การจัดประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี 12 สาขาวิชา จำนวน 36 ชุดวิชา จัดอบรม จำนวน 198 ครั้ง มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมจำนวน 17,105 คน และมีการจัดประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 10 สาขาวิชา จำนวน 29 ชุดวิชา จำนวน 27 ครั้ง มีนักศึกษาเข้ารับการอบรม จำนวน 2,341 คน

1.1.5 มหาวิทยาลัยจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ให้คณาจารย์ 12 สาขาวิชา จำนวน 345 เครื่อง และคณาจารย์ประจำสำนักต่างๆ จำนวน 46 เครื่อง จัดให้มีบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาที่ศูนย์วิทยบริการจำนวน 10 ศูนย์ทั่วประเทศจำนวน 40 เครื่อง และจัดบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่อาคารวิชาการ 3 ชั้น 2 วันจันทร์-วันศุกร์ เวลาราชการ จำนวน 10 เครื่อง มีนักศึกษาเข้ารับบริการ จำนวน 2,900 คน

1.1.6 มหาวิทยาลัยมีจำนวนชุดวิชาในคลังข้อสอบ จำนวน 142 ชุดวิชา มีการออกข้อสอบใหม่ จำนวน 229 ชุดวิชา มีจำนวนชุดวิชาที่ปรับปรุงข้อสอบ จำนวน 199 ชุดวิชา และมีการ

จัดสอบทั้งในประเทศ-ต่างประเทศ ในส่วนของการจัดสอบในประเทศ มหาวิทยาลัยจัดสอบทั่วประเทศ จำนวน 137 สนามสอบ และสนามสอบต่างประเทศ จำนวน 38 สนามสอบ 30 ประเทศ

1.1.7 การจัดให้นักศึกษาทั้งปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาฝึกปฏิบัติฝึกอบรวมการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ มีการฝึกจำนวน 65 ครั้ง 450 ชั่วโมง มีนักศึกษาเข้ารับการฝึกจำนวน 5,238 คน

1.1.8 มีการจัดอบรมคณาจารย์และบุคลากร ในหลักสูตรต่างๆ เช่น หลักสูตร STOU e-Learning “A Tutor” (การผลิตบทเรียนในระบบ e-Learning) ในวันที่ 9 กรกฎาคม 2551 มีผู้เข้าร่วม จำนวน 22 คน จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิควิธีการสอนระดับอุดมศึกษา หลักสูตรวิทยากรสอนเสริมผ่านอินเทอร์เน็ต ระหว่างวันที่ 23 – 24 กันยายน 2551 มีผู้เข้าร่วม จำนวน 19 คน และจัดการบรรยายทางวิชาการ เรื่อง ระบบดิจิทัล (Digital Eco-System) ที่มีผลต่อมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช มีผู้เข้าร่วม จำนวน 50 คน (สำนักวิชาการ 2551) และหลักสูตรอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์อีกกว่า 30 หลักสูตร จำนวน 458 ชั่วโมง มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 933 คน

1.1.9 มีการเปิดบริการให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดวันจันทร์ – วันเสาร์ เวลาราชการ และเปิดห้องสมุดในวันอาทิตย์ ในวันที่มีนักศึกษาเข้ารับการสัมมนาวิทยานิพนธ์ มีผู้ใช้บริการ จำนวน 372,586 คน ประกอบด้วยผู้ใช้บริการภายใน ได้แก่ คณาจารย์ ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างประเภทต่างๆ นักศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรี บัณฑิตศึกษา และผู้ใช้บริการภายนอก จากช่องทางในการติดต่อ ได้แก่ การติดต่อด้วยตนเอง โทรศัพท์ โทรสาร อีเมล และทางเว็บไซต์

1.2 สรุปผลและเปรียบเทียบการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร. นำเสนอเป็น 2 ส่วนคือ

1.2.1 สรุปผลข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1) คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

คณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7.0 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 43.6 มีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 มีประสบการณ์ในการสอนในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 11-20 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6

2) วิทยาการ

คณาจารย์ที่เป็นวิทยาการในการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพส่วนใหญ่สังกัดสาขาวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 22.9 รองลงมาสังกัดสาขาวิชานิติศาสตร์ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 13.4 และสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2

3) นักศึกษา

นักศึกษาส่วนใหญ่เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพระหว่าง วันที่ 1-5 พฤษภาคม 2551 จำนวน 430 คน คิดเป็นร้อยละ 11.6 เข้ารับการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จำนวน 3,696 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นเพศหญิง จำนวน 2,114 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 มีอายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 1,396 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 เข้าศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต จำนวน 458 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2548 จำนวน 806 คน คิดเป็นร้อยละ 23.3 และเข้าศึกษาในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 963 คน คิดเป็นร้อยละ 26.1 มีภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร จำนวน 747 คน คิดเป็นร้อยละ 20.2 ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อระบบการเรียนการสอนของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด จำนวน 3,395 คน คิดเป็นร้อยละ 92.3 จำแนกเป็นมีความพึงพอใจระดับมาก จำนวน 2,103 คน คิดเป็นร้อยละ 57.2 และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1,292 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1

1.2.2 สรุปผลและเปรียบเทียบการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อ ตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร. มีดังนี้

1) ประเด็นที่ 1

ก. คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.2

ข. เปรียบเทียบการมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษาของคณาจารย์ แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05

2) ประเด็นที่ 2

ก. คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับปริญญาตรี อยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 76.9

ข. เปรียบเทียบคณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระดับปริญญาตรี แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรมการแนะแนวการศึกษาหรือการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์/Internet ($\chi^2 = 10.221$) และการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาต่างๆ ($\chi^2 = 8.448$)

ค. คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลระดับบัณฑิตศึกษาระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.5

ง. เปรียบเทียบคณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระดับบัณฑิตศึกษา แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05 ในทุกกิจกรรม

3) ประเด็นที่ 3

ก. คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ใน 4 กิจกรรม (ร้อยละ 83.8-87.5)

ข. เปรียบเทียบคณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05 ในทุกกิจกรรม

4) ประเด็นที่ 4

ก. คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษาอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.0

ข. เปรียบเทียบคณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษา แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05

5) ประเด็นที่ 5

ก. คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.5

ข. เปรียบเทียบคณาจารย์ มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล แยกตามกลุ่มสาขาวิชา

พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรมการประเมินผลชุดวิชาฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ โดยการให้คะแนน P C R ($\chi^2=11.908$)

6) ประเด็นที่ 6

ก. คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.7

ข. เปรียบเทียบคณาจารย์ มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรมการนำผลการประเมินการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น เมื่อนักศึกษาทำกิจกรรมรายบุคคล จะพบข้อบกพร่องของนักศึกษา แล้วนำข้อบกพร่องนั้นมาอธิบาย หรือให้กิจกรรมเพิ่ม หรือบอกจุดบกพร่องเพื่อให้ นักศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องนั้น ๆ ฯลฯ ($\chi^2 = 7.280$)

7) ประเด็นที่ 7

ก. มีคณาจารย์ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน ทุกสื่อ จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 79.3 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด และคณาจารย์มีการนำผลวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อไปพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.0

ข. เปรียบเทียบคณาจารย์ มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน (ระดับของการพัฒนาผู้เรียนจากการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ) แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05

1.3 สรุปผลและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร โดยจำแนกตามสาขาวิชา และกลุ่มสาขาวิชา มีดังนี้

1.3.1 นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) รายการที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับแรกคือเปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.68$) รองลงมาคือ อาจารย์มีความพร้อมที่จะสอน/อบรม การแต่งกายมีความเหมาะสม สามารถสรุปสาระสำคัญให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง และการตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม

1.3.2 การประเมินความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร
แยกตามสาขาวิชาที่สังกัด พบว่า

1) นักศึกษาด้านศิลปศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร
เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$)

2) นักศึกษาด้านศึกษาศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร
เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$)

3) นักศึกษาด้านวิทยาการจัดการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของ
วิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$)

4) นักศึกษาด้านนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร
เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$)

5) นักศึกษาด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงาน
ของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$)

6) นักศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร
เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$)

7) นักศึกษาด้านมนุษยนิเวศศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของ
วิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$)

8) นักศึกษาด้านรัฐศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร
เฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

9) นักศึกษาด้านส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการ
ปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$)

10) นักศึกษาด้านนิเทศศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร
เฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$)

11) นักศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการ
ปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$)

12) นักศึกษาด้านพยาบาลศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของ
วิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$)

1.3.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แยกตาม
สาขาวิชาพบว่า มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างราย

คู่ภายหลังด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า มีนักศึกษาสาขาวิชาที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้

- 1) นักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
- 2) นักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการจัดการและนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
- 3) นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ และนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
- 4) นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ และนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- 5) นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
- 6) นักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
- 7) นักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการจัดการ
- 8) นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
- 9) นักศึกษาสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
- 10) นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ และนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
- 11) นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ และนักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์
- 12) นักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรแตกต่างจากนักศึกษเกือบทุกสาขาวิชา ยกเว้น นักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์

1.3.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า มีนักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีดังนี้

- 1) นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรแตกต่างจากนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- 2) นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรแตกต่างจากนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- 3) นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรแตกต่างจากนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

2 อภิปรายผลการวิจัย

2.1 ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ก่อตั้งขึ้นด้วยแนวคิดที่ต้องการขยายและกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่ประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีลักษณะเป็นมหาวิทยาลัยเปิด ดำเนินการสอนโดยใช้ระบบการสอนทางไกล ซึ่งเป็นระบบการศึกษาที่ผู้สอนและผู้เรียนอยู่ห่างกัน มีการวางแผน การเตรียมการ การถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ การบริการและการประเมินผลผ่านชุดการสอนทางไกลในชุดสื่อประสมที่ประกอบด้วยสื่อหลักและสื่อเสริมซึ่งเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อแฟรภาพและเสียง หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ ซึ่งเป็นระบบการสอนที่เอื้ออำนวยให้นักศึกษาสามารถใช้เวลาว่างศึกษาด้วยตนเอง มีการจัดสาระของหลักสูตรเป็นชุดวิชาที่บูรณาการเนื้อหาสาระและประสบการณ์ต่างๆ ของวิชาที่มีความสัมพันธ์กัน เข้าไว้ด้วยกันอย่างมีระบบในรูปของชุดการสอนที่เรียกว่า “ชุดวิชา” แต่ละชุดวิชามีค่าไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตทวิภาค ชุดวิชาหนึ่งแบ่งหน่วยการสอนออกเป็น 15 หน่วย แต่ละหน่วยการสอนใช้เวลาศึกษาประมาณ 12 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ โดยนักศึกษาจะศึกษาจาก 1) วัสดุการศึกษาที่มหาวิทยาลัยส่งให้ทางไปรษณีย์ เช่น เอกสารการสอนประมวลสาระ แบบฝึกปฏิบัติ เทปเสียงประจำชุดวิชา วิดีทัศน์ ซีดีรอม วีซีดี และวัสดุการศึกษาอื่นๆ 2) สื่อทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ประกอบชุดวิชา และสื่อการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (e-Learning) ทั้งในระบบออนไลน์ และออฟไลน์ 3) การสอนเสริม สัมมนาเสริม ณ ศูนย์บริการการศึกษาต่างๆ ทั่วประเทศ 4) การศึกษาค้นคว้า

อิสระเพิ่มเติมด้วยตนเอง จากแหล่งบริการสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เช่น ศูนย์วิทยพัฒนาฯ ศูนย์บริการการศึกษาเฉพาะกิจ มุมมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ในห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัดทุกจังหวัด และห้องสมุดประชาชนสังกัดกรุงเทพมหานคร 5) การทดลองในห้องปฏิบัติการ ศึกษาค้นคว้าและทำงานตามที่ได้รับมอบหมายในบางสาขาวิชา เช่น กิจกรรมอบรมเข้ม/ สัมมนาเข้ม สาขาวิชาประสบการณ์วิชาชีพ

มหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและมีชื่อเสียงด้านการผลิตเอกสารการสอน โดยในแต่ละสาขาวิชาซึ่งแบ่งหน่วยการสอนออกเป็น 15 หน่วยนั้น มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและคณาจารย์ประกอบกันเป็นคณะกรรมการผลิต (และบริหาร) สาขาวิชา ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าวประกอบไปด้วย ประธานชุด บรรณาธิการ กรรมการด้านเนื้อหา กรรมการด้านเทคโนโลยี กรรมการด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา และเลขานุการ รวม 10 คนทำหน้าที่ในการผลิต (และบริหาร) สาขาวิชา ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับข้อสอบในแต่ละภาคการศึกษา นอกจากนี้ ในการผลิตหน่วยการสอนทั้ง 15 หน่วยในแต่ละสาขาดังกล่าวยังมีการแต่งตั้งผู้ร่วมผลิตที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายใน/ภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นผู้ร่วมผลิตสาขาวิชาด้วย

มหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอน 12 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ วิทยาการจัดการ นิติศาสตร์ วิทยาศาสตร์สุขภาพ เศรษฐศาสตร์ มนุษยนิเวศศาสตร์ รัฐศาสตร์ ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ นิเทศศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พยาบาลศาสตร์ ในปีการศึกษา 2550 เปิดสอนจำนวน 75 หลักสูตร แบ่งเป็นหลักสูตรระดับประกาศนียบัตร 6 หลักสูตร ระดับปริญญาตรี 47 หลักสูตร และระดับบัณฑิตศึกษา (ประกาศนียบัตรบัณฑิต ปริญญาโทและปริญญาเอก) 22 หลักสูตร

มหาวิทยาลัยจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังจะเห็นได้จาก การผลิตสาขาวิชาที่เน้นการผลิตให้นักศึกษาทุกเพศทุกวัยสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง มีสาขาวิชาที่เปิดสอนรวม 566 สาขาวิชา แยกเป็นสาขาวิชาระดับประกาศนียบัตรและปริญญาตรี จำนวน 389 สาขาวิชา และระดับบัณฑิตศึกษาจำนวน 177 สาขาวิชา มีการผลิตและเปิดสอน e-Learning จำนวน 42 สาขาวิชาซึ่งมีแนวโน้มที่จะมีเพิ่มมากขึ้น มีหลักสูตรระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย จำนวน 58 หลักสูตร ที่กำหนดให้นักศึกษาเรียนสาขาวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระ รวมทั้งสิ้น 73 สาขาวิชา มีการจัดให้นักศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติเสริมทักษะตามที่กำหนดในหลักสูตร มีการจัดประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาทุกภาคการศึกษา นอกจากนี้มหาวิทยาลัยจัดให้มีบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาที่ศูนย์วิทยพัฒนาฯ จำนวน 10 ศูนย์ทั่วประเทศ และจัดบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่อาคารวิชาการ 3 ชั้น 2 วันจันทร์-วันศุกร์ เวลา ราชการ มีนักศึกษาเข้ารับบริการ จำนวน 2,900 คน มีการจัดให้นักศึกษาทั้งปริญญาตรีและ

บัณฑิตศึกษาฝึกปฏิบัติ/ฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ ในทุกๆ ภาคการศึกษาเช่นกัน มหาวิทยาลัยจัดเปิดบริการให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดวันจันทร์ – วันเสาร์ เวลาราชการ และเปิดห้องสมุดในวันอาทิตย์ ในวันที่มีนักศึกษาเข้ารับการสัมมนาวิทยานิพนธ์ มีผู้ใช้บริการ จำนวน 372,586 คน ประกอบด้วยผู้ใช้บริการภายใน ได้แก่ คณาจารย์ ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างประเภทต่างๆ นักศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรี บัณฑิตศึกษา และผู้ใช้บริการภายนอก จากช่องทางในการติดต่อ ได้แก่ การติดต่อด้วยตนเอง โทรศัพท์ โทรสาร อีเมล และทางเว็บไซต์

2.2 การประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อตัวชี้วัดที่ 23 ของ ก.พ.ร.

2.2.1 ประเด็นที่ 1 คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจรู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา

ผลการวิจัยประเด็นที่ 1 พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบการมีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษาของคณาจารย์แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยดำเนินการในรูปคณะกรรมการ/คณะทำงานต่างๆ ทั้งด้านการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร เช่น คณะกรรมการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งในการประชุมเพื่อพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรในแต่ละหลักสูตร ฝ่ายเลขานุการ (ซึ่งทำหน้าที่โดยเจ้าหน้าที่สำนักวิชาการ) จะจัดเอกสารข้อมูลเกี่ยวข้องกับหลักสูตรเช่น ระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับเกี่ยวกับหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับเกี่ยวกับหลักสูตรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เป็นต้น เพื่อให้คณะกรรมการ/คณะทำงานมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาและการจัดทำหลักสูตร ในส่วนของคณะกรรมการผลิต (และบริหาร) ชุติวิชา ก็เช่นกันในการผลิต (และบริหาร) ชุติวิชา นั้นคณะกรรมการผลิต (และบริหาร)ชุติวิชา จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาเพื่อผลิตชุติวิชาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษา

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังส่งเสริมให้คณาจารย์มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา โดยมีการจัดทำเอกสารหลักสูตรประจำสาขาวิชาทุกปีการศึกษา และได้แจกเอกสารหลักสูตรประจำสาขาวิชาให้แก่คณาจารย์ เพื่อให้คณาจารย์ใช้ประโยชน์เป็นคู่มือในการจัดทำวัตถุประสงค์และแผนการสอนแต่ละชุติวิชา อีกทั้งส่งเสริมฯ โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ชุติวิชาสำหรับอาจารย์ใหม่ บุคลากรและผู้ทรงคุณวุฒิ

ภายนอกเป็นประจำทุกปี เพื่อให้คณาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยในปีงบประมาณ 2551 มหาวิทยาลัยมีการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง Design for Learning Portfolios (D4L+P) ระหว่างวันที่ 26 - 27 มิถุนายน 2551 มีผู้เข้าร่วม จำนวน 8 คน จัดอบรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ การผลิตสื่อ Multimedia เพื่อการเรียนการสอนและการบริการทางวิชาการ ระหว่างวันที่ 22 - 24 กรกฎาคม 2551 มีผู้เข้าร่วม จำนวน 27 คน

2.2.2 ประเด็นที่ 2 คณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ผลการวิจัยประเด็นที่ 2 พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล ระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีเอกลักษณ์เฉพาะ คือ เป็นมหาวิทยาลัยในระบบเปิด มีการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากสื่อรูปแบบต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้น ซึ่งแต่ละหน่วยจะมีแผนการสอนให้ทราบแนวคิดและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมระหว่างเรียน สื่อการสอน และประเมินผลมีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และประเมินผลหลังเรียนเมื่อจบการเรียนแต่ละหน่วย และมีกิจกรรมให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติและสามารถตรวจสอบคำตอบได้ด้วยตนเอง

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช แม้มีระบบการเรียนการสอนทางไกลโดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน แต่มหาวิทยาลัยก็ตระหนักถึงผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยในแต่ละปีการศึกษา มหาวิทยาลัยกำหนดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ในรูปแบบใหม่ เน้นการเตรียมความพร้อมก่อนการเรียน โดยมีคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยเดินทางไปเป็นวิทยากรในทุกศูนย์วิทยพัฒนาและศูนย์บริการประจำจังหวัดทั่วประเทศ พร้อมกับบัณฑิตที่ประสบความสำเร็จมาให้แนวคิดวิธีการเรียนอย่างไรให้ประสบผลสำเร็จ และมีชมรมนักศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกจังหวัด ร่วมกันแสดงความยินดี และรับสมัครสมาชิกใหม่พร้อมกันทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2551 มีการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ระดับปริญญาตรี จัดในวันที่ 13 กรกฎาคม 2551 สำหรับนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จัดในวันที่ 20 กรกฎาคม 2550 ณ อาคารอเนกนิทัศน์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (สำนักบริการการศึกษา 2551) นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจัดในวันที่ 7-8, 14-15, 21-22, 28-29 มิถุนายน 2551 โดยจัดที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (สำนักบัณฑิตศึกษา 2551)

มหาวิทยาลัยตระหนักถึงความแตกต่างของผู้เรียนที่มีพื้นฐานการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน จึงได้จัดให้มีการอบรมเสริมพื้นฐานสำหรับนักศึกษาเพื่อเสริมสร้างความรู้ให้นักศึกษา เช่น สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์จัดให้มีการอบรมเสริมพื้นฐานสำหรับนักศึกษาที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาทางด้าน

เศรษฐศาสตร์หรือบริหารธุรกิจโดยตรง รวมทั้งนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษามาเป็นเวลานานและต้องการเข้ารับการอบรม โดยจัดอบรมในวันที่ 5-6 กรกฎาคม 2551 ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชมีนักศึกษาเข้ารับการอบรมจำนวน 54 คน (สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ 2551)

ในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยทุกหลักสูตรที่มีการเปิดสอนระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา มีการกำหนดให้นักศึกษาเข้ารับการอบรมเพิ่มชุดวิชาเสริมประสบการณ์วิชาชีพ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี และชุดวิชาอบรมเพิ่มเสริมประสบการณ์มหาบัณฑิต ในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา โดยในปีงบประมาณ 2551 มีการจัดประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี 12 สาขาวิชา จำนวน 36 ชุดวิชา จัดอบรม จำนวน 198 ครั้ง มีนักศึกษาที่เข้ารับการอบรมจำนวน 17,105 คน (สำนักวิชาการ 2551) มีการจัดประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 10 สาขาวิชา จำนวน 29 ชุดวิชา จำนวน 27 ครั้ง มีนักศึกษาเข้ารับการอบรม จำนวน 2,341 คน (สำนักบัณฑิตศึกษา 2551) และผลการประเมินพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิทยากรประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (สำนักบัณฑิตศึกษา 2550)

อีกกิจกรรมหนึ่งที่แสดงถึงการเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลคือ มหาวิทยาลัยจัดให้มีการอบรมเพิ่มพิเศษชุดวิชาในบางชุดวิชาที่มีเนื้อหาหายาก และนักศึกษาสอบตกจำนวนมาก โดยในการจัดอบรมดังกล่าว มีการมอบหมายงานให้นักศึกษาทำทั้งรายบุคคล และงานกลุ่ม มีการสังเกตพฤติกรรมการเรียน และดูแลเอาใจใส่ให้เหมาะสมกับศักยภาพของนักศึกษา รวมทั้งมีการประเมินผู้เรียนเป็นรายบุคคลในการประกอบกิจกรรมที่มีคะแนน นอกจากนี้ในบางสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีการตรวจสอบประวัติการเรียน ประสบการณ์ทำงานของนักศึกษาก่อนการจัดกลุ่ม เป็นต้น ในปีการศึกษาที่ 1/2550 มีสาขาวิชาที่เปิดการอบรมเพิ่มพิเศษฯ จำนวน 7 สาขาวิชา โดยมีชุดวิชาที่จัดการอบรมเพิ่มพิเศษฯ จำนวน 39 ชุด และมีนักศึกษาเข้ารับการอบรมเพิ่มพิเศษฯ จำนวน 839 คน และในปีการศึกษาที่ 2/2550 มีสาขาวิชาที่เปิดการอบรมเพิ่มพิเศษฯ จำนวน 6 สาขาวิชา โดยมีชุดวิชาที่จัดการอบรมเพิ่มพิเศษฯ จำนวน 44 ชุด และมีนักศึกษาเข้ารับการอบรมเพิ่มพิเศษฯ จำนวน 756 คน (สำนักวิชาการ 2551)

เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการสอนเสริมแก่นักศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมบริการทางวิชาการอย่างหนึ่งที่มหาวิทยาลัยจัดให้ ณ ศูนย์บริการการศึกษาต่างๆ โดยมีคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นผู้สอน การสอนเสริมเป็นกิจกรรมที่เสริมความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาของชุดวิชาที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ ตลอดจนเป็นการตอบปัญหาข้อสงสัยของนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา และเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษามีโอกาสพบปะระหว่างเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในปัญหาวิชาการหรือ

ปัญหาทั่วไปที่เป็นข้อสงสัยของแต่ละคน ในปีการศึกษาที่ 2/2550 มีสาขาวิชาที่เปิดสอนเสริมจำนวน 7 สาขาวิชา โดยมีชุดวิชาที่จัดสอนเสริมจำนวน 78 ชุดวิชา และมีนักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมจำนวน 13,635 คน (สำนักบริการการศึกษา 2551:1-4) และจากการประเมินผลการสอนเสริมของอาจารย์ ปีการศึกษาที่ 2/2550 พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการสอนเสริมของอาจารย์ทุกสาขาวิชาเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก (สำนักบริการการศึกษา 2551:3)

จากผลการวิจัยที่พบว่า กิจกรรมเป็นรายชื่อในการสอนเสริมแบบเข้มพิเศษและการสอนเสริมผ่าน Internet/ดาวเทียม คณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับน้อย เนื่องจาก มหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมดังกล่าวน้อยมาก ในปีการศึกษาที่ 2/2550 มีการจัดการสอนเสริมผ่าน Internet/ดาวเทียม เพียง 5 ชุดวิชา เท่านั้นจึงมีคณาจารย์จำนวนน้อยที่ทำกิจกรรมดังกล่าว แต่มหาวิทยาลัยก็ได้จัดทำ VCD เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน (แทนการสอนเสริม) ซึ่งในภาคการศึกษานี้มีการผลิต VCD (แทนการสอนเสริม) จำนวนทั้งสิ้น 23 ชุดวิชา (สำนักบริการการศึกษา 2551:10-11)

ในการจัดกิจกรรมสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานั้น มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีการจัดสัมมนาเสริม/เข้มชุดวิชา 10 สาขาวิชา จำนวน 171 ชุดวิชา จำนวน 303 ครั้ง มีนักศึกษาเข้ารับการสัมมนาเสริม จำนวน 24,090 คน มีการจัดสัมมนาเข้มชุดวิชาระดับปริญญาเอก 1 สาขาวิชา จำนวน 3 ชุดวิชา จำนวน 8 ครั้ง มีนักศึกษาเข้ารับการสัมมนาเข้ม จำนวน 231 คน มีการมีการจัดสัมมนาเข้มดุยฉินพนธ์ 1 จำนวน 1 สาขาวิชา จำนวน 7 ชุดวิชา จำนวน 8 ครั้ง มีนักศึกษาเข้ารับการสัมมนาเข้ม จำนวน 93 คน มีการจัดสัมมนาเข้มชุดวิชาวิทยานิพนธ์ 10 สาขาวิชา จำนวน 114 ชุดวิชา จำนวน 125 ครั้ง มีนักศึกษาเข้ารับการสัมมนาเข้ม จำนวน 7,586 คน มีการจัดสัมมนาเข้มชุดวิชาค้นคว้าอิสระ 8 สาขาวิชา จำนวน 25 ชุดวิชา จำนวน 19 ครั้ง มีนักศึกษาเข้ารับการสัมมนาเข้ม จำนวน 664 คน (สำนักบัณฑิตศึกษา 2551)

2.2.3 ประเด็นที่ 3 คณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอดความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน

ผลการวิจัยประเด็นที่ 3 พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ใน 4 กิจกรรม และเมื่อเปรียบเทียบการมีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอด ความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน ของคณาจารย์แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน

ที่ระดับ .05 ในทุกกิจกรรม เมื่อพิจารณาจากกิจกรรมต่างๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้ในระบบที่เป็น การเรียนการสอนทางไกลเช่นปฏิสัมพันธ์ e-Learning การสอนเสริมแบบปกติ การสอนเสริมแบบ เข้มพิเศษ อบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ การสัมมนาเสริม การสัมมนาเสริมเข้มแล้ว โดยให้ ผู้เรียนได้อภิปรายหรือแสดงความคิดเห็น ให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน และให้ ผู้เรียนตอบคำถาม คณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการ ลดการถ่ายทอดความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน อยู่ในระดับมาก- มากที่สุดในกิจกรรมดังกล่าว แต่ในส่วนของการที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกการปฏิบัติจริงนั้นคณาจารย์มี ความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอดความรู้ เพิ่มการ ปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุดเนื่องจาก ด้วยลักษณะของ มหาวิทยาลัยที่จัดการเรียนการสอนด้วยระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยกำหนดให้มีการปฏิบัติ จริงหรือการปฏิบัติเสริมทักษะในบางสาขาวิชา บางหลักสูตรเท่านั้น เช่น สาขาวิชาส่งเสริม การเกษตรและสหกรณ์ จัดให้มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในหลักสูตรปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) แขนงวิชาเทคโนโลยีการเกษตร วิชาเอกการจัดการการผลิตพืชและวิชาเอกการจัดการการผลิตสัตว์ จำนวน 4 ชุดวิชา ได้แก่ ชุดวิชาการจัดการผลิตสุกรและสัตว์ปีก ชุดวิชาการจัดการการผลิตสัตว์เคี้ยว เอื้อง ชุดวิชาการจัดการการผลิตพืช และชุดวิชาการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะการผลิตพืช หรือ สาขาวิชา วิทยาศาสตร์สุขภาพ จัดให้มีการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง (2 ปี) วิชาเอกอาชีวอนามัยและความปลอดภัย จำนวน 1 ชุดวิชาคือ ชุดวิชาสุขศาสตร์อุตสาหกรรม การ ประเมิน (สำนักทะเบียนและวัดผล 2550) เป็นต้น และจากการศึกษาข้อมูล พบว่า ในปีการศึกษาที่ 2/2550 มหาวิทยาลัยมีการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ นักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 6 สาขาวิชา 18 ชุดวิชา 27 ครั้ง มีจำนวนนักศึกษาที่เข้ารับการ ฝึก 1,908 คน (สำนักบริการการศึกษา 2551)

มหาวิทยาลัยมีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาสเลือกเรียนได้หลากหลายวิชาทั้งในและนอก คณะ การเปิดชุดวิชาเลือกเสรี/คั่นคว่ำอิสระที่ครอบคลุมองค์ความรู้ต่างๆ โดยจะเห็นได้จากมี หลักสูตรระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย จำนวน 58 หลักสูตร ที่การกำหนดให้ นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี/คั่นคว่ำอิสระ รวมทั้งสิ้น 73 ชุดวิชา (สำนักวิชาการ 2551)

มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมการสร้างประสบการณ์จริง โดยจัดทำเอกสารคู่มือการศึกษาที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน และสามารถวางแผนการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตามคำแนะนำของ มหาวิทยาลัย มีสื่อการสอนที่หลากหลาย มีเอกสารการสอนและประมวลสาระชุดวิชาที่ช่วยให้ ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเองในระบบการศึกษาทางไกลทุกชุดวิชา

มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมการสร้างประสบการณ์จริงโดยจัดให้นักศึกษาทั้งปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาฝึกปฏิบัติ/ฝึกอบรบการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้ โดยในปีงบประมาณ 2551 มีการฝึกจำนวน 65 ครั้ง 450 ชั่วโมง มีนักศึกษาเข้ารับการฝึกจำนวน 5,238 คน (สำนักคอมพิวเตอร์ 2551)

มหาวิทยาลัยจัดให้มีบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาที่ศูนย์วิทยบริการจำนวน 10 ศูนย์ทั่วประเทศจำนวน 40 เครื่อง และจัดบริการห้องคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่อาคารวิชาการ 3 ชั้น 2 วันจันทร์-วันศุกร์ เวลาราชการ จำนวน 10 เครื่อง ในปีงบประมาณ 2551 มีนักศึกษาเข้าใช้บริการ จำนวน 2,900 คน (สำนักบัณฑิตศึกษา 2551) นอกจากนี้ยังมีเครื่องคอมพิวเตอร์ประจำห้องย่อย ณ อาคารพิทยพัฒน์ ซึ่งเป็นอาคารสำหรับฝึกอบรมนักศึกษา

มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ <http://library.stou.ac.th> ซึ่งเปิดบริการตลอด 24 ชั่วโมงเพื่อให้บริการฐานข้อมูลสารสนเทศทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป มีช่องทางการให้บริการสารสนเทศแก่นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาผ่านหมายเลขโทรศัพท์ 1222 ทั่วประเทศ และมีการจัดบริการ Ask a Librarian ทั้งทางเว็บไซต์ โทรศัพท์ โทรสาร e-Mail และผู้ที่เข้ามาใช้บริการในห้องสมุดโดยตรง

มหาวิทยาลัยเปิดบริการให้นักศึกษาใช้ห้องสมุดวันจันทร์ – วันเสาร์ เวลาราชการ และเปิดห้องสมุดในวันอาทิตย์ ในวันที่มีนักศึกษาเข้ารับการสัมมนาวิทยานิพนธ์ ในปีงบประมาณ 2551 มีผู้ใช้บริการ จำนวน 372,586 คน ประกอบด้วยผู้ใช้บริการภายใน ได้แก่ คณาจารย์ ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัย ลูกจ้างประเภทต่างๆ นักศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรี บัณฑิตศึกษา และผู้ใช้บริการภายนอก จากช่องทางในการติดต่อ ได้แก่ การติดต่อด้วยตนเอง โทรศัพท์ โทรสาร อีเมล และทางเว็บไซต์ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังเปิดบริการห้องสมุดวันจันทร์ – วันเสาร์ เวลาราชการ ณ ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 6 ศูนย์ทั่วประเทศ และเปิดบริการห้องสมุดทุกวันเวลาราชการ ณ ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 4 ศูนย์ทั่วประเทศ คือ ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชนครสวรรค์ ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเพชรบุรี ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชลำปาง และศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชอุบลราชธานี (สำนักบรรณสารสนเทศ 2551)

นอกจากนี้ในการจัดประสบการณ์วิชาชีพของแต่ละหลักสูตร คณาจารย์จะให้นักศึกษาทำกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการ ความชำนาญในวิชาชีพ การฝึกฝนการเป็นผู้นำ ผู้ตาม การอภิปรายในที่ประชุมและส่งเสริมเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน

2.2.4 ประเด็นที่ 4 คณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน

ผลการวิจัยประเด็นที่ 4 พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อาจารย์และนักศึกษาอยู่ในระดับมาก-มากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบคณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อาจารย์และนักศึกษา แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05 ในทุกกิจกรรม ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีเป็นอย่างยิ่ง โดยจะเห็นได้จากการที่มหาวิทยาลัยจัดสรรเครื่องคอมพิวเตอร์ให้คณาจารย์ 12 สาขาวิชา จำนวน 345 เครื่อง และคณาจารย์ประจำสำนักต่างๆ จำนวน 46 เครื่อง ซึ่งสามารถเข้าเครือข่ายของห้องสมุด และ Internet ได้ทุกจุด (สำนักคอมพิวเตอร์ 2551) มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมให้คณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้อาจารย์และนักเรียน โดยการจัดอบรมความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยี สำหรับคณาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัย ในหลักสูตรต่างๆ อย่างต่อเนื่องทุกปี ในปีงบประมาณ 2551 มีการจัดฝึกอบรม 30 ครั้ง 458 ชั่วโมง มีคณาจารย์และบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 933 คน (สำนักคอมพิวเตอร์ 2551) อีกทั้งด้วยระบบการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยมีการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ คณาจารย์ส่วนใหญ่ของมหาวิทยาลัยจึงมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อผลิตรายการดังกล่าว ปี 2551 มีรายการวิทยุกระจายเสียงออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เครือข่ายเพื่อการศึกษา ระบบ A.M. ความถี่ 1467 KHz .สวศ. ลำปาง ระบบ A.M. ความถี่ 549 KHz .สวศ.ขอนแก่น ระบบ A.M. ความถี่ 621 KHz .สวศ. อุบลราชธานี ระบบ A.M. ความถี่ 711 KHz .สวศ.สุราษฎร์ธานี ระบบ A.M. ความถี่ 1242 KHz .สวศ. สงขลา ระบบ A.M. ความถี่ 558 KHz .สวศ.ระนอง ระบบ A.M. ความถี่ 105.75 KHz .สวศ.กระบี่ ระบบ A.M. ความถี่ 963 KHz .สวศ.แม่ฮ่องสอน ระบบ A.M. ความถี่ 102 KHz .สวศ.นครสวรรค์ ระบบ A.M. ความถี่ 936 KHz .สวศ.จันทบุรี ระบบ A.M. ความถี่ 927 KHz ออกอากาศทุกวัน มีรายการสอนทางวิทยุโทรทัศน์ คือ 1) สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 กรมประชาสัมพันธ์ ออกอากาศทุกวัน เวลา 05.00 – 06.00 น. 2) สถานีวิทยุโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลออกอากาศ วันจันทร์ – วันศุกร์ เวลา 18.10 – 20.00 น. วันเสาร์ – วันอาทิตย์ เวลา 08.30 – 12.00 น. เวลา 13.00 – 15.30 น. และ เวลา 16.00 – 20.00 น. นักศึกษาที่มีงานรับสัญญาณดาวเทียม สามารถรับชมได้ทาง DLTV 8 (ช่อง 88) ส่วนนักศึกษาที่เป็นสมาชิก UBC ในระบบเคเบิลทีวี รับชมได้ทาง UBC ช่อง 55 และ 3) สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) ออกอากาศทุกวัน เวลา 21.00 – 21.30 น. นักศึกษาที่มีงานรับสัญญาณ

ดาวเทียม สามารถรับชมได้ทาง DLTV 8 (ช่อง 88) ส่วนนักศึกษาที่เป็นสมาชิก UBC ในระบบเคเบิลทีวี รับชมได้ทาง UBC ช่อง 55 (สำนักเทคโนโลยีการศึกษา 2551)

และเมื่อมีเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามามหาวิทยาลัยจึงมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ e- Learning ในหลายสาขา และมีแนวโน้มพัฒนามากขึ้น ซึ่งคณาจารย์จึงต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถทางด้านการใช้เทคโนโลยีมากขึ้น ในปีการศึกษา 2/2550 มหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนโดย e-Learning โดยมีการผลิตและเปิดสอน e-Learning จำนวน 42 สาขา แยกเป็นระดับปริญญาตรี จำนวน 14 สาขา ระดับปริญญาโท จำนวน 23 สาขา และปริญญาเอก จำนวน 4 สาขา (สำนักเทคโนโลยีการศึกษา 2551)

มหาวิทยาลัยส่งเสริมให้คณาจารย์/บุคลากรมีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถทางด้านการใช้เทคโนโลยีมากขึ้นโดยการจัดอบรมในหลักสูตรต่างๆ เช่น จัดอบรมหลักสูตร STOU e-Learning “A Tutor” (การผลิตบทเรียนในระบบ e-Learning) ในวันที่ 9 กรกฎาคม 2551 มีผู้เข้าร่วม จำนวน 22 คน จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเทคนิควิธีการสอนระดับอุดมศึกษา หลักสูตรวิทยากรสอนเสริมผ่านอินเทอร์เน็ต ระหว่างวันที่ 23 – 24 กันยายน 2551 มีผู้เข้าร่วม จำนวน 19 คนและจัดการบรรยายทางวิชาการ เรื่อง ระบบดิจิทัล(Digital Eco-System) ที่มีผลต่อมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช มีผู้เข้าร่วม จำนวน 50 คน (สำนักวิชาการ 2551) และหลักสูตรอื่นๆที่เกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์อีกกว่า 30 หลักสูตร จำนวน 458 ชั่วโมง มีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้น 933 คน (สำนักคอมพิวเตอร์ 2551)

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยมีการเปิดโอกาสให้นักศึกษาใช้ Internet โดยเปิดกระดานสนทนาปัญหาในการเรียนสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาต่างๆ โดยมีคณาจารย์/เจ้าหน้าที่เป็นผู้ตอบกระดานสนทนาปัญหาในการเรียนของสาขาวิชา และปัญหาอื่นๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอน คณาจารย์จึงต้องมีความรู้ในการใช้ Internet เพื่อปัญหานักศึกษา เช่น กระดานสนทนาปัญหาในการเรียนระดับปริญญาตรี <http://www.stou.ac.th/Schools/Sed/webboard/> กระดานสนทนาปัญหาในการเรียนระดับปริญญาโท <http://www.stou.ac.th/Schools/Sed/webboard/> ของสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ เป็นต้นและยังมีของสาขาวิชาต่างๆ อีก

2.2.5 ประเด็นที่ 5 คณาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

ผลการวิจัยประเด็นที่ 5 พบว่าคณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อ

พัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด

ซึ่งจะเห็นได้จากมหาวิทยาลัยจัดการเรียนการสอนในระบบเปิด มีการจัดการเรียนการสอน ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากและศึกษาด้วยตนเองจากสื่อรูปแบบต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้น ซึ่งแต่ละหน่วยจะมีแผนการสอนให้ทราบแนวคิดและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมระหว่างเรียน สื่อการสอน และประเมินผลมีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และ ประเมินผลหลังเรียนเมื่อจบการเรียนแต่ละหน่วย และมีกิจกรรมให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติและ สามารถตรวจสอบคำตอบได้ด้วยตนเอง

ในการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยจัดแบ่งลักษณะเนื้อหาชุดวิชาออกเป็น ชุดวิชาเชิงทฤษฎี และชุดวิชาเชิงปฏิบัติ สาขาวิชาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับการฝึกปฏิบัติและการสอบ ไล่ประจำภาคการศึกษา ตามลักษณะของแต่ละชุดวิชาที่สาขาวิชารับผิดชอบ ดังนี้ 1) ชุดวิชาเชิง ทฤษฎี มีคะแนนฝึกปฏิบัติไม่เกินร้อยละ 20 และให้คะแนนสอบไล่ประจำภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม 2) ชุดวิชาเชิงปฏิบัติ กำหนดการประเมินผลการศึกษาโดยถือคะแนนฝึก ปฏิบัติเป็นสำคัญ และคะแนนสอบไล่ประจำภาคการศึกษาเป็นส่วนประกอบ โดยสาขาวิชาจะ กำหนดสัดส่วนของคะแนนตามความเหมาะสมของแต่ละชุดวิชา 3) กิจกรรมวิชาชีพ ให้กำหนดการ ประเมินผลการศึกษาตามความเหมาะสมของกิจกรรมนั้น (สำนักทะเบียนและวัดผล 2551)

การประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยออกข้อสอบ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน แบบอิงเกณฑ์และอิงกลุ่ม โดยดำเนินการออกข้อสอบใหม่ในรูปคณะกรรมการ ในปีการศึกษา 2/2550 มีการออกข้อสอบใหม่ จำนวน 229 ชุดวิชา และมีการจัดสอบทั้งในประเทศ-ต่างประเทศ ใน ส่วนของการจัดสอบในประเทศ มหาวิทยาลัยจัดสอบทั่วประเทศ จำนวน 137 สนามสอบ และสนาม สอบต่างประเทศ จำนวน 38 สนามสอบ 30 ประเทศ (สำนักทะเบียนและวัดผล 2551) และตัดสินการ สอบในรูปคณะกรรมการเช่นเดียวกัน

นอกจากมีการประเมินผลจากการสอบแล้ว มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลผู้เรียนเป็น รายบุคคลจากกิจกรรมที่สาขาวิชาจัดให้กับนักศึกษาในการอบรมเข้มประสบการณ์วิชาชีพ การจัด ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะและการทำกิจกรรมประจำชุดวิชา รวมทั้งการประเมินผลจากการแสดงออก ของนักศึกษาเมื่อมาทำกิจกรรมที่มหาวิทยาลัย เช่น การตอบคำถาม การมีส่วนร่วมในการทำงาน กลุ่ม ความเป็นผู้นำ การแสดงความคิดเห็น และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์

เพื่อให้เกิดการประเมินผลการเรียนการสอนที่เที่ยงตรง ก่อนการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ มี การจัดกิจกรรมและจัดกลุ่มนักศึกษาที่ส่งเสริมให้เกิดสภาพการเรียนรู้ที่อิงประสบการณ์ สักยภาพ และพัฒนาการของนักศึกษา เช่น การพิจารณาจากประสบการณ์การทำงาน ประวัติการเรียน และ

ในระหว่างการฝึกฯ รวมทั้งการดูแลให้นักศึกษาที่มีประสบการณ์น้อยมีโอกาสแสดงออกเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ได้มากขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบคณาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล แยกตามกลุ่มสาขาวิชาพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกิจกรรมการประเมินผลชุดวิชาฝึกปฏิบัติเสริมทักษะโดยการให้คะแนน P C R ทั้งนี้เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีการจัดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในบางสาขาวิชาเท่านั้น เช่น สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะนั้นจะมีการประชุมวิทยากรฝึกปฏิบัติทุกครั้ง เพื่อนำผลการประเมินการฝึกปฏิบัติในแต่ละชุดมาปรับปรุง กิจกรรมฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ และมหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะทุกครั้ง จากการประเมินผลนักศึกษาที่เข้ารับการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะในปีการศึกษา 1/2550 พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกสาขาวิชา ($\bar{X}$ = 4.02-4.47) (สำนักบริการการศึกษา 2551)

2.2.6 ประเด็นที่ 6 คณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ

ผลการวิจัยประเด็นที่ 6 พบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งจะเห็นได้จากมหาวิทยาลัยมีระบบการประเมินผลและตัดสินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาในรูปคณะกรรมการ และเมื่อมีการใช้ข้อสอบในระยะเวลาหนึ่งแล้ว มหาวิทยาลัยยังมีการปรับปรุงคุณภาพข้อสอบ มีขั้นตอนในการปรับปรุงคุณภาพข้อสอบ คือ 1) ประธานสำนักคอมพิวเตอร์เพื่อขอข้อมูลคะแนนดิบในระบบ online เพื่อดึงข้อมูลมาเก็บที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาแบบทดสอบ 2) นำข้อมูลคะแนนดิบมาวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อเพื่อหาค่าความยากง่าย จำแนกตามข้อ คำถามและตัวเลือก ด้วยวิธีการทางสถิติ 3) ประสานกับอาจารย์วัดผลเพื่อพิจารณาแปลผลการวิเคราะห์ข้อสอบและเสนอกรรมการปรับปรุงคุณภาพข้อสอบ 4) ประสานกับสาขาวิชาเพื่อขอรายนามกรรมการปรับปรุงคุณภาพข้อสอบ 5) นำข้อสอบเก่ามาพิจารณาปรับปรุงคุณภาพข้อสอบตามผลการวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ 6) ประสานกับอาจารย์นักวัดผลเพื่อพิจารณาข้อคำถามและตัวเลือกที่กรรมการปรับปรุงคุณภาพข้อสอบแล้ว ก่อนนำส่งพิมพ์ต้นฉบับ ในการสอบปีการศึกษา 2/2550 มีจำนวนชุดวิชาที่ปรับปรุงข้อสอบ จำนวน

199 ชูติวิชา (สำนักทะเบียนและวัดผล 2551) ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นการส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างหนึ่ง

จากการที่มหาวิทยาลัยมีการมีเปิดกระดานสนทนาปัญหาในการเรียนสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาต่างๆ ได้นำปัญหานักศึกษามาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ เป็นต้น

กิจกรรมที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นสำหรับนักศึกษา เช่นการเข้าอบรมเข้มชูติวิชาประสบการณ์วิชาชีพ มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลวิทยากรทุกครั้งและแจ้งให้คณาจารย์ที่เป็นวิทยากรทราบเพื่อนำผลไปปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจากผลการวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิทยากรประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบคณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า มีการนำผลการประเมินการอบรมเข้มชูติวิชาประสบการณ์วิชาชีพมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น เมื่อนักศึกษาทำกิจกรรมรายบุคคล จะพบข้อบกพร่องของนักศึกษา แล้วนำข้อบกพร่องนั้นมาอธิบาย หรือให้กิจกรรมเพิ่มหรือบอกจุดบกพร่องเพื่อให้นักศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องนั้น ๆ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในการจัดกิจกรรมการสัมมนาเสริม/เข้มที่จัดให้กับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมีการประเมินคุณภาพการสอนของอาจารย์แต่ละคนและแจ้งผลการประเมินให้อาจารย์ทราบเพื่อนำผลไปปรับปรุงการจัดการสอนของอาจารย์ ในปีการศึกษา 1/2550 นักศึกษามีพึงพอใจต่อการสอนของอาจารย์ในการสัมมนาเสริมโดยภาพรวมอยู่ในมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) และนักศึกษามีพึงพอใจต่อการสอนของอาจารย์ในการสัมมนาเข้มโดยภาพรวมอยู่ในมาก ($\bar{X} = 4.42$) และเมื่อเปรียบเทียบคณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ แยกตามสาขาวิชา พบว่า มีการนำผลการประเมินการสัมมนาเสริมชูติวิชาบัณฑิตศึกษามาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น แนะนำแหล่งความรู้เพิ่มเติม, กำหนดกิจกรรมเพิ่มเติมเพื่อเสริมความรู้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะนักศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (สำนักบัณฑิตศึกษา 2550)

และในการจัดกิจกรรมการสอนเสริม มหาวิทยาลัยมีการประเมินการสอนเสริมอาจารย์สอนเสริมของทุกชูติวิชาที่มีเปิดการสอนเสริมและแจ้งผลการสอนเสริมให้สาขาวิชาทราบ เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงการสอนเสริม ปีการศึกษาที่ 2/2550 มีการประเมินผล 7 สาขาวิชา พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกสาขาวิชา ($\bar{X} = 3.78-4.27$) (สำนักบริการการศึกษา 2551) และผลการวิจัยยังพบว่า คณาจารย์สาขาวิชาต่าง ๆ มีการนำผลการประเมินการ

สอนเสริมพิเศษในชุดวิชาต่างๆ ที่มีการสอนเสริมพิเศษมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ เช่น เพิ่มกิจกรรมให้นักศึกษาที่มีผลการประเมินอ่อนกว่าคนอื่น สอนเสริมโดยเน้นในหัวข้อที่นักศึกษาไม่เข้าใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.7 ประเด็นที่ 7 คณาจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน

ผลการวิจัยประเด็นที่ 7 พบว่า มีคณาจารย์ทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรูของผู้เรียน และนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียนทุกสื่อ อยู่ในระดับมากที่สุด และคณาจารย์มีการนำผลวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อไปพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด และเมื่อเปรียบเทียบคณาจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรูของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน พบว่าคณาจารย์กลุ่มสาขาวิชาต่าง ๆ มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรูของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ .05 จากผลการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ด้วยเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการเรียนการสอนทางไกล โดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ที่เรียกว่า “ชุดวิชา” โดยในแต่ละชุดวิชาซึ่งแบ่งหน่วยการสอนออกเป็น 15 หน่วย นั้น มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกและคณาจารย์ประกอบกันเป็นคณะกรรมการผลิต(และบริหาร)ชุดวิชา ซึ่งคณะกรรมการตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ในการผลิตชุดวิชาในแต่ละหน่วยการสอนคณาจารย์ผู้รับผิดชอบการเขียนหน่วยการสอนต้องทำการศึกษา ค้นคว้าข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเขียนให้หน่วยการสอนขึ้นให้ตรงตามหลักวิชาการและให้สอดคล้องกับหลักสูตรนั้นๆ ซึ่งถือได้ว่าการเขียนชุดวิชาเป็นการวิจัยเอกสารอย่างหนึ่งก็ถือว่าคณาจารย์ทุกคนได้ทำวิจัยเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนและได้นำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนซึ่งก็คือนักศึกษา มหาวิทยาลัยใช้ประกอบการเรียนการสอนดังจะเห็นได้จากมหาวิทยาลัยมีชุดวิชาที่เปิดสอนรวม 566 ชุดวิชา แยกเป็นชุดวิชาระดับประกาศนียบัตรและปริญญาตรี จำนวน 389 ชุดวิชา และระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 177 ชุดวิชา มีการผลิตและเปิดสอน e-Learning จำนวน 42 ชุดวิชา แยกเป็นระดับปริญญาตรี จำนวน 14 ชุดวิชา ระดับปริญญาโท จำนวน 23 ชุดวิชา และปริญญาเอก จำนวน 4 ชุดวิชา(สำนักทะเบียนและวัดผล, สำนักบัณฑิตศึกษา 2550) ในปีการศึกษาที่ 2/2550 และ 1/2551 คณาจารย์มีภาระงานในการผลิตชุดวิชา/ปรับปรุงชุดวิชา/ผลิตชุดวิชา และผลิตชุดวิชา และผลการวิจัยพบว่า มีคณาจารย์ส่วนใหญ่ มีภาระงานในการผลิตชุดวิชา/ปรับปรุงชุดวิชา/ผลิตชุดวิชา e-Learning ในสาขาวิชาวิทยาการจัดการ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6 รองลงมาคือสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 16.6 และสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 (มีการนับซ้ำ) (สำนักวิชาการ 2551) และยังมีภาคการศึกษาต่อไปอีก

และด้วยระบบการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยมีลักษณะ “รวมบริการประสานภารกิจ” โดยมีการวางแผนและใช้ทรัพยากรต่างๆ ร่วมกัน อาทิ ทรัพยากรบุคคล เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ และด้านสถานที่ โดยมีหน่วยงานสนับสนุนของมหาวิทยาลัยทำหน้าที่ตามพันธกิจของหน่วยงานนั้นๆ ในการวิจัยก็เช่นกันมหาวิทยาลัยมีสถาบันวิจัยและพัฒนาเป็นหน่วยงานกลางด้านการวิจัยทั้งหมดของมหาวิทยาลัยโดยจัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนงานวิจัย และดูแลการบริหารงานวิจัย กองทุนรัตนโกสินทร์ 200 ปี งบประมาณแผ่นดิน กองทุนพัฒนา สื่อการศึกษาทางไกล กองทุนวิจัย พัฒนาแบบทดสอบ และวิจัยสถาบัน ในแต่ละปีคณาจารย์ และบุคลากรมีการทำวิจัยด้านต่างๆ โดยใช้ งบประมาณในรูปแบบต่างๆ นอกจากนี้คณาจารย์ยังมีการทำวิจัยโดยได้รับงบประมาณจาก หน่วยงานภายนอกด้วย ในปีงบประมาณ 2551 คณาจารย์มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนของ ผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน แล้วเสร็จและทำการเผยแพร่ จำนวน 10 เรื่อง (สถาบันวิจัยและ พัฒนา 2551) นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีสำนักเทคโนโลยีการศึกษาที่ทำหน้าที่วิจัยและประเมิน สื่อการศึกษาและชุดวิชาต่างๆ เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับ ผู้เรียนมากขึ้น ในปีงบประมาณ 2551 สำนักเทคโนโลยีการศึกษามีงานวิจัยพัฒนาสื่อการเรียนการสอนถึง 12 เรื่อง (สำนักเทคโนโลยีการศึกษา 2551) และจะมีงานวิจัยพัฒนาสื่อการเรียนการสอน เป็นประจำทุกปี นอกจากนี้สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ยังมีการประเมินชุดวิชาต่างๆ ของสาขาวิชา ในปีการศึกษาที่ 2/2550 มีการประเมิน จำนวน 11 ชุดวิชา สาขาวิชาอื่นๆ ก็เช่นกัน

2.3 ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด อันดับแรกคือเปิด โอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง รองลงมาคือ อาจารย์มีความพร้อมที่จะสอน/อบรม การแต่งกายมีความเหมาะสม สามารถสรุปสาระสำคัญให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ทำ กิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย มีความผูกพันและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม มีเทคนิค ในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างคำถามและ ตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริงหรือ สถานการณ์จำลอง และการตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม สอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริกัญญา ปิ่นธานี (2548 ข) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชแขนงวิชาบริหารรัฐกิจ วิชาเอก รัฐประศาสนศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มีความคิดเห็นด้านวิทยากรในการจัดอบรมเข้มชุด วิชาประสบการณ์วิชาชีพ ทางด้านความชัดเจนในเนื้อหาสาระที่ถ่ายทอด ความสมบูรณ์ของเนื้อหา

กิจกรรม การเปิดโอกาสให้ซักถาม การสร้างคำถามและการตอบคำถามมีความชัดเจน การสรุปสาระสำคัญเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ความผูกพันและอาทรต่อนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับที่เหมาะสมอย่างยิ่ง ($\bar{X}=3.56$) ในส่วนรายการที่นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีเพียง 3 ข้อ คือ เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และ ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในประเด็นที่ 4 พบว่า คณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษาในการสอนด้วยระบบ e-Learning สอนผ่านรายการวิทยุกระจายเสียง สอนผ่านโทรทัศน์ สอนผ่าน CD เสียง สอนผ่าน VCD อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด แต่จำนวนร้อยละไม่ถึง 50

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แยกตามสาขาวิชาที่สังกัด พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ นักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ นักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ และนักศึกษสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ และนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการจัดการ นักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ และนักศึกษสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แยกตามสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษสาขาวิชาวิทยาการจัดการและนักศึกษสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการจัดการ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษสาขาวิชานิติศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ และนักศึกษสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ และนักศึกษสาขาวิชาวิทยาการจัดการ นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษสาขาวิชานิติศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และนักศึกษสาขาวิชาวิทยาการจัดการ นักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์ มีความคิดเห็น

แตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ และนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ นักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ และนักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ และนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษาเกือบทุกสาขาวิชา ยกเว้น นักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แยกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) พบว่า นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคิดเห็นแตกต่างจากนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ประกอบด้วยนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ และนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ ซึ่งหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์เป็นหลักสูตรที่ต้องมีการฝึกปฏิบัติทางการพยาบาลมากถึง 4 ชุติวิชาจากชุติวิชากลุ่มวิชาชีพ 7 ชุติวิชา คณาจารย์ต้องมีความใกล้ชิดกับนักศึกษามากกว่าสาขาวิชาอื่นๆ (หลักสูตรการศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ 2551) สอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$) ซึ่งมากกว่าความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาอื่นๆ ($\bar{X} = 4.42-4.65$) และนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มีความคิดเห็นของเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรแตกต่างจากนักศึกษาเกือบทุกสาขาวิชา (10 สาขาวิชา) ยกเว้น นักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์

3 ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

3.1.1 ผลการวิจัยพบว่า คณาจารย์ส่วนใหญ่ มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด แต่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เช่น กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 (TQF) เป็นต้น ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้คณาจารย์มีความรู้ ความเข้าใจ รู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษาให้ทันสมัยมากยิ่งขึ้น โดยจัดสัมมนาทางวิชาการ จัดทำข้อมูลต่างๆ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทาง

Web page ของมหาวิทยาลัย เลียงตามสาย หรือข่าวรายวัน เป็นต้น

3.1.2 มหาวิทยาลัยควรกำหนดเป็นมาตรการหรือแนวปฏิบัติให้คณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลในระบบการเรียนการสอนทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกิจกรรมการสอนเสริมแบบเข้มพิเศษ การสอนเสริมผ่าน Internet/ดาวเทียม และการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชาต่าง ๆ ที่มีผลการวิจัยอยู่ในระดับน้อย

3.1.3 มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้คณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษา ให้มากยิ่งขึ้นโดยจัดสัมมนา หรือจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น การจัดการเรียนการสอนด้วยระบบ e-Learning การสอนผ่าน CD เลียง การสอนผ่าน VCD เป็นต้น หรือกำหนดเป็นนโยบายให้คณาจารย์สาขาวิชาต่างๆ ตอบข้อซักถาม ปัญหา หรือแนะแนวทางการเรียนและปัญหาอื่นๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้นักศึกษา โดยผ่านทางกระดานสนทนาในระบบ Internet โดยอาจกำหนดเป็นช่วงเวลาต่างๆ ในแต่ละวัน เป็นต้น

3.1.4 มหาวิทยาลัยควรกำหนดเป็นมาตรการหรือแนวปฏิบัติให้คณาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ในระบบการเรียนการสอนทางไกลของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยอาจจัดทำเป็นแบบการประเมินผล (กลาง) ที่ได้มาตรฐานเพื่อใช้ประเมินในกิจกรรมต่างๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น

3.1.5 มหาวิทยาลัยควรนำผลการประเมินกิจกรรมต่างๆ เช่น การสอนเสริม การจัดอบรม เข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ การสอนเสริมพิเศษ การอบรมเข้มพิเศษ แจ้งให้คณาจารย์ทราบทุกครั้งที่มีการจัดกิจกรรม เพื่อนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ

3.1.6 มหาวิทยาลัยควรนำผลการวิจัยการประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนี้เผยแพร่ให้คณาจารย์ทราบ โดยอาจแจ้งผลการวิจัยให้สภาวิชาการทราบ หรือ แจ้งประธานคณะกรรมการประจำสาขาวิชาทราบเพื่อแจ้งคณาจารย์ในสาขาวิชา หรือนำผลการวิจัยเผยแพร่ทาง Web page ของมหาวิทยาลัยทั้งในระบบ Intranet และ Internet เพื่อให้คณาจารย์นำผลการประเมินไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนต่อไป

3.1.7 มหาวิทยาลัยควรกำหนดเป็นนโยบายส่งเสริมให้คณาจารย์มีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อต่างๆ และมีนโยบายส่งเสริมให้สาขาวิชาประเมินผลชุดวิชาทุกชุดวิชาที่เปิดสอนให้มากยิ่งขึ้น เพื่อนำผลไปใช้พัฒนาสื่อ/ผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ในการทำวิจัยครั้งนี้มีการจัดเก็บข้อมูลจากคณาจารย์ที่ทำการสอนใน 12 สาขาวิชา เท่านั้น แต่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชยังมีคณาจารย์ประจำสำนักเทคโนโลยีการศึกษา และ คณาจารย์สำนักทะเบียนและวัดผล ที่ทำหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับชุดวิชา สื่อการสอนและการวัดผล ประเมินผลการศึกษาซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษาทางไกล ดังนั้นในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณาจารย์ประจำสำนักด้วย

3.2.2 การประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เกี่ยวข้องกับคณาจารย์สาขาวิชา/สำนัก ดังนั้นมหาวิทยาลัยควร มีนโยบายให้จัดทำเป็นชุดโครงการวิจัยที่ดำเนินการวิจัยการประเมินประสิทธิภาพของการสอน โดย สาขาวิชา/สำนัก เพื่อใช้เป็นข้อมูลการประกันคุณภาพการศึกษาในแต่ละสาขาวิชา/สำนัก

3.2.3 การประเมินประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน เช่น สาขาวิชา สำนักต่างๆ เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีลักษณะรวมบริการประสานภารกิจ การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอนจึงกระจายอยู่ตามภารกิจและพันธกิจของแต่ละหน่วยงาน ดังนั้นมหาวิทยาลัย ควรมีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ มหาวิทยาลัยให้เป็นระบบเดียวกัน ง่ายต่อการค้นคว้า และเป็นข้อมูลพื้นฐานใช้ประกอบการ ตัดสินใจของผู้บริหารในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543) *รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*

ม.ป.ท. หน้า 36-37

จิราภรณ์ สุวรรณวาทกิจ (2550) “การประเมินการจัดกิจกรรมการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา

16344 การพูดและการแสดงสำหรับวิทยุกระจายเสียง ภาคการศึกษาที่ 1/2549” นนทบุรี

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) (1963) “แนวคิดทางการศึกษาของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey)” ค้น

เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2551 จาก <http://www.suphet.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=110823&Ntype=2>

ฐปนรรต พรหมอินทร์ และปราณี สีเหล็ก (2550) “รายงานการวิจัยเรื่อง การติดตามนักศึกษา

ระดับบัณฑิตศึกษาและรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช” นนทบุรี

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ทศนา แวมมณี และคนอื่นๆ (2543) *การพัฒนากระบวนการคิดเอกสารประกอบการอบรมเชิง*

ปฏิบัติการนครปฐม ศูนย์ศึกษาพัฒนาครู คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏนครปฐม หน้า 55-59

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2538) “ประกาศมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช เรื่อง

องค์ประกอบคณะกรรมการผลิตชุดวิชาและจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการกลุ่ม

ผลิตชุดวิชา พ.ศ. 2538” ประกาศ ณ วันที่ 12 กันยายน 2538

____(2551) *หลักสูตรการศึกษาศาสนาวิชาพยาบาลศาสตร์* นนทบุรี โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

____(2551) *มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 30 ปี วันสถาปนามหาวิทยาลัย ก้าวไกลรับใช้สังคม*

นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

____(2552) “การปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่” ค้นคืนเมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2551 จาก

<http://www.stou.ac.th>

____กองการเจ้าหน้าที่ “จำนวน/รายชื่อคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชปีงบประมาณ

2551”

____กองแผนงาน (2552) *แผนพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชระยะ 5 ปี (พ.ศ.2552-2556)*

นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

____ศูนย์ประสานงานประกันคุณภาพการศึกษา (2550) *รายงานการประเมินตนเอง*

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชปีการศึกษา 2549 นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

____สถาบันวิจัยและพัฒนา (2551) “รายงานงานวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนของผู้เรียน

ปีงบประมาณ 2551 ม.ป.ท.

- _____ สำนักคอมพิวเตอร์ (2551) “สถิติการให้บริการห้องคอมพิวเตอร์งานฝึกอบรมเข้มชุดวิชา
ประสบการณ์วิชาชีพ-งานฝึกปฏิบัติงานนักศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโท ปีงบประมาณ 2552”
- _____ (2551) “สรุปข้อมูลการให้บริการของสำนักคอมพิวเตอร์/จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม
หลักสูตรต่างๆ ปีงบประมาณ 2551”
- _____ (2551) “สรุปจำนวนคอมพิวเตอร์ที่จัดสรรให้คณาจารย์ ปีงบประมาณ 2551”
- _____ สำนักทะเบียนและวัดผล (2550) *คู่มือนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2550* นนทบุรี
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- _____ (2551) “จำนวนการปรับปรุงข้อสอบ ภาคการศึกษา 2/2550”
- _____ (2551) “จำนวนการออกข้อสอบใหม่ ภาคการศึกษา 2/2550”
- _____ (2551) “จำนวนชุดวิชาที่เปิดสอน ภาคการศึกษา 2/2550”
- _____ สำนักเทคโนโลยีการศึกษา 2551 “จำนวนชุดวิชาที่มีการเรียนการสอนทางเครือข่าย
คอมพิวเตอร์ (e-Learning) ปีการศึกษา 2550”
- _____ (2547) “การรับชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช ทางสถานีวิทยุ
โทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม” (ออนไลน์) สาระสังเขป คั่นคืนวันที่ 22 ตุลาคม
2551 จาก <http://www.stou.ac.th>
- _____ (2547) “การศึกษาเรื่องการรับชมรายการวิทยุโทรทัศน์ของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11” (ออนไลน์) สาระสังเขป คั่นคืนวันที่ 22
ตุลาคม 2551 จาก <http://www.stou.ac.th>
- _____ (2548) “ความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อเสริมประกอบการเรียน” (ออนไลน์)
สาระสังเขป คั่นคืนวันที่ 22 ตุลาคม 2551 จาก <http://www.stou.ac.th>
- _____ (2551) “รายชื่องานวิจัยเกี่ยวกับการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษา
และชุดวิชาต่างๆ ปีงบประมาณ 2551”
- _____ สำนักบรรณสารสนเทศ (2551) “จำนวนผู้ใช้ห้องสมุด มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ปีงบประมาณ 2551”
- _____ สำนักบริการการศึกษา (2551) “สถิติดักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ภาคการศึกษาที่ 2/2550 ” นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- _____ (2549) “การประเมินผลการสอนเสริมของอาจารย์ ภาคการศึกษาที่ 1/2549” นนทบุรี
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- _____ (2550) “การประเมินผลการสอนเสริมของอาจารย์ ภาคการศึกษาที่ 2/2549” นนทบุรี
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

- ____(2550) “สถิตินักศึกษาเข้ารับการสอนเสริมมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ภาคการศึกษาที่ 2/2548 ”
นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- ____(2550) “การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ชุติวิชา 96408
การจัดการระบบฐานข้อมูล ครั้งที่ 1 ประจำปีภาคการศึกษาที่ 2/2549
ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช” นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- ____(2550) “ การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ชุติวิชา 96408
การจัดการระบบฐานข้อมูล ครั้งที่ 2 ประจำปีภาคการศึกษาที่ 2/2549
ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช” นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- ____(2550) “ การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ชุติวิชา 96408
การจัดการระบบฐานข้อมูล ครั้งที่ 3 ประจำปีภาคการศึกษาที่ 2/2549
ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช” นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- ____(2550) “ การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ชุติวิชา 96408
การจัดการระบบฐานข้อมูล ประจำปีภาคการศึกษาที่ 2/2549 ณ เรือนจำกลางคลองเปรม เขต
จตุจักร กรุงเทพมหานคร” นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- ____(2550) “ การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ชุติวิชา 96408
การจัดการระบบฐานข้อมูล ประจำปีภาคการศึกษาที่ 2/2549 ณ ทักษสถานหญิงกลาง เขต
จตุจักร กรุงเทพมหานคร” นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- ____(2550) “ การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ชุติวิชา 97406
เทคนิคหลังพิมพ์ ประจำปีภาคการศึกษาที่ 2/2549 ณ ศูนย์ฝึกอบรมเทคโนโลยีการพิมพ์แห่งชาติ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช” นนทบุรี โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- ____(2550) “ การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ ชุติวิชา 97404
กระบวนการพิมพ์พื้นนูนและพื้นราบ ประจำปีภาคการศึกษาที่ 2/2549 ณ ศูนย์ฝึกอบรม
เทคโนโลยีการพิมพ์แห่งชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช” นนทบุรี
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- ____(2550) คู่มือนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ปี การศึกษา 2550 นนทบุรี
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
- ____(2551) “การประเมินผลการสอนเสริมของอาจารย์ ปีการศึกษา 2/2550
- ____(2551) “จำนวนการจัดฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุติวิชา นักศึกษาปริญญาตรี (แยกตามสาขาวิชา) ปี
การศึกษา 2/2550 และการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการให้บริการ”
- ____(2551) “ตารางสอนเสริมมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ภาคการศึกษา 2/2550”

- ____(2551) “ตารางสอนเสริมผ่าน Internet ภาคการศึกษา 1/2550”
- ____สำนักบัณฑิตศึกษา (2551) “ข้อมูลการจัดกิจกรรมปฏิสัมพันธ์บัณฑิตศึกษาปีงบประมาณ 2551”
- ____(2551) “จำนวนชุดวิชาที่เปิดสอนปีการศึกษา 2550”
- ____(2551) “สถิติการให้บริการห้องคอมพิวเตอร์ของสำนัก ปีงบประมาณ 2551”
- ____(2552) “สถิติดัชนีศึกษาเข้ารับการสอนเสริมมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช ปีการศึกษา 2/2550
- ____สำนักวิชาการ (2551) “จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนปีการศึกษา 2550”
- ____(2551) “จำนวนหลักสูตรที่กำหนดให้นักศึกษาเรียนชุดวิชาเลือกเสรี/ค้นคว้าอิสระ แยกตามสาขาวิชา ปีการศึกษา 2551”
- ____(2551) “ข้อมูลการจัดอบรมให้คณาจารย์และบุคลากรมหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ 2551”
- ____(2551) “สรุปภาระงานในการเขียนชุดวิชาของคณาจารย์สาขาวิชาต่างๆ ปีการศึกษา 2/2550 และ 1/2551”
- ____(2551) “ข้อมูลการจัดอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีงบประมาณ 2551”
- ____(2551) “ข้อมูลการจัดอบรมเข้มพิเศษชุดวิชาให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษาที่ 1/2550”
- วาทิพย์ ภู่อวรรตชัย และคนอื่นๆ (2548) “การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาการจัดการสาธารณสุข” (ออนไลน์) สาระสังเขป ค้นคืนวันที่ 22 ตุลาคม 2551 จาก <http://www.stou.ac.th>
- ____(2548) “การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสื่อการศึกษาชุดวิชาการพยาบาลชุมชนและการรักษาพยาบาลเบื้องต้น” (ออนไลน์) สาระสังเขป ค้นคืนวันที่ 22 ตุลาคม 2551 จาก <http://www.stou.ac.th>
- ศิริกัญญา ปิ่นธานี (2548) “การศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชเกี่ยวกับเหมาะสมในการจัดอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ : กรณีศึกษาชุดวิชาบริหารธุรกิจ ม.ป.ท.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2551) คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ม.ป.ท. หน้า 155-158
- อาภรณ์ ใจเที่ยง (2551) “ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” ค้นคืนวันที่ 21 สิงหาคม 2551 จาก <http://www.sut.ac.th/tedu/news/Teach.html>

ภาษาอังกฤษ

- Blum, K. D. (2000). “Asynchronous, Computer – Mediated Communication (CMC) – Based Higher Education at a Distance: Gender Differences in Preferred Learning Styles, Participation Barriers, and Communication Patterns. Doctoral Dissertation, Walden University, 1999” Dissertation Abstracts International
- Chacon - Duque, F. (1985). “A Multivariate Model for Evaluating Distance Higher Education (Causal Modeling, Information Systems) Doctoral dissertation, The Pennsylvania State University. Retrieved March 20, 2004 from <http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/>
- Childs, G. A. (2000). “Development of the Distance Education Program Assessment. Doctoral Dissertation, Southwestern Baptist Theological Seminary” Retrieved March 25, 2004 from : <http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/>
- Eastmond, J. N. and others. (1994). “The Distance Education French Project” Retrieved March 17, 2004 from : <http://ehostvgw12.epnet.com>
- Hensrud. F. C. (2001). “Quality Measurement in Online Distance Education at a Small Comprehensive University. Doctoral Dissertation, University of Minnesota” Retrieved January 1, 2004 from : <http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/>
- Larson - Birney, B. (2000). “Evaluation Case Study of an Introductory Accounting Course Taught over the Internet Using the Computer - Based Instruction. Doctoral dissertation, Northern Arizona University” Retrieved January 1, 2004 from : <http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/>
- Lim - Fernandes, M. B. (2001). “Assessing the Effectiveness Online Education. Doctoral dissertation, Golden Gate University” Retrieved January 1, 2004 from : <http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/>
- McElveen, L. K. and Robert, S. P. (1992). “Telelearning: A Second Look. 1990 – 1991, 1991 – 1992” Retrieved January 11, 2004 from : <http://thailis-web.uni.nte.th/ERIC>
- SeEVERS, G. L. (1993). “Identification of Criteria for Delivery of Theological Education Through Distance Education : An International Delhi Study. Doctor Dissertation Virginia Polytechnic Institute and State University” Retrieved May 15, 2004 from : <http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/>

Siaciwena, R. M. C.(1988). “A Study of Distance Teaching at the University of Zambia with Special Reference to the Effectiveness of Degree Courses. Doctoral Dissertation, University of Wales (United Kingdom)” Retrieved January 5, 2004 from :
[http ://cmu.thailis.uni.net.th/dao/](http://cmu.thailis.uni.net.th/dao/)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่
ของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษา
เกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร

ตารางผนวก.1 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แยกตามสาขาวิชา

ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย													
สาขาวิชา	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ศป	ศษ	วจ	นต	วส	ศศ	มศ	รศ	สส	นศ	วท	พย
ศป	4.573	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.243*
ศษ	4.589		-	0.135*	-	-	-	-	-	-	-	-	0.236*
วจ	4.445			-	0.134*	-	-	0.209*	-	-	-	-	0.371*
นต	4.579				-	-	-	-	-	-	-	-	0.236*
วส	4.521					-	-	-	-	-	-	-	0.294*
ศศ	4.421						-	-	-	-	-	-	0.395*
มศ	4.654							-	-	-	0.238*	0.223*	-
รศ	4.504								-	-	-	-	0.311*
สส	4.554									-	-	-	0.262*
นศ	4.415										-	-	0.400*
วท	4.431											-	0.385*
พย	4.816												-

หมายเหตุ : ศป หมายถึง สาขาวิชาศิลปศาสตร์ ศษ หมายถึง สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ วจหมายถึงสาขาวิชาวิทยาการจัดการ นต หมายถึง สาขาวิชานิติศาสตร์ วส หมายถึง สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ศศ หมายถึง สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มศ หมายถึง สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ รศ หมายถึง สาขาวิชารัฐศาสตร์ สสหมายถึงสาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ นศ หมายถึง สาขาวิชานิติศาสตร์ วท หมายถึง สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พย หมายถึง สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

จากตารางผนวก.1 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร พบว่า มีนักศึกษาสาขาวิชาที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

นักศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

นักศึกษาสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรแตกต่างจากนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาการจัดการและนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์

นักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร
แตกต่างจากนักศึกษาเกือบทุกสาขาวิชา ยกเว้น นักศึกษาสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์

ตารางผนวก.2 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe) ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แยกตามกลุ่มสาขาวิชา

ค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ย				
กลุ่มสาขาวิชา	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์สุขภาพ
		4.516	4.510	4.646
สังคมศาสตร์	4.516	-	-	0.130*
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	4.510		-	0.136*
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	4.646			-

จากตารางผนวก.2 การทดสอบความแตกต่างรายคู่ภายหลังด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe) ความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร พบว่า มีนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนี้

นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากรแตกต่างจากนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แตกต่างจากนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

นักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการปฏิบัติงานของวิทยากร แตกต่างจากนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และนักศึกษากลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ภาคผนวก ข
ความประทับใจในการจัดกิจกรรม
ด้านการเรียนการสอน

สิ่งที่นักศึกษาประทับใจในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

จากการรวบรวมข้อมูลคำถามปลายเปิดในแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่นักศึกษาประทับใจในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พบว่า มีความประทับใจ

- ในการทำกิจกรรม การเรียนการสอนได้รับความเพลิดเพลิน / สนุกสนาน (n = 81)
- การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม (n = 77)
- สถานที่เรียน สวยงาม เป็นระบบ (n = 70)
- อาหารและที่พักมีความสะอาด เรียบง่ายและน่าอยู่มาก สะดวกสบาย (n = 69)
- การเปิดโอกาสให้ทุกคนได้เข้าศึกษาในระบบทางไกล (n = 69)
- เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ให้นักศึกษาได้ทำสิ่งต่างๆ ด้วยตัวเอง (n = 66)
- อุปกรณ์การเรียน / คอมพิวเตอร์ (n = 54)
- การสอนเสริม (n = 46)
- ระบบการเรียนการสอนทางไกล (n = 37)
- มีการจัดสรรเวลาในการจัดกิจกรรมทั้งวัน อย่างลงตัว ไม่มากหรือน้อยเกินไป (n = 30)
- ระบบการจัดส่งเอกสารและการติดต่อกับทางมหาวิทยาลัย (n = 24)
- บรรยากาศในการเรียนการสอนดี มีทั้งความอบอุ่น และกันเป็นกันเอง (n = 20)
- ฝึกให้นักศึกษามีความกล้าแสดงออกมากขึ้น (n = 17)
- ฝึกการมีวินัยในตัวเอง (n = 12)
- ทางมหาวิทยาลัยมีความตรงต่อเวลามาก ในการจัดทำกิจกรรมต่างๆ (n = 10)
- การต้อนรับที่ดี และเจ้าหน้าที่ให้บริการเป็นอย่างดี (n = 7)
- เกิดความผูกพันกันระหว่างนักศึกษา (n = 6)
- การเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (n = 5)
- ดีมาก ๆ ทุกเรื่อง (n = 5)
- ฝึกให้มีความรับผิดชอบมากขึ้น (n = 4)
- สร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีให้กับนักศึกษา (n = 4)
- เกิดความผูกพันกับสถาบันมากขึ้น (n = 3)
- ค่าใช้จ่ายน้อยในการเข้าร่วมกิจกรรม (n = 3)
- มีความเข้มข้นมากในการเรียนการสอน (n = 3)
- ได้รู้ลึกถึงการเป็นนักศึกษา มสธ. (n = 3)

- มีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม (n = 2)
- มีความทันสมัย ทันเหตุการณ์ (n = 2)
- ฝึกการพัฒนาค่านบุคลิกภาพ (n = 2)
- มีการสื่อสารหลายช่องทาง (n = 2)
- เกิดการตื่นตัวตลอดเวลา (n = 1)
- สามารถเรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคม (n = 1)
- มีมาตรฐานทางการศึกษาสูง (n = 1)
- มีความเหมาะสมและพร้อม (n = 1)
- ขึ้นอยู่กับความตั้งใจของตนเอง (n = 1)
- มองเห็นภาพชัดเจน (n = 1)
- เกิดประโยชน์ต่อองค์กร (n = 1)
- มสธ. เป็นแหล่งความรู้ที่ดีมาก (n = 1)
- ให้นวัตกรรมและหลักในการทำงานได้ดี (n = 1)
- เป็นมหาวิทยาลัยที่ดีและดัง (n = 1)
- ทำให้สื่อสารกันได้ตรงและสะดวกที่สุด (n = 1)
- เป็นการเริ่มต้นสร้างแผนงานชีวิตให้ประสบความสำเร็จได้ด้วยการเริ่มต้นการศึกษา (n = 1)
- ทำให้เปิดโลกทัศน์และรู้จักมีใจในความเป็นไทย (n = 1)
- ไม่บังคับมากเกินไป หรือยากมากเกินไป (n = 1)

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

สำหรับนักศึกษา

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ
วิทยาการประจำกลุ่มในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอน**

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของวิทยาการประจำกลุ่ม

3. คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งอันจะนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย จึงขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงหรือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน และกรุณาตอบทุกข้อคำถาม เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล

ชื่อวิทยาการ.....

ในการอบรมเข้มข้นวิชาประสบการณ์วิชาชีพ.....

ระหว่างวันที่.....ณ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หรือเติมข้อความในช่องว่าง ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ท่านเข้าศึกษาในหลักสูตร.....

สาขาวิชา.....

เมื่อปีการศึกษา.....

4. ภูมิลำเนาปัจจุบัน

() กรุงเทพมหานคร () ภาคกลาง

() ภาคตะวันออก () ภาคเหนือ

() ภาคใต้ () ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5. ท่านมีความพึงพอใจต่อระบบการเรียนการสอนของ มสธ. โดยภาพรวมอยู่ในระดับใด

- () ระดับมากที่สุด () ระดับมาก
() ระดับปานกลาง () ระดับน้อย
() ระดับน้อยที่สุด

6. สิ่งที่น่าสนใจในการจัดกิจกรรมด้านการเรียนการสอน

.....
.....

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของวิทยากรประจำกลุ่ม

คำชี้แจง ขอให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคณาจารย์ตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา
ด้านการเรียนการสอนโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างในทุกคำถาม ที่ตรงกับความคิดเห็นของนักศึกษา

รายละเอียด	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. การตรงต่อเวลาในการสอน / อบรม					
2. การแต่งกายมีความเหมาะสม					
3. มีความพร้อมในเรื่องที่จะสอน / อบรม					
4. สามารถถ่ายทอดเนื้อหาได้ชัดเจน เข้าใจง่าย					
5. สามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้					
6. มีเทคนิคในการกระตุ้นให้นักศึกษาใช้ความคิด					
7. สามารถกระตุ้นนักศึกษาให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม					
8. สามารถสรุปสาระสำคัญเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้					
9. สร้างคำถามและตอบคำถามนักศึกษาได้อย่างชัดเจน					
10. มีความสุภาพและเอื้ออาทรต่อนักศึกษา					
11. สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้					
12. ใช้สื่อ/เอกสารประกอบการสอน/อบรมที่ทันสมัย					
13. เข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
14. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริง ในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง					
15. เปิดโอกาสให้ทำกิจกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน					
16. เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง					

**แบบสอบถามเพื่อประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ
ตัวชี้วัดที่ 23 ประสิทธิภาพของการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ประจำปีงบประมาณ 2551 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นการพิจารณา 7 ข้อของตัวชี้วัดที่ 23 ดังนี้ 1) คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจรู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาอุดมศึกษา 2) คณาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3) คณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอดความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน 4) คณาจารย์มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน 5) คณาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 6) คณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ และคณาจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาลือการเรียนของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน

2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชตามประเด็นย่อย 7 ประเด็น

3. คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการรายงานผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการในปีงบประมาณ 2551 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่จะเสนอ ก.พ.ร. และส่งผลถึงเงินรางวัลประจำปีของมหาวิทยาลัย คณะทำงานวิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านกรุณาสละเวลาเพื่อตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริงหรือตามความคิดของท่าน และกรุณาตอบทุกข้อคำถาม ทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลในการสรุปผลต่อไป

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความร่วมมืออย่างดียิ่งของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หรือเติมข้อความในช่องว่าง ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง
2. อายุ.....ปี
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด
() 1. ปริญญาโท
() 2. ปริญญาเอก
() 3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ประสบการณ์การสอนใน มสธ. จำนวนปี

ตอนที่ 2 แบบประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของคณาจารย์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ตามประเด็นย่อย 7 ประเด็น

ประเด็นย่อยที่ 1 คณาจารย์มีความรู้ความเข้าใจรู้เป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรการศึกษาดุคศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบเพียงช่องเดียวของแต่ละรายการ โดยตอบคำถามตามความรู้ความเข้าใจของท่าน

รายการ	ความรู้ ความเข้าใจ	
	ใช่	ไม่ใช่
1. ภารกิจของมหาวิทยาลัยมี 4 ด้าน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และวิชาชีพแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม		
2. จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช คือ เพื่อเพิ่มพูนวิถะฐานะแก่ผู้ประกอบการอาชีพและขยายโอกาสการศึกษา เพื่อสนองความต้องการของบุคลากรและสังคม		
3. หลักการสำคัญของการจัดระบบการศึกษาทางไกล คือ มีชั้นเรียนให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา และมีสื่อการสอนที่ทันสมัย		
4. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาดแรงงานและสังคมในปัจจุบันและอนาคต		
5. มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตร		
6. มีความรู้เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรการศึกษาในลักษณะทางไกล		
7. ท่านสามารถศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาของสาขาวิชาจากเอกสารหลักสูตรการศึกษาที่สำนักวิชาการมอบให้ทุกปีการศึกษา		
8. การพัฒนา / ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาท่านคำนึงถึงเป้าหมายการจัดการศึกษาของประเทศและมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ		
9. หมวดวิชาศึกษาทั่วไปในหลักสูตรการศึกษา หมายถึงวิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติตนเองผู้อื่นและสังคม		
10. การจัดการศึกษาทางไกล มุ่งเปิดโอกาสและขยายโอกาสให้นักศึกษาและผู้สนใจใฝ่หาความรู้สามารถศึกษาหาความรู้ได้ในเวลา และสถานที่ที่ตนสะดวกตามความสนใจและความสามารถของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับพัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ		

รายการ	ความรู้ ความเข้าใจ	
	ใช่	ไม่ใช่
11. อาจารย์ประจำในแต่ละหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรีจะเป็นอาจารย์ประจำเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นหลักสูตรสหวิทยาการ		
12. การพิจารณาอนุมัติ / เห็นชอบหลักสูตรการศึกษาเป็นอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย		

ประเด็นย่อยที่ 2 คณะอาจารย์มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ความหมาย
การวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นโดยยึดหลักความสอดคล้องกับความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นรายบุคคล การสอนเสริมแบบปกติ หมายถึง กิจกรรมทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีขึ้นเพื่อมุ่งเสริม เนื้อหาสาระในเอกสารการสอนหรือสื่ออื่น ๆ ที่นักศึกษาได้ศึกษาด้วยตนเอง ให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยคณาจารย์ผศ. หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มหาวิทยาลัยมอบหมายทำหน้าที่เป็นอาจารย์สอนเสริม ทั้งนี้ การเข้ารับฟังการสอนเสริมนักศึกษาไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น การสอนเสริมแบบเข้มพิเศษ หมายถึง กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ทางวิชาการที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้รับการเสริมหรือเพิ่มเติมความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ตลอดจนพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของนักศึกษาให้เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้นนอกเหนือจากการศึกษาจากสื่อเอกสารการสอน หรือสื่ออื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยมาแล้ว การอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ หมายถึง การอบรมเชิงปฏิบัติการที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้เป็นส่วนหนึ่งของชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพทุกสาขาวิชาในระดับปริญญาตรี ซึ่งแบ่งออกเป็นภาคทฤษฎีโดยนักศึกษาต้องเข้าสอบในสนามสอบ และภาคปฏิบัติที่นักศึกษาทุกคนต้องเข้าอบรมตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดให้มีระยะเวลาในการเข้าอบรมจำนวน 4 ½ วัน นักศึกษาทุกสาขาวิชาจะสามารถลงทะเบียนเรียนชุดวิชาดังกล่าวได้ในภาคการศึกษาที่คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา หรือเหลือชุดวิชาไม่เกิน 3 ชุดวิชาสุดท้าย ทั้งนี้กำหนดให้มีการประเมินผลคะแนนนักศึกษาระหว่างการเข้าอบรมเข้มฯ และการสอบภาคปฏิบัติในสนามสอบ เท่ากับ 60:40 การอบรมเข้มพิเศษชุดวิชา หมายถึง การจัดอบรมในชุดวิชาที่มีเนื้อหาค่อนข้างยากเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่เหลือไม่เกิน 3 ชุดวิชาสุดท้ายที่จะสำเร็จการศึกษา หรือกำลังจะหมดสถานภาพการเป็นนักศึกษาและเคยสอบไม่ผ่านในชุดวิชาที่จัดอบรมเข้มพิเศษมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษาให้มีโอกาสสำเร็จการศึกษาตามโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งระยะเวลาการอบรมจำนวน 4 ½ วัน หรือ 2 ½ วัน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของสาขาวิชาที่จัดการอบรมเข้มพิเศษมีการจัดสอบในวันสุดท้ายของการอบรมเพื่อประมวลผลสอบเสมือนการเข้าสอบในสนามสอบจริง ทั้งนี้ การเข้าอบรมเข้มพิเศษให้สมัครเข้าอบรมตามความสมัครใจของ นักศึกษาเอง

คำชี้แจง แบบสอบถามส่วนนี้ต้องการทราบว่า คณาจารย์ได้มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยผ่านทางกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ ของมหาวิทยาลัยฯ หรือไม่ อย่างไร ในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา

ขอให้ท่านได้โปรดอ่านกิจกรรมในแต่ละข้อ และพิจารณาว่าท่านได้ปฏิบัติตามการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและการทำความเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยผ่านทางกิจกรรมนั้นหรือไม่ อย่างไร โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบเพียงช่องเดียวของแต่ละกิจกรรม พร้อมเขียนอธิบายวิธีการปฏิบัติโดยย่อ กรณีท่านไม่ได้ปฏิบัติตามกิจกรรมใด ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย – ลงในช่องคำตอบทุกช่องของกิจกรรมนั้น

ระดับปริญญาตรี

กิจกรรม	ไม่มีกิจกรรมในรอบการประเมินนี้	การวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล			วิธีการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล (โดยย่อ)
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	อื่นๆ/ หมายเหตุ	
1. การแนะแนวการศึกษาหรือการให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์/ Internet					
2. การสอนเสริมแบบปกติ					
3. การสอนเสริมแบบเข้มพิเศษ					
4. การสอนเสริมผ่าน Internet/ ดาวเทียม					
5. การฝึกปฏิบัติเสริมทักษะชุดวิชา ต่างๆ					
6. การอบรมเข้มชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพ					
7. การอบรมเข้มพิเศษชุดวิชา					
8. อื่นๆ โปรดระบุ.....					

ระดับบัณฑิตศึกษา

กิจกรรม	ไม่มีกิจกรรมในรอบการประเมินนี้	การวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล			วิธีการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล (โดยย่อ)
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	อื่นๆ/ หมายเหตุ	
1. การแนะแนวการศึกษา					
2. การให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์					
3. การให้คำปรึกษาทาง Internet					
4. การให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์					
5. การสัมมนาเสริม					

กิจกรรม	ไม่มีกิจกรรมใน รอบการ ประเมินนี้	การวิเคราะห์ศักยภาพและเข้าใจผู้เรียน เป็นรายบุคคล			วิธีการปฏิบัติเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพ และเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล (โดยย่อ)
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	อื่นๆ/ หมายเหตุ	
6. การสัมมนาเข้ม					
7. การปฏิสัมพันธ์ e-Learning					
8. การอบรมเข้มเสริมประสบการณ์ มหабัณฑิต					
9. อื่นๆ โปรดระบุ					

ประเด็นย่อยที่ 3 ณาจารย์มีความสามารถในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอดความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน

ความหมาย
การจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการลดการถ่ายทอดความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน หมายถึง กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ มสธ.จัดขึ้นในระบบการเรียนการสอนทางไกลเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยผู้สอนมีการลดการถ่ายทอดความรู้ เพิ่มการปฏิบัติจริงและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบของแต่ละกิจกรรมที่ท่านใช้ในการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้นเป็นอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

กิจกรรม	ให้ผู้เรียนได้อภิปราย หรือแสดงความ คิดเห็น	ฝึกการปฏิบัติ จริง	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างผู้เรียน	ให้ผู้เรียนตอบ คำถาม	อื่นๆ (โปรดระบุ)
1. ปฏิสัมพันธ์ e-Learning					
2. สอนเสริมแบบปกติ					
3. สอนเสริมแบบเข้มพิเศษ					
4. อบรมเข้มชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพ					
5. สัมมนาเสริม					
6. สัมมนาเข้ม					

ประเด็นย่อยที่ 4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษา

คำชี้แจง ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หมายถึง ระดับความสามารถในการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการสื่อสาร เทคโนโลยีการสอน มาใช้ให้เกิดการพัฒนาการสอนตั้งแต่ขั้นเตรียมการสอน ขั้นสอน และขั้นประเมินผลการสอนของอาจารย์ไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

ขอให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องคำตอบเพียงช่องเดียวของแต่ละการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่ตรงกับระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์

5 หมายถึง มีความสามารถระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความสามารถระดับมาก

3 หมายถึง มีความสามารถระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความสามารถระดับน้อย

1 หมายถึง มีความสามารถระดับน้อยที่สุด

ไม่ได้ทำกิจกรรมนี้ หมายถึง ท่านยังไม่ได้ทำกิจกรรมนี้ หรือ ยังเข้าไม่ถึงกิจกรรมนี้

การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	ระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้					ไม่ได้ทำกิจกรรมนี้
	5	4	3	2	1	
ท่านมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารระดับใด						
1. สอนด้วย webcasting						
2. สอนด้วยระบบ e-Learning						
3. สืบค้นข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต						
4. ใช้ e-mail						
5. สามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ บนเว็บไซต์ของ มสธ.						
ท่านใช้เทคโนโลยีต่อไปนี้ในการสอนหรือไม่						
ด้านวิชาการ						
1. สอนผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสารประกอบการสอน ประมวลสาระ แนวทางการศึกษา						
2. สอนเสริมแบบปกติ						
3. สอนเสริมแบบเข้มพิเศษ						
4. อบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ						
5. ฝึกปฏิบัติเสริมทักษะ						
6. สัมมนาเสริม						
7. สัมมนาเข้ม						
8. สอนผ่านรายการวิทยุกระจายเสียง						
9. สอนผ่านโทรทัศน์						
10. สอนผ่าน CD เสียง						
11. สอนผ่าน VCD						

การใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	ระดับความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้					ไม่ได้ทำกิจกรรมนี้
	5	4	3	2	1	
ด้านเครื่องมือ						
12. ใช้เครื่องฉายภาพทึบแสง (Visualizer)						
13. ใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ(overhead projector)						
14. ใช้โสตทัศน						

ข้อเสนอแนะ
1. ขอให้ท่านระบุความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และผู้อื่นๆ ที่นอกเหนือจากแบบสอบถามนี้
2. ท่านมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของอาจารย์และนักศึกษาอย่างไร

ประเด็นย่อยที่ 5 คณาจารย์มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบเพียงช่องเดียวของแต่ละกิจกรรมที่ท่านใช้ประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียนเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

กิจกรรม	การปฏิบัติ	
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1. มีการประเมินผลการสอนเสริมโดยสังเกตนักศึกษา		
2. มีการประเมินผลการสอนเสริมโดยการซักถามนักศึกษา		
3. มีการประเมินผลการสอนเสริมโดยการตอบคำถามของนักศึกษา		
4. มีการประเมินผลการสอนเสริมโดยให้นักศึกษากรอกแบบประเมินผลหลังจากเข้ารับการสอนเสริม		
5. มีการประเมินผลการสอนเสริมแบบเข้มพิเศษ โดยสังเกตนักศึกษา		
6. มีการประเมินผลการสอนเสริมแบบเข้มพิเศษ โดยการซักถามนักศึกษา		
7. มีการประเมินผลการสอนเสริมแบบเข้มพิเศษ โดยการตอบคำถามของนักศึกษา		
8. มีการประเมินผลการสอนเสริมแบบเข้มพิเศษ โดยให้นักศึกษากรอกแบบประเมินผลหลังจากเข้ารับการสอนเสริม		
9. มีการประเมินผลการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพ โดยการให้คะแนน PCR		
10. มีการประเมินผลการอบรมเข้มพิเศษชุดวิชาต่างๆ โดยการให้คะแนน PCR		
11. มีการประเมินผลชุดวิชาฝึกปฏิบัติเสริมทักษะโดยการให้คะแนน PCR		
12. มีการประเมินผลชุดวิชาฝึกปฏิบัติเสริมทักษะโดยให้นักศึกษาทำแบบประเมินตนเองก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อดูพัฒนาการการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลประกอบการประเมินผล		
13. มีการออก/ปรับปรุงคุณภาพข้อสอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการสอนแต่ละชุดวิชา		
14. มีการประเมินผลการสัมมนาเสริมโดยสังเกตนักศึกษา		
15. มีการประเมินผลการสัมมนาเสริมโดยการซักถามนักศึกษา		
16. มีการประเมินผลการสัมมนาเสริมโดยการตอบคำถามของนักศึกษา		
17. มีการประเมินผลการสัมมนาเสริมโดยการให้คะแนนเก็บระหว่างเข้ารับการสัมมนาเสริม		
18. มีการประเมินผลการสัมมนาเข้มโดยสังเกตนักศึกษา		
19. มีการประเมินผลการสัมมนาเข้มโดยการซักถามนักศึกษา		
20. มีการประเมินผลการสัมมนาเข้มโดยการตอบคำถามของนักศึกษา		
21. มีการประเมินผลการสัมมนาเข้มโดยการให้คะแนนเก็บระหว่างเข้ารับการสัมมนาเข้ม		

หมายเหตุ : การให้คะแนน P C R ย่อมาจาก Participation Contribution Result

P ย่อมาจาก Participation แปลว่า การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

C ย่อมาจาก Contribution แปลว่า การนำเสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์

R ย่อมาจาก Result แปลว่า คุณภาพของผลงาน

ประเด็นย่อยที่ 6 คณาจารย์มีการนำผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในคำตอบเพียงช่องเดียวของแต่ละกิจกรรมที่ท่านมีการนำเสนอผลประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

กิจกรรม	การปฏิบัติ	
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1. มีการนำผลการประเมินการสอนเสริมในชุดวิชาต่างๆ ที่มีการสอนเสริมมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น ทุกครั้งที่สอนจบแต่ละเรื่องจะให้นักศึกษาตอบคำถาม ถ้าไม่เข้าใจ ประเด็นใด ท่านจะอธิบายซ้ำ ฯลฯ		
2. มีการนำผลการประเมินการอบรมเข้มพิเศษในชุดวิชาต่างๆ ที่มีการอบรมเข้มพิเศษมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น นำเอาผลประเมินจากกิจกรรมที่มอบหมายให้นักศึกษาทำล่วงหน้ามากำหนดเนื้อหาที่จะบรรยายเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจให้กับนักศึกษา ฯลฯ		
3. มีการนำผลการประเมินการสอนเสริมพิเศษในชุดวิชาต่างๆ ที่มีการสอนเสริมพิเศษมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ เช่น เพิ่มกิจกรรมให้นักศึกษาที่มีผลการประเมินอ่อนกว่าคนอื่น สอนเสริมโดยเน้นในหัวข้อที่นักศึกษาไม่เข้าใจ ฯลฯ		
4. มีการนำผลการประเมินการอบรมเข้มชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น เมื่อนักศึกษาทำกิจกรรมรายบุคคล จะพบข้อบกพร่องของนักศึกษา แล้วนำข้อบกพร่องนั้นมาอธิบาย หรือให้กิจกรรมเพิ่ม หรือบอกจุดบกพร่องให้นักศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องนั้น ๆ ฯลฯ		
5. เมื่อได้รับแจ้งจากนักศึกษาเกี่ยวกับชุดวิชาที่มีเนื้อหายากแล้ว ท่านมีการนำข้อร้องเรียนดังกล่าวมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น จัดทำสไลด์ทัศน์ให้ละเอียดยิ่งขึ้น ทบทวนมากขึ้น ฯลฯ		
6. มีการนำผลการประเมินชุดวิชาฝึกปฏิบัติเสริมทักษะมาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น นำผลการประเมินมาปรับปรุงคู่มือการฝึกปฏิบัติในภาคการศึกษาถัดไป ฯลฯ		
7. มีการนำผลการประเมินการสัมมนาเข้มชุดวิชาบัณฑิตศึกษามาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น แนะนำแหล่งความรู้เพิ่มเติม, กำหนดกิจกรรมเพิ่มเติมเพื่อเสริมความรู้เป็นกรณีพิเศษ เฉพาะนักศึกษา ฯลฯ		
8. มีการนำผลการประเมินการสัมมนาเสริมชุดวิชาบัณฑิตศึกษามาใช้ในการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอน เช่น แนะนำแหล่งความรู้เพิ่มเติม, กำหนดกิจกรรมเพิ่มเติมเพื่อเสริมความรู้เป็นกรณีพิเศษ เฉพาะนักศึกษา ฯลฯ		

ประเด็นย่อยที่ 7 คุณจารย์มีการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำไปใช้พัฒนาผู้เรียน

1. ในรอบปีที่ผ่านมาท่านมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ตามความเป็นจริง)

☐ ตำรา จำนวน... ..รายการ โปรดระบุ

.....

☐ เอกสารการสอน จำนวน.....รายการ โปรดระบุ.....

.....

☐ สื่อโสตทัศน์ จำนวน.....รายการ โปรดระบุ.....

.....

☐ วิทยุกระจายเสียง จำนวน... ..รายการ โปรดระบุ

.....

☐ วิทยุโทรทัศน์ จำนวน... ..รายการ โปรดระบุ

.....

☐ VCD/DVD จำนวน... ..รายการ โปรดระบุ

.....

☐ CD ROM จำนวน... ..รายการ โปรดระบุ

.....

☐ e – Learning จำนวน... ..รายการ โปรดระบุ

.....

☐ อื่น ๆ จำนวน... ..รายการ โปรดระบุ

.....

2. โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบเพียงช่องเดียวของแต่ละรายการเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อระดับของการพัฒนาผู้เรียนจากการทำวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อของท่านดังต่อไปนี้

รายการ	ระดับของการพัฒนาผู้เรียน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ผู้เรียนสามารถนำไปใช้พัฒนาด้านการประกอบอาชีพและหน้าที่การงาน					
2. ผู้เรียนสามารถนำไปใช้พัฒนาด้านการดำเนินชีวิต					
3. ผู้เรียนสามารถนำไปใช้พัฒนาด้านสังคมและอยู่ร่วมในสังคม					